

การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมการรู้สารสนเทศ
สำหรับห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏ

คุณฉันทิณี เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ สาขาวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2562

**Development of Information Literacy Promotion Model
for Rajabhat University Libraries**

Mrs. Paima Hiangrat

A Dissertation Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Doctor of Philosophy in Information Science

School of Liberal Arts

Sukhothai Thammathirat Open University

2019

หัวข้อคุษฎีนิพนธ์ การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมการรู้สารสนเทศสำหรับห้องสมุด
มหาวิทยาลัยราชภัฏ
ชื่อและนามสกุล นางไปรมา เชียงราช
แขนงวิชา สารสนเทศศาสตร์
สาขาวิชา ศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา 1. ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร.ชุตินา สัจจามันท์
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงพันธ์ เติมประยงค์
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุจิน บุตรดีสุวรรณ

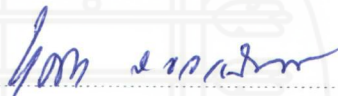
คุษฎีนิพนธ์นี้ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาเอก เมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2563

คณะกรรมการสอบคุษฎีนิพนธ์

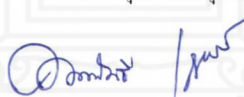
ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.มาลี ไชยเสนา)

กรรมการ

(ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร.ชุตินา สัจจามันท์)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงพันธ์ เติมประยงค์)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุจิน บุตรดีสุวรรณ)

ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมพร พุทธิพิทักษ์ผล)

ชื่อคุณถิ่นิพนธ์ การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมการรู้สารสนเทศสำหรับห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏ
ผู้วิจัย นางไปรมา เชียงราช รหัสนักศึกษา 4561000045 **ปริญญา** ปรัชญาคุณภูมิบัณฑิต (สารสนเทศศาสตร์)
อาจารย์ที่ปรึกษา (1) ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร.ชุติมา สัจจานันท์
 (2) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงพันธ์ เจริมประยงค์ (3) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุจิน บุตรดีสุวรรณ
ปีการศึกษา 2562

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) ศักยภาพการรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏ (2) ศักยภาพการส่งเสริมการรู้สารสนเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ (3) ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการรู้สารสนเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ และ (4) พัฒนารูปแบบการส่งเสริมการรู้สารสนเทศสำหรับห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏ

การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการวิจัยแบบผสมวิธี กลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 จากมหาวิทยาลัยราชภัฏทั่วประเทศ 38 แห่ง จำนวน 1,493 คน เลือกโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้บริหารมหาวิทยาลัย ผู้บริหารห้องสมุด และอาจารย์ จำนวน 30 คน และผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 6 คน เลือกแบบเจาะจงตามเกณฑ์ที่กำหนด อาจารย์ จำนวน 5 คน บรรณารักษ์ จำนวน 5 คน และนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ จำนวน 98 คน โดยการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือการวิจัย ประกอบด้วย แบบบันทึก แบบทดสอบ แบบสัมภาษณ์ แบบสนทนากลุ่ม และแบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูล ข้อมูลเชิงปริมาณ ใช้การวิเคราะห์ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า (1) นักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยราชภัฏมีทักษะการรู้สารสนเทศโดยรวมและรายมาตรฐานอยู่ในระดับต่ำ โดยมาตรฐานที่มีระดับต่ำสุดคือ มาตรฐานที่ 2 ด้านการเข้าถึงสารสนเทศ (2) มหาวิทยาลัยราชภัฏส่วนใหญ่ส่งเสริมการรู้สารสนเทศของนักศึกษาในรูปแบบการจัดการเรียนการสอนการรู้สารสนเทศเป็นรายวิชาเลือกในหมวดวิชา ศึกษาทั่วไปโดยคณะ และการจัดบริการและกิจกรรมส่งเสริมการรู้สารสนเทศโดยห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏทุกแห่ง (3) ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการรู้สารสนเทศที่สำคัญสามอันดับแรกเป็นปัจจัยภายใน คือ หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน นโยบายของมหาวิทยาลัย และห้องสมุด และ (4) รูปแบบการส่งเสริมการรู้สารสนเทศแบบหุ้นส่วนความร่วมมือสำหรับห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏ หรือ ซีพีเอ็ม-ไอแอลพี ที่พัฒนาขึ้นมีนักศึกษาเป็นศูนย์กลางการพัฒนา เน้นการเป็นหุ้นส่วนความร่วมมือระหว่างห้องสมุดกับคณะ โดยเฉพาะความร่วมมือระหว่างบรรณารักษ์กับอาจารย์ และระหว่างห้องสมุดกับเครือข่ายสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศมหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยมีปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายในเป็นพลังขับเคลื่อนการพัฒนา ผลการประเมินรูปแบบโดยการจัดสนทนากลุ่ม ผู้ทรงคุณวุฒิพบว่า รูปแบบมีความเหมาะสม และผลการนำไปทดลองใช้โดยเลือกใช้กลยุทธ์เน้นการทำงานแบบหุ้นส่วนความร่วมมือระหว่างบรรณารักษ์และอาจารย์ และการพัฒนากิจกรรมทักษะการสืบค้นสารสนเทศ พบว่ามีความเหมาะสม นักศึกษามีความพึงพอใจระดับมากที่สุด และผลการประเมินหลังเรียนของนักศึกษาสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ การส่งเสริมการรู้สารสนเทศ ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏ

Dissertation title: Development of Information Literacy Promotion Model for Rajabhat University Libraries

Researcher: Mrs. Preama Hiangrat; **ID:** 4561000045;

Degree: Doctor of Philosophy (Information Science);

Dissertation advisors: (1) Dr.Chutima Sacchanand, Professor Emeritus;

(2) Dr.Songphan Choemprayong, Assistant Professor;

(3) Dr.Sujin Butdisuwan, Assistant Professor; **Academic year:** 2019

Abstract

This research aimed to (1) study the information literacy level of undergraduate students, (2) explore current situations of information literacy promotion of undergraduate students, and (3) determine factors related to information literacy of undergraduate students at Rajabhat Universities; and (4) develop an information literacy promotion model for Rajabhat University libraries.

The research employed a mixed method research. The samples consisted of 1,493 first-year undergraduate students from 38 Rajabhat Universities all over Thailand selected by the multi-stage sampling method, related documents and research, 30 university administrators, library administrators and 5 faculty members and 6 experts selected by the purposive sampling method and the set criteria; 5 faculty members, and 5 librarians and 98 students selected by the simple random sampling method. The research instruments– included information literacy tests, record forms, interview forms, focus group forms and questionnaires. The quantitative data were analyzed to find percentage, mean and standard deviation. The content analysis was used for analyzing qualitative data.

The research results revealed as follows: (1) the information literacy skills of the undergraduate students of Rajabhat Universities were at a low level in each Standard and in overall Standards. The Standard with the lowest level was Standard 2: Access to Information. (2) Most Rajabhat Universities promoted information literacy for students by offering an information literacy course as an elective subject in General Education Courses and every Rajabhat University library provided services and organized library activities to promote information literacy. (3) The first three important factors related to the students' information literacy promotion were internal factors; namely, curriculum and instructional management, university policies and libraries.(4) The Collaborative Partnership Model on Information Literacy Promotion for Rajabhat University Libraries (CPM-ILP) was developed based on student-centered principles focusing on the collaborative partnership between libraries and faculties, especially the collaboration between librarians and faculty members, and libraries and the Office of Academic Resources and Information Technology Networks of Rajabhat Universities, driven by internal and external factors for further development. According to the assessment of the experts by organizing the focus group session, the model was appropriate. The model implementation, using the collaborative partnership strategy between librarians and faculty members and the organized information retrieval activity to develop students' information literacy skills, confirmed the model's appropriateness. The students expressed satisfaction at the highest level and the posttest scores were statistically higher than the pretest scores at .05 level of significance.

Keywords: Information literacy promotion, academic libraries, Rajabhat university libraries.

กิตติกรรมประกาศ

คุษฎีนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความกรุณาจากศาสตราจารย์ ดร. ชูติมา สัจจามันท์ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทรงพันธ์ เจริมประยงค์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุจิน บุตรดีสุวรรณ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาชี้แนะ ให้ความช่วยเหลือ เป็นกำลังใจ ตลอดจนถึงติดตามการทำคุษฎีนิพนธ์ครั้งนี้อย่างใกล้ชิดตลอดมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้ง และขอกราบ ขอบพระคุณ เป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. มาลี ไชยเสนา ประธานกรรมการสอบคุษฎีนิพนธ์ ที่ช่วยให้ข้อเสนอแนะ เพื่อปรับปรุงเนื้อหาของงานวิจัยให้ดียิ่งขึ้น ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่ให้ ความอนุเคราะห์ตรวจสอบเครื่องมือวิจัย การสนทนากลุ่ม การประเมินความเหมาะสมรูปแบบ ของงานวิจัยนี้

ขอขอบพระคุณ โครงการปริญญาเอกกาญจนาภิเษก (คปก.) รุ่น 17 สำนักกองทุนสนับสนุน การวิจัยที่ให้ทุนสนับสนุนการวิจัยในครั้งนี้ ขอขอบพระคุณ Professor Mitsuhiro ODA, College of EPHS (Education, Psychology and Human Studies), Aoyama Gakuin University, Japan President of Japan Society of Library and Information Science, Professor Dr. Gillian Hallam , Adjunct Professor, School of Information Systems Science & Engineering Faculty, Queensland University of Technology, Australia, Professor Dr. Dong-Geun Oh, Professor, Dept. of Library and Information Science, Keimyung University and President of Korean Library and Information Science Society, South Korea.

ขอขอบพระคุณคณาจารย์แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ สาขาวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมาธิราช ที่ให้การสนับสนุนช่วยเหลือมาโดยตลอด ขอขอบพระคุณผู้บังคับบัญชา มหาวิทยาลัย ราชภัฏมหาสารคาม เพื่อนร่วมงาน และกัลยามิตรทุกท่านที่ให้คำแนะนำและช่วยเหลือมาโดยตลอด ระหว่างการศึกษาและการทำวิจัย คุณค่าและประโยชน์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นความ กตัญญูทวดบิดา แต่บุพการี บุรพจารย์และผู้มีพระคุณทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ให้ข้าพเจ้าเป็นผู้ได้รับ การศึกษาและประสบความสำเร็จมาจนตราบนานเท่านานนี้

ไปรมา เชียงราช

พฤศจิกายน 2563

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฅ
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญภาพ.....	ฐ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
2. คำถามการวิจัย.....	4
3. วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
4. กรอบแนวคิดการวิจัย.....	4
5. ขอบเขตของการวิจัย.....	5
6. นิยามศัพท์.....	5
7. ประโยชน์ที่ได้รับ.....	6
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	7
1. การรู้สารสนเทศกับการศึกษาระดับอุดมศึกษา.....	7
2. การรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี.....	11
3. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา.....	17
4. ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษากับการส่งเสริมการรู้สารสนเทศ.....	25
5. ความร่วมมือในการส่งเสริมการรู้สารสนเทศ.....	30
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	34
1. การศึกษาระดับการรู้สารสนเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ.....	36
2. การศึกษาสภาพการส่งเสริมการรู้สารสนเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ.....	40
3. การศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมรู้สารสนเทศของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ.....	43
4. การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมการรู้สารสนเทศสำหรับห้องสมุด มหาวิทยาลัยราชภัฏ.....	45

สารบัญ (ต่อ)

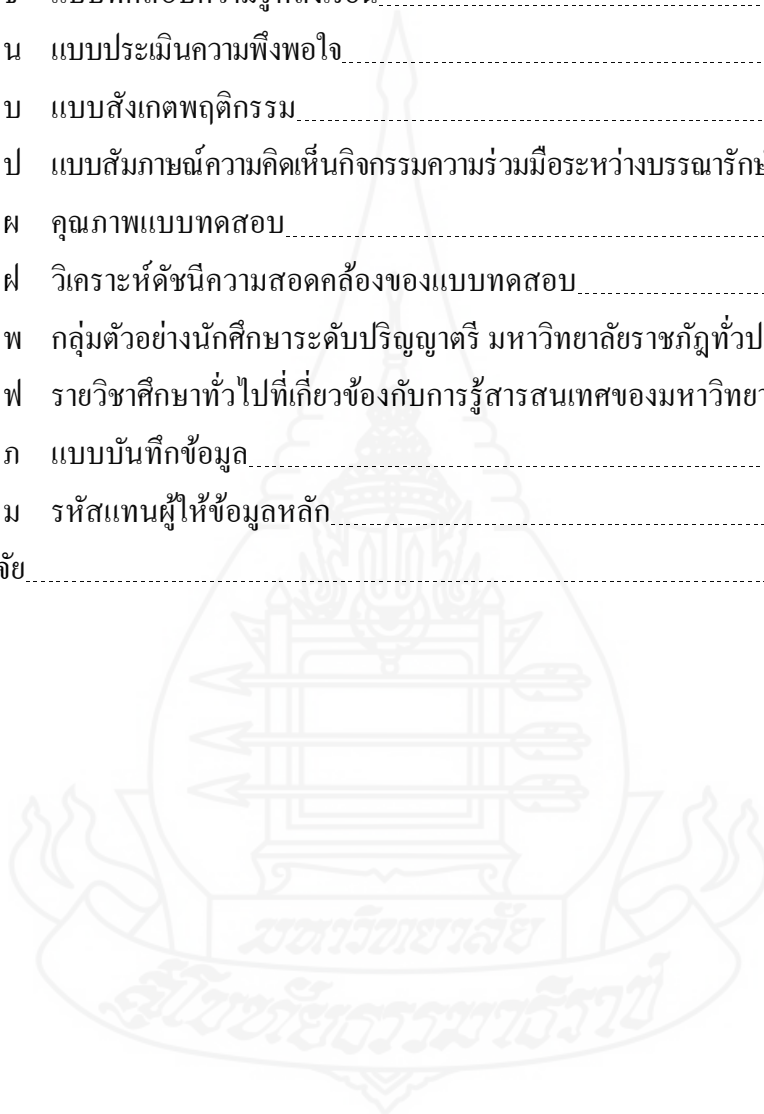
	หน้า
บทที่ 4 ผลการศึกษาระดับการรู้สารสนเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ.....	51
1. ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา.....	51
2. ผลการวิเคราะห์ระดับการรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏ.....	54
3. ผลการเปรียบเทียบระดับการรู้สารสนเทศของนักศึกษา.....	57
บทที่ 5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพการส่งเสริมการรู้สารสนเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการรู้สารสนเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ.....	65
1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพการส่งเสริมการรู้สารสนเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ.....	65
2. ผลการสัมภาษณ์ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับการส่งเสริมการรู้สารสนเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ.....	70
3. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการรู้สารสนเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ.....	73
บทที่ 6 ผลการพัฒนารูปแบบการส่งเสริมการรู้สารสนเทศสำหรับห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏ.....	81
1. ผลการพัฒนารูปแบบการส่งเสริมการรู้สารสนเทศสำหรับห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏ.....	81
2. ผลการประเมินรูปแบบการส่งเสริมการรู้สารสนเทศสำหรับห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏ.....	85
3. ผลการพัฒนารูปแบบการส่งเสริมการรู้สารสนเทศสำหรับห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏ.....	87
4. ผลการทดลองใช้รูปแบบการส่งเสริมการรู้สารสนเทศสำหรับห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏ.....	92
บทที่ 7 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	100
1. สรุปการวิจัย.....	101
2. อภิปรายผล.....	103
3. ข้อเสนอแนะ.....	110

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บรรณานุกรม.....	112
ภาคผนวก.....	138
ก มาตรฐานการรู้สารสนเทศสำหรับสถาบันอุดมศึกษา (ACRL, 2000).....	139
ข รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพแบบทดสอบ.....	149
ค ตัวอย่างหนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพแบบทดสอบ.....	151
ง แบบทดสอบการรู้สารสนเทศของนักศึกษา ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏ.....	153
จ ตัวอย่างหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย.....	165
ฉ รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย.....	171
ช ตัวอย่างหนังสือเชิญผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย.....	173
ซ แบบบันทึกข้อมูลสภาพการส่งเสริมการรู้สารสนเทศของมหาวิทยาลัยราชภัฏ.....	175
ฌ แบบบันทึกสภาพการส่งเสริมการรู้สารสนเทศของมหาวิทยาลัยราชภัฏ.....	182
ญ รายชื่อผู้ให้ข้อมูล.....	186
ฎ รายชื่อผู้ให้ข้อมูลปัจจัยที่เกี่ยวกับการส่งเสริมการรู้สารสนเทศ.....	190
ฏ รูปแบบการส่งเสริมการรู้สารสนเทศสำหรับห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏ.....	192
ฐ รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาร่างรูปแบบการส่งเสริมการรู้สารสนเทศสำหรับ ห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏ.....	198
ฑ ตัวอย่างหนังสือเชิญผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาร่างรูปแบบการส่งเสริมการรู้ สารสนเทศสำหรับห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏ.....	200
ฒ แนวคำถามสนทนากลุ่มการส่งเสริมการรู้สารสนเทศสำหรับห้องสมุด มหาวิทยาลัยราชภัฏ.....	202
ณ แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม.....	205
ด ตัวอย่างหนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือวิจัย (รูปแบบการส่งเสริม การรู้สารสนเทศสำหรับห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏ).....	207
ต กิจกรรมการพัฒนาทักษะการสืบค้นสารสนเทศ.....	209
ถ ตัวอย่างบทเรียน และสื่อการสอน เรื่อง การสืบค้นสารสนเทศ.....	215

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ท แบบทดสอบความรู้ก่อนเรียน.....	230
ธ แบบทดสอบความรู้หลังเรียน.....	234
น แบบประเมินความพึงพอใจ.....	238
บ แบบสังเกตพฤติกรรม.....	241
ป แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นกิจกรรมความร่วมมือระหว่างบรรณารักษ์กับอาจารย์.....	244
ผ คุณภาพแบบทดสอบ.....	247
ฝ วิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบ.....	249
พ กลุ่มตัวอย่างนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏทั่วประเทศ.....	252
ฟ รายวิชาศึกษาทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับการรู้สารสนเทศของมหาวิทยาลัยราชภัฏ.....	256
ภ แบบบันทึกข้อมูล.....	270
ม รหัสแทนผู้ให้ข้อมูลหลัก.....	272
ประวัติผู้วิจัย.....	274

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 3.1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการกำหนดโควตา.....	39
ตารางที่ 3.2 ผู้ให้ข้อมูลหลัก.....	49
ตารางที่ 4.1 เพศของนักศึกษา.....	53
ตารางที่ 4.2 กลุ่มสาขาวิชาของนักศึกษา.....	54
ตารางที่ 4.3 ประสบการณ์การเรียนรู้วิชาเกี่ยวกับการรู้สารสนเทศ.....	55
ตารางที่ 4.4 ระดับการรู้สารสนเทศของนักศึกษาโดยรวมและจำแนกตามมาตรฐาน.....	57
ตารางที่ 4.5 ระดับการรู้สารสนเทศของนักศึกษาตามคะแนนที่ปกติ.....	58
ตารางที่ 4.6 การเปรียบเทียบระดับการรู้สารสนเทศของนักศึกษา จำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา.....	61
ตารางที่ 4.7 เปรียบเทียบรายคู่ระดับการรู้สารสนเทศของนักศึกษา จำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา.....	62
ตารางที่ 4.8 เปรียบเทียบรายคู่ระดับการรู้สารสนเทศ มาตรฐานที่ 1 การกำหนดชนิดและขอบเขตสารสนเทศ จำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา.....	63
ตารางที่ 4.9 เปรียบเทียบรายคู่ระดับการรู้สารสนเทศ มาตรฐานที่ 2 การเข้าถึงสารสนเทศ จำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา.....	63
ตารางที่ 4.10 เปรียบเทียบรายคู่ระดับการรู้สารสนเทศ มาตรฐานที่ 3 การประเมินสารสนเทศ จำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา.....	64
ตารางที่ 4.11 เปรียบเทียบรายคู่ระดับการรู้สารสนเทศ มาตรฐานที่ 4 การใช้สารสนเทศ จำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา.....	65
ตารางที่ 4.9 เปรียบเทียบรายคู่ระดับการรู้สารสนเทศ มาตรฐานที่ 5 การใช้สารสนเทศตามหลักจริยธรรมและกฎหมาย จำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา.....	66
ตารางที่ 4.9 เปรียบเทียบรายคู่ระดับการรู้สารสนเทศของนักศึกษา จำแนกตามประสบการณ์วิชาที่เกี่ยวข้องกับการรู้สารสนเทศ.....	67
ตารางที่ 5.1 รูปแบบการจัดการเรียนการสอนรายวิชาที่ส่งเสริมการรู้สารสนเทศ.....	70
ตารางที่ 5.2 การจัดบริการและกิจกรรมส่งเสริมการรู้สารสนเทศของห้องสมุด.....	72
ตารางที่ 5.3 การสอนการรู้สารสนเทศ.....	74
ตารางที่ 5.4 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการรู้สารสนเทศของนักศึกษา.....	74

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 6.1 เปรียบเทียบคะแนนของนักศึกษาผู้เข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาทักษะการสืบค้น สารสนเทศ ก่อนและหลังเรียน.....	93
ตารางที่ 6.2 ข้อมูลนักศึกษาผู้เข้าร่วมกิจกรรม.....	94
ตารางที่ 6.3 ความพึงพอใจของนักศึกษาผู้เข้าร่วมต่อกิจกรรมการพัฒนาทักษะการสืบค้น สารสนเทศ.....	95

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
ภาพที่ 2.1 กรอบแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21	10
ภาพที่ 3.1 สรุปลักษณะของการวิจัย.....	37
ภาพที่ 4.1 เพศของนักศึกษา.....	54
ภาพที่ 4.2 กลุ่มสาขาวิชาของนักศึกษา.....	55
ภาพที่ 4.3 ประสบการณ์การเรียนรู้วิชาที่เกี่ยวข้องกับการรู้สารสนเทศ.....	56
ภาพที่ 4.4 ระดับการรู้สารสนเทศของนักศึกษาโดยรวมและจำแนกตามมาตรฐาน.....	58
ภาพที่ 6.1 ร่างรูปแบบการส่งเสริมการรู้สารสนเทศแบบหุ้นส่วนความร่วมมือสำหรับห้องสมุด มหาวิทยาลัยราชภัฏ หรือซีพีเอ็ม – ไอแอลพี.....	82
ภาพที่ 6.2 รูปแบบการส่งเสริมการรู้สารสนเทศแบบหุ้นส่วนความร่วมมือสำหรับห้องสมุด มหาวิทยาลัยราชภัฏ.....	88

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีและการสื่อสารได้ส่งผลต่อการปฏิรูปการศึกษาระดับอุดมศึกษา การจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง การเรียนรู้วิธีการเรียน การเรียนรู้ด้วยตนเอง และการเรียนรู้ตลอดชีวิต การรู้สารสนเทศ (information literacy) เป็นรากฐาน การเรียนรู้และทักษะทางวิชาการที่สำคัญสำหรับการศึกษาระดับอุดมศึกษา (Singh, Kuar & Brar, 2017) และเป็นหนึ่งในทักษะศตวรรษที่ 21 ซึ่งประกอบด้วย ทักษะการรู้สารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี (The Partnership for 21st Century Skill, 2013) การรู้สารสนเทศเกี่ยวข้องกับความสามารถกำหนดขอบเขตความต้องการสารสนเทศ การเข้าถึงแหล่งสารสนเทศ การใช้เครื่องมือในการสืบค้นสารสนเทศ การเลือกแหล่งสารสนเทศ การวิเคราะห์ การประเมินสารสนเทศและการนำสารสนเทศไปใช้ประโยชน์อย่างสร้างสรรค์ การเข้าถึง การใช้และความเข้าใจอย่างมีจริยธรรมและถูกกฎหมาย (Association of College & Research Libraries-ACRL, 2016) การรู้สารสนเทศมีความเหมือน ความเชื่อมโยง ความคาบเกี่ยวกับการรู้ดิจิทัลและการรู้เท่าทันสื่อ (ชุตินา สัจจามันท์ 2563) โดยเฉพาะการรู้ดิจิทัล (digital literacy) หรือสมรรถนะดิจิทัล ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา (2561) ประกาศใช้เป็นแนวทางปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (Thai Qualifications Framework for Higher Education: TQF) ที่มุ่งพัฒนาผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษาออกเป็น 5 ด้านได้แก่ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ คุณลักษณะแต่ละด้านของกรอบมาตรฐานคุณวุฒิมีความสอดคล้องกับคุณลักษณะผู้รู้สารสนเทศ

การรู้สารสนเทศมีความสำคัญต่อการศึกษาระดับอุดมศึกษา สถาบัน สมาคม องค์กรวิชาการ และวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ และศึกษาระดับชาติ และนานาชาติได้พัฒนามาตรฐานการรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาเป็นแนวทางการวัดระดับการรู้สารสนเทศและการส่งเสริมการรู้สารสนเทศของนักศึกษา เช่น กรอบมาตรฐานการรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา จัดทำโดยสมาคมห้องสมุดวิทยาลัย และการวิจัยแห่งสหรัฐอเมริกา (Association of College and Research Libraries-ACRL, 2000) เมื่อ ค.ศ. 2016 ปรับปรุงเป็นกรอบแนวคิด

สำหรับนักศึกษาระดับอุดมศึกษา (ACRL, 2016) มาตรฐานการรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา 7 ด้าน (Seven Pillars of Information Literacy) จัดทำโดยสมาคมห้องสมุดมหาวิทยาลัยและวิทยาลัย ประเทศอังกฤษ (Society of College, National and University Libraries (SCONUL), 2011) และกรอบโครงสร้างการรู้สารสนเทศของบุคคล ประเทศออสเตรเลียและนิวซีแลนด์ (Australia and New Zealand Institute for Information Literacy Framework: ANZIL, 2004) ซึ่งจัดทำโดยสภาบรรณารักษ์แห่งมหาวิทยาลัยออสเตรเลีย (Council of Australian University Librarian-CAUL) ครอบคลุมกลุ่มนักศึกษาระดับอุดมศึกษาด้วย

จากความสำคัญของการรู้สารสนเทศต่อการศึกษาและการพัฒนาบัณฑิตให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สถาบันอุดมศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมการรู้สารสนเทศ ของนักศึกษา ให้เป็นไปตามกรอบมาตรฐานการรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา (Gillman et al, 2017) ในด้านต่าง ๆ ดังนี้ ด้านนโยบายและการบริหารจัดการ เช่น การกำหนดนโยบายบูรณาการรู้สารสนเทศ นโยบายการสอนออนไลน์ นโยบายการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศ การรู้ดิจิทัล และการรู้เท่าทันสื่อ แก่อาจารย์ นักศึกษาและบุคลากร นโยบายการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีสารสนเทศ และสภาพแวดล้อมดิจิทัล นโยบายการพัฒนาห้องสมุดดิจิทัลและแหล่งเรียนรู้ (Basili, 2011; Corral, 2008; Ellis, Johnson & Rowley, 2017; Open University, 2012; Ullah & Ameen, 2014; University of Queensland, 2016 The University of Texas at Dallas, 2017; University of West London, 2017) ด้านการจัดการเรียนการสอน เช่น การสอนแบบบูรณาการรู้สารสนเทศในหลักสูตร การสอนเป็นรายวิชาอิสระการสอนรวมอยู่ในรายวิชาภาษา วิชาสัมมนา วิชาโครงการ และการสอนออนไลน์ (กัมปนาท คูศิริรัตน์ และกอบสุข คงมนัส, 2558; กิตติพงษ์ พุ่มพวง และคนอื่นๆ 2563; จินตนา กลิ่นนันท 2559; ธนัชพร ศิริจีระชัย นฤมล รักษาสุข และสมาน ลอยฟ้า 2559; ณัฐภรณ์ เสาร์ยะวิเศษ 2562; Otoide & Idahosa, 2018; Radriguez, Cadiz & Penkova, 2018; Wang & McNeal, 2016; Zhang, 2019) ด้านการพัฒนาห้องสมุด เช่น การพัฒนาห้องสมุดดิจิทัล (ปาริชาติ แสงระชฎ 2559; รุจโรจน์ แก้วอุไร และชโรชินี ชัยมินทร์ 2562; Chanchinmawia & Verma, 2018) และการบริการและกิจกรรมส่งเสริมการรู้สารสนเทศ (Eliss, Johnson & Rowley, 2017; Julien, Gross & Latham, 2018; Huang, Li & Zhou, 2016; Moselen & Wang, 2014)

ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษามีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมการรู้สารสนเทศของนักศึกษา (Bendriss & Birch, 2015; Hassani, 2015) ให้มีความสามารถระบุแหล่งสารสนเทศ การใช้เครื่องมือค้นหา วิเคราะห์ ประเมินอย่างมีความรู้ความเข้าใจ รวมทั้งการใช้ การเข้าถึงสารสนเทศอย่างถูกต้องทางจริยธรรมและกฎหมาย โดยการบริหารและจัดกิจกรรมส่งเสริมการรู้สารสนเทศของนักศึกษา ในรูปแบบและวิธีการที่หลากหลาย เช่น การบริการตอบคำถามและช่วยค้นคว้า บริการอ้างอิงเสมือน (virtual reference) การให้คำปรึกษาการรู้สารสนเทศสำหรับนักศึกษาทั้งแบบกลุ่ม และ

รายบุคคล การสอนและการฝึกอบรม การสอนด้วยสื่อมัลติมีเดีย การสอนออนไลน์ (Huang, Li & Zhou, 2016; Julien, Gross & Latham, 2018) โดยบรรณารักษ์มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมการรู้สารสนเทศแก่นักศึกษา และการเป็นหุ้นส่วนความร่วมมือกับอาจารย์ (Creed-Dikeogu, 2015; Gillman et al, 2017; Munoo & Su, 2014; Otoide & Idahosa, 2018; Igbo & Imo, 2017; Troung, 2015) ความสำเร็จดังกล่าว บรรณารักษ์จำเป็นต้องมีความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะการรู้สารสนเทศ การรู้ดิจิทัล การรู้เท่าทันสื่อ และสมรรถนะที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ การบริหารจัดการ การสื่อสาร การบริการ อ้างอิงและการบริการผู้ใช้ การบูรณาการทักษะการรู้สารสนเทศ ทักษะการสอน การออกแบบการเรียน การสอน การเป็นผู้นำ การวางแผน การนำเสนอ การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน ทักษะการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (American Library Association, 2009; ACRL, 2011; Reference and User Service Association, 2017)

มหาวิทยาลัยราชภัฏเป็นมหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นมีวัตถุประสงค์ เพื่อยกระดับคุณภาพการเรียนการสอน ผลผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ มีทักษะศตวรรษที่ 21 และสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพ (สำนักงานที่ประชุมอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏ 2562) เนื่องจากการรู้สารสนเทศเป็นทักษะศตวรรษที่ 21 ที่มีความสำคัญต่อนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ แต่สถานการณ์การรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยราชภัฏ จากผลการวิจัย พบว่า นักศึกษามีระดับการรู้สารสนเทศโดยรวมระดับปานกลาง (เดือนเพ็ญ หัสจันทร์ และภรณ์ ศิริ โชติ 2563; นริศรา ลอยฟ้า 2559; นิรมล ช่อม 2557; สัจจวาลย์ ดุภพิมาย สารภี วรรณตรง และสุภาสินี วิเชียร 2555) และระดับต่ำ (วนิดา นเรธรรณ์ 2555; วาฤทธิ นวลนาง และอุดม หอมคำ 2559; สุพิศ ศิริรัตน์ 2554) จากผลการวิจัยดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏยังมีทักษะการรู้สารสนเทศไม่เพียงพอ อาจเป็นอุปสรรคต่อการศึกษาในสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ใหม่ ต่อคุณภาพของนักศึกษา และการจ้างงานในอนาคต ดังนั้นนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ จึงจำเป็นต้องได้รับการส่งเสริมการรู้สารสนเทศ

จากสภาพและความสำคัญในการส่งเสริมการรู้สารสนเทศของนักศึกษา ผู้วิจัยในฐานะอาจารย์สังกัดโปรแกรมวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ และรับผิดชอบการส่งเสริมการรู้สารสนเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมีความสนใจการพัฒนา รูปแบบการส่งเสริม การรู้สารสนเทศสำหรับห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏ เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้กำหนดคน โยบาย และแนวทางการส่งเสริมการรู้สารสนเทศสำหรับห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏให้สอดคล้องกับบริบทของการอุดมศึกษาที่เปลี่ยนแปลงในสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ใหม่ และความจำเป็นในการพัฒนานักศึกษา และทักษะในศตวรรษที่ 21

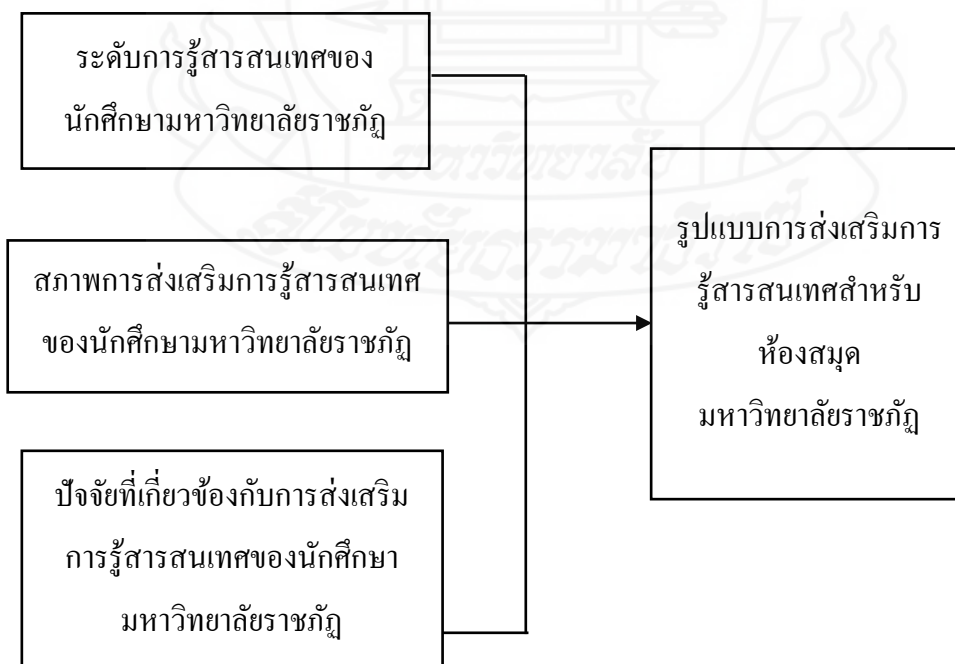
2. คำถามการวิจัย

- 2.1 ระดับการรู้สารสนเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเป็นอย่างไร
- 2.2 สภาพการส่งเสริมการรู้สารสนเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเป็นอย่างไร
- 2.3 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการรู้สารสนเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมีอะไรบ้าง
- 2.4 รูปแบบการส่งเสริมการรู้สารสนเทศสำหรับห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏควรเป็นอย่างไร

3. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 3.1 ระดับการรู้สารสนเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ
- 3.2 สภาพการส่งเสริมการรู้สารสนเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ
- 3.3 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการรู้สารสนเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ
- 3.4 เพื่อพัฒนารูปแบบการส่งเสริมการรู้สารสนเทศสำหรับห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏ

4. กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

5. ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยนี้กำหนดขอบเขตการวิจัย ดังนี้ 1) การศึกษาระดับการรู้สารสนเทศของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ กำหนดนักศึกษาระดับปริญญาตรี ซึ่งกำลังศึกษาชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2559 และการจำแนกตามกลุ่มสาขาวิชาของนักศึกษา 8 กลุ่ม ตามมาตรฐาน ISCED (International Standard Classification of Education) กำหนดโดยคณะกรรมการสำนักงานอุดมศึกษา พ.ศ.2561 ได้แก่ 1) ครุศาสตร์ 2) มนุษยศาสตร์ 3) สังคมศาสตร์ 4) วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี 5) เทคโนโลยีอุตสาหกรรม 6) เกษตรศาสตร์ 7) สาธารณสุขศาสตร์ และ 8) การท่องเที่ยวและการโรงแรม โดยจากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน จำนวน 1,493 คน

6. นิยามศัพท์

6.1 การรู้สารสนเทศ หมายถึง ความรู้ความสามารถของนักศึกษาในการกำหนดชนิดและขอบเขตสารสนเทศ การเข้าถึงสารสนเทศ การประเมินสารสนเทศและแหล่งที่ผลิตสารสนเทศ การใช้สารสนเทศ และมีความรู้ความเข้าใจเรื่องเศรษฐกิจ กฎหมาย และประเด็นสังคมที่แวดล้อมสารสนเทศ รวมทั้งการใช้สารสนเทศตามหลักจริยธรรมและกฎหมาย (ACRL, 2000)

6.2 ห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏ หมายถึง ห้องสมุดกลางสังกัดมหาวิทยาลัยราชภัฏทั่วประเทศ จำนวน 38 แห่ง ซึ่งอาจมีชื่อเรียกแตกต่างกัน ได้แก่ สำนักวิทยบริการ สำนักหอสมุด หอสมุด ศูนย์วิทยบริการ

6.3 สภาพการส่งเสริมการรู้สารสนเทศ หมายถึง นโยบายมหาวิทยาลัย โครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีสารสนเทศ หลักสูตรและการจัดเรียนการสอน การจัดการบริการและกิจกรรมของห้องสมุด และการพัฒนาบุคลากรที่ส่งผลต่อการรู้สารสนเทศของนักศึกษา

6.4 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการรู้สารสนเทศของนักศึกษา หมายถึง ปัจจัยภายนอก และปัจจัยภายในมหาวิทยาลัยที่ส่งผลต่อการส่งเสริมการรู้สารสนเทศของนักศึกษา

6.5 รูปแบบการส่งเสริมการรู้สารสนเทศ หมายถึง รูปแบบการมีส่วนร่วมที่ผู้วิจัยพัฒนาด้วยกระบวนการวิจัยอย่างเป็นระบบ โดยมีนักศึกษาเป็นศูนย์กลางการพัฒนา และเน้นหลักการทำงานแบบหุ้นส่วนความร่วมมือ

7. ประโยชน์ที่ได้รับ

งานวิจัยนี้เป็นประโยชน์ ดังนี้

7.1 ผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏ คณะ ศูนย์คอมพิวเตอร์และศูนย์ภาษา และหน่วยงานภายในมหาวิทยาลัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนานักศึกษา สามารถนำไปใช้ในการกำหนดนโยบาย และแนวปฏิบัติที่ดีในการส่งเสริมการรู้สารสนเทศสำหรับมหาวิทยาลัยราชภัฏ และการพัฒนานักศึกษา ให้เป็นผู้รู้สารสนเทศ

7.2 ผู้บริหารห้องสมุด และบรรณารักษ์ สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางการบริหารจัดการ จัดบริการและกิจกรรมการส่งเสริมการรู้สารสนเทศสำหรับห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏ และสนับสนุนคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์

7.2 ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา สถาบันการศึกษา วิชาบรรณารักษศาสตร์ และสารสนเทศศาสตร์และศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง และองค์กรสมาคมที่เกี่ยวข้อง

สามารถนำรูปแบบที่พัฒนาขึ้นในการประยุกต์ใช้ในการเสริมสร้างทักษะการรู้สารสนเทศ และสนับสนุนคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมการรู้สารสนเทศสำหรับห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏ ผู้วิจัยนำเสนอการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง จำแนกออกเป็น 5 หัวข้อ ดังนี้ 1) การรู้สารสนเทศกับการศึกษาระดับอุดมศึกษา 2) การรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี 3) ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา 4) ห้องสมุดมหาวิทยาลัยกับการส่งเสริมการรู้สารสนเทศ และ 5) ความร่วมมือในการส่งเสริมการรู้สารสนเทศ

1. การรู้สารสนเทศกับการศึกษาระดับอุดมศึกษา

สถาบันอุดมศึกษาปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ทางการศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยเน้นการเรียนรู้ด้วยตนเอง การสอนให้นักศึกษาได้เรียนรู้วิธีการเรียนรู้ มีความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะ การแสวงหาความรู้ เข้าถึง วิเคราะห์ และประเมินค่านำไปใช้ได้ การรู้สารสนเทศจึงมีความสำคัญ เป็นรากฐานการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สถาบันอุดมศึกษามีความจำเป็นต้องสร้างเสริมให้นักศึกษา ช่วยให้ผู้ประสบความสำเร็จในการศึกษา (Barui, & Barui, 2016)

1.1 ความหมาย และความเกี่ยวข้องของคำว่า การรู้สารสนเทศ

การรู้สารสนเทศ (information literacy) เป็นคำที่ใช้ครั้งแรกในค.ศ.1974 โดย ซูโคว์สกี (Zurkowski, 1974) อดีตนายกสมาคมอุตสาหกรรมสารสนเทศ (Information Industry Association-ILA) สหรัฐอเมริกา ได้เสนอรายงานต่อคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยห้องสมุด และสารสนเทศศาสตร์แห่งของสหรัฐอเมริกา (U.S. National Commission on Libraries and Information Science – NCLIS) โดยเน้นการพัฒนาผู้รู้สารสนเทศทำให้การรู้สารสนเทศได้รับความสำคัญ และแพร่หลายไปสู่สากลอย่างกว้างขวางทั่วโลก (ชุตินา สัจจามันท์ 2563)

สมาคม องค์กร และบุคคลได้ให้ความหมายการรู้สารสนเทศในบริบทและมุมมอง ต่างๆกัน เช่น ความสามารถของความจำเป็นในความตระหนักรู้ถึงความจำเป็นของสารสนเทศ การเข้าถึงสารสนเทศ การประเมินสารสนเทศ และการใช้สารสนเทศที่ต้องการในการนำมาใช้ เพื่อแก้ปัญหาหรือการตัดสินใจ (American Library Association: ALA, 1989) ความรู้ความสามารถ

ของนักศึกษากำหนดชนิดและขอบเขต ความต้องการสารสนเทศ การเข้าถึงสารสนเทศ การประเมินสารสนเทศ การใช้สารสนเทศ ความรู้ความเข้าใจประเด็นด้านเศรษฐกิจ กฎหมาย และสังคม แวดล้อมสารสนเทศ รวมทั้งการใช้การเข้าถึงสารสนเทศอย่างถูกต้องทางจริยธรรมและกฎหมาย (ACRL, 2000) ความสามารถบูรณาการ การค้นพบสารสนเทศ ความเข้าใจในการผลิตสารสนเทศ คุณค่าสารสนเทศ การใช้สารสนเทศเพื่อการสร้างความรู้ใหม่ และการมีส่วนร่วมอย่างมีจริยธรรมในชุมชนแห่งการเรียนรู้ (ACRL, 2016; Saunders et al, 2016)

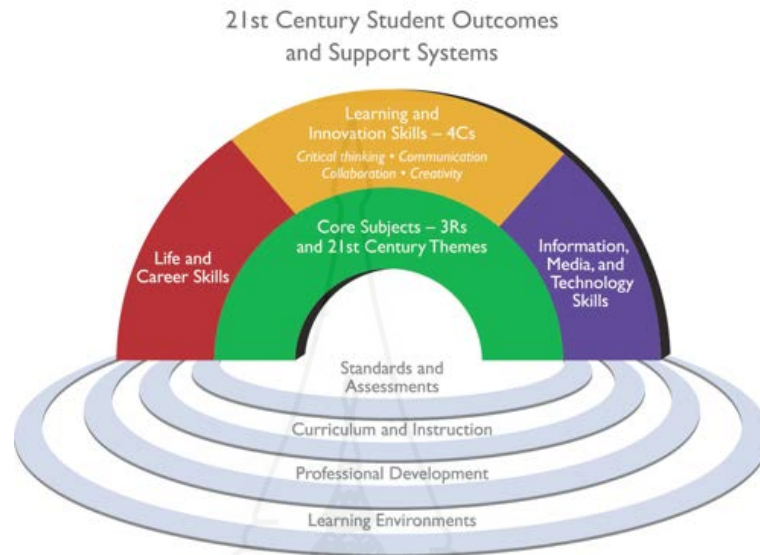
การรู้สารสนเทศมีการแปลคำศัพท์เป็นภาษาไทยไว้ต่างกัน คำที่ได้รับคำนิยามใช้มากที่สุดในแวดวงบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ คือ การรู้สารสนเทศ (ชูดิมา สัจจานันท์ 2563) และมีคำแปลอื่นๆเช่น ความรู้ทางสารสนเทศ ทักษะสารสนเทศ ทักษะการใช้ประโยชน์จากสารสนเทศ การรู้เท่าทันสารสนเทศ และรอบรู้สารสนเทศ พ.ศ.2562 มีการบัญญัติศัพท์เป็นครั้งแรกปรากฏในพจนานุกรมศัพท์ศึกษาศาสตร์ร่วมสมัย ชุดความฉลาดรู้ (literacy) ฉบับราชบัณฑิตยสภาใช้คำว่า ความฉลาดรู้เรื่องสารสนเทศ (สำนักงานราชบัณฑิตยสภา 2562)

การรู้สารสนเทศมีความเชื่อมโยงกับทักษะอื่นๆ เช่น การรู้ดิจิทัล (digital literacy) การรู้เท่าทันสื่อ (media literacy) และการรู้เทคโนโลยีและการสื่อสาร (Information and Communication Technology (ICT) literacy) บางครั้งถูกนำรวมกับทักษะที่เกี่ยวข้องกับสื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร

นอกจากนี้การแปลมีการใช้ความหมายใกล้เคียงกัน เช่น การรู้สารสนเทศกับคำว่า การรู้ดิจิทัล (digital literacy) และการรู้เท่าทันสื่อ (media literacy) (ชูดิมา สัจจานันท์ 2561) โดยคำว่า การรู้ดิจิทัลเป็นความสามารถในการใช้ไอซีทีในการค้นหาข้อมูลสารสนเทศ ประเมิน วิเคราะห์ การใช้ การสร้าง ผลิตและแบ่งปันสารสนเทศบนออนไลน์ คำว่า การรู้เท่าทันสื่อ เป็นการทำความเข้าใจ บทบาทหน้าที่ของสื่อ การวิเคราะห์และประเมินเนื้อหา จะเห็นว่าทั้งสองคำมีความหมายคล้ายกัน หรือใกล้เคียงกับการรู้สารสนเทศในบริบทที่สื่อความหมายต่างกันไป ตามเจตนาของการสื่อสาร และเป็นที่น่าสังเกตคำว่า การรู้สารสนเทศถึงแม้นิยมในวงการบรรณารักษศาสตร์ และสารสนเทศศาสตร์ แต่ทั่วไปในประเทศไทยจะรู้จักคุ้นเคยกับ คำว่า การรู้ดิจิทัล และการรู้เท่าทันสื่อมากกว่า โดยเฉพาะ คำว่าการรู้ดิจิทัลหรือสมรรถนะดิจิทัล ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา (2561) ประกาศใช้เป็นแนวทางปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (Thai Qualifications Framework for Higher Education: TQF) ส่วนคำว่า การรู้เท่าทันสื่อนิยมใช้ในวงการนิเทศศาสตร์และการสื่อสารมวลชน

คำว่า การรู้สารสนเทศถูกกำหนดเป็นผลลัพธ์การเรียนรู้หนึ่งในทักษะของนักศึกษาศตวรรษที่ 21 โดยใช้คำว่า ทักษะสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี (The Partnership for 21st Century

Skills, 2013) ได้แก่ ความรู้ด้านสารสนเทศ ความรู้เกี่ยวกับสื่อ และความรู้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร ดังภาพที่ 2.1

ภาพที่ 2.1 กรอบแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

ที่มา: ปรับปรุงจาก *P21 framework for 21st century learning. The partnership for 21st Century Skills* (2013). Retrieved from <http://www.p21.org/about-us/p21-framework>

กล่าวโดยสรุป การรู้สารสนเทศเป็นความรู้ความสามารถของนักศึกษาในการกำหนดชนิดและขอบเขต ความต้องการสารสนเทศ การเข้าถึงสารสนเทศ การประเมินสารสนเทศและแหล่งที่ผลิตสารสนเทศ การบูรณาการสารสนเทศที่คัดเลือกแล้วเข้ากับฐานความรู้ ค่านิยมของตนเองได้ และมีความรู้ความเข้าใจประเด็นด้านเศรษฐกิจ กฎหมาย และสังคมที่แวดล้อมสารสนเทศ รวมทั้งการใช้ การเข้าถึงสารสนเทศอย่างถูกต้องทางจริยธรรมและกฎหมาย โดยการรู้สารสนเทศมีความเกี่ยวข้องเชื่อมโยงกับการรู้ดิจิทัล การรู้เท่าทันสื่อ การรู้เทคโนโลยีและการสื่อสาร และเป็นหนึ่งของผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษาในศตวรรษที่ 21

1.2 ความสำคัญของการรู้สารสนเทศ

การรู้สารสนเทศมีความสำคัญต่อการศึกษาระดับอุดมศึกษาในศตวรรษที่ 21 เป็นสมรรถนะพื้นฐานการเรียนรู้ของนักศึกษาสำหรับการเรียนรู้ในสภาพแวดล้อมยุคดิจิทัล และการศึกษาดลอดชีวิต (ชุตินา สัจจามันท์ 2561; Aharony and Gazit, 2019; Suanders et al, 2016)

ทักษะการรู้สารสนเทศเป็นหนึ่งในทักษะการเรียนรู้ที่จำเป็นของนักเรียนระดับอุดมศึกษาในศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นความรู้ความสามารถพื้นฐานในเรื่องต่างๆครอบคลุมทักษะสาระวิชาหลักและแนวคิดหลักในศตวรรษที่ 21 ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับโลก ความรู้เกี่ยวกับการเงิน เศรษฐศาสตร์ ธุรกิจและการเป็นผู้ประกอบการ การเป็นพลเมืองที่ดี สุขภาพดี และสิ่งแวดล้อม (The Partnership for 21st Century Skills, 2013) มีความสำคัญต่อการพัฒนาทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรมเช่น การคิดวิเคราะห์ มีวิจารณญาณ การคิดแก้ปัญหา สร้างสรรค์นวัตกรรม ทักษะพื้นฐานด้านสารสนเทศ การรู้เท่าทันสื่อ และดิจิทัล ทักษะการสืบค้น การเข้าถึง ประเมิน จัดการ นำสารสนเทศไปประยุกต์ใช้ โดยใช้เครื่องมือเทคโนโลยีสารสนเทศที่เหมาะสม ซึ่งเป็นทักษะมีความจำเป็นต่อการศึกษาในระดับอุดมศึกษา สถาบันอุดมศึกษาต้องพัฒนานักศึกษาให้มีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

การรู้สารสนเทศเป็นองค์ประกอบพื้นฐานของผู้เรียนในการพัฒนาผู้เรียนที่พึงประสงค์ให้เป็นไปตามเป้าหมายของแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560 -2579 ตามกรอบแนวคิดทางการศึกษาไทย 4.0 ตอบสนองวิสัยทัศน์การพัฒนาประเทศสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน และการรู้สารสนเทศของนักศึกษาช่วยพัฒนานักศึกษาให้เป็นไปตามกรอบการพัฒนานับพันติดตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2561) 5 ด้าน คือ 1) คุณธรรมจริยธรรม 2) ความรู้ 3) ทักษะปัญญา 4) ทักษะความสัมพันธ์ส่วนบุคคลและความรับผิดชอบ และ 5) ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ แม้คำว่า การรู้สารสนเทศไม่มีระบุโดยตรงแต่บูรณาการในสมรรถนะดิจิทัลที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2561) กำหนดแนวคิดประกาศแนวทางปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ หรือสมรรถนะดิจิทัลสำหรับคุณวุฒิระดับปริญญาตรี นอกจากนี้เป้าหมายในแผนอุดมศึกษาระยะยาว 20 ปี พ.ศ.2561-2580 ด้านการปฏิรูปการเรียนรู้ โดยให้ความสำคัญต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง หลักแนวคิดวิธีการเรียนรู้วิธีการเรียน การรู้สารสนเทศเป็นการปูพื้นฐานการเรียนรู้ด้วยตนเองและการเรียนรู้ตลอดชีวิต (สำนักนโยบายและแผนการอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา 2561) การรู้สารสนเทศของนักศึกษาจึงสำคัญและจำเป็นที่สถาบันอุดมศึกษาต้องพัฒนานักศึกษาให้มีทักษะการรู้สารสนเทศมีคุณภาพ มีทักษะการเรียนรู้และคุณลักษณะที่พึงประสงค์

2. การรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

การรู้สารสนเทศมีความจำเป็นต่อการพัฒนาการศึกษาและการเรียนรู้ของนักศึกษา เป็นผลลัพธ์การเรียนรู้ที่สำคัญ องค์การทางวิชาการและวิชาชีพในต่างประเทศได้มีการกำหนด เป็นมาตรฐานกรอบแนวคิดเพื่อใช้เป็นแนวทางการวัดระดับการรู้สารสนเทศของนักศึกษา และการพัฒนานักศึกษา

2.1 มาตรฐานการรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา

สถาบัน สมาคม องค์การวิชาการและวิชาชีพกำหนดมาตรฐานการรู้สารสนเทศของ นักศึกษาระดับอุดมศึกษา เพื่อเป็นเครื่องชี้วัดความสำเร็จของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา โดยสมาคม ห้องสมุดวิทยาลัย และการวิจัยแห่งสหรัฐอเมริกา (The Association of College and Research Libraries: ACRL, 2000) กำหนดมาตรฐานสมรรถนะการรู้สารสนเทศสำหรับการศึกษาระดับอุดมศึกษา (Information Literacy Competency Standards for Higher Education) สมาคมห้องสมุดวิทยาลัย หอสมุดแห่งชาติ และ ห้องสมุดมหาวิทยาลัย (Society of College, National and University Libraries) กำหนดองค์ประกอบเสาหลัก 7 ประการ (The SCONUL Seven Pillars of Information Literacy Core Model: SCONUL, 2011) และ คณะกรรมการบรรณารักษ์อุดมศึกษาของประเทศออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ พัฒนาการรอบการรู้สารสนเทศ ของออสเตรเลียและนิวซีแลนด์ (Australia and New Zealand Institute for Information Literacy Framework: ANZIL, 2004) เพื่อใช้กับการศึกษาระดับอุดมศึกษา โดยปรับปรุงจากมาตรฐานการรู้สารสนเทศ ระดับอุดมศึกษาที่จัดทำโดยสมาคมห้องสมุดวิทยาลัย และการวิจัยแห่งสหรัฐอเมริกา ต่อมาได้ปรับปรุง ขยายขอบเขตครอบคลุมทั้งสำหรับประชาชนและนักศึกษา

มาตรฐานการเรียนรู้ทั้งของสมาคมห้องสมุดวิทยาลัย และการวิจัยแห่งสหรัฐอเมริกา (ACRL, 2000) สมาคมห้องสมุดมหาวิทยาลัยและวิทยาลัยของประเทศอังกฤษ (SCONUL, 2011) และ คณะกรรมการบรรณารักษ์อุดมศึกษาของประเทศออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ (ANZIL, 2004) มีความ เหมือนกันในเรื่องการกำหนดชนิด และขอบเขตความต้องการสารสนเทศ ความสามารถในการเข้าถึง สารสนเทศ ความสามารถในการประเมินแหล่ง รวมทั้งกระบวนการสืบค้นสารสนเทศที่ต้องการได้ ความสามารถในการประมวลสารสนเทศ นำไปสร้างความรู้ หรือสร้างความเข้าใจใหม่ส่วนความ แตกต่างกันคือ ด้านความเข้าใจในประเด็นด้านเศรษฐกิจ กฎหมาย และสังคมที่แวดล้อมสารสนเทศ ไม่มีระบุในมาตรฐานของสมาคมห้องสมุดมหาวิทยาลัยและวิทยาลัยของประเทศอังกฤษ และประเด็น การพัฒนาสารสนเทศที่มีอยู่นำมาสร้างความรู้ในมาตรฐานของสมาคมห้องสมุดวิทยาลัย และการวิจัย แห่งสหรัฐอเมริกา แต่มีส่วนเพิ่มเติมคือ ความสามารถบูรณาการสารสนเทศที่คัดเลือกเข้ากับ ฐานความรู้และค่านิยมของตนเอง

2.2 เครื่องมือวัดระดับการรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา

การวัดระดับการรู้สารสนเทศมีวิธีการดำเนินการที่หลากหลาย มีข้อดี และข้อจำกัดแตกต่างกัน เครื่องมือที่นิยมใช้ในการวัดระดับการรู้สารสนเทศของนักศึกษา มีหลากหลาย จึงจำเป็นต้องเลือกใช้ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวัดระดับการรู้สารสนเทศ (Kaplowitz, 2014; Sparks, Katz, & Bile, 2016)

2.2.1 แบบทดสอบ (test) เป็นเครื่องมือวัดความรู้ วัดผลสัมฤทธิ์เพื่อแสดงถึงความสามารถของนักศึกษา (ราตรี นันทสุคนธ์ 2553) แบ่งเป็น

1) **แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ (achievement test)** เป็นแบบทดสอบที่พัฒนา โดยองค์กรต่างๆพัฒนาขึ้นมา สามารถนำไปใช้วัดระดับการรู้สารสนเทศของนักศึกษาได้ เช่น แบบทดสอบมาตรฐานกลาง เป็นแบบประเมินมาตรฐานการรู้สารสนเทศของโครงการมาตรฐานการวัดการรู้สารสนเทศ (Standardized Assessment of Information Literacy Skills: SAILS) (The Project SAILS Information Literacy Assessment, 2017) แบบทดสอบการรู้สารสนเทศของแมดิสัน (Madison Information Literacy Test) (The Center for Assessment & Research Studies, Madison Assessment, 2014)

2) **แบบทดสอบความรู้และความสามารถเฉพาะ (test of specific knowledge)** แบบทดสอบนี้นิยมใช้มาก แบบทดสอบเพื่อวัดความรู้เฉพาะ เช่น แบบทดสอบวัดลักษณะเด่นด้านฟิสิกส์ เพื่อทำนายการศึกษาต่อ แบบทดสอบวัดแนวความเป็นครู

แบบทดสอบมีข้อดีคือ เป็นเครื่องมือใช้วัดระดับการรู้สารสนเทศของนักศึกษาที่เหมาะสม มีความคุ้มค่าและเวลา มีการตรวจสอบคุณภาพ มีความน่าเชื่อถือ สามารถนำไปใช้วัดระดับการรู้สารสนเทศของนักศึกษาได้ ส่วนข้อจำกัดคือ ไม่เหมาะกับการวัดความรู้ความเข้าใจในระดับสูง เช่น ทักษะการวิเคราะห์ สังเคราะห์ (คำพรธม สุขผล 2556; Kaplowitz, 2014; Sparks, Katz, & Bile, 2016)

2.2.2 แบบสอบถาม (questionnaire) เป็นเครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล ใช้ถามความคิดเห็น ความสนใจ ความต้องการ ความพึงพอใจ ปัญหา และอุปสรรคของการรู้สารสนเทศของนักศึกษา หรือใช้วัดเจตคติ การศึกษาการรู้สารสนเทศของนักศึกษาในประเทศไทย ยุคแรกนิยมใช้เครื่องมือนี้ เพราะเป็นการศึกษาความคิดเห็น ทักษะคิด การประเมินทักษะความสามารถของตนเอง เพื่อวัดการรู้สารสนเทศของนักศึกษา แบบสอบถามส่วนใหญ่ ข้อคำถามจะเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ หรือ 7 ระดับ และคำถามแบบปลายเปิด ให้ผู้ตอบได้แสดงความคิดเห็น ความรู้สึกอย่างอิสระ

แบบสอบถามมีข้อดีคือ เหมาะสำหรับการวัดด้านพฤติกรรม ทักษะคิด และความคิดเห็น เก็บรวบรวมข้อมูลได้รวดเร็ว ส่วนข้อจำกัดคือ การควบคุมสถานการณ์ และเวลา ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถนำไปทำที่บ้านได้หรือเปิดหาคำตอบได้ และไม่สามารถวัดผลการเรียนรู้

สารสนเทศที่แท้จริงได้ เนื่องจากแบบสอบถามเป็นการสำรวจความคิดเห็น ไม่มีถูกผิด หรือเป็นข้อคำถามให้ประเมินทักษะความสามารถของตนเอง ผู้ตอบแบบสอบถามจะประเมินทักษะการรู้สารสนเทศของตนเองสูงกว่าทักษะที่แท้จริง (Coated, 2013) แบบสอบถามจึงเหมาะกับการวัดพฤติกรรมแต่ไม่เหมาะกับการวัดความรู้และทักษะ (คำพรธณ สุขผล 2556)

2.2.3 แฟ้มสะสมงาน (portfolios) เป็นการวัดผลการเรียนรู้ของนักศึกษาตามสภาพจริง แสดงถึงความรู้ ความสามารถ ความพยายาม ครอบคลุมถึงการมีส่วนร่วมในการเลือกเนื้อหา เกณฑ์การคัดเลือก และเกณฑ์การตัดสินใจระดับคะแนนเป็นหลักฐานที่สะท้อนการประเมินตนเองของนักศึกษา และลดบทบาทในการสอบข้อเขียน (Sonley, Tuner & Cotton, 2007)

แฟ้มสะสมงานมีข้อดีคือ ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามหลักสูตรหลากหลายวิชา มีการบูรณาการวิชาต่างๆ และเกิดการเรียนรู้แบบร่วมมือกัน แต่มีข้อจำกัด คือ ภาระอย่างต่อเนื่องตลอดภาคเรียน นักศึกษาต้องใช้เวลาในการเก็บรวบรวมผลงานใช้เวลามาก ทั้งผู้เรียนและผู้สอน

แบบทดสอบเป็นเครื่องมือที่ใช้วัดระดับนักศึกษาในต่างประเทศ การวัดระดับการรู้สารสนเทศของนักศึกษา เช่น สหรัฐอเมริกา นิยมใช้แบบทดสอบที่พัฒนาขึ้นเอง (Mueller, 2019) สำหรับประเทศไทยระยะแรกนิยมใช้แบบสอบถาม ระยะหลังนิยมใช้แบบทดสอบพัฒนาขึ้นมาเอง โดยใช้แบบทดสอบสถาบันอุดมศึกษาตามมาตรฐานการรู้สารสนเทศของสมาคมห้องสมุดวิทยาลัย และการวิจัยแห่งสหรัฐอเมริกา (ACRL, 2000) เป็นแนวทางในการพัฒนาแบบทดสอบ เพื่อวัดระดับการรู้สารสนเทศกับกลุ่มสถาบันการศึกษา

2.3 ผลการวัดระดับการรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

ผลการวัดระดับการรู้สารสนเทศของนักศึกษาศาสนาบัณฑิตศึกษาระดับปริญญาตรี จากการทบทวนวรรณกรรมและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสรุปได้ ดังนี้

2.3.1 ระดับการรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในต่างประเทศ

ผลการวิจัยการวัดระดับการรู้สารสนเทศของนักศึกษาศาสนาบัณฑิตศึกษา ระดับปริญญาตรีในต่างประเทศ พบในกลุ่มประเทศกำลังพัฒนาได้แก่ บังกลาเทศ (Banik & Kumar, 2019; Ferdows & Ahmed, 2014) ไนจีเรีย (Ilogho, 2014) ปากีสถาน (Kousar, & Mahmood, 2013) และ เวียดนาม (Truong, 2015) รวมทั้งกลุ่มประเทศพัฒนาแล้ว ได้แก่ สิงคโปร์ (Foo et al, 2013) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทักษะการรู้สารสนเทศของนักศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยใช้แบบสอบถาม (Banik & Kumar, 2019; Ilogho, 2014; Ferdows & Ahmed, 2014; Kousar, & Mahmood, 2013; Truong, 2015) และแบบทดสอบ (Foo et al, 2013)

ผลการวิจัยการวัดระดับการรู้สารสนเทศของนักศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับต่ำ (Banik & Kumar, 2019; Ferdows & Ahmed , 2014; Ilogho, 2014; Kousar, & Mahmood, 2013; Truong, 2015) และระดับปานกลาง (Foo et al, 2013) นักศึกษาขาดทักษะการรู้สารสนเทศในประเด็น ความสามารถด้านการกำหนดขอบเขตและความต้องการ ความสามารถในการเข้าถึงข้อมูล การกำหนดคำค้น การค้นโดยใช้โปรแกรมค้นหา (search engine) การใช้แบบบูลีน ไม่เข้าใจชนิดประเภทของทรัพยากรสารสนเทศ และการอ้างอิง การเรียนการสอนไม่มีการสอนวิชาเกี่ยวกับการรู้สารสนเทศในมหาวิทยาลัย (Ferdows & Ahmed , 2014) ด้านห้องสมุดไม่มีแหล่งสารสนเทศออนไลน์ และคณะขาดเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Truong, 2015)

2.3.2 ระดับการรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรีประเทศไทย

ผลการวิจัยการวัดระดับการรู้สารสนเทศของนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษา ระดับปริญญาตรีในประเทศไทย ส่วนใหญ่พบในมหาวิทยาลัยราชภัฏ (เดือนเพ็ญ หัสขันธ์ และภรณ์ศิริโชติ 2563; ณีฎฐกรณ์ เสารยะวิเศษ 2562; นริศรา ลอยฟ้า 2559; นันทนา เดชเกิด 2559; นิรมล ชุ่ม 2557; รัตนะ อินจ้อย 2556; วนิดา นเรชฌ์ 2555; วลัยลักษณ์ อมรสิริพงศ์ 2561; วาฤทธิ์ นवलนาง และอุดม หอมคำ 2558; สัจจาลย์ ตุกพิมาย, สารภี วรรณตรง และสุภาสินี วิเชียร 2555; สุพิศ ศิริรัตน์ 2554) และมหาวิทยาลัยอื่นๆ (นุริดา จะปะเกีย, ชุติมา คำแก้ว และชุลฟีกอร์ มาโซ 2557; พรชนิตว์ สีนาราชและอังสนา ชงชัย 2559; ลัดดาวัลย์ อุ่แสงทอง, แหวตา เตชาทวิวรรณ และศศิพิมล ประพินพงศกร 2562; อังคณา แวซอเหาะ และสุธาทิพย์ เกียรติวานิช 2553)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยใช้แบบทดสอบ (จันทร์ฉาย วีระชาติ 2555 ; เดือนเพ็ญ หัสขันธ์ และภรณ์ศิริโชติ 2563; นริศรา ลอยฟ้า 2559; นิรมล ชุ่ม 2557; พรชนิตว์ สีนาราชและอังสนา ชงชัย 2559; รัตนะ อินจ้อย 2556; ลัดดาวัลย์ อุ่แสงทอง, แหวตา เตชาทวิวรรณ และศศิพิมล ประพินพงศกร 2562; วนิดา นเรชฌ์ 2555 สัจจาลย์ ตุกพิมาย, สารภี วรรณตรง และสุภาสินี วิเชียร 2555; สุพิศ ศิริรัตน์ 2554; อังคณา แวซอเหาะ และสุธาทิพย์ เกียรติวานิช 2553) และแบบสอบถาม (ณีฎฐกรณ์ เสารยะวิเศษ 2562 ; นันทนา เดชเกิด 2559; นุริดา จะปะเกีย, ชุติมา คำแก้ว และชุลฟีกอร์ มาโซ 2557; วลัยลักษณ์ อมรสิริพงศ์ 2561)

ผลการวิจัยโดยรวม พบว่า นักศึกษามีระดับการรู้สารสนเทศระดับปานกลาง (จันทร์ฉาย วีระชาติ 2555 ; เดือนเพ็ญ หัสขันธ์ และภรณ์ศิริโชติ 2563; นริศรา ลอยฟ้า 2559; นิรมล ชุ่ม 2557; พรชนิตว์ สีนาราชและอังสนา ชงชัย 2559; รัตนะ อินจ้อย 2556; ลัดดาวัลย์ อุ่แสงทอง, แหวตา เตชาทวิวรรณ และศศิพิมล ประพินพงศกร 2562; สัจจาลย์ ตุกพิมาย, สารภี วรรณตรง และสุภาสินี วิเชียร 2555; อังคณา แวซอเหาะ และสุธาทิพย์ เกียรติวานิช 2553) ระดับต่ำ (วนิดา นเรชฌ์ 2555;

วาฤทธิ์ นวลนาง และอุดม หอมคำ 2558; สุพิศ ศิริรัตน์ 2554) และระดับมาก (นันทนา เดชเกิด 2559; นูรีดา จะปะเกีย, ชูติมา คำแก้ว และชุลฟีกอร์ มาโซ 2557; วลัยลักษณ์ อมรสิริพงศ์ 2561)

เมื่อจำแนกตามรายด้าน พบว่า

1) ด้านการกำหนดชนิดและขอบเขตสารสนเทศ

นักศึกษามีระดับการรู้สารสนเทศด้านการกำหนดชนิดและขอบเขตสารสนเทศที่ต้องการระดับมาก (จันทร์ฉาย วีระชาติ 2555; นริสรา ลอยฟ้า 2559; นันทนา เดชเกิด 2559; นิรมล ช่อม 2557; วลัยลักษณ์ อมรสิริพงศ์ 2561) ระดับปานกลาง (เดือนเพ็ญ หัสขันธ์ และภรณ์ ศิริโชติ 2563; นริสรา ลอยฟ้า 2559; พรชนิตว์ ลีนาราช และอังสนา ชงชัย 2559; ลัดดาวัลย์ อู่แสงทอง, แหวตา เตชาทวิวรรณ และศศิพิมล ประพินพงศกร 2562; อังคณา แวซอหะ และสุชาทิพย์ เกียรติวานิช 2553) และระดับต่ำ (วาฤทธิ์ นวลนาง และอุดม หอมคำ 2558; สังวาลย์ ตุกพิมาย, สารภี วรรณตรง และสุภาสิณี วิเชียร 2555; สุพิศ ศิริรัตน์ 2554)

2) ด้านการเข้าถึงสารสนเทศ

นักศึกษามีระดับการรู้สารสนเทศด้านการเข้าถึงสารสนเทศ “ระดับปานกลาง (จันทร์ฉาย วีระชาติ 2555; นริสรา ลอยฟ้า 2559; นิรมล ช่อม, 2557; พรชนิตว์ ลีนาราช และอังสนา ชงชัย 2559; ลัดดาวัลย์ อู่แสงทอง, แหวตา เตชาทวิวรรณ และศศิพิมล ประพินพงศกร 2562; อังคณา แวซอหะ และสุชาทิพย์ เกียรติวานิช 2553) ระดับมาก (เดือนเพ็ญ หัสขันธ์ และภรณ์ ศิริโชติ 2563; นริสรา ลอยฟ้า 2559; นันทนา เดชเกิด 2559; วลัยลักษณ์ อมรสิริพงศ์ (2561) และระดับต่ำ (วาฤทธิ์ นวลนาง และอุดม หอมคำ 2558; สุพิศ ศิริรัตน์ 2554; สังวาลย์ ตุกพิมาย, สารภี วรรณตรง และสุภาสิณี วิเชียร 2555)

3) ด้านการประเมินสารสนเทศ

นักศึกษามีระดับการรู้สารสนเทศด้านการประเมินสารสนเทศระดับต่ำ (นริสรา ลอยฟ้า 2559; นิรมล ช่อม 2557; ลัดดาวัลย์ อู่แสงทอง, แหวตา เตชาทวิวรรณ และศศิพิมล ประพินพงศกร 2562; วาฤทธิ์ นวลนาง และอุดม หอมคำ 2558; สุพิศ ศิริรัตน์ 2554) ระดับปานกลาง (จันทร์ฉาย วีระชาติ 2555; เดือนเพ็ญ หัสขันธ์ และภรณ์ ศิริโชติ 2563; พรชนิตว์ ลีนาราช และอังสนา ชงชัย 2559; สังวาลย์ ตุกพิมาย, สารภี วรรณตรง และสุภาสิณี วิเชียร 2555; อังคณา แวซอหะ และสุชาทิพย์ เกียรติวานิช 2553) และระดับมาก (นันทนา เดชเกิด 2559; นูรีดา จะปะเกีย, ชูติมา คำแก้ว และชุลฟีกอร์ มาโซ 2557; วลัยลักษณ์ อมรสิริพงศ์ 2561)

4) ด้านการใช้สารสนเทศ

นักศึกษามีระดับการรู้สารสนเทศด้านการใช้สารสนเทศทั้งระดับปานกลาง ต่ำ และมาก โดยระดับปานกลาง (จันทร์ฉาย วีระชาติ 2555; นริสรา ลอยฟ้า 2559; นิรมล ช่อม

2557; พรชนิตว์ ลีนาราช และอังสนา ชงชัย 2559; สังวาลย์ ตุกพิมาย, สารภี วรรณตรง และสุภาสินี วิเชียร 2555; อังคณา แวซอเหาะ และสุธาทิพย์ เกียรติวานิช 2553) ระดับต่ำ (วาฤทธิ์ นवलนาง และอุดม หอมคำ 2558; สุพิศ ศิริรัตน์ 2554; ลัดดาวัลย์ อุ่แสงทอง, แหวตา เตชาทวิวรรณ และศศิพิมล ประพินพงศกร 2562) และระดับมาก (เดือนเพ็ญ หัสขันธ์ และภรณ์ ศิริ โชติ 2563; นันทนา เดชเกิด 2559; วลัยลักษณ์ อมรสิริพงศ์ 2561)

5) ด้านการใช้สารสนเทศตามหลักจริยธรรมและกฎหมาย

นักศึกษามีระดับการรู้สารสนเทศด้านการใช้สารสนเทศตามหลักจริยธรรมและกฎหมายทั้งระดับปานกลาง ต่ำ และมาก โดยระดับปานกลาง (จันทร์ฉาย วีระชาติ 2555; เดือนเพ็ญ หัสขันธ์ และภรณ์ ศิริ โชติ 2563; นริสรา ลอยฟ้า 2559; นิรมล ช่อม, 2557; พรชนิตว์ ลีนาราช และอังสนา ชงชัย 2559; วนิดา นเรชร์ณ 2555; สังวาลย์ ตุกพิมาย, สารภี วรรณตรง และสุภาสินี วิเชียร 2555; อังคณา แวซอเหาะ และสุธาทิพย์ เกียรติวานิช 2553) ระดับต่ำ (วาฤทธิ์ “นवलนาง และอุดม หอมคำ 2558; สุพิศ ศิริรัตน์ 2554; ลัดดาวัลย์ อุ่แสงทอง, แหวตา เตชาทวิวรรณ และศศิพิมล ประพิน พงศกร 2562) และระดับมาก (นันทนา เดชเกิด 2559; วลัยลักษณ์ อมรสิริพงศ์ 2561)

2.3.3 เปรียบเทียบการรู้สารสนเทศของนักศึกษาจำแนกตามเพศ ชั้นปี สาขา/คณะ ผลการเรียน และประสบการณ์

นักศึกษาเพศต่างกันมีระดับการรู้สารสนเทศแตกต่างกัน (จันทร์ฉาย วีระชาติ, 2555; นิรมล ช่อม 2557; ลัดดาวัลย์ อุ่แสงทอง, แหวตา เตชาทวิวรรณ และศศิพิมล ประพินพงศกร 2562; วลัยลักษณ์ อมรสิริพงศ์ 2561) แตกต่างจากผลการวิจัยของนันทนา เดชเกิด (2559) พบว่า นักศึกษาเพศต่างกันมีระดับการรู้สารสนเทศไม่แตกต่างกัน

นักศึกษาชั้นปีต่างกันมีระดับการรู้สารสนเทศแตกต่างกัน (จันทร์ฉาย วีระชาติ, 2555; นันทนา เดชเกิด 2559; นิรมล ช่อม, 2557; ลัดดาวัลย์ อุ่แสงทอง, แหวตา เตชาทวิวรรณ และศศิพิมล ประพินพงศกร 2562; สุพิศ ศิริรัตน์ 2554; วลัยลักษณ์ อมรสิริพงศ์ 2561 แตกต่างจากผลการวิจัยของ นิรมล ช่อม (2557) พบว่า นักศึกษาชั้นปีแตกต่างกันมีระดับการรู้สารสนเทศไม่แตกต่างกัน

นักศึกษาสาขา/คณะต่างกันมีระดับการรู้สารสนเทศแตกต่างกัน (จันทร์ฉาย วีระชาติ 2555; ณีฎฐภรณ์ เสารยะวิเศษ 2562 นริสรา ลอยฟ้า 2559; นันทนา เดชเกิด 2559; ลัดดาวัลย์ อุ่แสงทอง, แหวตา เตชาทวิวรรณ และศศิพิมล ประพินพงศกร 2562; วนิดา นเรชร์ณ 2555; วลัยลักษณ์ อมรสิริพงศ์ 2561; สุพิศ ศิริรัตน์ 2554; อังคณา แวซอเหาะ และสุธาทิพย์ เกียรติวานิช 2553; Pinto & Sales, 2014; Maurer, Schlögl, & Dreisiebner, 2016)

นักศึกษาที่มีประสบการณ์การศึกษาวิชาที่เกี่ยวข้องกับการรู้สารสนเทศต่างกัน มีระดับการรู้สารสนเทศต่างกัน (จันทร์ฉาย วีระชาติ 2555; ณีฎฐภรณ์ เสารยะวิเศษ 2562) แตกต่างจาก

ผลการวิจัยของสุพิศ ศิริรัตน์ (2554) พบว่า นักศึกษาที่มีประสบการณ์การศึกษาวิชาที่เกี่ยวข้องกับการรู้สารสนเทศต่างกันมีระดับการรู้สารสนเทศไม่แตกต่างกัน

นักศึกษาที่มีผลการเรียนต่างกันมีระดับการรู้สารสนเทศแตกต่างกัน (จันทร์ฉาย วีระชาติ, 2555; นิรมล ชุ่ม, 2557; ลัดดาวลัย อุ่แสงทอง, แหวตา เตชาทวีวรรณ และศศิพิมล ประพินพงศกร (2562) แตกต่างจากผลการวิจัยของสุพิศ ศิริรัตน์ (2554) พบว่า นักศึกษาที่มีผลการเรียนต่างกันมีระดับการรู้สารสนเทศไม่แตกต่างกัน

3. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา

การส่งเสริมการรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาเกี่ยวข้องกับปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายใน ดังนี้

3.1 ปัจจัยภายนอก

3.1.1 โลกาภิวัตน์

กระแสโลกาภิวัตน์เป็นปรากฏการณ์ทางสังคมจากการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่กระทบถึงกันทั่วโลก และการเชื่อมโยงโลก การเจริญเติบโตของความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ การเมือง เทคโนโลยี และวัฒนธรรมที่เชื่อมโยงระหว่างปัจเจกบุคคล ชุมชน หน่วยธุรกิจ และรัฐบาลทั่วทั้งโลก พลังต่าง ๆ ของโลกาภิวัตน์ ได้แก่ เทคโนโลยีการติดต่อสื่อสารใหม่ๆ สื่อมวลชน การแลกเปลี่ยนทางด้านเศรษฐกิจข้ามชาติ และการเคลื่อนย้ายผู้คนจำนวนมาก ได้สะท้อนให้เห็นว่าพรมแดนระหว่างรัฐมีการเปลี่ยนแปลง และสามารถข้ามผ่านได้อย่างสะดวก (เชษฐา พวงหัตถ์ 2559)

สถาบันอุดมศึกษามีบทบาทหน้าที่ผลิตบัณฑิต ให้มีความพร้อม เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงพลวัตของโลกาภิวัตน์ การเปลี่ยนของเทคโนโลยีอย่างพลิกผันจากการพัฒนาอย่างก้าวกระโดดของเทคโนโลยีและนวัตกรรม ประเทศไทยให้ความสำคัญของการเตรียมคนให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงบนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2561 - 2580) ซึ่งเป็นแผนแม่บทของการพัฒนาประเทศโดยมีเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เน้นการขับเคลื่อนการพัฒนานวัตกรรมและการบริการใหม่ๆ ด้วยเทคโนโลยี สถาบันอุดมศึกษามีการปฏิรูปอุดมศึกษา โดยบทบาทมหาวิทยาลัยสร้างบัณฑิตให้มีทักษะการเรียนรู้ สร้างระบบการเรียนรู้และเทคโนโลยีที่สนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่เข้าถึงสารสนเทศได้สะดวกและรวดเร็ว การพัฒนาบุคลากรให้มีความสามารถทางเทคโนโลยีและการถ่ายทอดความรู้ การบูรณาการการเรียนรู้ การพัฒนาหลักสูตรการใช้นวัตกรรม การศึกษา ปรับหลักสูตรและเปลี่ยนกระบวนการเรียนรู้ของนักศึกษาให้มีคุณลักษณะ และทักษะ

การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ และกรอบแนวคิดทางการศึกษาไทย 4.0 โดยมุ่งพัฒนานักศึกษาคอบสนองวิสัยทัศน์การพัฒนาประเทศไทยสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน สอดคล้องกับมาตรฐานกรอบการเรียนรู้ระดับอุดมศึกษา 5 ด้าน ได้แก่ 1) คุณธรรม และจริยธรรม 2) ความรู้ 3) ทักษะทางปัญญา 4) ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และ 5) ทักษะวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติเกี่ยวกับสมรรถนะดิจิทัลสำหรับคุณวุฒิระดับปริญญาตรี และแผนพัฒนาดิจิทัล เพื่อเศรษฐกิจ และสังคมของกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ยุทธศาสตร์ที่ 3 สร้างสังคมคุณภาพ ที่ทั่วถึง เท่าเทียมด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ มุ่งพัฒนาพลเมืองที่ฉลาด รู้เท่าทันข้อมูล และมีความ รับผิดชอบ โดย มีความตระหนัก ความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลให้เกิดการใช้ ประโยชน์อย่างสร้างสรรค์ นโยบายรัฐดังกล่าวมีความจำเป็นสำหรับสถาบันอุดมศึกษา ส่งผลให้ต้อง ปรับเปลี่ยนปฏิรูปการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาบัณฑิตให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามความต้องการ ของสังคม (กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม 2559; สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา 2561; สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 2559 ; สำนักเลขาธิการสภาการศึกษา 2560 ; Geo-Jaja & Majhovich, 2016 ; Krisztina, Komives & Heder, 2018; Nicolescu, 2014)

3.1.2 เทคโนโลยีที่สร้างความพลิกผัน

เทคโนโลยีที่สร้างความพลิกผัน (disruptive technology) โดยเฉพาะเทคโนโลยี เสมือน ประกอบด้วย ความจริงเสมือน (virtual reality: VR) ความเป็นจริงเสริม (augmented reality: AR) และความจริงผสม (mixed reality: MR) เป็นการรวมสภาพแวดล้อมจริงกับวัตถุเสมือนเข้าด้วยกัน เป็น เทคโนโลยีที่เข้ามาแทนเทคโนโลยีแบบเดิมและเปลี่ยนแปลงโลกได้ส่งผลกระทบต่อวิถี การดำเนินชีวิตและการทำงานแบบเดิม โดยเฉพาะผลกระทบต่อการศึกษา และการกำหนดนโยบาย ของรัฐในการพัฒนาทางเทคโนโลยีและการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ในการพัฒนาการศึกษา เช่น ห้องเรียนอัจฉริยะ (smart classroom) ห้องเรียนสมัยใหม่ที่ใช้เทคโนโลยีสร้างบรรยากาศการเรียนรู้เสมือนจริง การจัดการเรียนการสอนออนไลน์ การเรียนจากบทเรียนออนไลน์ MOOC แพลตฟอร์มการเรียนรู้ ออนไลน์ เกม และการพัฒนาผู้เรียน โดยเน้นการเรียนรู้และการพัฒนาทักษะศตวรรษที่ 21 มีความสามารถคิด วิเคราะห์และสร้างสรรค์นวัตกรรม มหาวิทยาลัยจึงต้องปรับหลักสูตร และ วิธีการเรียนการสอนที่เน้นการเรียนรู้ให้เกิดประสิทธิภาพมีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศ มาประยุกต์ใช้ การพัฒนานวัตกรรมใหม่ๆเป็นการศึกษาที่พัฒนาให้สอดคล้องกับพฤติกรรมของ นักศึกษายุคดิจิทัล สามารถเรียนรู้ได้ทุกสถานที่ ทุกเวลา โดยใช้เครื่องมือและเทคโนโลยีที่ทันสมัย ช่วยในการเรียนรู้ (พิชญ์สินี มะโน 2562; ยืน ภู่วรรณ 2562; ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ และ การสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม 2563; สำนักงาน

เลขาธิการสภาการศึกษา 2562; Christensen, 2020; Rothidsathan, 2016; Selwyn, 2013; Zovko & Gudlin, 2019)

3.1.3 การปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้

จากสถานะโลกาภิวัตน์และความก้าวหน้าของเทคโนโลยีดิจิทัลและเทคโนโลยีที่พลิกผันโลก ทำให้เกิดความจำเป็นที่ต้องมีการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้ การจัดการศึกษาที่เน้นแนวคิดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา เน้นการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม โดยการสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ ส่งเสริม สนับสนุนให้นักศึกษามีส่วนร่วม สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง มีทักษะศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 1) ทักษะการเรียนรู้ และนวัตกรรม โดยเน้นการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหาและมีความคิดสร้างสรรค์ 2) ทักษะชีวิต และวิชาชีพ เน้นการทำงานร่วมกับผู้อื่น ภาวะผู้นำ และความรับผิดชอบ 3) ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี เน้นความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการค้นคว้าหาข้อมูล การผลิตสื่อที่เป็นประโยชน์ (เทอดศักดิ์ ไม้เท้าทอง 2563)

แนวทางการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (เพชร บুদ্ধิศา 2561) เน้นการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ใหม่ โดยการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ การสอนออนไลน์ การออกแบบการเรียนรู้และใช้เทคนิควิธีการสอนที่ส่งเสริมให้นักศึกษาแสวงหาความรู้ เข้าถึง และใช้สารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี รวมทั้งแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย โดยเฉพาะแหล่งเรียนรู้ดิจิทัล ให้นักศึกษาระดับอุดมศึกษาเป็นผู้เรียนรู้ มีทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต การพัฒนาคนให้เป็นพลเมืองอัจฉริยะ (smart citizen) (กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม 2562) และมีคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ ใฝ่เรียนรู้ ความฉลาดดิจิทัล ทักษะการคิดสร้างสรรค์ และพัฒนานวัตกรรม และทักษะศตวรรษที่ 21 ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิและอุดมศึกษาและมาตรฐานการศึกษาของชาติ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา 2562) รวมทั้งการส่งเสริมอาจารย์ให้มีสมรรถนะในการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องในศตวรรษที่ 21 สมรรถนะดิจิทัล (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา 2561)

3.1.4 แหล่งเรียนรู้ดิจิทัลและแหล่งทรัพยากรการศึกษาแบบเปิด

เทคโนโลยีดิจิทัลขยายโอกาสและสร้างความเท่าเทียมทางการศึกษา การศึกษาแบบเปิด (open education) การขยายตัวของแหล่งเรียนรู้ดิจิทัล และแหล่งทรัพยากรการศึกษาแบบเปิด (OER) เป็นแหล่งเรียนรู้ดิจิทัลด้านการศึกษา สามารถเข้าถึง ใช้งาน ดัดแปลงได้โดยไม่มีค่าใช้จ่าย แหล่งทรัพยากรการศึกษาแบบเปิดเป็นแหล่งเรียนรู้ด้วยตนเองที่สนับสนุนการจัดการศึกษายุคดิจิทัล และการวิจัย ทั้งในรูปสิ่งพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ สื่อดิจิทัล เช่น หนังสือ บทความ กิจกรรม ข้อสอบ แบบฝึกหัด แผนการสอน ประมวลวิชา กลยุทธ์การสอน รูปภาพ คลิปเสียง วีดีโอบรรยาย เกม สื่อปฏิสัมพันธ์ ซอฟต์แวร์

การสอนออนไลน์ MOOC เป็นนวัตกรรมใหม่ทางการศึกษาที่นำเทคโนโลยีมาใช้จัดการเรียนการสอนรูปแบบออนไลน์ที่สามารถรองรับผู้เรียนพร้อมกันได้จำนวนมาก และรองรับการเข้าถึงแบบเปิด มีหลักสูตรจำนวนมากให้เรียนฟรี ยกเว้นหลักสูตรการเรียนแบบเครดิตหรือการเรียนเพื่อขอรับใบประกาศ มหาวิทยาลัยได้นำสื่อการสอนที่มีในรูปแบบวีดิโอ เอกสารประกอบการสอนในรูปแบบออนไลน์ และนำเสนอผ่าน MOOC อาจารย์และนักศึกษาสามารถเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศดิจิทัลได้เป็นการส่งเสริมการพัฒนาทักษะด้านสารสนเทศ การรู้ดิจิทัล การรู้เท่าทันสื่อ และเทคโนโลยี (กนิฐา แสงกระจ่าง และณเมณ จีรังสุวรรณ 2560; กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 2559; ณฐภัทร ตินเวส และฐาปณีย์ ธรรมเมธา 2559; วิลาศ ววงศ์ 2559; สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา 2560; Colvard, Watson & Park, 2018)

3.1.5 นโยบายรัฐ

นโยบายของรัฐในการขับเคลื่อนประเทศไทยสู่ไทยแลนด์ 4.0 (Thailand 4.0) ที่มีความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน โดยการขับเคลื่อนเศรษฐกิจแบบเดิมไปสู่เศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้านนวัตกรรม ยุทธศาสตร์ชาติระยะยาว 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) และแผนการศึกษาแห่งชาติ (2560-2579) ต่างก็ให้ความสำคัญในเรื่องของการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน คุณลักษณะของคนไทย 4.0 ต้องเป็นคนไทยที่มีความรู้ มีทักษะและความสามารถสูง มีจิตสาธารณะรับผิดชอบต่อสังคม เป็นคนไทยที่เท่าทันดิจิทัล และเป็นคนไทยที่มีความเป็นสากล (สำนักงานวิทยาลัยบูรณาการศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2561) ซึ่ง การบรรลุเป้าหมาย ดังกล่าวเกี่ยวข้องกับแนวทางการพัฒนาการศึกษาที่สำคัญให้มีการปฏิรูปการเรียนรู้แบบพลิกโฉม ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปอุดมศึกษาที่เสนอโดยคณะกรรมการการศึกษาและการกีฬา สภานิติบัญญัติแห่งชาติ เพื่อให้เกิดการพัฒนาประเทศที่เป็นรูปธรรม อันประกอบด้วย การสร้างพลเมืองเพื่อเพิ่มศักยภาพการแข่งขัน การปฏิรูป การจัดทำหลักสูตร การปฏิรูปอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา การปฏิรูปกระบวนการและวิธีการจัดการเรียนรู้ การปฏิรูปการวิจัย การกระจายโอกาสและลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา และการส่งเสริมการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการศึกษา อันเป็นการปฏิรูปการเรียนรู้แบบพลิกโฉม (สำนักงานวิทยาลัยบูรณาการศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2561; สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 2559)

นโยบายของรัฐ ในการขับเคลื่อนการพลิกโฉมการจัดการศึกษาอุดมศึกษา และพลิกโฉมมหาวิทยาลัย (Reinventing University) ในรูปแบบยุทธศาสตร์ แผนงาน โครงการ ได้มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษา ปฏิรูปการบริหารงานและปรับเปลี่ยนหลักสูตรการสอนให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงสังคม สามารถผลิตบุคลากรคุณภาพสูงมุ่งตอบสนอง

ความต้องการตลาดเมื่อเพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขันให้กับประเทศ พร้อมยกระดับคุณภาพมหาวิทยาลัยไทยให้ทัดเทียมนานาชาติ และเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนประเทศสู่ยุค 4.0 ได้อย่างสมบูรณ์ (กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม 2562)

3.2 ปัจจัยภายใน

ปัจจัยภายในประกอบด้วย นโยบายมหาวิทยาลัย โครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยี สารสนเทศ หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน วัฒนธรรมองค์กร และการพัฒนาบุคลากร

3.2.1 นโยบายมหาวิทยาลัย

นโยบายมหาวิทยาลัยเป็นตัวขับเคลื่อนในการวางแผนเตรียมพัฒนานักศึกษา เพื่อให้เกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยที่ให้ความสำคัญของการรู้สารสนเทศของนักศึกษาจึงกำหนดนโยบายการส่งเสริมการรู้สารสนเทศเป็นลายลักษณ์อักษร ชัดเจน เช่น มหาวิทยาลัยยอร์ก มีการจัดทำแผนพัฒนาการรู้สารสนเทศของนักศึกษา (York University Libraries Information Literacy Plan 2010-2015, 2015) มหาวิทยาลัยเท็กซัสดัลลาส จัดทำแผนกลยุทธ์พัฒนาการรู้สารสนเทศของนักศึกษา (The University of Texas at Dallas, 2017) มหาวิทยาลัยเวสต์ลอนดอน กำหนดนโยบายการรู้สารสนเทศ; UWL's Information Literacy Policy (University of West London, 2017) มหาวิทยาลัยแทมเปร์กำหนดยุทธศาสตร์การรู้สารสนเทศ 2016-2020 (Tampere University of Technology, 2016) มหาวิทยาลัยควีนส์แลนด์ กำหนดกรอบกรอบกลยุทธ์ของห้องสมุดในการส่งเสริมการรู้สารสนเทศและการรู้ดิจิทัล 2016-2020' (University of Queensland library, 2016) นอกจากนี้มหาวิทยาลัยมีการจัดสรรงบประมาณสำหรับการส่งเสริมการรู้สารสนเทศโดยเฉพาะ รวมทั้งมีหน่วยงานรับผิดชอบหรือฝ่ายทำหน้าที่ในการส่งเสริมการรู้สารสนเทศโดยเฉพาะ (Ganaie, 2013)

นโยบายที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการรู้สารสนเทศใช้เป็นแนวทางในการพัฒนานักศึกษาให้เป็นผู้รู้สารสนเทศ (Basili, 2011; Carroll, 2008) อาจเป็นนโยบายระดับมหาวิทยาลัย หรือโครงการ/แผนการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศ หรือเป็นนโยบายปฏิบัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมพัฒนานักศึกษา ผู้บริหารระดับสูง และผู้บริหารระดับกลางควรสนับสนุนและกำหนดนโยบายที่เกี่ยวข้องต่อส่งเสริมการรู้สารสนเทศของนักศึกษา นโยบายที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการรู้สารสนเทศของนักศึกษาได้แก่ นโยบายด้านนักศึกษา เช่น นโยบายคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา นโยบายพัฒนาสมรรถนะนักศึกษาด้านทักษะทางการรู้สารสนเทศ ทักษะดิจิทัล และการรู้เท่าทันสื่อ รวมทั้งภาษา นโยบายด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เช่น นโยบายการสอนด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ นโยบายการเรียนการสอนออนไลน์ (จินตนา กสินันท์ 2559; ชูติมา สัจจานันท์ 2561; นัทธิรัตน์ พิระพันธ์ 2557; Deltor et al, 2011 ; Igbo & Imo, 2017; Truong, 2015) นโยบายการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางด้านเทคโนโลยีและดิจิทัล

(Tuamsuk, &Subramaniam, 2017) นโยบายด้านแหล่งเรียนรู้ดิจิทัล และการศึกษาแบบเปิด การพัฒนาทักษะดิจิทัล การส่งเสริมให้นักศึกษาแสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากสื่อดิจิทัล และสื่อสังคมออนไลน์ จากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ เช่น แหล่งทรัพยากรการศึกษาแบบเปิด (Open education resources: OER) การเรียนการสอนออนไลน์แบบเปิด (Massive open online course: MOOC) นโยบายพัฒนาบุคลากรด้านทักษะทางการรู้สารสนเทศ การรู้ดิจิทัล และการรู้เท่าทันสื่อ นโยบายความร่วมมือในมหาวิทยาลัย นโยบายการทำงานแบบหุ้นส่วนความร่วมมือและการทำงานเป็นทีม การสนับสนุนให้บุคลากรทุกภาคส่วนของสถาบันมีส่วนร่วมในการพัฒนาการรู้สารสนเทศของนักศึกษา (ดวงแก้ว เงินพูลทรัพย์ 2559; Aston et al, 2011; Igbo & Imo, 2017; Otoide & Idahosa, 2018) และการกำกับ ติดตามประเมินผลการดำเนินการส่งเสริมการรู้สารสนเทศ (สัจจรรย์ ศรีชัย 2552)

3.2.2 โครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีสารสนเทศ

การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีสารสนเทศมีความสำคัญหากมหาวิทยาลัยมีโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีสารสนเทศที่ดี เพราะโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีสารสนเทศช่วยให้นักศึกษาสามารถเข้าถึงสารสนเทศจำนวนมากได้อย่างรวดเร็ว เกิดความทัดเทียมกันในการเข้าถึงข้อมูล การเข้าถึงบริการการเรียนรู้ระบบเปิด การเรียนออนไลน์ (MOOC) การเรียนการสอนข้ามสถาบันและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ และสร้างสรรค์ (สำนักงานคณะกรรมการดิจิทัล เพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 2560) มหาวิทยาลัยจึงต้องพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีสารสนเทศให้เป็นไปตามทิศทางการพัฒนาสู่การเป็นมหาวิทยาลัยอัจฉริยะ (smart university) และทิศทางการพัฒนาประเทศสู่ดิจิทัลไทยแลนด์ (Digital Thailand)

การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีสารสนเทศของมหาวิทยาลัยมีความจำเป็นเพื่อรองรับสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ใหม่ การเรียนรู้ออนไลน์ การพัฒนาสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ เช่น ห้องเรียนอัจฉริยะ (smart classroom) การเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศและบริการของห้องสมุดดิจิทัล ห้องปฏิบัติการอัจฉริยะการจัดพื้นที่สำหรับแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และทำงานร่วมกัน (Co-Working Space) เพื่อตอบสนองความต้องการเรียนรู้ของนักศึกษาและอาจารย์ได้อย่างเต็มศักยภาพเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ และการเรียนรู้ตลอดชีวิต และบุคลากรให้สามารถประยุกต์ใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการดำเนินการของมหาวิทยาลัย

3.2.3 หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน

หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนของสถาบันอุดมศึกษาช่วยในการพัฒนาการรู้สารสนเทศของนักศึกษา

1) การสอนการรู้สารสนเทศในสถาบันอุดมศึกษา

การพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศของนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษามีรูปแบบการสอน ดังนี้

(1) การสอนเป็นรายวิชาโดยเฉพาะ (*stand-alone source or class*) โดยทั่วไปเป็นรายวิชาในกลุ่มวิชาศึกษาทั่วไป มีลักษณะเป็นรายวิชาบังคับหรือวิชาเลือก ซึ่งอาจจะมีชื่อเรียนแตกต่างกันไป เช่น การรู้สารสนเทศ ทักษะการรู้สารสนเทศ ความรู้เท่าทันสารสนเทศ สารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ สารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต สารสนเทศเพื่อการศึกษาและการค้นคว้าการใช้สารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ แหล่งและวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเอง การใช้ห้องสมุดยุคใหม่ ความรู้เท่าทันสื่อและการใช้สารสนเทศ ส่วนใหญ่คิดเป็นหน่วยกิต 3 หน่วยกิต นอกจากจะเป็นรายวิชาการรู้สารสนเทศโดยเฉพาะแล้วในบางสถาบันการสอนการรู้สารสนเทศรวมอยู่ในรายวิชาหมวดศึกษาทั่วไปอื่นๆ เช่น เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อชีวิต เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อชีวิต ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและการสืบค้น ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และการสืบค้น

(2) การสอนบูรณาการการรู้สารสนเทศในรายวิชาในหลักสูตร (*course-integrated instruction*) การสอนบูรณาการมีความสำคัญต่อยุคปฏิรูปการเรียนรู้ เป็นการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนานักศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยนำวัตถุประสงค์และเนื้อหาการเรียนรู้ของรายวิชาในหลักสูตรมาบูรณาการกับทักษะการรู้สารสนเทศ การรู้ดิจิทัล และการรู้เท่าทันสื่อ หรือกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการรู้สารสนเทศ หรือทักษะพื้นฐานที่จำเป็น โดยเน้นการทำงานร่วมกันระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์ในการสอนแบบบูรณาการ การสอนแบบบูรณาการช่วยให้นักศึกษาก่อเกิดผลลัพธ์ที่ดี ซึ่งจากผลการวิจัยพบว่าการสอนแบบบูรณาการการรู้สารสนเทศช่วยส่งผลให้นักศึกษามีทักษะการรู้สารสนเทศเพิ่มขึ้น (Gillman, Sags & Norton, 2017; Hsieh, Mcminimon & Yang, 2013) การสอนแบบบูรณาการ โดยความร่วมมือเช่น การบูรณาการเนื้อหาการรู้สารสนเทศที่มีความเชื่อมโยงและสัมพันธ์กันหรือใกล้เคียงกันรวมเนื้อหาด้วยกันหรือการจัดกิจกรรมแยกเนื้อหาเฉพาะ

2) เทคนิคการสอน

การสอนเป็นกระบวนการที่สำคัญในการพัฒนานักศึกษาให้เป็นผู้รู้สารสนเทศ การสอนในสถาบันอุดมศึกษา โดยเฉพาะหลักสูตรระดับปริญญาตรีมีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นนักศึกษาเป็นศูนย์กลาง การเรียนรู้วิธีการเรียน การเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยการจัดการเรียนรู้รูปแบบต่าง ๆ เช่น การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (*problem-based learning*) การจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน (*project-based learning*) การจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน (*research-based learning*) การจัดการเรียนรู้แต่ละแบบมีจุดเด่นและประโยชน์แตกต่างกัน ในการ

นำไปใช้ประยุกต์แนวคิดการรู้สารสนเทศ และตอบสนองการเรียนรู้ของนักศึกษาที่มีลักษณะสาขาวิชาและธรรมชาติแตกต่างกัน การพัฒนาการสอนการรู้สารสนเทศให้มีประสิทธิภาพมีหลายรูปแบบ โดยเฉพาะเทคนิคการสอนแบบบูรณาการ (Baggia et al, 2016; Igbo & Imo, 2017; Wang, 2013) เป็นการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 อาจารย์มีความจำเป็นต้องนำการรู้สารสนเทศบูรณาการในหลักสูตรและรายวิชา และได้รับความร่วมมือกับบรรณารักษ์ อาจารย์ต้องมีความรู้ ความเข้าใจแนวคิดการรู้สารสนเทศ มหาวิทยาลัยต้องพัฒนาอาจารย์ให้มีทักษะการรู้สารสนเทศ การรู้ดิจิทัล การรู้เท่าทันสื่อ และเทคนิคการสอนแบบบูรณาการ (Alewine & Canada, 2017, Crane, 2017; Ragain & Wood, 2016) การใช้เทคโนโลยีในการสอน เช่น การสอนออนไลน์ และการจัดทำรายละเอียดของรายวิชา (Course Specification) แนวทางการบริหารจัดการเรียนการสอน ควรปรากฏแนวคิด และกระบวนการพัฒนาการรู้สารสนเทศของนักศึกษา และสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้จริง

3.2.4 วัฒนธรรมองค์กร

การสร้างวัฒนธรรมองค์กร สภาพแวดล้อมในการทำงานแบบร่วมมือทำงานเป็นทีม ผู้บริหารให้การสนับสนุนส่งเสริมให้บุคลากรร่วมมือทำงานร่วมกันในการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศของนักศึกษา โดยมีช่องทางการสื่อสารหลากหลาย เพื่อประชุม/สัมมนา/แลกเปลี่ยนความรู้ร่วมกันในการส่งเสริมการรู้สารสนเทศของนักศึกษา การสร้างแรงจูงใจแก่บุคลากร และหน่วยงานที่มีผลงานการพัฒนานักศึกษาให้เป็นผู้รู้สารสนเทศเช่น การให้รางวัล การกำหนดให้เป็นภาระงาน (ชุตติมา สัจจนันท์ 2561; นูรีดา จะปะเกีย, ชุตติมา คำแก้ว, ชูลพีเกอร์ มาไซ 2557; Lan & Tuamsuk , 2561; Truong, 2015)

3.2.5 การพัฒนาบุคลากร

มหาวิทยาลัยจำเป็นต้องมีการพัฒนาบุคลากรเพื่อให้การส่งเสริมการรู้สารสนเทศประสบความสำเร็จและบรรลุเป้าหมาย การพัฒนาบุคลากรของสถาบันอุดมศึกษา เพื่อพัฒนาการรู้สารสนเทศของนักศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ได้แก่ การพัฒนาอาจารย์ในการจัดการเรียนรู้ เทคนิคการสอนแบบบูรณาการที่เน้นการศึกษาค้นคว้า เพื่อส่งเสริมการคิด การวิเคราะห์และทักษะที่เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนาผู้เรียน การพัฒนาบรรณารักษ์ เช่น การพัฒนาความรู้ด้านการรู้สารสนเทศ การรู้ดิจิทัล และการรู้เท่าทันสื่อ เน้นการพัฒนาสมรรถนะที่จำเป็นและเกี่ยวข้องกับการพัฒนานักศึกษาให้เป็นผู้รู้สารสนเทศและมีทักษะศตวรรษที่ 21 ความเชี่ยวชาญเฉพาะ พัฒนาเทคนิคการสอน บุคลิกภาพการถ่ายทอดความรู้ การนำเสนอ การทำงานเชิงรุก ความเข้าใจวัฒนธรรมการทำงานแบบร่วมมือ (จันทร์ฉาย วีระชาติ 2555; จิตชญา กรสันเทียะ 2556; ชุตติมา สัจจนันท์ 2562; เทอดศักดิ์ ไม้เท้าทอง 2554; Anafa & Filson, 2014; Tshuma & Chigata, 2018)

4. ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษากับการส่งเสริมการรู้สารสนเทศ

ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษามีพันธกิจในการสนับสนุนการจัดการศึกษา การวิจัยทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรม การบริการวิชาการ การส่งเสริมการเรียนรู้ และทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต ห้องสมุด สถาบันอุดมศึกษาในการส่งเสริมการรู้สารสนเทศของนักศึกษา ดังนี้

4.1 บทบาทห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา

ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาในการส่งเสริมการรู้สารสนเทศให้แก่ศึกษานั้น มีรูปแบบและวิธีการ ดังนี้

4.1.1 ด้านการพัฒนาห้องสมุดดิจิทัล

รูปแบบการให้บริการสารสนเทศของห้องสมุดที่เน้นสื่อสารสนเทศ ในรูปแบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์ รวบรวม จัดเก็บ และเผยแพร่ทรัพยากรสารสนเทศได้ง่าย โดยใช้ เทคโนโลยีในการเข้าถึงข้อมูล เป็นการพัฒนางานบริการห้องสมุดและสารสนเทศให้เป็นไปอย่าง มีประสิทธิภาพ และตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ยุคดิจิทัล ด้านการเข้าถึงสารสนเทศ ได้แก่ เพิ่มความสามารถในการค้นคืนสารสนเทศ ให้เข้าถึงง่าย ลดเวลาและระยะทาง ลดการใช้พื้นที่ การให้บริการ การจัดเก็บ ห้องสมุดดิจิทัลมีประโยชน์ต่อการรู้สารสนเทศของนักศึกษา ช่วยสนับสนุน การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เพื่อให้รู้จักวิธีการเรียน และการเรียนรู้ตลอดชีวิต (นพรัตน์ พะนอ พัฒนา วชัย และนฤมล รื่นไวย์ 2561)

4.1.2 ด้านบริการ/กิจกรรมส่งเสริมการรู้สารสนเทศ

บริการ/กิจกรรมการส่งเสริมการรู้สารสนเทศของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา มีหลากหลายรูปแบบ ดังนี้

1) การบริการตอบคำถามและช่วยค้นคว้า

การบริการตอบคำถามและช่วยค้นคว้า หรือบริการอ้างอิงเป็นบริการ การรู้สารสนเทศเกี่ยวกับการให้บริการตอบคำถามเกี่ยวกับสารสนเทศ การให้คำปรึกษา เช่น แนะนำการใช้ฐานข้อมูล การสืบค้นงานวิจัย การทำโครงการ การให้คำปรึกษาเรื่องการทำวิจัย การเขียนบรรณานุกรม และการเขียนรายงาน เป็นต้น (กาญจนา จันทน์สิงห์, ชุติมา สัจจามันท์ และจันทิมา เขียวแก้ว 2560) นอกจากนี้การบริการตอบคำถามและช่วยค้นคว้า มีการบริการจัด ให้นักศึกษาเฉพาะกลุ่ม/เฉพาะส่วนบุคคล และปัจจุบันมีบริการอ้างอิงเสมือนสำหรับนักศึกษาที่อยู่ไกล เป็นการบริการโดยใช้เทคโนโลยีทางไกลผ่านระบบ ข้อดีการบริการอ้างอิงเสมือนคือ ช่วยให้ ห้องสมุดสามารถข้อมูลผู้ใช้นำมาวิเคราะห์และรวบรวมข้อมูล เก็บข้อมูล นำเข้าระบบฐานข้อมูล ได้อย่างรวดเร็ว เพื่อปรับปรุงให้บริการที่ดีขึ้น (Fang, 2013)

2) นิทรรศการการส่งเสริมการรู้สารสนเทศ (library exhibition) เป็นกิจกรรมที่ห้องสมุดจัดทำขึ้นเพื่อให้การศึกษาส่งเสริมการรู้สารสนเทศโดยการกระตุ้นหรือจูงใจให้นักศึกษาเกิดความสนใจในหนังสือและการอ่าน เป็นการดึงผู้ใช้บริการให้เข้าหาหนังสือ และเข้าใช้บริการต่าง ๆ ในห้องสมุด ทำให้ทราบถึงความรู้ ความก้าวหน้าในวิทยาการต่าง ๆ ตลอดจนเสริมสร้างทัศนคติวิสัยทัศน์ ให้เกิดความเข้าใจสามารถนำความรู้ที่ได้ออกไปใช้ประโยชน์ เพื่อการศึกษา และในชีวิตประจำวัน ห้องสมุดสามารถจัดบริการส่งเสริมการรู้สารสนเทศได้หลายลักษณะ ดังนี้ (1) จัดแสดงขนาดเล็ก (display) เช่น การแสดงหนังสือใหม่ งานสัปดาห์ห้องสมุดเพื่อแนะนำหนังสือ และ(2) นิทรรศการ (exhibition) เช่น จัดนิทรรศการส่งเสริมการใช้ฐานข้อมูล นิทรรศการงานวิจัย

4.1.3 ด้านการสอนและการฝึกอบรม

การสอนการรู้สารสนเทศด้วยการสอนและการฝึกอบรม เป็นวิธีการให้ความรู้แก่นักศึกษา มีรูปแบบการสอน การสอนด้วยการบรรยายและการฝึกอบรม การสอนด้วยสื่อมัลติมีเดีย และการสอนด้วยบทเรียนออนไลน์ ดังนี้

1) การปฐมนิเทศการใช้ห้องสมุด (library orientations) เป็นการจัดกิจกรรมเพื่อแนะนำการใช้ห้องสมุด การปฐมนิเทศ ส่วนใหญ่จัดขึ้นช่วงเปิดปีการศึกษาใหม่ แนะนำการใช้ห้องสมุดแก่นักศึกษาชั้นปีที่ 1 หรือนักศึกษาใหม่ หรือผู้ใช้เฉพาะกลุ่มตามคำร้องขอเนื้อหา การปฐมนิเทศ การแนะนำการสืบค้นข้อมูลเบื้องต้นและแนะนำบริการต่าง ๆ ของห้องสมุด เนื้อหาการสอนเน้นส่วนใหญ่เน้นมาตรฐานที่ 2 การเข้าถึงสารสนเทศ และกลยุทธ์การสืบค้น (สิวราชราชพัฒน์ 2547; Eliss, Johnson, & Rowley (2017); Julein, Gross, & Latham (2018) การเขียนรายงานและการอ้างอิง ซึ่งแต่ละมหาวิทยาลัยก็จะมีกิจกรรมที่คล้าย ๆ กัน และมีหลายกิจกรรมเพื่อสามารถเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุด พร้อมทั้งได้รับข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับการบริการรูปแบบการปฐมนิเทศ

2) การฝึกอบรม (workshop) เนื้อหาการอบรมของห้องสมุดส่วนใหญ่เน้นประเด็นหัวข้อใดหัวข้อหนึ่งไม่ครอบคลุมการรู้สารสนเทศทุกด้าน เช่น การสืบค้นสารสนเทศทั่วไป การสืบค้นสารสนเทศเฉพาะสาขา การใช้ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ การแนะนำฐานข้อมูลออนไลน์ใหม่ การใช้โปรแกรมการทำบรรณานุกรม การค้นบทความวิชาการ วิจัย วิทยานิพนธ์ ห้องสมุด จะจัดบริการอบรมตลอดปีการศึกษา หรือกำหนดปฏิทินไว้ให้ผู้ใช้บริการเลือกเข้าอบรมตามที่สนใจ เช่น มหาวิทยาลัยโตรอนโต วิทยาเขตสการ์บอโรฟ (University of Toronto Scarborough) ได้จัดอบรมปฏิบัติการภาคฤดูร้อนให้นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ก่อนเข้าเรียน (Guisse, & Gooseny, Gordon, & Pretty, H. 2008) มหาวิทยาลัยอิลลินอยส์ ชิคาโก (University of Illinois at Chicago) สอนเทคนิคการใช้ตรรกบูลีน

(Boolean logic) การใช้คำสำคัญ การใช้คำเหมือน/คำสำคัญ กลุ่มคำ และการอ้างอิง (Georgas, 2006) มหาวิทยาลัยกิปฟิช (Griffith University) ได้จัดอบรมทักษะการรู้สารสนเทศ ให้แก่นักศึกษาชั้นปีที่ 1

3) การสอนด้วยสื่อมัลติมีเดีย

(1) เกม (Games Based Learning) เป็นนวัตกรรมสื่อการเรียนรู้ และ สอดแทรกเนื้อหาบทเรียนลงไปในเกม มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ขณะเล่นหรือหลัง เล่นเกม เกมสร้างแรงจูงใจ ความสนุกสนานให้แก่ผู้เรียน การเรียนรู้ผ่านเกมสามารถช่วยเหลือใน เรื่องการสื่อสารระหว่างกันและการทำงานเป็นทีม ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษามีการนำเกมดิจิทัล มาประยุกต์ใช้ในการส่งเสริมการรู้สารสนเทศอย่างหลากหลาย เช่น ห้องสมุดมหาวิทยาลัยอริโซนา (Arizona State University Library) ได้ออกแบบบอร์ดเกมชื่อว่า (Quarantined! Axl Wise and the information outbreak) เพื่อการสอนการรู้สารสนเทศแก่นักศึกษาที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษ ห้องสมุด มหาวิทยาลัยจอร์จ วอชิงตัน (At George Washington University) บรรณาธิการใช้เกมในการสอนการรู้ สารสนเทศแก่นักศึกษาศาขวารศาสตร์ ชื่อว่า “Called Machaker” เกี่ยวกับการทำสารคดี (feature story) ห้องสมุดมหาวิทยาลัยโอไฮโอ สเตท (Ohio State University Libraries) บรรณาธิการห้องสมุด ออกแบบเกมเพื่อใช้ปฐมนิเทศแนะนำห้องสมุด ชื่อว่า Head Hunt มหาวิทยาลัยเจมส์ แมดดิสัน (James Madison University) จัดทำโครงการพัฒนาเกมการรู้สารสนเทศสำหรับนักศึกษาปริญญาตรี โดยมหาวิทยาลัยได้กำหนดให้นักศึกษาต้องผ่านกระบวนการทดสอบการรู้สารสนเทศ วิทยาลัยโลกอมมิง (Lycoming College) ได้พัฒนาเกมชื่อว่า “Goblin threat plagiarism game” เกมให้ความรู้เรื่องการโจรกรรม ทางวิชาการ เกมกอบลินเป็นที่นิยมเป็นอย่างมาก ถูกนำไปใช้ในการสอนนักศึกษา เรื่องการโจรกรรม ทางวิชาการในมหาวิทยาลัยหลายแห่งทั่วโลก (Crane, 2017) และนักวิจัยวอลซ์ (Walsh, 2014) ได้พัฒนา เกม ‘SEEK!’ เพื่อพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศการใช้กลยุทธ์ในการค้น รวมทั้งการส่งเสริมการเรียนการ สอน ทำให้ผู้เรียนได้รับความรู้และเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเกม

(2) ระบบนำชมห้องสมุดเสมือน (virtual library tour) เป็นการสอน แนะนำห้องสมุด การเยี่ยมชมห้องสมุดโดยนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาประยุกต์ใช้ เช่น หอสมุด จอห์น เอฟ. เคนเนดี สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มีแนวคิดในการเพิ่มช่องทาง ประชาสัมพันธ์และประสิทธิภาพการให้บริการแก่ผู้ใช้ โดยการเปิดบริการนำชมห้องสมุดเสมือน จริงผ่านระบบออนไลน์ในชื่อว่า JFK360 Virtual Library Tour ผู้ใช้บริการสามารถเข้าถึงได้ด้วย ตนเองอย่างสะดวกทางหน้าจอคอมพิวเตอร์ โดยการท่องเที่ยวตามจุดเยี่ยมชมต่าง ๆ ในแต่ละชั้นของ อาคารสำนักวิทยบริการ (กิตติศักดิ์ เนียมแก้ว, 2559)

(3) การสอนออนไลน์ (online tutorials) โดยการพัฒนาบทเรียนการสอน ออนไลน์ หรือการเรียนการสอนแบบอีเลิร์นนิ่ง (e-learning) (Bond, 2015; Huang, Li & Zhou, 2016)

การสอนการรู้สารสนเทศด้วยบทเรียนออนไลน์ ช่วยให้นักศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเอง สามารถเลือกเรียนตามความสนใจ เป็นรูปแบบการสอนที่เหมาะสมกับพฤติกรรมของการเรียนรู้ของผู้เรียนช่วยให้มีทักษะการคิดวิเคราะห์ และการรู้สารสนเทศ ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพทางการเรียนรู้และแก้ปัญหาในเรื่องข้อจำกัดทางด้านสถานที่และเวลา การสอนแบบออนไลน์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษานำมาใช้มากในปัจจุบันจากผลการวิจัยศึกษาการส่งเสริมการรู้สารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตจากห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาในอเมริกาเหนือ 264 แห่ง พบว่า ห้องสมุดส่วนใหญ่สอนการรู้สารสนเทศแบบออนไลน์ เพื่อเพิ่มทักษะการรู้สารสนเทศแก่นักศึกษาในส่วนเนื้อหาอิงตามมาตรฐานการรู้สารสนเทศสถาบันอุดมศึกษา (ACRL) และการพัฒนาแพลตฟอร์มการสอนการรู้สารสนเทศบนเว็บไซต์ของห้องสมุด (Yang & Chou, 2014) ส่วนผลการวิจัยการส่งเสริมการรู้สารสนเทศในมุมมองของห้องสมุดมหาวิทยาลัยในสหราชอาณาจักร พบว่า ห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่งเสริมการรู้สารสนเทศอบรมการรู้สารสนเทศโดยใช้บทเรียนออนไลน์ เช่นกัน เพราะบทเรียนออนไลน์มีขอบเขตเนื้อหาเข้าใจง่าย สามารถออกแบบให้ครอบคลุมการรู้สารสนเทศ หรือเน้นประเด็นใดประเด็นหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการรู้สารสนเทศ เช่น การสืบค้น การเข้าถึงแหล่งทรัพยากรสารสนเทศ การคัดเลือกแหล่งทรัพยากรสารสนเทศการประเมินสารสนเทศ การอ้างอิง การเขียนบรรณานุกรม จริยธรรมการใช้สารสนเทศ (Ellis, Jonhson & Rowley, 2016) ปัจจุบันห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาหลายแห่งได้พัฒนาบทเรียนออนไลน์และการพัฒนาการสอนโดยใช้ MOOC (หอสมุดและคลังความรู้มหาวิทยาลัยมหิดล, 2561, The Chinese University of Hong Kong , 2014; Kass el al, 2017) ใช้เทคโนโลยีมัลติมีเดีย เพื่อช่วยให้น่าสนใจและสามารถส่งเสริมการรู้สารสนเทศได้ (Bond, 2015, Huang , Li & Zhou, 2016)

4.2 บทบาทและสมรรถนะบรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาในการส่งเสริมการรู้สารสนเทศ

บรรณารักษ์มีบทบาทสำคัญในการช่วยส่งเสริมการรู้สารสนเทศให้แก่นักศึกษา (เทอดศักดิ์ ไม้เท้าทอง 2554; สุมาลี วาทีหวาน, อารีย์ ชื่นวัฒนา, พวา พันธุ์เมฆา 2556; Crane, 2017; Julien & Boon, 2004; Bailey, 2008; RUSA, 2017)

4.2.1 บทบาทบรรณารักษ์ในการส่งเสริมการรู้สารสนเทศ

บรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษามีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมการรู้สารสนเทศ ดังนี้

- 1) ด้านการให้บริการสารสนเทศ บรรณารักษ์ทำหน้าที่ให้บริการสารสนเทศ สนับสนุนส่งเสริมให้ผู้ใช้งานเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศ สามารถจัดบริการสารสนเทศแก่ผู้ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ บรรณารักษ์ทำหน้าที่ให้บริการ ให้คำปรึกษาแก่อาจารย์และนักศึกษา บริการตอบ

คำถามช่วยค้นคว้า ให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ใช้ในด้านการส่งเสริมการรู้สารสนเทศ โดยมีการจัดกิจกรรมในรูปแบบต่าง ๆ ที่ช่วยส่งเสริมสนับสนุนการรู้สารสนเทศแก่นักศึกษาและบริการภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย เช่น การปฐมนิเทศนักศึกษา การนำชมห้องสมุด การให้ความช่วยเหลือเป็นรายบุคคล การสาธิตการสืบค้นฐานข้อมูล (ALA, 2009; CARL, 2010; RUSA, 2017)

2) *ด้านการสอนและฝึกอบรม* บรรณารักษ์ทำหน้าที่ร่วมสอนการรู้สารสนเทศ หรือเป็นผู้ช่วยสอน บรรณารักษ์จึงจำเป็นต้องมีสมรรถนะด้านการสอน เทคนิคการสอน การออกแบบเครื่องมือช่วยสอน การจัดทำคู่มือหรือบทเรียนออนไลน์สอนการรู้สารสนเทศ รวมถึงความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสอนและการสื่อสาร การนำเสนอ การจัดฝึกอบรม (สุมาลี วาทีหวาน, อารีย์ ชื่นวัฒนา, พวา พันธุ์เมฆา 2556; Crane, 2017; Julien & Boon, 2004; Bailey, 2008; RUSA, 2017)

3) *ด้านความร่วมมือกับอาจารย์* ความร่วมมือมีความสำคัญและจำเป็นสำหรับบรรณารักษ์ โดยเฉพาะความร่วมมือกับอาจารย์ (Franklin , 2013; Lan & Tuamsuk, 2018) ความร่วมมือกับอาจารย์เพื่อร่วมกันพัฒนาการรู้สารสนเทศแก่นักศึกษาให้ประสบความสำเร็จ และมีประสิทธิภาพมากขึ้น (Bendriss, Saliba & Birch, 2015; Gillman et al, 2017; Wang, 2011) บทบาทบรรณารักษ์ต้องทำงานเชิงรุก ประสานขอความร่วมมือระหว่างบรรณารักษ์กับอาจารย์ กิจกรรมความร่วมมือได้แก่ ความร่วมมือในการสอนการรู้สารสนเทศ เช่น การบูรณาการการรู้สารสนเทศในรายวิชาที่เน้นทักษะการสืบค้น การสร้างสื่อการสอน เช่น การทำบทเรียนออนไลน์ การวัดผลประเมินผลรายวิชาร่วมกัน ความร่วมมือในการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ อาจารย์มีส่วนร่วมในการคัดเลือกทรัพยากรสารสนเทศที่สอดคล้องกับรายวิชา หรืออาจารย์เป็นผู้แนะนำทรัพยากรที่ห้องสมุดควรจัดหา และความร่วมมือในการจัดบริการและกิจกรรม เช่น อาจารย์มีส่วนร่วมในการร่วมคิด แนะนำการบริการของห้องสมุด มีทรัพยากรและบริการที่ตรงกับความต้องการ การออกแบบกิจกรรมการส่งเสริมการรู้สารสนเทศให้นักศึกษา และสนับสนุนให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรม

4.2.2 สมรรถนะที่เกี่ยวข้องของบรรณารักษ์ในการส่งเสริมการรู้สารสนเทศ

บรรณารักษ์จำเป็นต้องมีความรู้ ความเข้าใจทักษะการรู้สารสนเทศที่มีสมรรถนะที่เกี่ยวข้องเพื่อการพัฒนาการรู้สารสนเทศให้นักศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ สมรรถนะของบรรณารักษ์ห้องสมุดที่เกี่ยวข้องกับการรู้สารสนเทศ สรุปได้ดังนี้

1) *กรอบสมรรถนะด้านการรู้สารสนเทศสำหรับการศึกษาระดับอุดมศึกษา* กำหนดต่อมาแผนการสอน (Instruction Section, IS) จัดทำโดยสมาคมห้องสมุดวิทยาลัยและวิจัยแห่งสหรัฐอเมริกา กำหนดสมรรถนะสำหรับบรรณารักษ์ด้านการสอนการรู้สารสนเทศประกอบด้วย

(1) การบริหาร (2) การประเมินผล (3) การสื่อสาร (4) ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรการส่งเสริมการรู้สารสนเทศ (5) บูรณาการทักษะการรู้สารสนเทศ (6) การออกแบบการเรียนการสอน (7) การเป็นผู้นำ (8) การวางแผน (9) การนำเสนอ (10) การส่งเสริมทักษะการรู้สารสนเทศ (11) ความเชี่ยวชาญในวิชาชีพ และ (12) ทักษะการสอน (ACRL, 2011)

2) *สมรรถนะด้านการบริการอ้างอิงและบริการผู้ใช้ (Professional Competencies for Reference and User Services Librarians)* จัดทำโดยสมาคมงานบริการอ้างอิงและบริการผู้ใช้ (Reference and User Services Association) สังกัดสมาคมห้องสมุดอเมริกัน ครอบคลุมการให้ความช่วยเหลือ การให้คำแนะนำ และการสอน ดังนี้ (1) การเข้าถึงความรู้และสารสนเทศที่เกี่ยวข้องและถูกต้อง เพื่อให้บริการที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้ใช้ (2) การค้นคืน รวบรวม ประเมิน และสังเคราะห์สารสนเทศจากแหล่งต่าง ๆ (3) การมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน เพื่อให้คำปรึกษา และคำแนะนำด้านสารสนเทศ (4) การพัฒนาความเชี่ยวชาญในด้านการรู้สารสนเทศ และ การสอน ตลอดจนความสามารถต่าง ๆ รวมถึงการรู้ข้อความ (textual) การรู้ดิจิทัล (digital) การรู้เชิงภาพ (visual) การรู้เชิงตัวเลข (numerical) และการรู้เชิงพื้นที่ (spatial literacies) (5) การประเมิน และตอบสนองต่อความต้องการที่หลากหลายของผู้ใช้ ชุมชนผู้ใช้ และความพึงพอใจของผู้ใช้ และ (6) การศึกษา วิเคราะห์ และการวางแผน เพื่อพัฒนาบริการในอนาคต โดยใช้นวัตกรรมในการให้บริการ (RUSA, 2017)

3) *สมรรถนะหลักสำหรับบรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาในศตวรรษที่ 21 (Core Competencies for 21st Century CARL libraries)* จัดทำโดยสมาคมห้องสมุดวิจัยแห่งแคนาดา (Canadian Association of Research Libraries : CARL, 2010) กำหนดสมรรถนะเกี่ยวกับการรู้สารสนเทศ ในข้อที่ 5 การรู้สารสนเทศ การสอน การคิดวิเคราะห์ การเรียนรู้ตลอดชีวิต การบริการอ้างอิง และสารสนเทศ การตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า การสร้างสัมพันธ์ และความผูกพันกับผู้ใช้

5. ความร่วมมือในการส่งเสริมการรู้สารสนเทศ

ความร่วมมือเป็นกลยุทธ์ของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา เป็นการทำงานร่วมกัน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการส่งเสริมการรู้สารสนเทศของนักศึกษาเป็นผู้รู้สารสนเทศ

5.1 ความหมายของความร่วมมือในการส่งเสริมการรู้สารสนเทศ

ความร่วมมือ (collaboration) หมายถึง การทำงานร่วมกัน เพื่อผลประโยชน์ร่วมกัน เพื่อให้เกิดความสำเร็จตามเป้าหมาย การส่งเสริมการรู้สารสนเทศ โดยเน้นหลักหุ้นส่วนความร่วมมือ (partnership) เป็นรูปแบบการส่งเสริมการรู้สารสนเทศที่เน้นการทำงานร่วมกันทั้งหน่วยงานภายใน และภายนอกมหาวิทยาลัย ความร่วมมือระหว่างห้องสมุดกับคณะ ความร่วมมือระหว่างบรรณารักษ์

กับอาจารย์ ความร่วมมือเป็นปัจจัยความสำเร็จของการส่งเสริมการรู้สารสนเทศ (Anafa, 2014; Pinto, 2016 ; Ullah & Ameen, 2014) เป็นองค์ประกอบสำคัญการส่งเสริมการรู้สารสนเทศสำหรับนักศึกษา (Bendriss, Saliba & Birch 2015; Creed-Dikeogu, 2015; Gillman et al, 2017; Garber-Pearson & Mayers, 2017; Goonrat, 2013; Otoide & Idahosa, 2018; Igbo & Imo, 2017; Troung, 2015) ทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ และเป้าหมายตามที่กำหนด และควรกำหนดเป็นส่วนหนึ่งของแผนกลยุทธ์ของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา (Rodrigues, 2015)

5.2 ความสำคัญของความร่วมมือในการส่งเสริมการรู้สารสนเทศ

ความร่วมมือการทำงานร่วมกันเป็นการสนับสนุนการทำงานเป็นทีมและการขับเคลื่อนการส่งเสริมการรู้สารสนเทศให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายด้านการสอน (Bendriss, Saliba & Birch, 2015; Creed - Dikeogu, 2015; Gillman et al, 2017; Igbo & Imo, 2017; Troung, 2015) บรรณารักษ์ได้มีโอกาสสอนสืบค้นและมีปฏิสัมพันธ์กับผู้ใช้บริการ เข้าใจความต้องการของนักศึกษาและอาจารย์มากขึ้น ได้รับข้อคิดเห็นจากนักศึกษาและอาจารย์นำข้อคิดเห็นไปแก้ปัญหา การพัฒนาการส่งเสริมการรู้สารสนเทศ โดยเฉพาะความร่วมมือระหว่างบรรณารักษ์กับอาจารย์ นักศึกษามีความสามารถในการทำวิจัย การศึกษาค้นคว้าและการเขียนรายงานเพิ่มมากขึ้น การจัดการหัวข้อและการทำบรรณานุกรมเพิ่มมากขึ้น (Garber-Pearson & Mayers , 2017) นักศึกษามีพฤติกรรมเปลี่ยนไปในทางที่ดี สามารถนำไปประยุกต์กับรายวิชาต่างๆ และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น (รัชนีกรณ์ อินเล็ก และคนอื่นๆ 2561)

5.3 รูปแบบความร่วมมือในการส่งเสริมการรู้สารสนเทศ

รูปแบบความร่วมมือการส่งเสริมการรู้สารสนเทศที่ห้องสมุดดำเนินการ อาจจำแนกตามสภาพแวดล้อมขององค์กร ดังนี้

5.3.1 รูปแบบของความร่วมมือ

รูปแบบความร่วมมือ มีรูปแบบและลักษณะการปฏิบัติงาน เพื่อนำไปประยุกต์ในการส่งเสริมการรู้สารสนเทศ ดังนี้ 1) เครือข่าย (Networking) เป็นความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษา เครือข่ายห้องสมุด กลุ่มสมาคมวิชาชีพ องค์กรภายนอก เพื่อเปิดโอกาสพบปะสนทนา สร้างความเข้าใจร่วมกัน เก็บรวบรวมข้อมูลและให้การสนับสนุนพื้นฐานระหว่างสมาชิกภายในกลุ่ม 2) พันธมิตร (cooperation or alliance) เป็นการรวมกลุ่มเพื่อสร้างความร่วมมือที่เหมาะสมตามความจำเป็น มุ่งเน้นความสำเร็จของงาน ลดความซ้ำซ้อนในงานหรือการบริการ เน้นการเป็นศูนย์กลางของการติดต่อสื่อสาร 3) หุ่นส่วน (coordinator or partnership) เป็นหุ่นส่วนความร่วมมือ เพื่อแบ่งปันทรัพยากรในกลุ่มมีเป้าหมายเดียวกัน เน้นการทำงานร่วมกัน เพื่อสร้างความสำเร็จในการร่วมมือมีการกำหนดบทบาทชัดเจน เพื่อการร่วมกันคิด ร่วมกันทำงาน ร่วมประเมิน 4) กลุ่มพันธมิตร (coalition) เป็นการร่วมกัน เพื่อแบ่งปันความคิด และการใช้ทรัพยากรร่วมกัน เพื่อสร้างพันธะสัญญาในการ

พัฒนาร่วมกัน และสมาชิกทั้งหมดมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มีกำหนดบทบาทและระยะเวลาที่ชัดเจน ภายใต้ข้อตกลงร่วมกัน 5) กลุ่มรวมพลัง (collaboration) เป็นการรวมกลุ่มเพื่อบ่งเน้นความสำเร็จ จากการกำหนดวิสัยทัศน์ร่วมกัน สร้างระบบพึ่งพากันระหว่างสมาชิกในกลุ่ม เพื่อกำหนดประเด็นและโอกาสร่วมกัน สมาชิกมีการตัดสินใจร่วมกัน เป็นเอกฉันท์ มีการกำหนดบทบาทหน้าที่รับผิดชอบในกลุ่มกำหนดระยะเวลา การประเมินผลชัดเจน มีภาวะผู้นำอยู่ในระดับสูง มีความไว้วางใจสูง มีการพัฒนาในระดับสูง (ดวงทิพย์ วิบูลย์ศักดิ์ชัย 2550; Montiel-Overall, 2005)

ระดับความร่วมมือ มีดังนี้ 1) ความร่วมมือระดับการสื่อสารติดต่อกันเป็นความร่วมมือลักษณะการแจ้งข่าวสารซึ่งกันและกัน โดยทั้งสองฝ่ายไม่ได้ปรึกษาหารือกัน เช่น อาจารย์แจ้งให้บรรณารักษ์ทราบถึงงานที่มอบหมายให้นักศึกษาไปค้นคว้าที่ห้องสมุด หรือบรรณารักษ์แจ้งข่าวกิจกรรมของห้องสมุดให้อาจารย์ทราบ 2) ความร่วมมือระดับร่วมกันบางส่วนเป็นความร่วมมือลักษณะร่วมกันทำโครงการหรือกิจกรรมร่วมกันบางส่วน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของโครงการหรือกิจกรรมประสบความสำเร็จ เช่น อาจารย์ขอความร่วมมือจากบรรณารักษ์สอนเฉพาะบางเนื้อหาที่เกี่ยวข้องการรู้สารสนเทศ 3) ความร่วมมือระดับเต็มรูปแบบ หรือหุ้นส่วนความร่วมมือเป็นความร่วมมือลักษณะร่วมกันทำงานเป็นหุ้นส่วนกัน มีส่วนร่วมกันในการทำงานทุกขั้นตอนตั้งแต่ร่วมคิดโครงการ การวางแผน การดำเนินการ และการประเมินผล โดยทั้งสองฝ่ายมีบทบาทหน้าที่เท่าเทียมกัน (สันทนา กุศลรัตน์ 2556; Leader, 2011)

รูปแบบความร่วมมือในการส่งเสริมการรู้สารสนเทศ สามารถดำเนินการได้ทั้งในความร่วมมือในลักษณะข้อตกลงเพื่อแลกเปลี่ยนผลตอบแทน ความร่วมมือโดยเข้าร่วมทรัพยากร และร่วมดำเนินงาน ทั้งนี้การดำเนินแต่ละรูปแบบขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของความร่วมมือ อย่างไรก็ตามความร่วมมือระดับเต็มรูปแบบ เน้นหุ้นส่วนความร่วมมือมีความเหมาะสมเป็นกลยุทธ์ที่แวดวงห้องสมุดยอมรับกันอย่างกว้างขวางและช่วยให้เกิดความสำเร็จของการส่งเสริมการรู้สารสนเทศของนักศึกษาให้เป็นผู้รู้สารสนเทศ (Anafo, 2014; Pinto, 2016; Ullah & Ameen, 2014)

5.3.2 รูปแบบของความร่วมมือในการส่งเสริมการรู้สารสนเทศ

1) ห้องสมุดร่วมมือกับหน่วยงานภายในมหาวิทยาลัย การพัฒนาการรู้สารสนเทศของนักศึกษา ห้องสมุดร่วมมือกับหน่วยงานภายในมหาวิทยาลัยในการส่งเสริมการรู้สารสนเทศของนักศึกษา เช่น ความร่วมมือกับคณะความร่วมมือกับอาจารย์และความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนานักศึกษา ได้แก่ ศูนย์ภาษา ศูนย์คอมพิวเตอร์ กองพัฒนานักศึกษา กองบริการการศึกษา ความร่วมมือในการส่งเสริมการรู้สารสนเทศ ได้แก่ 1) ความร่วมมือในการสอนการรู้สารสนเทศ เช่น การบูรณาการสอนการรู้สารสนเทศในหลักสูตร และรายวิชา ร่วมสอนในเนื้อหา

การรู้สารสนเทศ การออกแบบงานที่มอบหมายหรือแบบฝึกหัด และประเมินผลการรู้สารสนเทศ
 2) ความร่วมมือในการจัดบริการ และกิจกรรม เช่น การจัดอบรมการเตรียมความพร้อมในการเรียน
 การใช้ห้องสมุด การใช้ระบบสารสนเทศของมหาวิทยาลัย และ 3) ความร่วมมือในการพัฒนา
 ทรัพยากรสารสนเทศ เช่น การคัดเลือกทรัพยากรเข้าห้องสมุด (Montiel-Overall, 2005; Truong, 2015)

2) ห้องสมุดร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกมหาวิทยาลัยและเครือข่าย เช่น
 เครือข่ายความร่วมมือในกลุ่มสถาบันการศึกษา กลุ่มสมาคมวิชาชีพห้องสมุด และองค์กรภายนอก
 เช่น เครือข่ายห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏทั่วประเทศ เครือข่ายห้องสมุดอุดมศึกษาของรัฐ
 แบ่งตามลักษณะทางภูมิศาสตร์ เช่น มหาวิทยาลัยราชภัฏภูมิภาคหลัก ข่ายงานห้องสมุดมหาวิทยาลัย
 ส่วนภูมิภาค เครือข่ายการรู้สารสนเทศประชาคมอาเซียน เครือข่ายสำนักวิทยบริการ และเทคโนโลยี
 สารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏ กิจกรรมความร่วมมือ เช่น การพัฒนาทักษะดิจิทัลของนักศึกษา
 การใช้ทรัพยากรร่วมกัน และการพัฒนาบุคลากร

สรุปได้ว่าความร่วมมือเป็นรูปแบบการส่งเสริมการรู้สารสนเทศที่ได้รับ
 ความสำคัญช่วยให้เกิดความสำเร็จของการส่งเสริมการรู้สารสนเทศ ห้องสมุดจำเป็นต้องสร้าง
 วัฒนธรรมองค์กรการทำงานร่วมกัน โดยทำงานแบบหุ้นส่วนความร่วมมือระหว่างบรรณารักษ์กับ
 อาจารย์ ความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนานักศึกษา รวมทั้งความร่วมมือกับ
 หน่วยงานภายนอกและเครือข่าย ในการพัฒนาความร่วมมือ เช่น การสอนแบบบูรณาการ การจัด
 ออกแบบกิจกรรมพัฒนานักศึกษาและการพัฒนากิจกรรมห้องสมุดเพื่อพัฒนานักศึกษาให้เป็นผู้รู้
 สารสนเทศ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

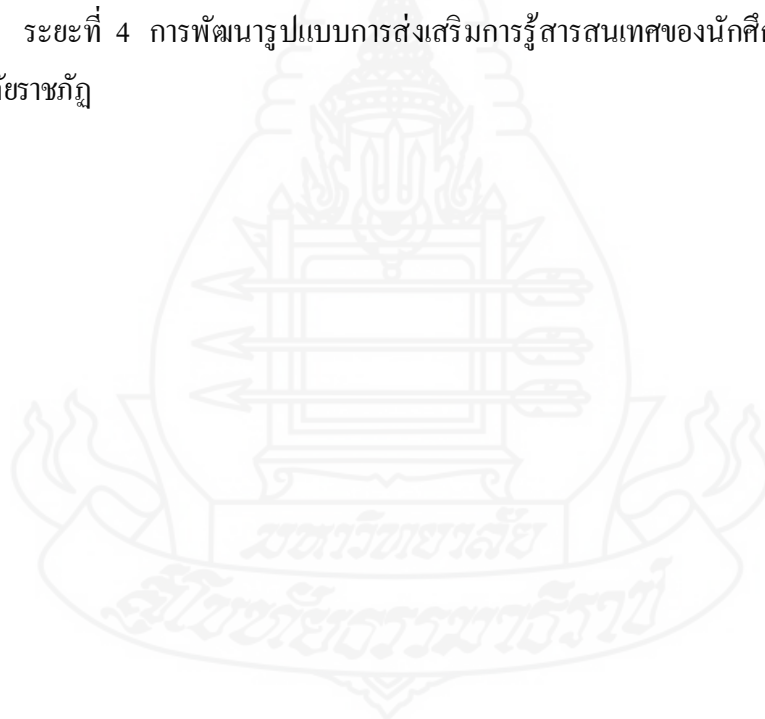
การวิจัยเรื่อง “การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมการรู้สารสนเทศสำหรับห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏ” เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (mixed method) ใช้การวิจัยเชิงปริมาณ และการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยแบ่งการวิจัยออกเป็น 4 ระยะ ดังภาพที่ 3.1

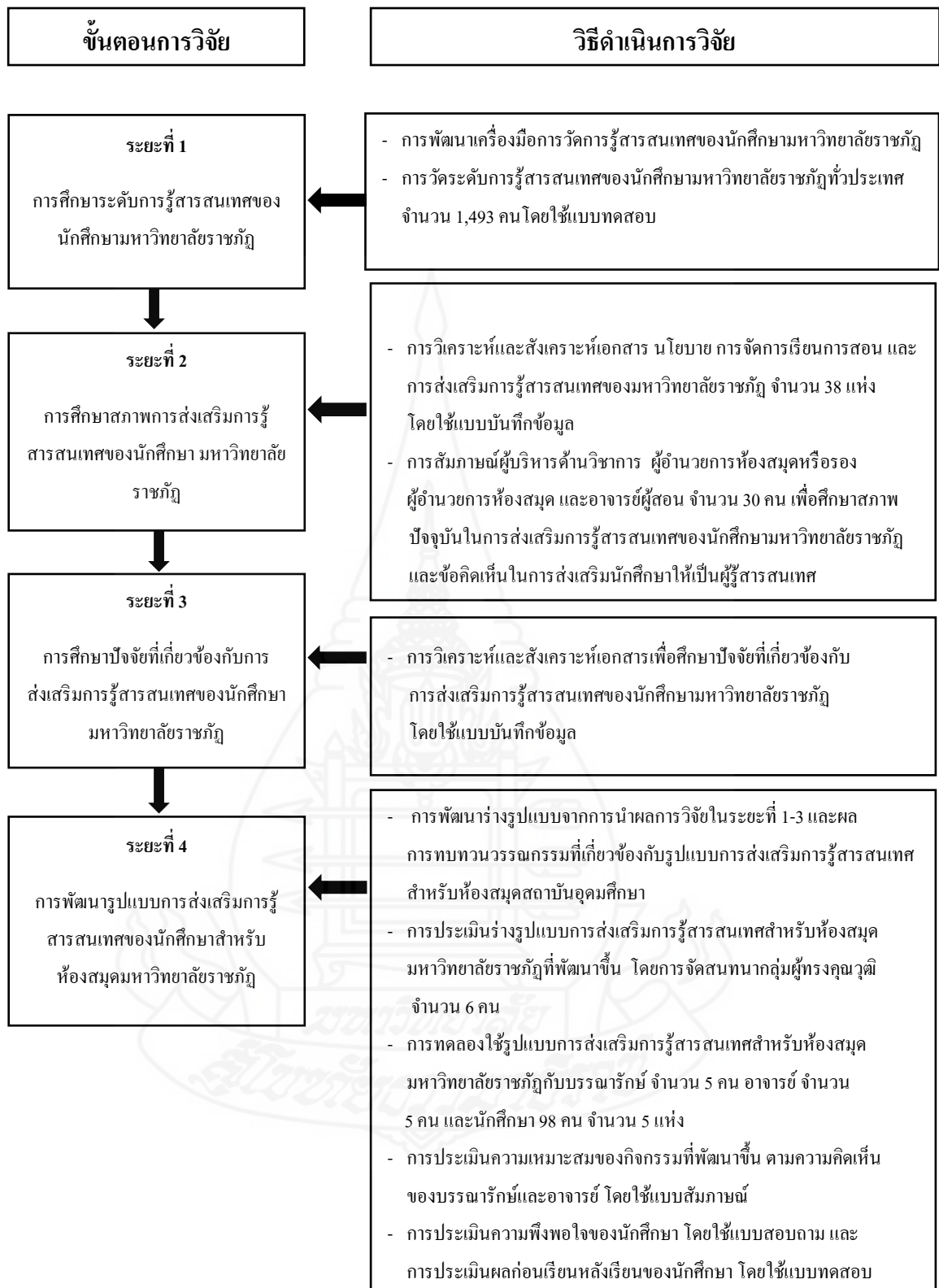
ระยะที่ 1 การศึกษาระดับการรู้สารสนเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ

ระยะที่ 2 การศึกษาสภาพการส่งเสริมการรู้สารสนเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ

ระยะที่ 3 การศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการรู้สารสนเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ

ระยะที่ 4 การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมการรู้สารสนเทศของนักศึกษาสำหรับห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏ

ภาพที่ 3.1 สรุปขั้นตอนการวิจัย

1. การศึกษาระดับการรู้สารสนเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ

การศึกษาระดับการรู้สารสนเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1.1 ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2559 ของมหาวิทยาลัยราชภัฏทั่วประเทศ จำนวน 38 แห่ง จำนวน 136,092 คน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2559) จำแนก 8 กลุ่มสาขาวิชา ตามมาตรฐาน ISCED (International Standard Classification of Education) คือ กลุ่มสาขาวิชาครุศาสตร์ ได้แก่ โปรแกรมการฝึกหัดครูและวิชาทั่วไป และวิชาเฉพาะ การแนะแนว กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์ ได้แก่ วิชาศิลปคดี วรรณคดี ภาษาอังกฤษ ปรัชญา กลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์ ได้แก่ เศรษฐศาสตร์ รัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ นิเทศศาสตร์ วารสารศาสตร์ บรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศ การเงิน การบัญชี การบริหารรัฐกิจ และนิติศาสตร์ กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ได้แก่ วิทยาศาสตร์ชีวภาพ วิทยาศาสตร์กายภาพ คณิตศาสตร์ และคอมพิวเตอร์ กลุ่มสาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรม ได้แก่ การจัดการอุตสาหกรรม วิศวกรรมศาสตร์ วิศวกรรมการผลิต และการก่อสร้าง กลุ่มสาขาวิชาเกษตรศาสตร์ ได้แก่ เกษตรศาสตร์ วนศาสตร์ การประมง และสัตวแพทย์ กลุ่มสาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์ ได้แก่ การแพทย์แผนไทย สาธารณสุข ชุมชน สุขภาพ และพยาบาล และกลุ่มสาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรม

1.1.2 กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2559 ของมหาวิทยาลัยราชภัฏทั่วประเทศ จำนวน 38 แห่ง จำนวน 1,493 คน ได้จากการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างและวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (multi-stage random sampling) ดังนี้

1) การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) กำหนดระดับความเชื่อมั่น 95% ที่มีความคลาดเคลื่อน (e) $\pm 5\%$ ได้กลุ่มตัวอย่าง 384 คน ในการวิจัยนี้ ผู้วิจัยกำหนดขนาดจำนวน 1,600 คน เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในตารางกลุ่มตัวอย่างของเครซีและมอร์แกนของกลุ่มตัวอย่างขั้นต่ำ 384 คน (บุญชม ศรีสะอาด 2560)

(1) การกำหนดกลุ่มตัวอย่างใช้แบบกำหนดโควต้า (quota sampling) โดยพิจารณาจากสัดส่วนจำนวนนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏทั่วประเทศ จำนวน 38 แห่ง มีขั้นตอน ดังนี้

ก. การกำหนดโควต้า ตามจำนวนนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ของมหาวิทยาลัย
ราชภัฏทั่วประเทศ จำนวน 38 แห่ง ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 1,600 คน ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการกำหนดโควต้า

จำนวนประชากร (คน)	กำหนดโควต้า (คน)	มหาวิทยาลัยราชภัฏ (แห่ง)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
ต่ำกว่า 2,999	30	15	450
ระหว่าง 3,000-3,999	40	9	360
ระหว่าง 4,000-4,999	50	7	350
ระหว่าง 5,000-6,999	60	6	360
มากกว่า 7,000 ขึ้นไป	80	1	80
รวม		38	1,600

ข. การกำหนดกลุ่มตัวอย่าง โดยการสุ่มนักศึกษาครอบคลุมตามกลุ่ม
สาขาวิชา 8 สาขา จากมหาวิทยาลัยราชภัฏทั่วประเทศ จำนวน 38 แห่ง ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (simple
random sampling) ให้ครบตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างของงานวิจัย (ภาคผนวก พ)

1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบทดสอบวัดระดับการรู้สารสนเทศของนักศึกษา
ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏ ซึ่งผู้วิจัยสร้างและการตรวจสอบคุณภาพแบบทดสอบ ดังนี้

**1.2.1 การสร้างแบบทดสอบวัดระดับการรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญา
ตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏ มีขั้นตอนดังนี้**

1) การศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการรู้สารสนเทศ
ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ โดยอิงมาตรฐานการรู้สารสนเทศของสมาคมห้องสมุดมหาวิทยาลัย
และห้องสมุดวิจัยแห่งสหรัฐอเมริกา (Association of College and Research Library: ACRL, 2000)

2) การสร้างแบบทดสอบวัดระดับการรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญา
ตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยอิงมาตรฐานการรู้สารสนเทศของสมาคมห้องสมุดมหาวิทยาลัย และ
ห้องสมุดวิจัยแห่งสหรัฐอเมริกา ค.ศ.2000 เนื่องจากกรอบแนวคิดการรู้สารสนเทศของสมาคมห้องสมุด
มหาวิทยาลัยและห้องสมุดวิจัยแห่งสหรัฐอเมริกา ค.ศ.2016 ซึ่งเป็นฉบับที่ใช้ปัจจุบันประกาศใช้
หลังจากที่ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยระยะที่ 1 ไปแล้ว

แบบทดสอบแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ สาขาวิชา และประสบการณ์การเรียนรู้วิชาที่เกี่ยวข้องกับการรู้สารสนเทศ รวม 3 ข้อ

ตอนที่ 2 การรู้สารสนเทศของนักศึกษา เป็นข้อสอบแบบปรนัย มี 4 ตัวเลือก จำนวน 104 ข้อ ครอบคลุมมาตรฐาน 5 ด้าน 22 ตัวชี้วัดความสำเร็จ และ 84 ผลลัพธ์

3) การหาคุณภาพแบบทดสอบ

(1) การนำแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม พิจารณาเนื้อหา ความชัดเจนของข้อคำถามและความเหมาะสมด้านการใช้ภาษา และปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาหลักและอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

(2) การตรวจสอบคุณภาพแบบทดสอบ

ก. การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) โดยการนำร่างแบบทดสอบที่ผ่านการพิจารณาของอาจารย์ที่ปรึกษาแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด 5 คน เลือกแบบเจาะจงผู้บริหาร อาจารย์ นักวิชาการ นักวิชาชีพที่มีผลงาน และประสบการณ์เกี่ยวกับการรู้สารสนเทศ (ภาคผนวก ข) เพื่อประเมินความสอดคล้องด้านเนื้อหา ความครอบคลุมของคำถาม และความชัดเจนของการใช้ภาษา และนำผลการประเมินความสอดคล้องจากผู้เชี่ยวชาญ 5 คน มาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item -Objective Congruence: IOC) โดยกำหนดให้ข้อสอบที่ใช้ได้ต้องมีค่าดัชนีความสอดคล้อง 0.50 ขึ้นไป เกณฑ์การกำหนดให้คะแนนดังนี้ +1 แน่ใจกำหนดให้มีคะแนน 0 ไม่เห็นด้วยกำหนดให้มีคะแนน -1 ไม่แน่ใจกำหนดให้มีคะแนน ข้อคำถามของแบบทดสอบนี้มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.6 ขึ้นไป และบางข้อคำถามต้องปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

ข. การหาค่าความยากง่าย (difficulty) และค่าอำนาจจำแนก (discrimination) ของข้อสอบ โดยการนำแบบทดสอบไปทดสอบนักศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 60 คน ได้แก่ นักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จำนวน 20 คน นักศึกษาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ จำนวน 20 คน นักศึกษามหาวิทยาลัย ราชภัฏพิบูลสงคราม จำนวน 20 คน ระหว่างวันที่ 1-30 สิงหาคม 2559 หลังจากนั้นนำไปทดสอบค่าความยากง่าย โดยเลือกข้อสอบมีค่าความยากง่ายระหว่าง 0.20 - 0.80 และหาค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบ เพื่อจำแนกระดับของผู้เรียน ได้ค่าอำนาจจำแนกมีค่าตั้งแต่ 0.21-0.80 (ภาคผนวก ค)

ค. การหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) โดยการนำแบบทดสอบที่ผ่านการหาค่าความยากง่าย และค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบแล้ว ไปหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ โดยใช้สูตร KR-20 ของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder Richardson) แบบทดสอบนี้มีความความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.95 จากนั้นคัดเลือกได้ข้อสอบจำนวน 50 ข้อ ได้แบบทดสอบ

ฉบับสมบูรณ์เป็นแบบทดสอบแบบปรนัย จำนวน 50 ข้อ มี 4 ตัวเลือก (ภาคผนวก ง) นำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

1.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบทดสอบวัดระดับการรู้สารสนเทศของนักศึกษา ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏ ระหว่างกันยายน - ธันวาคม 2559 ดังนี้

1.3.1 การประสานขอความอนุเคราะห์จากหน่วยงาน โดยจัดทำหนังสือจากประธานกรรมการประจำสาขาศิลปศาสตร์ถึงอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏทั่วประเทศ จำนวน 38 แห่ง ขอความอนุเคราะห์และขอความร่วมมือให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย (ภาคผนวก จ)

1.3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบทดสอบ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง จำนวน 10 แห่ง และขอความอนุเคราะห์อาจารย์แต่ละมหาวิทยาลัยเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน 28 แห่ง โดยผู้วิจัยชี้แจงข้อกำหนดในการดำเนินการสอบแก่อาจารย์ผู้รับผิดชอบก่อนดำเนินการ การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการจัดทดสอบ กำหนดระยะเวลาในการทดสอบวัดระดับการรู้สารสนเทศ ในช่วงท้ายชั่วโมงของรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับการรู้สารสนเทศ หรือรายวิชาในกลุ่มการศึกษาทั่วไป ระยะเวลา 60 นาที

การทดสอบให้นักศึกษากรอกข้อมูลตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบทดสอบ และฝนรหัสคำตอบตอนที่ 2 แบบทดสอบแบบปรนัย จำนวน 50 ข้อ มี 4 ตัวเลือก กำหนดให้นักศึกษาเลือกคำตอบที่ถูกต้องเพียงคำตอบเดียว และฝนในกระดาษคำตอบคอมพิวเตอร์ (OMR) ด้วยดินสอดำ 2B ที่ผู้วิจัยเตรียมให้ จำนวนแบบทดสอบที่แจกทั้งหมด 1,600 ฉบับ ได้รับแบบทดสอบที่มีคำตอบสมบูรณ์กลับคืนมาจำนวน 1,493 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 93.31

1.4 การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีหาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ผลโดยรวมและรายมาตรฐาน แต่เนื่องจากจำนวนคำถามในแบบทดสอบแต่ละมาตรฐานไม่เท่ากัน ผู้วิจัยจึงนำคะแนนแต่ละมาตรฐานมาคำนวณเป็นค่าร้อยละ เพื่อเป็นฐานคะแนนที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน และแปลความหมายการประเมิน โดยกำหนดเกณฑ์ ดังนี้

ต่ำกว่าร้อยละ 50.00	หมายถึง	มีการรู้สารสนเทศระดับต่ำ
ระหว่างร้อยละ 50.00 - 75.00	หมายถึง	มีการรู้สารสนเทศระดับปานกลาง
ระหว่างร้อยละ 75.01 - 100.00	หมายถึง	มีการรู้สารสนเทศระดับมาก

การวิเคราะห์ผลระดับการรู้สารสนเทศด้วยการแปลงคะแนนดิบเป็นคะแนนเปอร์เซ็นต์ไทล์และคะแนนที่ปกติ สำหรับการแปลงคะแนนดิบเป็นคะแนนที่ปกติโดยใช้พื้นที่ใต้โค้งปกติ มีขั้นตอนดังนี้ ขั้นตอนแรก สร้างตารางแจกแจงความถี่ โดยเรียงคะแนนจากมากไปหาน้อย ขั้นตอนที่ 2 หาค่าความถี่ (f) และความถี่สะสม (cf) ขั้นตอนที่ 3 หาค่าของแต่ละชั้น โดยค่า cf

ที่ต้องการเป็นค่า cf ที่อยู่ก่อนถึงขั้นนั้น (ขั้นที่คะแนนต่ำกว่า) ขั้นตอนที่ 4 นำค่า ไปคูณด้วย ค่าที่ได้ คือ ตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ (percentile rank = PR) นำค่าตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ได้ในขั้นตอนที่ 4 ไปเทียบเป็นค่าที่ปกติ โดยการใช้ตำแหน่งร้อยละของคะแนนจากตารางสำเร็จรูป

การวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการรู้สารสนเทศของนักศึกษาจำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา วิเคราะห์โดยการทดสอบค่าเอฟ (F-test) และประสบการณ์การเรียนรู้เกี่ยวกับการรู้สารสนเทศ วิเคราะห์โดยการทดสอบค่าที (t-test) และเปรียบเทียบรายคู่ตามวิธีการเชฟเฟ (Scheffe)

1.5 การนำเสนอข้อมูล นำเสนอผลการวิจัยระดับการรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏในรูปแบบตารางและความเรียงเชิงพรรณนา

2. การศึกษาสภาพการส่งเสริมการรู้สารสนเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ

การศึกษาสภาพการส่งเสริมการรู้สารสนเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ โดย การวิจัยเอกสารที่เกี่ยวข้อง การสัมภาษณ์ผู้บริหาร ผู้อำนวยการห้องสมุดหรือรองผู้อำนวยการห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏ และอาจารย์

2.1 แหล่งข้อมูลและผู้ให้ข้อมูลหลัก

2.1.1 แหล่งข้อมูลหลัก ประกอบด้วย เอกสารทางราชการของมหาวิทยาลัย ได้แก่ นโยบาย แผนงาน โครงการกิจกรรม การจัดการเรียนการสอน การจัดบริการและกิจกรรม รายงาน ประจำปี รายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษากายในของมหาวิทยาลัยราชภัฏ และเว็บไซต์ของห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏทั่วประเทศ จำนวน 38 แห่ง

2.1.2 ผู้ให้ข้อมูลหลัก ประกอบด้วย อธิการบดีหรือรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย ผู้อำนวยการห้องสมุดหรือรองผู้อำนวยการห้องสมุด และอาจารย์โดยการเลือกแบบเจาะจงตามเกณฑ์ที่กำหนด ผู้ให้ข้อมูลหลักจำนวน 30 คน ดังนี้ (ภาคผนวก ญ)

กลุ่มที่ 1 อธิการบดีหรือรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเลือกแบบเจาะจง ผู้ทำหน้าที่กำหนดนโยบายทางวิชาการ จำนวน 10 คน

กลุ่มที่ 2 ผู้อำนวยการห้องสมุดหรือรองผู้อำนวยการห้องสมุด เลือกแบบเจาะจงผู้บริหารที่มีบทบาทในการส่งเสริมการรู้สารสนเทศ จำนวน 10 คน

กลุ่มที่ 3 อาจารย์ เลือกแบบเจาะจงจากอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรระดับปริญญาตรี โดยกระจายตามกลุ่มวิชา ได้แก่ มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จำนวน 10 คน

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยที่พัฒนาขึ้นมีจำนวน 2 ชุด ดังนี้ 1) แบบบันทึกข้อมูล จำนวน 2 ชุด ได้แก่ แบบบันทึกข้อมูลมหาวิทยาลัยราชภัฏ และแบบบันทึกข้อมูลห้องสมุด มหาวิทยาลัยราชภัฏ 2) แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง จำนวน 3 ชุด ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ผู้บริหาร แบบสัมภาษณ์ผู้อำนวยการห้องสมุดหรือรองผู้อำนวยการห้องสมุด และแบบสัมภาษณ์อาจารย์ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

2.2.1 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีขั้นตอนดังนี้

1) การศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการรู้สารสนเทศของสถาบันอุดมศึกษาทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ

2) การสร้างแบบบันทึกข้อมูลมหาวิทยาลัยราชภัฏ แบบบันทึกข้อมูลห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏ และแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง มีดังนี้

(1) แบบบันทึกข้อมูล จำนวน 2 ชุด

ก. แบบบันทึกข้อมูลมหาวิทยาลัยราชภัฏ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ตอนที่ 1 ข้อมูลมหาวิทยาลัยราชภัฏ ประกอบด้วย ชื่อมหาวิทยาลัยราชภัฏ ปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ และตอนที่ 2 การสอนการรู้สารสนเทศของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ระดับปริญญาตรี

ข. แบบบันทึกข้อมูลห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ตอนที่ 1 ข้อมูลห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏ ชื่อห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏ ปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ และตอนที่ 2 สภาพการดำเนินการส่งเสริมการรู้สารสนเทศของห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏ ประกอบด้วย นโยบาย แผนงาน โครงการและกิจกรรม หน่วยงานที่รับผิดชอบงบประมาณ การจัดบริการและกิจกรรม การประเมินและติดตามผล และความร่วมมือ

(2) แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง จำนวน 3 ชุด

ก. แบบสัมภาษณ์ผู้บริหาร แบ่งออกเป็น 2 ตอน ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ ประกอบด้วย ชื่อมหาวิทยาลัยราชภัฏ ตำแหน่งผู้ให้สัมภาษณ์ หน้าที่รับผิดชอบ ประสิทธิภาพการทำงาน และตอนที่ 2 แนวคำถามความคิดเห็น จำนวน 8 ข้อ

ข. แบบสัมภาษณ์ผู้อำนวยการห้องสมุดหรือรองผู้อำนวยการห้องสมุดแบ่งออกเป็น 2 ตอน ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ ประกอบด้วย ชื่อห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏ ตำแหน่งผู้ให้สัมภาษณ์ หน้าที่รับผิดชอบ และประสิทธิภาพการทำงาน และตอนที่ 2 แนวคำถามความคิดเห็น จำนวน 6 ข้อ

(3) แบบสัมภาษณ์อาจารย์ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ ประกอบด้วย ชื่อมหาวิทยาลัยราชภัฏ ตำแหน่งผู้ให้สัมภาษณ์ หน้าที่รับผิดชอบ และประสบการณ์การทำงาน และตอนที่ 2 แนวคำถามความคิดเห็น จำนวน 8 ข้อ

2.2.2 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย โดยการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา และตรวจสอบความเที่ยง ดังนี้

1) การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โดยหาความตรงเชิงเนื้อหาของแบบบันทึกข้อมูลและแบบสัมภาษณ์โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน เลือกแบบเจาะจงผู้บริหาร อาจารย์ นักวิชาการ นักวิชาชีพที่มีผลงานและประสบการณ์เกี่ยวกับการรัฐสารสนเทศ (ภาคผนวก จ) เพื่อประเมินความสอดคล้องด้านเนื้อหา ความครอบคลุมของคำถาม และความชัดเจนของการใช้ภาษา ปรับปรุงแก้ไขแบบบันทึกข้อมูลและแบบสัมภาษณ์ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

2) การตรวจสอบความเที่ยง การนำไปทดลองบันทึกข้อมูลเอกสาร และการสัมภาษณ์ผู้ไม่ใช่มกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 5 คน จากนั้นนำมาปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาคุณุณิพนธ์ เพื่อมาปรับปรุงก่อนนำไปใช้งานจริง

เครื่องมือการวิจัยฉบับสมบูรณ์ ที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้วประกอบด้วยแบบบันทึกข้อมูล จำนวน 2 ชุด (ภาคผนวก ซ) และ แบบสัมภาษณ์ถึงโครงสร้าง จำนวน 3 ชุด (ภาคผนวก ฉ) สามารถนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลได้ตามวัตถุประสงค์

2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำเครื่องมือวิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

2.3.1 การบันทึกข้อมูล จากเอกสารทางราชการของมหาวิทยาลัย ได้แก่ นโยบาย แผนงาน โครงการกิจกรรม การจัดการเรียนการสอน การจัดบริการและกิจกรรม รายงานประจำปี รายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยราชภัฏ และเว็บไซต์ของห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏทั่วประเทศ จำนวน 38 แห่ง โดยพิจารณาจากคำสำคัญและคำที่เกี่ยวข้องกับการรัฐสารสนเทศ ได้แก่ การสืบค้น การแสวงหา การประเมิน การประยุกต์ใช้สารสนเทศ การสังเคราะห์ การคิดวิเคราะห์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ การแก้ปัญหา การเรียนรู้ด้วยตนเอง และการศึกษาตลอดชีวิต การเก็บรวบรวมข้อมูลดำเนินการตั้งแต่มิถุนายน 2559 ถึง พฤศจิกายน 2560

2.3.2 การสัมภาษณ์ โดยติดต่อขอสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลเป็นการเบื้องต้นทางโทรศัพท์ เมื่อผู้ให้ข้อมูลตอบรับ จึงจัดทำหนังสือจากประธานกรรมการประจำสาขาศิลปศาสตร์ถึงผู้ให้สัมภาษณ์ แต่ละท่าน ได้แก่ อธิการบดีหรือรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการหรือตัวแทนผู้บริหาร จำนวน 10 คน ผู้อำนวยการห้องสมุด หรือรองผู้อำนวยการห้องสมุด จำนวน 10 คน และอาจารย์ จำนวน 10 คน ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย เพื่อนัดสัมภาษณ์ตามวันเวลาที่กำหนด และการสัมภาษณ์

ทางโทรศัพท์ พร้อมแนวคำถามไปให้ผู้ให้สัมภาษณ์เพื่อเตรียมการสัมภาษณ์แบบเผชิญหน้าในการสัมภาษณ์แต่ละครั้งใช้เวลาประมาณ 30 นาที และผู้วิจัยขออนุญาตบันทึกเสียงระหว่างการสัมภาษณ์ การเก็บข้อมูลการสัมภาษณ์ดำเนินการระหว่างสิงหาคม 2560 - พฤษภาคม 2561

2.4 การวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการวิเคราะห์ สังเคราะห์เนื้อหา การจัดกลุ่มเนื้อหา และนำเสนอข้อมูลเป็นการสรุปความและความเรียงเชิงพรรณนา ส่วนข้อมูลเชิงปริมาณ โดยการวิเคราะห์ค่าความถี่ ร้อยละ นำเสนอเป็นตารางและประกอบคำบรรยาย

3. การศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการรู้สารสนเทศของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ

การศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการรู้สารสนเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการรู้สารสนเทศของนักศึกษา สถาบันอุดมศึกษา

3.1 แหล่งข้อมูลหลัก

แหล่งข้อมูลหลักประกอบด้วย เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการรู้สารสนเทศทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ จากการสืบค้นตามแนวทางที่กำหนด ดังนี้

3.1.1 เลือกรฐานข้อมูล ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ไทย (Thai Digital Collection-TDC) ฐานข้อมูลวารสารอิเล็กทรอนิกส์กลางของประเทศไทย (Thai Journals Online-ThaiJO) ศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทยออนไลน์ (Thai Journal Citation Index Center) และฐานข้อมูลสากล ได้แก่ Emerald e-Journal, Proquest Dissertations & Theses Global, Science Direct และ Google Scholar

3.1.2 กำหนดประเภทของเอกสาร เอกสาร บทความวิชาการ บทความวิจัย และงานวิจัย

3.1.3 กำหนดปีเผยแพร่ระหว่าง พ.ศ. 2554-2562 (ค.ศ. 2011-2019)

3.1.4 กำหนดคำสำคัญหรือหัวเรื่องที่ใช้ค้น ได้แก่ “การรู้สารสนเทศ” “ปัจจัยการรู้สารสนเทศ” “ห้องสมุดกับการส่งเสริมการรู้สารสนเทศ” หรือ “information literacy and higher education” “information literacy promotion” “university library and information literacy”

3.1.5 ใช้เทคนิคการสืบค้นหลายทาง การสืบค้นจากชื่อบทความ (title) บทคัดย่อ (abstract) คำสำคัญ (keyword) และหัวเรื่อง (subject) กำหนดขอบเขตคำค้น โดยใช้ตัวเชื่อมตรรกบูลีน (Boolean Operators) ได้แก่ AND OR NOT มี การค้นด้วยวลี การตัดคำ หรือ การใช้คำเหมือน ดังนี้ AND

หรือ เครื่องหมาย + เพื่อค้นหาเอกสารที่มีคำทั้งสองคำปรากฏ OR เพื่อค้นหาเอกสารที่มีคำใดคำหนึ่งปรากฏ NOT หรือเครื่องหมาย - เพื่อตัดคำที่ไม่ต้องการออก (คำหลัง NOT) การใช้เครื่องหมายวงเล็บ (parentheses) เพื่อกำหนดให้ทำตามคำสั่งภายในวงเล็บก่อนคำสั่งภายนอกวงเล็บ การค้นวลี โดยใช้ เครื่องหมายอัฒประภาค (“ ”) เพื่อกำหนดให้ค้นเฉพาะเอกสารที่มีการเรียงลำดับคำที่กำหนดเท่านั้น

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบบันทึกข้อมูล ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น และตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา และตรวจสอบความเที่ยง ดังนี้

3.2.1 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีขั้นตอนดังนี้

- 1) การศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการรู้สารสนเทศของสถาบันอุดมศึกษาทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ
- 2) การสร้างแบบบันทึกข้อมูลปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการรู้สารสนเทศของสถาบันอุดมศึกษา แบบบันทึกข้อมูล ประกอบด้วย ปัจจัยหลัก และปัจจัยย่อย ประเด็นของปัจจัย และข้อมูลบรรณานุกรมของเอกสารงานวิจัยปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการรู้สารสนเทศของนักศึกษา

3.2.2 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

- 1) การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ของแบบบันทึกข้อมูล โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ซึ่งเป็นชุดเดียวกับการตรวจสอบเครื่องมือวิจัยระยะที่ 2 เพื่อประเมินความสอดคล้องด้านเนื้อหา ความครอบคลุมของคำถาม และความชัดเจนของการใช้ภาษา ปรับปรุงแก้ไขแบบบันทึกข้อมูลตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

- 2) การตรวจสอบความเที่ยง การนำไปทดลองบันทึกข้อมูลเอกสาร จากนั้นนำผลที่ได้มาปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาคุณวุฒินิพนธ์เพื่อมาปรับปรุงก่อนนำไปใช้งานจริง

เครื่องมือการวิจัย คือ แบบบันทึกข้อมูลฉบับสมบูรณ์ที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้ว (ภาคผนวก ๗) สามารถนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลได้ตามวัตถุประสงค์

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการบันทึกข้อมูลจากเอกสาร และงานวิจัยด้วยแบบบันทึกข้อมูล

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอข้อมูล ข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้การวิเคราะห์สังเคราะห์เนื้อหา การจัดกลุ่มเนื้อหาตามกรอบประเด็นที่กำหนด และนำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางและความเรียงเชิงพรรณนา

4. การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมการรู้สารสนเทศสำหรับห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏ

การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมการรู้สารสนเทศสำหรับห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏ จำแนกการวิจัยออกเป็น 3 ขั้นตอน 1) การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมการรู้สารสนเทศสำหรับห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏ 2) การประเมินรูปร่างรูปแบบการส่งเสริมการรู้สารสนเทศสำหรับห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏ และ 3) การทดลองใช้รูปแบบการส่งเสริมการรู้สารสนเทศสำหรับห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏ

4.1 การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมการรู้สารสนเทศสำหรับห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏ

การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมการรู้สารสนเทศสำหรับห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยนำผลการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการส่งเสริมการรู้สารสนเทศสำหรับห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ และผลการวิจัยในระยะที่ 1 ระยะที่ 2 และระยะที่ 3 ของการวิจัยนี้มาเป็นข้อมูลประกอบการพัฒนารูปแบบ

4.1.1 แหล่งข้อมูลหลัก

แหล่งข้อมูลหลักประกอบด้วย 1) ผลการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการส่งเสริมการรู้สารสนเทศสำหรับห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาทั้งภาษาไทย และภาษาต่างประเทศ และ 2) ผลการศึกษาระดับการรู้สารสนเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ สภาพการส่งเสริมการรู้สารสนเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการรู้สารสนเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ และมาพัฒนาเป็นรูปแบบการส่งเสริมการรู้สารสนเทศ

4.1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบบันทึกข้อมูล

1) การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ซึ่งเป็นชุดเดียวกับการตรวจสอบเครื่องมือวิจัยระยะที่ 2 เพื่อประเมินความสอดคล้องด้านเนื้อหาและความชัดเจนของการใช้ภาษา และผู้วิจัยปรับปรุงแก้ไขแบบบันทึกข้อมูลตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

2) การตรวจสอบความเที่ยง โดยการนำไปทดลองบันทึกข้อมูลเอกสาร

เครื่องมือการวิจัยนี้ได้แบบบันทึกข้อมูล (ภาคผนวก ก) ที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้ว สามารถนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลได้ตามวัตถุประสงค์

4.1.3 การวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอข้อมูล ข้อมูลเชิงคุณภาพ จากแบบบันทึกข้อมูล ใช้การวิเคราะห์สังเคราะห์เนื้อหา การจัดกลุ่มเนื้อหา และนำเสนอข้อมูลในรูปแบบสรุปความ

4.2 การประเมินร่างรูปแบบการส่งเสริมการรู้สารสนเทศสำหรับห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏ

การประเมินร่างรูปแบบการส่งเสริมการรู้สารสนเทศสำหรับห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏที่พัฒนาขึ้น มีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

4.2.1 ผู้ให้ข้อมูลหลัก ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษาและด้านบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ ผู้อำนวยการห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏ และอาจารย์ (ภาคผนวก ก)

กลุ่มที่ 1 ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษาและด้านบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ โดยการเลือกแบบเจาะจงผู้มีผลงานเกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการรู้สารสนเทศ จำนวน 3 คน

กลุ่มที่ 2 ผู้อำนวยการห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยการเลือกแบบเจาะจงผู้อำนวยการห้องสมุด และผู้บริหารที่มีบทบาทในการส่งเสริมการรู้สารสนเทศ จำนวน 1 คน

กลุ่มที่ 3 อาจารย์สาขาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ของสถาบันการศึกษาที่เปิดสอนวิชาเอกบรรณารักษศาสตร์/ สารสนเทศศาสตร์/สารสนเทศศึกษา โดยการเลือกแบบเจาะจงผู้มีผลงานการสอนหรือการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการรู้สารสนเทศ จำนวน 2 คน

4.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือวิจัยที่พัฒนาขึ้นได้แก่ ร่างรูปแบบการส่งเสริมการรู้สารสนเทศ ที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น แนวคำถาม และแบบบันทึกสนทนากลุ่ม

1) การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ซึ่งเป็นชุดเดียวกับการตรวจสอบเครื่องมือวิจัยระยะที่ 2 เพื่อประเมินความสอดคล้องด้านเนื้อหาความครอบคลุมของคำถาม และความชัดเจนของการใช้ภาษา และผู้วิจัยปรับปรุงแก้ไขแนวคำถาม และแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

2) การตรวจสอบความเที่ยง โดยการนำไปทดลองสัมภาษณ์กับผู้บริหารและอาจารย์บรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 5 คน

เครื่องมือการวิจัยฉบับสมบูรณ์ ที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้วประกอบด้วย ร่างรูปแบบการส่งเสริมการรู้สารสนเทศ (ภาคผนวก ก) แนวคำถาม (ภาคผนวก ค) และแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม (ภาคผนวก ค) สามารถนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลได้ตามวัตถุประสงค์

4.2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการบันทึกตามประเด็นในแบบบันทึก และการจัดสนทนากลุ่มเพื่อประเมินร่างรูปแบบการส่งเสริมการรู้สารสนเทศ ในด้านความเหมาะสม ความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติ เมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม 2562 เวลา 13.00-16.00 น. ณ ห้อง 1607 ณ อาคารบริหาร ชั้น 6 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

4.2.4 การวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอข้อมูล ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการวิเคราะห์ สังเคราะห์เนื้อหา การจัดกลุ่มเนื้อหา และนำเสนอในรูปแบบสรุปความ และความเรียงเชิงพรรณนา

4.3 การทดลองใช้รูปแบบการส่งเสริมการรู้สารสนเทศสำหรับห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏ

การทดลองใช้รูปแบบการส่งเสริมการรู้สารสนเทศสำหรับห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยผู้วิจัยเลือกกลยุทธ์ตามรูปแบบที่พัฒนาขึ้น และพัฒนากิจกรรมตามกลยุทธ์เพื่อนำไปทดลองใช้ที่มหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่มหรือพื้นที่ (cluster or area sampling) กระจายภูมิภาคละ 1 แห่ง ได้แก่ กรุงเทพมหานครและภูมิภาคหลัก จำนวน 5 ภูมิภาค และสุ่มแบบเจาะจงโดยสำรวจความพร้อมในการให้ความร่วมมือในการทดลอง ได้แก่ 1) มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา 2) มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร 3) มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม 4) มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ และ 5) มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี (ภาคผนวก ค)

4.3.1 ผู้ให้ข้อมูลหลัก ประกอบด้วยอาจารย์ บรรณารักษ์ และนักศึกษา ปรากฏดังตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2 ผู้ให้ข้อมูลหลัก

รายชื่อ มหาวิทยาลัยราชภัฏ	รายวิชา	ผู้ให้ข้อมูลหลัก		
		อาจารย์	บรรณารักษ์	นักศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา	การรู้เท่าทันสื่อ	1	1	18
มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร	ศาสตร์พระราชา	1	1	22
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม	พีชศาสตร์	1	1	21
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ใน พระบรมราชูปถัมภ์	ตามรอยยุคลบาท	1	1	22
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี	ทักษะการสื่อสารในงาน พัฒนา	1	1	15
รวม		5	5	98

4.3.2 เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ผู้วิจัยที่ใช้ในการทดลองประกอบด้วย กิจกรรมที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น แบบทดสอบความรู้ก่อนเรียน แบบทดสอบความรู้หลังเรียน แบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษา แบบสังเกตพฤติกรรม และแบบสัมภาษณ์อาจารย์และบรรณารักษ์

1) การพัฒนากิจกรรม “การพัฒนาทักษะการสืบค้นสารสนเทศ” และนำไปดำเนินการทดลอง

2) การสร้างแบบทดสอบวัดระดับการรู้สารสนเทศ ด้านการเข้าถึงสารสนเทศ วัดความรู้ก่อนเรียนและความรู้หลังเรียน

ผู้วิจัยพัฒนาแบบทดสอบความรู้ก่อนเรียนและความรู้หลังเรียนจากกรทบทวนจากวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการรู้สารสนเทศ เป็นข้อสอบแบบปรนัย มี 4 ตัวเลือก จำนวนชุดละ 10 ข้อ

(1) การตรวจคุณภาพแบบทดสอบ การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ซึ่งเป็นชุดเดียวกับผู้เชี่ยวชาญระยะที่ 1 (ภาคผนวก ค) เพื่อประเมินความสอดคล้องด้านเนื้อหา ความครอบคลุมของคำถาม ความชัดเจนของการใช้ภาษา และแบบทดสอบนี้มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.6 ขึ้นไป

(2) การหาค่าความยากง่าย และค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบ โดยการนำแบบทดสอบไปทดสอบนักศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 20 คน โดยเลือกข้อสอบมีค่าความยากง่ายระหว่าง 0.20 - 0.80 และหาค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบ เพื่อจำแนกระดับของผู้เรียนได้ค่าอำนาจจำแนกมีค่าตั้งแต่ 0.21-0.80 (ภาคผนวก ผ)

(3) การหาค่าความเชื่อมั่น โดยการนำแบบทดสอบที่ผ่านการหาค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบแล้วไปหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ โดยใช้สูตร KR-20 ของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder Richardson) แบบทดสอบนี้มีความความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.95 จากนั้นคัดเลือกได้ข้อสอบ จำนวน 10 ข้อ แล้วนำแบบทดสอบไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป (ภาคผนวก ง)

2) การสร้างแบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษา โดยตรวจความตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ซึ่งเป็นชุดเดียวกับที่ตรวจสอบเครื่องมือวิจัยระยะที่ 1 และการตรวจสอบความเที่ยง โดยการนำแบบสัมภาษณ์ไปทดลองสัมภาษณ์กับอาจารย์ และบรรณารักษ์ จำนวน 5 คน แบบสอบถามความพึงพอใจไปทดลองกับนักศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 20 คน

เครื่องมือการวิจัยฉบับสมบูรณ์ ที่ใช้ในการทดลอง ซึ่งผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้วประกอบด้วย 1) กิจกรรมที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น (ภาคผนวก ต) 2) แบบทดสอบความรู้ก่อนเรียน (ภาคผนวก ท) แบบทดสอบความรู้หลังเรียน (ภาคผนวก ธ) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษา (ภาคผนวก น) แบบสังเกตพฤติกรรม (ภาคผนวก บ) และแบบสัมภาษณ์บรรณารักษ์และอาจารย์ (ภาคผนวก ป)

4.3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล บรรณารักษ์และอาจารย์ร่วมมือกันดำเนินการ โดยมีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

1) *เตรียมการ* (1) การวางแผน การกำหนดบทบาทของบรรณารักษ์และอาจารย์ การวางแผนการสอน การกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนและการเตรียมแผนการสอน (2) การกำหนดเทคนิคการสอนแบบบูรณาการรู้สารสนเทศ และสื่อการสอน (3) การกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ ดำเนินการ และ (4) การกำหนดวิธีการ และเครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้

2) *การดำเนินการ* (1) อาจารย์แบ่งกลุ่มนักศึกษา แจงวัตถุประสงค์ของการเรียน อาจารย์สอนเนื้อหาตามแผนการสอนในรายวิชาตามหลักสูตรนั้นๆ โดยมีการบูรณาการการรู้สารสนเทศในรายวิชา และอาจารย์มอบหมายงานแก่นักศึกษา (2) บรรณารักษ์เป็นผู้ร่วมสอน และสาธิตเทคนิคการสืบค้นสารสนเทศที่สัมพันธ์กับรายวิชาหรือหัวข้อที่ศึกษา (3) นักศึกษาแต่ละกลุ่มดำเนินการกิจกรรมงานกลุ่มตามที่ได้รับมอบหมายจากอาจารย์ ตามระยะเวลาที่กำหนด 50 นาที นักศึกษาแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงาน และอาจารย์ประเมินผลงานของนักศึกษาร่วมกับบรรณารักษ์ และให้ข้อเสนอแนะนักศึกษาแต่ละกลุ่ม

3) *ประเมินผล* มีการประเมินผลด้วยวิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย ประกอบด้วย การประเมินนักศึกษาก่อนเรียนด้วยแบบทดสอบความรู้ก่อนเรียนเมื่อเสร็จสิ้นกิจกรรมด้วยแบบทดสอบความรู้หลังเรียน การประเมินผลจากชิ้นงานกลุ่มของนักศึกษา การสังเกตพฤติกรรมนักศึกษาด้วยแบบสังเกต การประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาด้วยแบบสอบถาม การประเมินความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากบรรณารักษ์และอาจารย์ที่เข้าร่วมกิจกรรม โดยใช้แบบสัมภาษณ์

4.3.3 การวิเคราะห์ข้อมูล ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เนื้อหา การจัดกลุ่มเนื้อหา ส่วนข้อมูลเชิงปริมาณ วิเคราะห์โดยการหาความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปลความหมายแบบสอบถามที่มีลักษณะแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ผู้วิจัยกำหนดการแปลความหมาย ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.50	หมายถึง ระดับน้อยที่สุด
คะแนนเฉลี่ย 1.51 - 2.50	หมายถึง ระดับน้อย
คะแนนเฉลี่ย 2.51 - 3.50	หมายถึง ระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 3.51 - 4.50	หมายถึง ระดับมาก
คะแนนเฉลี่ย 4.51 - 5.00	หมายถึง ระดับมากที่สุด

4.3.4 การนำเสนอข้อมูล ข้อมูลเชิงคุณภาพ นำเสนอในรูปสรุปความ และความเรียง
เชิงพรรณนา ส่วนข้อมูลเชิงปริมาณนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย

บทที่ 4

ผลการศึกษาระดับการรู้สารสนเทศของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ

การศึกษาระดับการรู้สารสนเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยใช้แบบทดสอบชนิดเลือกตอบมี 4 ตัวเลือก ทั้งหมด 50 ข้อ เพื่อวัดระดับการรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยราชภัฏทั่วประเทศ ผลการศึกษาระดับการรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยราชภัฏ สรุปผลดังนี้

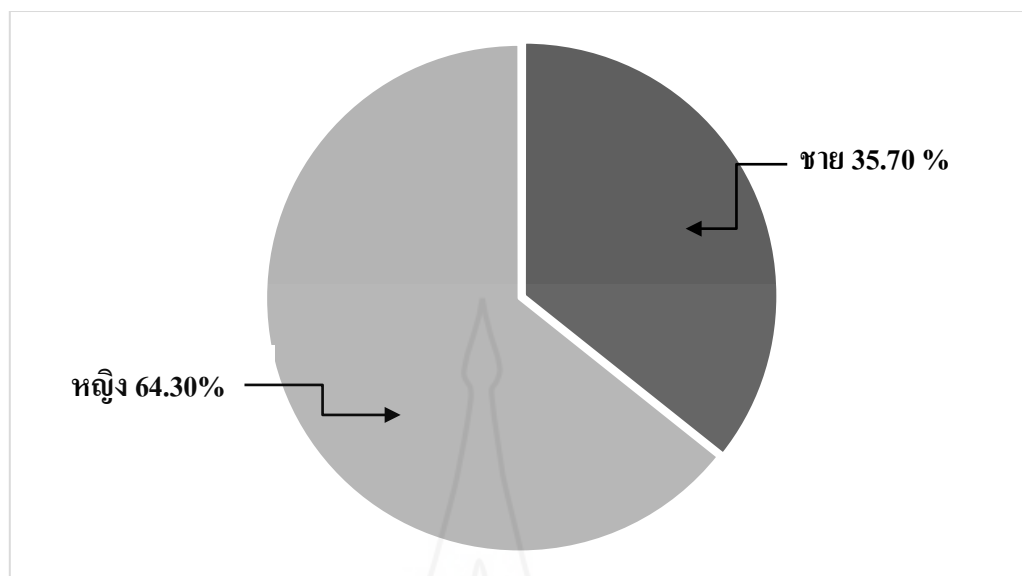
1. ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา

ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยราชภัฏ จำแนกตามเพศ กลุ่มสาขาวิชา และประสบการณ์การเรียนรู้วิชาที่เกี่ยวข้องกับการรู้สารสนเทศ ดังปรากฏในตารางและภาพที่ 4.1-4.3

ตารางที่ 4.1 เพศของนักศึกษา

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	533	35.70
หญิง	960	64.30
รวม	1,493 คน	100.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 960 คน (ร้อยละ 64.30) และเป็นเพศชาย จำนวน 533 คน (ร้อยละ 35.70) ปรากฏดังภาพที่ 4.1

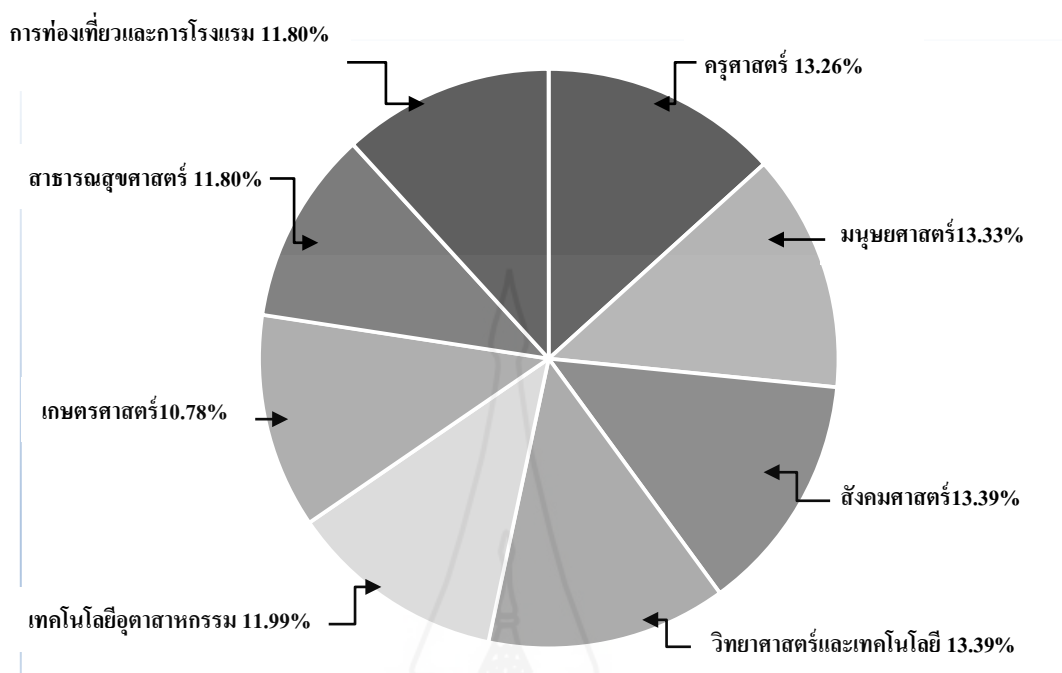

ภาพที่ 4.1 เพศของนักศึกษา

ตารางที่ 4.2 กลุ่มสาขาวิชาของนักศึกษา

กลุ่มสาขาวิชา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ครุศาสตร์	198	13.26
มนุษยศาสตร์	199	13.33
สังคมศาสตร์	200	13.39
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	200	13.39
เทคโนโลยีอุตสาหกรรม	179	11.99
เกษตรศาสตร์	161	10.78
สาธารณสุขศาสตร์	180	12.06
การท่องเที่ยวและโรงแรม	176	11.80
รวม	1,493 คน	100.00

จากตารางที่ 4.2 พบว่า นักศึกษาจำนวนสูงสุดเป็นนักศึกษาสังกัดกลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์ จำนวน 200 คน (ร้อยละ 13.39) เท่ากับกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จำนวน 200 คน (ร้อยละ 13.39) รองลงมาคือ กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์ จำนวน 199 คน (ร้อยละ 13.33) และน้อยที่สุดเป็นนักศึกษากลุ่มสาขาวิชา เกษตรศาสตร์ จำนวน 161 คน (ร้อยละ 10.78) ปรากฏดังภาพที่ 4.2

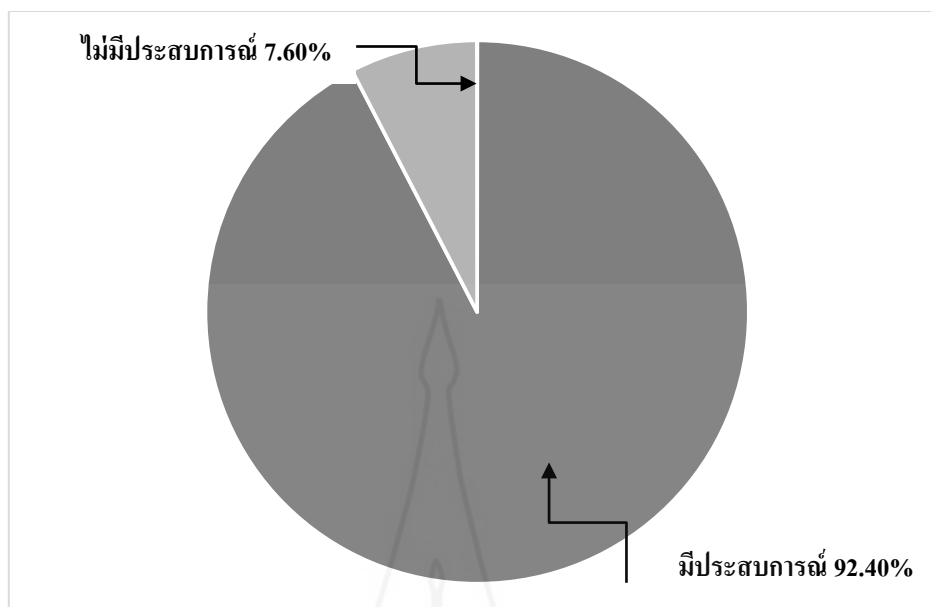

ภาพที่ 4.2 กลุ่มสาขาวิชาของนักศึกษา

ตารางที่ 4.3 ประสบการณ์การเรียนรู้วิชาที่เกี่ยวข้องกับการรู้สารสนเทศ

ประสบการณ์การเรียนรู้วิชาที่เกี่ยวข้องกับ การรู้สารสนเทศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มีประสบการณ์	1,380	92.40
ไม่มีประสบการณ์	113	7.60
รวม	1,493 คน	100.00

จากตารางที่ 4.3 พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีประสบการณ์ทางการเรียนรู้วิชาที่เกี่ยวข้องกับการรู้สารสนเทศ จำนวน 1,493 คน (ร้อยละ 92.40) และไม่มีประสบการณ์การเรียนรู้วิชาที่เกี่ยวข้องกับการรู้สารสนเทศ จำนวน 113 คน (ร้อยละ 7.60) ปรากฏดังภาพที่ 4.3

ภาพที่ 4.3 ประสบการณ์การเรียนรู้วิชาที่เกี่ยวข้องกับการรู้สารสนเทศ

2. ผลการวิเคราะห์ระดับการรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏ

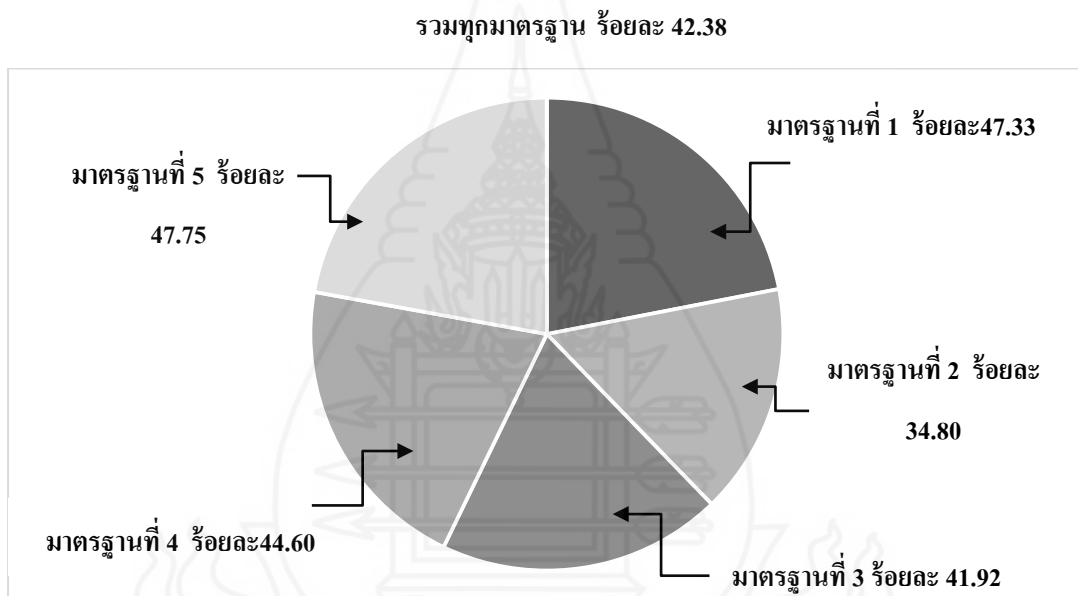
ผลการวิเคราะห์ระดับการรู้สารสนเทศของนักศึกษาโดยรวมและจำแนกตามรายมาตรฐาน ปรากฏดังตารางที่ 4.4-4.5

ตารางที่ 4.4 ระดับการรู้สารสนเทศของนักศึกษาโดยรวมและจำแนกตามมาตรฐาน

มาตรฐานการรู้สารสนเทศ	คะแนนเต็ม	\bar{X}	S.D	ร้อยละ	แปลความ
มาตรฐานที่ 1 การกำหนดชนิดและขอบเขตสารสนเทศ	12	5.68	2.24	47.33	ต่ำ
มาตรฐานที่ 2 การเข้าถึงสารสนเทศ	13	4.43	2.05	34.08	ต่ำ
มาตรฐานที่ 3 การประเมินสารสนเทศ	12	5.03	2.46	41.92	ต่ำ
มาตรฐานที่ 4 การใช้สารสนเทศ	5	2.23	1.36	44.60	ต่ำ
มาตรฐานที่ 5 การใช้สารสนเทศตามหลักจริยธรรมและกฎหมาย	8	3.82	2.07	47.75	ต่ำ
รวม	50	21.19	7.03	42.38	ต่ำ

*คะแนนต่ำกว่าร้อยละ 50.00	หมายถึง มีการรู้สารสนเทศระดับต่ำ
คะแนนระหว่างร้อยละ 50.01 -75.00	หมายถึง มีการรู้สารสนเทศระดับปานกลาง
คะแนนร้อยละ 75.01 – 100.00	หมายถึง มีการรู้สารสนเทศระดับมาก

จากตารางที่ 4.4 พบว่า นักศึกษามีระดับการรู้สารสนเทศโดยรวมอยู่ระดับต่ำร้อยละ 42.38 เมื่อพิจารณาเป็นรายมาตรฐาน พบว่า นักศึกษามีระดับการรู้สารสนเทศต่ำทุกมาตรฐาน และมาตรฐานที่นักศึกษามีการรู้สารสนเทศร้อยละต่ำสุดคือ มาตรฐานที่ 2 การเข้าถึงสารสนเทศ ร้อยละ 34.08 ปรากฏดังภาพที่ 4.4

ภาพที่ 4.4 ระดับการรู้สารสนเทศของนักศึกษาโดยรวมและจำแนกตามมาตรฐาน

ผู้วิจัยนำเสนอการแปลความหมายโดยรวมทั้งฉบับ โดยวิเคราะห์คะแนนดิบของระดับการรู้สารสนเทศของนักศึกษาที่ได้มาหาค่าเปอร์เซ็นต์ และคะแนนที่ปกติ ปรากฏดังตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5 ระดับการรู้สารสนเทศของนักศึกษาตามคะแนนที่ปกติ

คะแนน (เต็ม 50 คะแนน)	f	cf	$Cf + \frac{1}{2}f$	เปอร์เซ็นต์ไทล์ $(Cf + \frac{1}{2}f) \frac{100}{N}$	T
45	2	1493	1492.0	99.933	82
44	4	1491	1489.0	99.732	78
43	1	1487	1486.5	99.565	76
41	2	1486	1485.0	99.464	76
40	3	1484	1482.5	99.297	75
39	4	1481	1479.0	99.062	74
38	2	1477	1476.0	98.861	73
37	7	1475	1471.5	98.560	72
36	7	1468	1464.5	98.091	71
35	10	1461	1456.0	97.522	70
34	23	1451	1439.5	96.417	68
33	23	1428	1416.5	94.876	66
32	28	1405	1391.0	93.168	65
31	39	1377	1357.5	90.924	63
30	48	1338	1314.0	88.011	62
29	38	1290	1271.0	85.131	60
28	54	1252	1225.0	82.049	59
27	70	1198	1163.0	77.897	58
26	57	1128	1099.5	73.644	56
25	54	1071	1044.0	69.926	55
24	72	1017	981.0	65.707	54
23	62	945	914.0	61.219	53
22	72	883	847.0	56.731	52
21	79	811	771.5	51.674	50
20	76	732	694.0	46.485	49
19	78	656	617.0	41.326	48
18	76	578	540.0	36.169	46

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

คะแนน	f	cf	$cf + \frac{1}{2}f$	เปอร์เซ็นต์ไทล์ $(cf + \frac{1}{2}f) \frac{100}{N}$	T
17	71	502	466.5	31.246	45
16	69	431	396.5	26.557	44
15	83	362	320.5	21.467	42
14	64	279	247.0	16.544	40
13	69	215	180.5	12.090	38
12	40	146	126.0	8.439	36
11	40	106	86.0	5.760	34
10	23	66	54.5	3.617	32
9	17	43	34.5	2.311	30
8	14	26	19.0	1.273	28
7	6	12	9.0	0.603	25
6	6	6	3.0	0.201	21

จากตารางที่ 4.5 พบว่า นักศึกษาจำนวน 1,493 คน มีเกณฑ์ปกติของคะแนนการรู้สารสนเทศ โดยรวมคะแนนตั้งแต่ 6 ถึง 45 คะแนน หรือเมื่อเปลี่ยนเป็นค่าที่ปกติมีค่าตั้งแต่ 21-82

เมื่อพิจารณาเปลี่ยนเป็นคะแนนที่ปกติพบว่านักศึกษาในกลุ่มคะแนนต่ำกว่า 16 คะแนน หรือค่าที่ปกติต่ำกว่า 44 ($\leq PR_{25}$) โดยมีนักศึกษามีทั้งหมดจำนวน 362 คน ส่วนนักศึกษาในกลุ่มระดับสูงมีคะแนนมากกว่า 26 คะแนน หรือคะแนนที่ปกติมากกว่า 76 ($\geq PR_{75}$) โดยนักศึกษาที่ได้คะแนนในกลุ่มสูงมีทั้งหมดจำนวน 365 คน

3. ผลการเปรียบเทียบระดับการรู้สารสนเทศของนักศึกษา

ผลการเปรียบเทียบระดับการรู้สารสนเทศของนักศึกษาจำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา โดยใช้วิธีการทดสอบค่าเอฟ (F-test) ปรากฏดังตารางที่ 4.6-4.12 และประสบการณ์การเรียนวิชาเกี่ยวกับการรู้สารสนเทศ โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test) ปรากฏดังตารางที่ 4.13

ตารางที่ 4.6 เปรียบเทียบระดับการรู้สารสนเทศของนักศึกษา จำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา

มาตรฐานการรู้สารสนเทศ	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
มาตรฐานที่ 1 การกำหนดชนิดและขอบเขตสารสนเทศ	ระหว่างกลุ่ม	136.02	7	19.43	3.93*
	ภายในกลุ่ม	7342.73	1485	4.94	
	รวม	7478.74	1492		
มาตรฐานที่ 2 การเข้าถึงสารสนเทศ	ระหว่างกลุ่ม	125.27	7	17.90	4.31*
	ภายในกลุ่ม	6168.66	1485	4.15	
	รวม	6293.94	1492		
มาตรฐานที่ 3 การประเมินสารสนเทศ	ระหว่างกลุ่ม	432.26	7	61.75	10.67*
	ภายในกลุ่ม	8596.19	1485	5.79	
	รวม	9028	1492		
มาตรฐานที่ 4 การใช้สารสนเทศ	ระหว่างกลุ่ม	160.50	7	22.93	13.05*
	ภายในกลุ่ม	2609.31	1485	1.76	
	รวม	2769.82	1492		
มาตรฐานที่ 5 การใช้สารสนเทศตามหลักจริยธรรมและกฎหมาย	ระหว่างกลุ่ม	208.40	7	29.77	7.12*
	ภายในกลุ่ม	6211.41	1485	4.18	
	รวม	6419.81	1492		
รวม	ระหว่างกลุ่ม	3986.84	7	569.55	12.11*
	ภายในกลุ่ม	69861.89	1485	47.05	
	รวม	73848.74	1492		

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.6 พบว่า นักศึกษากลุ่มสาขาวิชาต่างกันมีระดับการรู้สารสนเทศต่างกันทุกมาตรฐานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณารายมาตรฐาน พบว่า นักศึกษากลุ่มสาขาวิชาต่างกันมีระดับการรู้สารสนเทศตามมาตรฐานที่ 1 การกำหนดชนิดและขอบเขตสารสนเทศ มาตรฐานที่ 2 การเข้าถึงสารสนเทศ มาตรฐานที่ 3 การประเมินสารสนเทศ มาตรฐานที่ 4 การใช้สารสนเทศ มาตรฐานที่ 5 การใช้สารสนเทศตามหลักจริยธรรมและกฎหมาย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เพื่อให้ทราบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยภาพรวม และรายมาตรฐานที่ 1 การกำหนดชนิด และขอบเขตสารสนเทศ มาตรฐานที่ 2 การเข้าถึงสารสนเทศ มาตรฐานที่ 3 การประเมินสารสนเทศ มาตรฐานที่ 4 การใช้สารสนเทศ มาตรฐานที่ 5 การใช้สารสนเทศตามหลักจริยธรรมและกฎหมาย จึงทำการเปรียบเทียบรายคู่ตามวิธีการเชฟเฟ (Scheffe) ปรากฏดังตารางที่ 4.7-4.12

ตารางที่ 4.7 เปรียบเทียบรายคู่ระดับการรู้สารสนเทศโดยภาพรวมของนักศึกษา จำแนกตาม กลุ่มสาขาวิชา

กลุ่มสาขาวิชา	\bar{X}	ครุ	มนุษย	สังคม	วิทยา	เทคโนโลยี	เกษตร	สาธารณสุข	การ
		ศาสตร์	ศาสตร์	ศาสตร์	ศาสตร์	โลยีอุตสาหกรรม	ศาสตร์	ศาสตร์	ท่องเที่ยว
	\bar{X}	23.51	22.46	21.32	21.27	17.88	20.53	19.79	22.31
ครุศาสตร์	23.51		1.05	2.19	2.24	5.62*	2.98*	3.72*	1.20
มนุษยศาสตร์	22.46			1.14	1.19	4.57*	1.93	2.67*	0.15
สังคมศาสตร์	21.32				0.05	3.44*	0.79	1.53	-0.99
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	21.27					3.39*	0.74	1.48	-1.04
เทคโนโลยีอุตสาหกรรม	17.88						-2.65	-1.91	-4.42*
เกษตรศาสตร์	20.53							0.74	-1.78
สาธารณสุขศาสตร์	19.79								-2.52
การท่องเที่ยวและโรงแรม	22.31								

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.7 พบว่า นักศึกษากลุ่มสาขาวิชาครุศาสตร์มีระดับการรู้สารสนเทศ ในภาพรวมมากกว่ากลุ่มสาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรม เกษตรศาสตร์ และสาธารณสุขศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นอกจากนี้ยังพบว่านักศึกษากลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์ มีระดับการรู้สารสนเทศ มากกว่ากลุ่มสาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรม และสาธารณสุขศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ส่วนนักศึกษากลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และการท่องเที่ยว และโรงแรมมีระดับการรู้สารสนเทศมากกว่านักศึกษากลุ่มสาขาวิชาเทคโนโลยี อุตสาหกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.8 เปรียบเทียบรายคู่ระดับการรู้สารสนเทศ มาตรฐานที่ 1 การกำหนดชนิดและขอบเขตสารสนเทศ จำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา

กลุ่มสาขาวิชา	\bar{X}	ครุ	มนุษย	สังคม	วิทยา	เทคโนโลยี	เกษตร	สาธารณสุข	การ
		ศาสตร์	ศาสตร์	ศาสตร์	ศาสตร์	อุตสาหกรรม	ศาสตร์	ศาสตร์	ท่องเที่ยวฯ
	\bar{X}	6.00	5.81	5.74	5.67	4.93	5.53	5.84	5.83
ครุศาสตร์	6.00		0.19	0.27	0.34	1.07*	0.47	0.16	0.17
มนุษยศาสตร์	5.81			0.07	0.14	.88*	0.27	-0.03	-0.02
สังคมศาสตร์	5.74				0.07	0.80	0.20	-0.10	-0.09
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	5.67					0.73	0.13	-0.17	-0.16
เทคโนโลยีอุตสาหกรรม	4.93						-0.60	-0.91*	-0.90*
เกษตรศาสตร์	5.53							-0.30	-0.30
สาธารณสุขศาสตร์	5.84								0.01
การท่องเที่ยวและโรงแรม	5.83								

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.8 พบว่า นักศึกษากลุ่มสาขาวิชาครุศาสตร์ มนุษยศาสตร์ สาธารณสุขศาสตร์ และการท่องเที่ยวและการโรงแรม มีระดับการรู้สารสนเทศในมาตรฐานที่ 1 การกำหนดชนิดและขอบเขตสารสนเทศมากกว่านักศึกษากลุ่มสาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.9 เปรียบเทียบรายคู่ระดับการรู้สารสนเทศ มาตรฐานที่ 2 การเข้าถึงสารสนเทศ จำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา

กลุ่มสาขาวิชา	\bar{X}	ครุ	มนุษย	สังคม	วิทยา	เทคโนโลยี	เกษตร	สาธารณสุข	การ
		ศาสตร์	ศาสตร์	ศาสตร์	ศาสตร์	อุตสาหกรรม	ศาสตร์	ศาสตร์	ท่องเที่ยวฯ
	\bar{X}	4.99	4.59	4.46	4.22	4.09	4.64	4.12	4.29
ครุศาสตร์	4.99		0.41	0.53	.78*	.90*	0.36	.87*	0.71
มนุษยศาสตร์	4.59			0.13	0.37	0.49	-0.05	0.47	0.30
สังคมศาสตร์	4.46				0.25	0.37	-0.18	0.34	0.17
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	4.22					0.12	-0.42	0.09	-0.07
เทคโนโลยีอุตสาหกรรม	4.09						-0.54	-0.03	-0.19
เกษตรศาสตร์	4.64							0.52	0.35
สาธารณสุขศาสตร์	4.12								-0.17
การท่องเที่ยวและโรงแรม	4.29								

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.9 พบว่า นักศึกษากลุ่มสาขาวิชาครุศาสตร์ มีระดับการรู้สารสนเทศ ในมาตรฐานที่ 2 การเข้าถึงสารสนเทศมากกว่านักศึกษากลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี เทคโนโลยีอุตสาหกรรม และสาขารณสุขศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.10 เปรียบเทียบรายคู่ระดับการรู้สารสนเทศ มาตรฐานที่ 3 การประเมินสารสนเทศ จำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา

กลุ่มสาขาวิชา	ครุ	มนุษย	สังคม	วิทยา	เทคโนโลยี	เกษตร	สาธารณสุข	การ	
	ศาสตร์	ศาสตร์	ศาสตร์	ศาสตร์	อุตสาหกรรม	ศาสตร์	ศาสตร์	ท่องเที่ยว	
	\bar{X}	5.89	5.37	5.02	5.19	3.95	4.63	4.76	5.27
ครุศาสตร์	5.89		0.52	0.87	0.70	1.94*	1.26*	1.13*	0.62
มนุษยศาสตร์	5.37			0.35	0.19	1.42*	0.74	0.62	0.10
สังคมศาสตร์	5.02				-0.17	1.07*	0.39	0.26	-0.25
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	5.19					1.24*	0.55	0.43	-0.09
เทคโนโลยีอุตสาหกรรม	3.95						-0.68	-0.81	-1.32*
เกษตรศาสตร์	4.63							-0.12	-0.64
สาธารณสุขศาสตร์	4.76								-0.52
การท่องเที่ยวและโรงแรม	5.27								

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.10 พบว่า นักศึกษากลุ่มสาขาวิชาครุศาสตร์ มีระดับการรู้สารสนเทศ ในมาตรฐานที่ 3 การประเมินสารสนเทศมากกว่านักศึกษากลุ่มสาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรม เกษตรศาสตร์ และสาธารณสุขศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นอกจากนี้ยังพบว่านักศึกษากลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี และการท่องเที่ยวและโรงแรม มีระดับการรู้สารสนเทศในมาตรฐานที่ 3 การประเมินสารสนเทศมากกว่านักศึกษากลุ่มสาขาวิชา เทคโนโลยีอุตสาหกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.11 เปรียบเทียบรายคู่ระดับการรู้สารสนเทศ มาตรฐานที่ 4 การใช้สารสนเทศ จำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา

กลุ่มสาขาวิชา	ครู	มนุษย	สังคม	วิทยา	เทคโนโลยี	เกษตร	สาธารณสุข	การ	
	ศาสตร์	ศาสตร์	ศาสตร์	ศาสตร์	โลยีอุตสาหกรรม	ศาสตร์	ศาสตร์	ท่องเที่ยว	
	\bar{X}	2.60	2.52	2.24	2.30	1.61	2.04	1.89	2.57
ครุศาสตร์	2.60		0.07	0.36	0.30	.99*	.56*	.70*	0.02
มนุษยศาสตร์	2.52			0.29	0.23	.91*	0.49	.63*	-0.05
สังคมศาสตร์	2.24				-0.06	.63*	0.20	0.34	-0.34
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	2.30					.69*	0.26	0.40	-0.28
เทคโนโลยีอุตสาหกรรม	1.61						-0.43	-0.29	-0.96*
เกษตรศาสตร์	2.04							0.14	-0.54
สาธารณสุขศาสตร์	1.89								-0.68*
การท่องเที่ยวและโรงแรม	2.57								

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.11 พบว่า นักศึกษากลุ่มสาขาวิชาครุศาสตร์ มีระดับการรู้สารสนเทศในมาตรฐานที่ 4 การใช้สารสนเทศมากกว่านักศึกษากลุ่มสาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรม เกษตรศาสตร์ และสาธารณสุขศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นอกจากนี้ยังพบว่า นักศึกษากลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์ มีระดับการรู้สารสนเทศด้านการใช้สารสนเทศมากกว่ากลุ่มสาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรม และสาธารณสุขศาสตร์ นักศึกษากลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์ และวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีระดับการรู้สารสนเทศในมาตรฐานที่ 4 การใช้สารสนเทศมากกว่ากลุ่มสาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรม ส่วนนักศึกษากลุ่มสาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรม มีระดับการรู้สารสนเทศด้านการใช้สารสนเทศมากกว่ากลุ่มสาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรม และสาธารณสุขศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.12 เปรียบเทียบรายคู่ระดับการรู้สารสนเทศ มาตรฐานที่ 5 การใช้สารสนเทศตามหลักจริยธรรมและกฎหมาย จำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา

กลุ่มสาขาวิชา	\bar{X}	ครู	มนุษย	สังคม	วิทยา	เทคโนโลยี	เกษตร	สาธารณสุข	การ
		ศาสตร์	ศาสตร์	ศาสตร์	ศาสตร์	โลยีอุตสาหกรรม	ศาสตร์	ศาสตร์	ท่องเที่ยว
	\bar{X}	4.03	4.17	3.87	3.91	3.30	3.68	3.18	4.34
ครุศาสตร์	4.03		-0.14	0.16	0.12	0.73	0.34	.85*	-0.32
มนุษยศาสตร์	4.17			0.30	0.26	.87*	0.48	.99*	-0.18
สังคมศาสตร์	3.87				-0.04	0.57	0.19	0.69	-0.47
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	3.91					0.61	0.23	0.73	-0.43
เทคโนโลยีอุตสาหกรรม	3.30						-0.39	0.12	-1.04*
เกษตรศาสตร์	3.68							0.51	-0.66
สาธารณสุขศาสตร์	3.18								-1.16*
การท่องเที่ยวและโรงแรม	4.34								

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.12 พบว่า นักศึกษากลุ่มสาขาวิชาครุศาสตร์ มีระดับการรู้สารสนเทศในมาตรฐานที่ 5 การใช้สารสนเทศตามหลักจริยธรรมและกฎหมายมากกว่านักศึกษากลุ่มสาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นอกจากนี้นักศึกษากลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์ มีระดับการรู้สารสนเทศในมาตรฐานที่ 5 การใช้สารสนเทศตามหลักจริยธรรมและกฎหมายมากกว่านักศึกษากลุ่มสาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรม และสาธารณสุขศาสตร์ ส่วนนักศึกษากลุ่มสาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรม มีระดับการรู้สารสนเทศในมาตรฐานที่ 5 การใช้สารสนเทศตามหลักจริยธรรมและกฎหมายมากกว่านักศึกษากลุ่มสาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรม และสาธารณสุขศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.13 เปรียบเทียบระดับการรู้สารสนเทศของนักศึกษา จำแนกตามประสบการณ์การเรียนรู้วิชาที่เกี่ยวข้องกับการรู้สารสนเทศ

มาตรฐานการรู้สารสนเทศ	ประสบการณ์การเรียนรู้วิชาเกี่ยวกับ การรู้สารสนเทศ	ประสบการณ์การเรียนรู้วิชาเกี่ยวกับ การรู้สารสนเทศ				t
		มี		ไม่มี		
		(n=1,380)		(n=113)		
		\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	
มาตรฐานที่ 1	การกำหนดชนิดและขอบเขตสารสนเทศ	5.72	2.23	5.13	2.32	2.69*
มาตรฐานที่ 2	การเข้าถึงสารสนเทศ	4.43	2.04	4.45	2.22	-0.11
มาตรฐานที่ 3	การประเมินสารสนเทศ	5.00	2.44	5.48	2.69	-2.01
มาตรฐานที่ 4	การใช้สารสนเทศ	2.22	1.36	2.33	1.37	-0.78
มาตรฐานที่ 5	การใช้สารสนเทศตามหลักจริยธรรมและกฎหมาย	3.81	2.08	3.96	2.06	-0.78
	รวม	21.18	6.99	21.35	7.56	-0.26

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.13 พบว่า นักศึกษาที่มีประสบการณ์การเรียนรู้วิชาที่เกี่ยวข้องกับการรู้สารสนเทศ มีระดับการรู้สารสนเทศโดยรวมไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาเป็นรายมาตรฐาน พบว่า นักศึกษาที่มีประสบการณ์การเรียนรู้วิชาที่เกี่ยวข้องกับการรู้สารสนเทศต่างกัน มีระดับการรู้สารสนเทศแตกต่างกันในมาตรฐานที่ 1 สามารถกำหนดชนิดและขอบเขตสารสนเทศ ส่วนมาตรฐานอื่นไม่แตกต่างกัน

สรุปได้ว่า ผลการศึกษาระดับการรู้สารสนเทศของนักศึกษา ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยราชภัฏทั่วประเทศ พบว่า มีระดับการรู้สารสนเทศโดยรวมระดับต่ำ ร้อยละ 42.38 เมื่อพิจารณาผลระดับการรู้สารสนเทศเป็นรายมาตรฐานพบว่า มาตรฐานที่มีการรู้สารสนเทศต่ำสุด คือ มาตรฐานที่ 2 การเข้าถึงสารสนเทศ ผลการเปรียบเทียบระดับการรู้สารสนเทศของนักศึกษาจำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา และประสบการณ์การเรียนรู้วิชาที่เกี่ยวข้องกับการรู้สารสนเทศ พบว่า นักศึกษาที่เรียนกลุ่มสาขาวิชาต่างกัน มีระดับการรู้สารสนเทศแตกต่างกันทุกมาตรฐานอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ส่วนนักศึกษาที่มีประสบการณ์การเรียนรู้วิชาที่เกี่ยวข้องกับการรู้สารสนเทศต่างกัน มีระดับการรู้สารสนเทศไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายมาตรฐานพบว่า นักศึกษามีระดับการรู้สารสนเทศแตกต่างกันในมาตรฐานที่ 1 สามารถกำหนดชนิดและขอบเขตสารสนเทศ ส่วนมาตรฐานอื่นไม่แตกต่างกัน

บทที่ 5

ผลการวิเคราะห์สภาพการส่งเสริมการรู้สารสนเทศของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริม การรู้สารสนเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ

ผลการวิเคราะห์สภาพการส่งเสริมการรู้สารสนเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการรู้สารสนเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏปรากฏ ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพการส่งเสริมการรู้สารสนเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ

ผลการวิเคราะห์สภาพการส่งเสริมการรู้สารสนเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ จากการวิเคราะห์และสังเคราะห์เอกสาร นำเสนอแบ่งออกเป็นประเด็น คือ 1) ด้านนโยบาย มหาวิทยาลัย 2) ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน และ 3) ด้านการจัดบริการและกิจกรรมส่งเสริมการรู้สารสนเทศของห้องสมุด ดังนี้

1.1 ด้านนโยบายมหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏทุกแห่งมีนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการรู้สารสนเทศสะท้อนอยู่ในปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ แม้ไม่มีคำว่า การรู้สารสนเทศ โดยตรง แต่มีแนวคิด และคำสำคัญที่เกี่ยวข้องทักษะการรู้สารสนเทศ เช่น ทักษะดิจิทัล ทักษะเทคโนโลยีสารสนเทศ ทักษะสารสนเทศ ทักษะคอมพิวเตอร์ การแสวงหาความรู้ การประยุกต์ ประเมิน และการใช้ข้อมูลสารสนเทศ การคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ ทักษะการแก้ปัญหา การเรียนรู้ด้วยตนเอง และการศึกษาตลอดชีวิต

มหาวิทยาลัยราชภัฏแต่ละแห่งมีนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยมีการจัดทำแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นกรอบทิศทางการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และสภาพแวดล้อมดิจิทัล เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง และมียุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

ทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของมหาวิทยาลัย ซึ่งสนับสนุนการส่งเสริมการรู้สารสนเทศของนักศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรวิทยามีนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน การสอนออนไลน์ นโยบายการพัฒนานักศึกษาให้เป็นผู้รู้สารสนเทศ หรือคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ นโยบายการพัฒนาห้องสมุดดิจิทัล การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ นโยบายความร่วมมือและเครือข่าย และนโยบายการพัฒนาอาจารย์และบุคลากรทางวิชาชีพ และการติดตามประเมินผล

1.2 ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน

มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรวิทยามีหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการรู้สารสนเทศที่มีเนื้อหาการส่งเสริมการรู้สารสนเทศอย่างเป็นทางการในรูปแบบต่าง ๆ ดังตารางที่ 5.1

ตารางที่ 5.1 รูปแบบการจัดการเรียนการสอนรายวิชาที่ส่งเสริมการรู้สารสนเทศ

รูปแบบการจัดการเรียนการสอนรายวิชาที่ส่งเสริมการรู้สารสนเทศ	วิชาบังคับ		วิชาเลือก		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การจัดการเรียนการสอนในรายวิชาการรู้สารสนเทศ	6	14.28	20	47.62	26	61.90
การจัดการเรียนการสอนการรู้สารสนเทศในรายวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ	4	9.53	5	11.90	9	21.43
การจัดการเรียนการสอนการรู้สารสนเทศในรายวิชาภาษา	6	14.28	1	2.38	7	16.67
รวม	16	38.10	26	61.90	42	100

จากตารางที่ 5.1 พบว่า รูปแบบการจัดการเรียนการสอนรายวิชาที่ส่งเสริมการรู้สารสนเทศ มีการจัดการเรียนการสอนรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการรู้สารสนเทศ จำนวนสูงสุดโดยส่วนใหญ่เป็นการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาการรู้สารสนเทศ โดยส่วนใหญ่เป็นวิชาเลือก จำนวน 26 รายวิชา (ร้อยละ 61.90) และจำนวนต่ำสุดเป็นการจัดการเรียนการสอนการรู้สารสนเทศในรายวิชาภาษา เป็นวิชาเลือก จำนวน 7 รายวิชา (ร้อยละ 16.67)

1.2.1 การจัดการเรียนการสอนในรายวิชาการรู้สารสนเทศ มีจำนวนหน่วยกิต 2-3 หน่วยกิต โดยใช้ชื่อแตกต่างกัน ได้แก่ การรู้สารสนเทศ ทักษะการรู้สารสนเทศ ความรู้เท่าทันสารสนเทศ สารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ สารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต สารสนเทศเพื่อการศึกษา และการค้นคว้า การใช้สารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ แหล่งและวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเอง การใช้ห้องสมุดยุคใหม่ ความรู้เท่าทันสื่อและการใช้สารสนเทศ มีเนื้อหาครอบคลุมการวิเคราะห์ความต้องการสารสนเทศ การเข้าถึงแหล่งทรัพยากรสารสนเทศ การคัดเลือก การสืบค้น กลยุทธ์การสืบค้นการประเมิน นำเสนอสารสนเทศในรูปแบบต่าง ๆ การเขียนอ้างอิงและรายงานทางวิชาการ และการใช้สารสนเทศอย่างมีจริยธรรม

1.2.2 การจัดการเรียนการสอนการรู้สารสนเทศในรายวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ มีจำนวน 3 หน่วยกิต โดยใช้ชื่อรายวิชาต่าง ๆ ได้แก่ เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อชีวิต เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อศึกษาค้นคว้า เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสารเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสารและการเรียนรู้ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อชีวิต การศึกษาค้นคว้าและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการปฏิบัติงานมีเนื้อหาครอบคลุมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร การเลือกใช้ทรัพยากรเพื่อการสื่อสาร การใช้โปรแกรมปฏิบัติงานการใช้เทคโนโลยี การสืบค้นข้อมูล การนำเสนอผลงาน และจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

1.2.3 การจัดการเรียนการสอนในรายวิชาภาษา มีจำนวน 3 หน่วยกิต โดยใช้ชื่อรายวิชา ได้แก่ ภาษาไทย เพื่อการสื่อสารและการสืบค้น ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและการสืบค้น ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร มีเนื้อหาเนื้อหาเพียงบางส่วนเกี่ยวกับการสืบค้นข้อมูล การเขียนรายงานทางวิชาการ และการอ้างอิง

ส่วนการสอนแบบการบูรณาการ การรู้สารสนเทศในหลักสูตร และรายวิชาจากการสัมภาษณ์ พบว่า ยังไม่มีการดำเนินการอย่างเป็นทางการ แม้ว่าจะมหาวิทยาลัยจะมีนโยบายการส่งเสริมการสอนแบบบูรณาการ

1.3 ด้านการจัดบริการและกิจกรรมส่งเสริมการรู้สารสนเทศของห้องสมุด

ห้องสมุดส่วนใหญ่มีหน่วยงานรับผิดชอบการส่งเสริมการรู้สารสนเทศ โดยฝ่ายบริการสารสนเทศรับผิดชอบ จำนวน 24 แห่ง (ร้อยละ 63.16) รองมาทุกฝ่ายรับผิดชอบ จำนวน 12 แห่ง (ร้อยละ 31.58) และมีฝ่ายส่งเสริมการรู้สารสนเทศโดยเฉพาะจำนวน 2 แห่ง (ร้อยละ 5.26) และห้องสมุดมีการจัดสรรงบประมาณรวมกับงบประมาณห้องสมุด จำนวน 36 แห่ง (ร้อยละ 94.74) และไม่มีการจัดสรรงบประมาณ จำนวน 2 แห่ง (ร้อยละ 5.26) ดังตารางที่ 5.2

ห้องสมุดการจัดบริการ และกิจกรรมส่งเสริมการรู้สารสนเทศของห้องสมุด ปรากฏดังตารางที่ 5.2

ตารางที่ 5.2 การจัดการบริการและกิจกรรมส่งเสริมการรู้สารสนเทศของห้องสมุด

การจัดการบริการและกิจกรรมส่งเสริม การรู้สารสนเทศของห้องสมุด	จำนวน แห่ง	ร้อยละ
การบริการ		
การบริการตอบคำถามและช่วยค้นคว้า	38	100.00
การบริการสืบค้นทรัพยากรสารสนเทศ	38	100.00
การแนะนำการใช้ทรัพยากรสารสนเทศและบริการ	38	100.00
กิจกรรม		
การสาธิต	38	100.00
การสอนการรู้สารสนเทศ	38	100.00
การประชุมนิเทศ/การนำชม	38	100.00
การจัดฝึกอบรม การประชุมปฏิบัติการ	38	100.00
การจัดทำคู่มือ	38	100.00
การประกวด/แข่งขัน	9	23.68
การพัฒนาวิดิทัศน์ออนไลน์	11	28.95
ความร่วมมือในการจัดกิจกรรม		
ความร่วมมือแบบเป็นทางการ	ไม่มี	ไม่มี
ความร่วมมือแบบไม่เป็นทางการ	38	100
ความร่วมมือกับหน่วยงาน		
รูปแบบความร่วมมือ		
ร่วมสอนบูรณาการในเนื้อหา	ไม่มี	ไม่มี
ร่วมสอนในวิชาการรู้สารสนเทศให้คณะ	ไม่มี	ไม่มี
เป็นวิทยากรรับเชิญสอนตามเนื้อหาเกี่ยวกับการรู้สารสนเทศ	38	100
การจัดเตรียมทรัพยากรสารสนเทศให้อาจารย์	11	28.95
มีส่วนร่วมในการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตร	ไม่มี	ไม่มี
หน่วยงานที่ร่วมมือ		
คณะ	31	81.58
กองพัฒนานักศึกษา	6	15.79
ศูนย์คอมพิวเตอร์ ฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ	5	13.16

จากตารางที่ 5.2 พบว่า การจัดการบริการและกิจกรรมการส่งเสริมการรู้สารสนเทศของห้องสมุด ด้านบริการ ห้องสมุดทุกแห่งจัดการบริการตอบคำถามและช่วยค้นคว้า การบริการสืบค้นทรัพยากรสารสนเทศ และการแนะนำการใช้ทรัพยากรสารสนเทศและบริการ

1.3.1 ด้านกิจกรรม พบว่า ห้องสมุดทุกแห่งมีการจัดกิจกรรมการสาธิต การสอน การรู้สารสนเทศ การปฐมนิเทศ/การนำชม การฝึกอบรม การประชุมปฏิบัติการ และการจัดทำคู่มือความร่วมมือในการจัดกิจกรรม ห้องสมุดทุกแห่งมีความร่วมมือแบบไม่เป็นทางการ ห้องสมุดทุกแห่งมีความร่วมมือในการสอนเนื้อหาบางส่วนเกี่ยวกับการรู้สารสนเทศ และห้องสมุดส่วนใหญ่มีความร่วมมือกับคณะ

1.3.2 ด้านการสอนการรู้สารสนเทศ พบว่า ห้องสมุดมีบทบาทในการสอนการรู้สารสนเทศ ดังตารางที่ 5.3

ตารางที่ 5.3 การสอนการรู้สารสนเทศ

การสอนการรู้สารสนเทศ	จำนวน แห่ง	ร้อยละ
เนื้อหาการสอน		
การกำหนดขอบเขต และความต้องการสารสนเทศ	9	23.68
การเข้าถึงสารสนเทศ	38	100.00
การประเมินสารสนเทศ	ไม่มี	ไม่มี
การใช้สารสนเทศ	21	55.26
การใช้สารสนเทศตามหลักจริยธรรมและกฎหมาย	ไม่มี	ไม่มี
รูปแบบการฝึกอบรม		
การฝึกอบรมแบบเผชิญหน้า	38	100.00
การฝึกอบรมออนไลน์	ไม่มี	ไม่มี
การจัดคลิปวีดิทัศน์เผยแพร่บนเว็บไซต์ห้องสมุด	11	28.95
วิทยากร		
บรรณารักษ์	38	100.00
วิทยากรจากภายนอก	2	5.26
การจัดบริการ		
การบริการตามคำร้องของผู้ใช้	38	100.00
การบริการตามปฏิทินที่กำหนด	33	86.84
การประเมินผล และติดตามผล		
การประเมินผล	34	89.47
การติดตามผล	ไม่มี	ไม่มี

จากตารางที่ 5.3 พบว่า ห้องสมุดมีบทบาทในสอนการรู้สารสนเทศ โดยด้านเนื้อหา เน้นการเข้าถึงสารสนเทศ ด้านรูปแบบการฝึกอบรม เน้นการจัดฝึกอบรมแบบเผชิญหน้า โดยมี บรรณารักษ์เป็นวิทยากร ด้านการจัดบริการ จัดบริการตามคำร้องผู้ใช้ และมีการประเมินผลแต่ไม่มีการติดตามผล นอกจากนี้เป็นที่สังเกตว่าเนื้อหาการสอน ไม่มีสอนการใช้สารสนเทศ และการใช้สารสนเทศตามหลักจริยธรรมและกฎหมาย การจัดฝึกอบรมยังไม่มีการนำเทคโนโลยีมาใช้

2. ผลสภาพการส่งเสริมการรู้สารสนเทศของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ โดยการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ พบว่า ผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับการส่งเสริมการรู้สารสนเทศของนักศึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าการรู้สารสนเทศมีความสำคัญและความจำเป็นต่อนักศึกษาในระดับอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยมีบทบาทสนับสนุนส่งเสริมโดยกำหนดเป็นนโยบายด้านนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการรู้สารสนเทศ นโยบายการผลิตบัณฑิตที่พึงประสงค์ นโยบายการใช้เทคโนโลยีในการสอน นโยบายส่งเสริมความร่วมมือระหว่างห้องสมุดกับคณะ ความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์ ด้านโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีสารสนเทศมหาวิทยาลัยจำเป็นต้องพัฒนาระบบสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน อาจารย์และบรรณารักษ์มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมการรู้สารสนเทศของนักศึกษา สำหรับปัญหาและอุปสรรคในการส่งเสริมการรู้สารสนเทศของนักศึกษา คือ การจัดการเรียนการสอนไม่ได้กำหนดให้นักศึกษาทุกคนได้เรียน อาจทำให้ขาดทักษะการรู้สารสนเทศ การส่งเสริมการสอนแบบบูรณาการการรู้สารสนเทศในหลักสูตร และรายวิชา อาจารย์ขาดความรู้ ความเข้าใจ ความตระหนักความสำคัญของการส่งเสริมการรู้สารสนเทศของนักศึกษา เทคนิคการสอนแบบบูรณาการ การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน การผลิตสื่อการสอน การสอนออนไลน์ ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการรู้สารสนเทศของห้องสมุด ห้องสมุดจัดบริการ และกิจกรรมส่วนใหญ่ยังคงเป็นรูปแบบเดิม เน้นการให้บริการเชิงรับมากกว่าเชิงรุก ขาดการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรม เนื้อหาไม่ครอบคลุมการรู้สารสนเทศเน้นการใช้แนะนำห้องสมุด เวลาสอนมีจำกัด เป็นกลุ่มใหญ่ การสอนเน้นการบรรยาย การสาธิต ขาดการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้ในการจัดบริการและกิจกรรม การสร้างวัฒนธรรมการทำงานหุ้นส่วนความร่วมมือบทบาทบรรณารักษ์ในการทำงานเชิงรุก มีภาวะผู้นำเทคนิคการสอน การนำเสนอ สื่อการสอนออนไลน์ มีความรู้ ความสามารถด้านการรู้สารสนเทศ และการรู้ดิจิทัล

ผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 30 คน โดยการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ผลการสัมภาษณ์สภาพการส่งเสริมการรู้สารสนเทศของนักศึกษา พบว่า การรู้สารสนเทศมีความสำคัญ

และจำเป็นสำหรับนักศึกษา สอดคล้องกับคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ เพราะช่วยส่งเสริมการเรียนรู้แก่นักศึกษา สามารถสืบค้นสารสนเทศ นำสารสนเทศมาใช้ให้เป็นประโยชน์ทั้งด้านการเรียน การใช้ชีวิต การตัดสินใจ การแก้ปัญหา และการประกอบอาชีพในอนาคต มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรวิทยาสภามหาวิทยาลัยส่งเสริมการเรียนรู้สารสนเทศ ดังนี้

2.1 ด้านนโยบายมหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยควรกำหนดเป็นนโยบายเพื่อพัฒนานักศึกษาเป็นผู้รู้สารสนเทศ เช่น นโยบายการพัฒนาให้นักศึกษาให้มีทักษะการเรียนรู้สารสนเทศ การรู้ดิจิทัล กำหนดคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ กำหนดนักศึกษามีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ทักษะการแสวงหาสารสนเทศ การคัดเลือก การประเมิน การประยุกต์ใช้สารสนเทศ การสังเคราะห์ การคิดวิเคราะห์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ ทักษะการแก้ปัญหาและเกิดทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเองต่อเนื่องตลอดชีวิต ซึ่งความสามารถของนักศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ และทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียนศตวรรษที่ 21 และเป็นเป้าหมายของการผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพของสถาบันอุดมศึกษาดังนี้

“นักศึกษาต้องมีทักษะการใช้เทคโนโลยีในศึกษาค้นคว้าเข้าถึงความรู้ โลกโซเซียลทุกวันนี้มีข้อมูลมากมายสามารถเข้าไปเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง แต่นักศึกษาต้องมีความคิดวิเคราะห์แยกแยะข้อมูล กลั่นกรอง และควรคัดเลือก เราจำเป็นต้องสร้างให้บัณฑิตให้มีลักษณะทักษะแสวงหาความรู้ ใฝ่เรียนรู้ และรู้จักการเลือกใช้อข้อมูลให้เป็นประโยชน์ทางวิชาการ” AMD8

“นักศึกษาควรมีคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ เป็นผู้รู้จักแสวงหาคำตอบ เพื่อสร้างคำถาม เพื่อการพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา สามารถสืบเสาะหาแหล่งเรียนรู้ใช้แหล่งเรียนรู้อย่างมีคุณค่า สร้างองค์ความรู้และถ่ายทอดความรู้ที่ได้ออกมาผ่านเครื่องมือที่หลากหลาย และทันสมัย มีสมรรถนะที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิต” LIB4

2.2 โครงสร้างทางเทคโนโลยีสารสนเทศ

การพัฒนาโครงสร้างทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นสิ่งจำเป็น โดยเฉพาะยุคดิจิทัล ระบบเครือข่ายสารสนเทศมีความจำเป็น มหาวิทยาลัยต้องมีการพัฒนาระบบเครือข่ายของมหาวิทยาลัยให้มีประสิทธิภาพ เพื่อให้นักศึกษา อาจารย์ และบุคลากรภายในมหาวิทยาลัยสามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้ทรงคุณวุฒิให้ความคิดเห็นวามหาวิทยาลัยยังมีข้อจำกัดเรื่อง ระบบเครือข่าย อินเทอร์เน็ตช้า จึงเป็นอุปสรรคต่อการเข้าถึงข้อมูลแหล่งเรียนรู้

มหาวิทยาลัยควรจัดสภาพแวดล้อมให้ทันสมัยที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงมีพื้นที่บริการบรรยากาศที่ดีและสอดคล้องกับกับต้องการของนักศึกษายุคใหม่

“เป้าหมายของเราคือ การพัฒนาสมุดดิจิทัล จัดบริการเพื่อดึงดูดให้นักศึกษาเข้ามาใช้บริการที่ทันสมัย เปลี่ยนรูปแบบห้องสมุดให้ทันสมัยมากขึ้น จัดซื้อ ตั้งแต่จัดพื้นที่ใหม่ให้นักศึกษาให้การตอบรับดีมาก เข้ามาทำกิจกรรมห้องสมุดมากขึ้น มีแผนที่จะจัดขยายพื้นที่ต่อไป นอกจากห้องสมุดมหาวิทยาลัยมีนโยบายทำพื้นที่ศูนย์การเรียนรู้แต่ละคณะ ไว้ให้นักศึกษาอีกด้วย” LIB5

2.3 หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน หลักสูตรการสอนรายวิชาการรู้สารสนเทศ

ส่วนใหญ่จัดอยู่ในกลุ่มวิชาเลือก ไม่ได้กำหนดให้นักศึกษาทุกคนได้เรียนอาจทำให้ขาดทักษะการรู้สารสนเทศการส่งเสริมการสอนแบบบูรณาการการรู้สารสนเทศในหลักสูตรและรายวิชา อาจารย์ขาดความรู้ความเข้าใจ ความตระหนักความสำคัญของการส่งเสริมการรู้สารสนเทศของนักศึกษา และเทคนิคการสอนแบบบูรณาการ

ผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า มหาวิทยาลัยควรกำหนดรายวิชาที่เกี่ยวข้องให้นักศึกษาเรียน เช่น ทักษะการรู้สารสนเทศ การรู้สารสนเทศ การรู้ดิจิทัล จัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ ความร่วมมือกันในการจัดการเรียนการสอนส่งเสริมการรู้สารสนเทศสำหรับนักศึกษา จัดการสอนโดยคณะจัดเป็นรายวิชาการศึกษาทั่วไป นักศึกษาทุกคนควรเรียนวิชาการรู้สารสนเทศเพื่อเป็นพื้นฐานทักษะการเรียนรู้ มีการสอนบูรณาการทักษะการรู้สารสนเทศเข้าไปหลักสูตรและรายวิชาต่าง ๆ

“ มหาวิทยาลัยควรกำหนดให้มีการสอนการรู้สารสนเทศในรายวิชาศึกษาทั่วไปเป็นวิชาที่สอนสารสนเทศโดยเฉพาะ หรือสอดแทรกอยู่ในรายวิชาต่างๆ เพราะว่าทักษะการรู้สารสนเทศมีความจำเป็นสำหรับการเรียนการสอนทุกรายวิชา เพราะนักศึกษาต้องนำทักษะการรู้สารสนเทศใช้ในการศึกษาค้นคว้าทำรายงาน และศึกษาค้นคว้าหาความรู้อยู่ตลอดเวลา ” AMD5

2.4 ห้องสมุด

ห้องสมุดมีบทบาทสำคัญในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้สารสนเทศของนักศึกษา สภาพการดำเนินการจัดกิจกรรมและบริการของห้องสมุดเน้นการบรรยายรูปแบบการเผชิญหน้า โดยนักศึกษาแต่ละคณะ และสาขาวิชาเข้ามารับการอบรมตามโปรแกรมที่กำหนด จัดเป็นกลุ่มใหญ่ โดยใช้ห้องประชุมขนาดใหญ่ของห้องสมุด ระยะเวลาการฝึกอบรมประมาณ 1-2 ชั่วโมง เนื้อหา

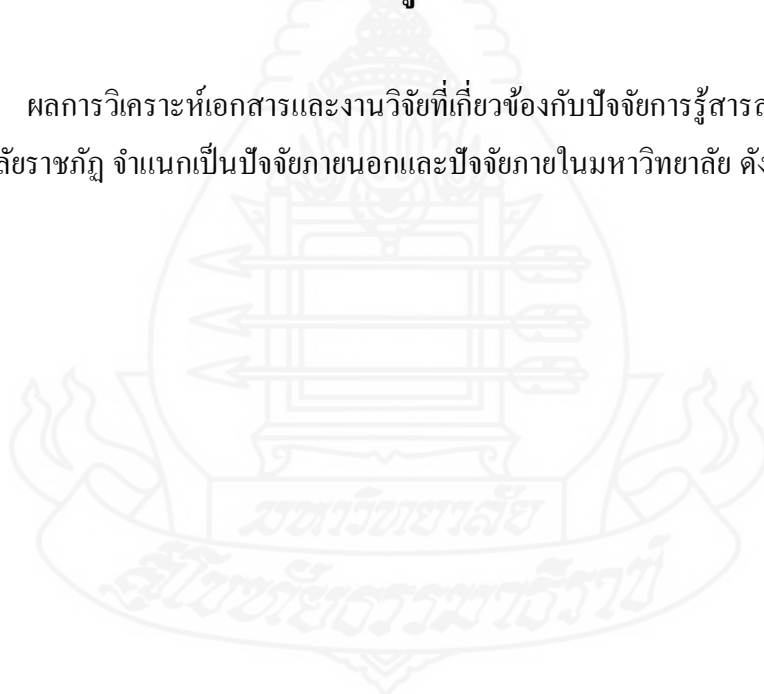
การอบรมเน้นแนะนำการใช้ห้องสมุด การบริการต่าง ๆ ของห้องสมุด การแนะนำแหล่งทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุด การสาธิต เนื้อหาการสอนเน้นการสืบค้น การใช้ฐานข้อมูล

ผู้ทรงคุณวุฒิให้ความคิดเห็นว่า รูปแบบการจัดอบรมของห้องสมุดในปัจจุบันยังไม่สะดวกในการเข้าใช้บริการ มีคนเข้าใช้บริการน้อย ควรจัดบริการและกิจกรรมการส่งเสริมการรู้บรรณารักษ์ควรทำสื่อ พัฒนาบทเรียนออนไลน์ พัฒนาแหล่งข้อมูลทรัพยากรให้ทันสมัยมีหลากหลาย เน้นผู้ใช้เป็นศูนย์กลาง การสร้างแรงจูงใจในการเข้าใช้ และการจัดกิจกรรมให้ผู้ใช้บริการสามารถเข้าใช้บริการออนไลน์

“ห้องสมุดควรประชาสัมพันธ์กิจกรรมของห้องสมุดผ่าน โซเชียลเน็ตเวิร์ค เช่น เฟซบุ๊ก ไลน์ เพื่อส่งข่าวสารให้ผู้ใช้บริการได้ทราบข่าวกิจกรรม จัดกิจกรรมอบรมให้ความรู้ใหม่ ๆ ที่น่าสนใจ เช่น การจัดแสดงนิทรรศการ” LIB9

3. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการรู้สารสนเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ

ผลการวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยการรู้สารสนเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ จำแนกเป็นปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายในมหาวิทยาลัย ดังตารางที่ 5.4

ตารางที่ 5.4 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการรู้สารสนเทศของนักศึกษา

ปัจจัย	ประเด็น	รายการอ้างอิง
1. ปัจจัยภายนอก		
1.1 โลกาภิวัตน์	พัฒนาการของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร การขนส่งและการคมนาคมส่งผลให้เกิดการเชื่อมโยงโลกและปรากฏการณ์ทางสังคมที่แผ่ถึงกันทั่วโลก เกิดเป็นหมู่บ้านโลกความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ การเมือง และวัฒนธรรมที่เชื่อมโยงระหว่างปัจเจกบุคคล ชุมชน หน่วยงานธุรกิจ และรัฐบาลทั่วโลก การเคลื่อนย้ายผู้คนจำนวนมาก และการแพร่กระจายของข้อมูลข่าวสาร และแรงงานด้านสารสนเทศ การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนากำลังคนพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในสังคมพลวัต	Geo-Jaja & Majhovich (2016) ; Flavian (2012); Krisztina, Komives & Heder (2018); Nicolescu (2014) กระทบวงดิจิทัล เพื่อเศรษฐกิจ และสังคม (2560); กระทบวงเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร (2559); เศรษฐา พวงหัตถ์ (2559); สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ (2561); สำนักเลขาธิการสภาการศึกษา (2560)
1.2 เทคโนโลยีที่สร้างความพลิกผัน	เทคโนโลยีอุบัติใหม่ เข้ามาแทนเทคโนโลยีแบบเดิม ได้ส่งผลกระทบต่อวิถีการดำเนินชีวิตและการทำงานแบบเดิม การเปลี่ยนแปลงโลก และสังคมสู่สังคมดิจิทัล การขยายโอกาสการศึกษา และการศึกษาระบบเปิด ตลอดจนการเตรียมความพร้อมในการพัฒนานักศึกษาให้มีสมรรถนะดิจิทัล เป็นพลเมืองดิจิทัล โดยการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ดิจิทัล การจัดการศึกษา และกระบวนการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล เครือข่ายทางสังคม และการสร้างนวัตกรรม มีความจำเป็น	Christensen (2020); Rothidsathan (2016); Selwyn (2013); Zovko & Gudlin (2019) พิชญ์สินี มะโน (2562); วิชัย วงใหญ่ และมารุต พัฒนาผล (2562); ยืน กุ์ววรรณ (2559); ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (2564); สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2562)
1.3 การปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้	กระบวนการทัศน์ใหม่ของการจัดการศึกษา เน้นการจัดการเรียนรู้ โดยมีนักศึกษาเป็นศูนย์กลาง ให้มีทักษะศตวรรษที่ 21 การใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ การสอนออนไลน์ การใช้เทคนิควิธีการสอนที่ส่งเสริมให้นักศึกษา	กระทบวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (2562); คณะทำงาน เพื่อการปฏิรูปด้านการศึกษาของที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย

ตารางที่ 5.4 (ต่อ)

ปัจจัย	ประเด็น	รายการอ้างอิง
	<p>แสวงหาความรู้ เข้าถึง และใช้สารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี และแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย การออกแบบกระบวนการเรียนรู้เน้นการสร้างทักษะการเรียนรู้ ทักษะการรู้สารสนเทศ การรู้ดิจิทัล และทักษะการรู้เท่าทันสื่อ ทักษะทางภาษา การเรียนรู้ด้วยตนเอง และการเรียนรู้ตลอดชีวิต เป็นบัณฑิตที่มีคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติและมาตรฐานการศึกษาของชาติ</p>	<p>(ทปอ) (2558); เทอดศักดิ์ ไม้เท้าทอง (2563); ณัฐภัทร ดิณเวส และฐาปณีย์ (2559); เพชรา นุดสีทา (2561); สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา (2561)</p>
<p>1.4 แหล่งเรียนรู้ดิจิทัล และแหล่งทรัพยากร การศึกษาแบบเปิด</p>	<p>พื้นที่การเรียนรู้ดิจิทัล ทำให้การเรียนรู้ไร้ขีดจำกัด ทุกสถานที่ ทุกเวลา จากแหล่งเรียนรู้ดิจิทัล แหล่งเรียนรู้ออนไลน์ แหล่งทรัพยากรการศึกษา แบบเปิด สื่อการสอนที่สามารถเข้าถึง และแบ่งปันทำให้นักศึกษา จำเป็นต้องพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศและทักษะดิจิทัล</p>	<p>กนิฐา แสงกระจ่าง และณเมณ จีรังสุวรรณ (2560); กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (2559); ยืน ภู่วรรณ (2559); วิลาศ ววงค์ (2559) ; สำนักงาน เลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2558)</p>
<p>1.5 นโยบายรัฐ</p>	<p>นโยบายรัฐมีความสำคัญต่อการส่งเสริมการรู้สารสนเทศของนักศึกษา นโยบายที่เกี่ยวข้องเป็นนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา และนโยบายด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ที่นำไปสู่ยุทธศาสตร์ แผนงาน โครงการ และมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง เช่น มาตรฐานการศึกษาระดับอุดมศึกษา กรอบ มาตรฐานคุณวุฒิอุดมศึกษาแห่งชาติ กรอบนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร แผนพัฒนาดิจิทัล เพื่อเศรษฐกิจ และสังคม สมรรถนะดิจิทัลที่ให้ความสำคัญในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยี สารสนเทศ การพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการ</p>	<p>Basili (2008); Bradley (2013); Truong (2015); กระทรวงดิจิทัล เพื่อเศรษฐกิจและสังคม (2562); ภิญ โย สายนุ้ย, ศักดา สถาพรจนา และประเสริฐ อินทร์รักษ์ (2557); สำนักงานวิทยาลัยบูรณาการ ศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (2561); สำนักงาน คณะกรรมการอุดมศึกษา (2561); สำนักมาตรฐาน การศึกษา สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา (2560); สำนักเลขาธิการสภาการศึกษา (2561); สำนักงานสภา</p>

ตารางที่ 5.4 (ต่อ)

ปัจจัย	ประเด็น	รายการอ้างอิง
	ศึกษาและให้ทัศนะนานาชาติ และการพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะศตวรรษที่ 21 โดยเฉพาะทักษะดิจิทัล	พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2561)
<p>2. ปัจจัยภายใน</p> <p>2.1 นโยบายมหาวิทยาลัย</p>	<p>นโยบายของมหาวิทยาลัยเป็นพลังขับเคลื่อนที่สำคัญในการส่งเสริมการรู้สารสนเทศของนักศึกษาทั้งโดยทางตรงและทางอ้อม เป็นต้นว่านโยบายด้านนักศึกษา นโยบายการพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ นโยบายพัฒนาสมรรถนะนักศึกษา ด้านทักษะทางการรู้สารสนเทศ ทักษะดิจิทัล การรู้เท่าทันสื่อ และภาษา นโยบายด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง นโยบายการเรียนการสอนออนไลน์ นโยบายการสอนแบบบูรณาการในหลักสูตรและรายวิชา นโยบายส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีเพื่อจัดการเรียนการสอน นโยบายการสอนด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีสารสนเทศ นโยบายการพัฒนาสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ ด้านวัฒนธรรมองค์กร นโยบายส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กรในด้านความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ห้องสมุด ศูนย์ศูนย์คอมพิวเตอร์ กองพัฒนานักศึกษา นโยบายสนับสนุนส่งเสริมให้หน่วยงานรับผิดชอบการนำนโยบายสู่การปฏิบัติในการส่งเสริมการรู้สารสนเทศและการรู้ดิจิทัลของนักศึกษา และด้านการพัฒนาบุคลากร</p>	<p>Anafa & Filson (2014) ; Eliss, Johnson, & Rowley, J. (2017) ; Gunasckera (2018); Igbo & Imo (2017); Hassasni (2015); Lan & Tuamsuk, (2018); Truong (2015); Tsuma & Chigata (2018) กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (2562); คณะทำงานเพื่อการปฏิรูปด้านการศึกษาของที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย (ทปอ.) (2558) ; จันทร์ฉาย วีระชาติ (2555) ; จิตชญากรสันเทียะ (2556); ชูติมา สัจจามันท์ (2562); ทอดศักดิ์ ไม้เท้าทอง (2554); นิรมล ชุ่ม (2559); นูรีดา จะปะเกีย, ชูติมา คำแก้ว, ชูลีฟีกอร์ มาโซ (2557) ; เพชรา นุดสีทา (2561); วัลลภา เฉลิมวงศาเวช (2560); สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2561); สัจจารีย์ สิริชัย (2552)</p>

ตารางที่ 5.4 (ต่อ)

ปัจจัย	ประเด็น	รายการอ้างอิง
	นโยบายการพัฒนาบุคลากร สมรรถนะการรู้สารสนเทศ สื่อ และดิจิทัล และการกำกับ ติดตามและประเมินผล	
2.2 โครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยี	ความพร้อมทางด้านโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีสารสนเทศของมหาวิทยาลัย ที่สนับสนุนการพัฒนาวิทยาลัยเป็นมหาวิทยาลัยอัจฉริยะ ห้องเรียนอัจฉริยะและการเรียนการสอนออนไลน์ การมีคอมพิวเตอร์ และจุดบริการที่เพียงพอกับจำนวนนักศึกษา ระบบเครือข่ายและอินเทอร์เน็ต	Anafa & Filson (2014) ; Lan & Tuamsuk (2561); Singh, Kaur & Brar (2017); Truong (2015) ; Tsuma & Chigata (2018); Tuamsuk, &Subramaniam (2017); Yamaha (2017); จันทร์ฉาย วีระชาติ (2555); จิตชญากรสันเทียะ (2556); ชุตติมา สัจจนันท์ (2562)
2.3 หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน	<p>หลักสูตร</p> <p>หลักสูตรที่เน้นให้นักศึกษาแสวงหาความรู้ เรียนรู้วิธีการเรียน (learning how to learn) บูรณาการทักษะการรู้สารสนเทศ การรู้ดิจิทัล และการรู้เท่าทันสื่อ ในหลักสูตร เนื้อหารายวิชาและ การจัดการเรียนการสอน สามารถวิเคราะห์ความต้องการสารสนเทศ การเข้าถึงแหล่งทรัพยากรสารสนเทศ การคัดเลือก การสืบค้น กลยุทธ์การสืบค้นการประเมิน การนำเสนอสารสนเทศ การเขียนอ้างอิงและรายงานทางวิชาการ และการใช้สารสนเทศอย่างมีจริยธรรม</p> <p>การจัดการเรียนการสอน</p> <p>การจัดการเรียนการสอนรายวิชาการรู้สารสนเทศ หรือรายวิชาที่เกี่ยวข้อง เช่น การรู้ดิจิทัล การรู้เท่าทันสื่อ และการบูรณาการการรู้สารสนเทศในการจัดการเรียนการสอนรายวิชาต่าง ๆ เช่น รายวิชาวิจัย การศึกษาอิสระ โครงการ การสัมมนา การสอน ที่นักศึกษาต้องแสวงหาความรู้ คิดวิเคราะห์</p>	Aderson-Story, Dow, Kane & Temes (2014); Anafa & Filson (2014); Baggia et al (2016); Bond (2015); Conlogue (2018) ; Emisiko & Severina (2018); Fabbi (2015); G.P.& Idahosa, Singh, Kaur & Brar (2017); Gunasckera (2018) ;Igbo & Imo (2017) ; Henkel (2015) ;Hamer (2017); Keir (2013); Krysiewski (2018); Ks & Bala-Subramani (2019); Malanga (2016); Mallek & Lanning (2017)M E. (2018); Pendy & Tripathi (2015); Taumsuk (2013); Truong (2015); Otoide,Varlejs &Stec (2014); Wang, (2013); Yevelson-Shorsher & Bronstein (2018); กัมปนาท คูศิริรัตน์ และกอบสุขกมมน์ส (2558); จันทร์ฉาย วีระชาติ (2555); จิตชญา

ตารางที่ 5.4 (ต่อ)

ปัจจัย	ประเด็น	รายการอ้างอิง
	<p>คิดวิจักษณ์ญาณ การเรียนรู้จากสื่อต่าง ๆ และการเรียนรู้ด้วยตนเอง ความสำเร็จเน้นความร่วมมือระหว่างคณะกับห้องสมุด บทบาทของอาจารย์ และบรรณารักษ์ในการส่งเสริมการรู้สารสนเทศ</p>	<p>กรสันเทียะ (2556); ชูติมา สัจจามันท์ (2562) เทอดศักดิ์ ไม่เท่าทอง (2554); ธนัชพร ศิริจิระชัย, วัลย์ลักษณ์ อมรสิริพงษ์ (2561); สัจจารีย์ ศิริชัย (2552); สุมาลี เชื้อชัย (2561); สุมาลี วาทีหวาน (2556)</p>
<p>2.4 ห้องสมุดและ บรรณารักษ์</p>	<p>ห้องสมุดมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมการรู้สารสนเทศการจัดการสนับสนุนการจัดการ เรียนการสอน โดยเน้นการพัฒนาห้องสมุดเป็นห้องสมุดดิจิทัลที่สนับสนุน สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ดิจิทัล และการจัดการเรียนการสอนยุคใหม่ สอดคล้อง กับความต้องการของอาจารย์ และนักศึกษา การสร้างเครื่องมือเข้าถึง สารสนเทศและแหล่งเรียนรู้ดิจิทัล และแหล่งเรียนรู้แบบเปิดอย่างมี ประสิทธิภาพ การออกแบบกิจกรรมการส่งเสริมการรู้สารสนเทศด้วย เทคโนโลยีที่ทันสมัย และเหมาะสมกับพฤติกรรมของนักศึกษาการพัฒนา บทเรียนออนไลน์ และสื่อเพื่อส่งเสริมการรู้สารสนเทศของนักศึกษา บรรณารักษ์ มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมการรู้สารสนเทศ ของนักศึกษา ในการสอนการรู้สารสนเทศหรือผู้ร่วมสอนการรู้สารสนเทศในหลักสูตร และ รายวิชาต่างๆ โดยเฉพาะหลักสูตร และรายวิชานบูรณาการตลอดจนการจัดบริการ และกิจกรรมของห้องสมุด เพื่อส่งเสริมการรู้สารสนเทศของนักศึกษาในรูปแบบ ที่หลากหลาย บรรณารักษ์จึงจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาให้มีสมรรถนะการรู้ สารสนเทศ การรู้ดิจิทัล และการรู้เท่าทันสื่อ และสมรรถนะการสอน นอกเหนือจากสมรรถนะทางวิชาชีพ โดยตรง</p>	<p>Emisiko & Severina (2018); Fernandez & Buenrostro (2015); Emisiko & Severina (2018); Fernandez & Buenrostro (2015); Franklin (2013); Gunasckera (2018); Liman, Jain, Grand, & Mutsheva (2017); Mugwisi (2015); Taumsuk (2013); Truong (2015); Varlejs & Stec (2014); Yevelson-Shorsher & Bronstein (2018); กนกวรรณ ชินอ่อน และกันยรัตน์ เกรียงเช่น; (2554); จันทน์ฉาย วีระชาติ (2555); จิตชญา กรสันเทียะ (2556); ชูติมา สัจจามันท์ (2562); นูริดา จะปะเกีย, ชูติมา คำแก้ว, ชูลฟีกอร์ มาโซ (2557); ลัดดาวัลย์ อู่แสงทอง, แววดา เตษาทวิวรรณ และศศิพิมล ประพินพงศกร (2562); ศตพล ยศกรกุล และกันยรัตน์ เกวียเช่น (2557); อติษา สรเดช และอรนุช เสวตรีตน เสถียร (2561);</p>

ตารางที่ 5.4 (ต่อ)

ปัจจัย	ประเด็น	รายการอ้างอิง
2.5 วัฒนธรรมองค์กร	การสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ส่งเสริมการทำงานแบบร่วมมือ การเป็นหุ้นส่วนความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม ในการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศของนักศึกษา โดยมีช่องทางการสื่อสารหลากหลาย การประชุม/สัมมนา/แลกเปลี่ยนความรู้ร่วมกัน การสร้างแรงจูงใจและมาตรการเชิงบวก เช่น การให้รางวัล การกำหนดเป็นภาระงานแก่บุคลากรและหน่วยงาน และการสร้างแนวปฏิบัติที่ดี	Lan & Tuamsuk (2561); Truong (2015); ชุติมา สัจจามันท์ (2561); นูรีดา จะปะเกีย; ชุติมา คำแก้ว, ชุตติพิภรณ์ มาโซ (2557)
2.6 การพัฒนาบุคลากร	อาจารย์มีบทบาทสำคัญในการพัฒนานักศึกษา จึงมีความจำเป็นต้องพัฒนาอาจารย์ให้มีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ และการสอนแบบบูรณาการ เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาให้มีทักษะการคิด วิเคราะห์ และทักษะที่เกี่ยวข้อง และมีการพัฒนาบรรณารักษ์ ให้มีความรู้และทักษะการรู้สารสนเทศ การรู้ดิจิทัล และการรู้เท่าทันสื่อ สมรรถนะการสอน และการนำเสนอที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนานักศึกษาให้เป็นผู้รู้สารสนเทศ และมีทักษะศตวรรษที่ 21	Anafa & Filson (2014); Tsuma & Chigata (2018); จันทร์ฉาย วีระชาติ (2555) ; จิตชญา กรสันเทียะ (2556); ชุติมา สัจจามันท์ (2562); เทอดศักดิ์ ไม้เท้าทอง (2554)

จากตารางที่ 5.4 พบว่า ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการเรียนรู้สารสนเทศของนักศึกษา ประกอบด้วยปัจจัยภายนอกที่ส่งผลต่อปัจจัยภายในและส่งผลกระทบต่อการส่งเสริมการเรียนรู้สารสนเทศของนักศึกษา ปัจจัยภายนอก ประกอบด้วยโลกาภิวัตน์ เทคโนโลยีที่สร้างความพลิกผัน การปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ดิจิทัล และแหล่งทรัพยากรการศึกษาแบบเปิด และนโยบายรัฐ และปัจจัยภายในประกอบด้วย นโยบายมหาวิทยาลัย โครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีสารสนเทศของมหาวิทยาลัย หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ห้องสมุด วัฒนธรรมองค์กร และการพัฒนาบุคลากร

ข้อค้นพบที่น่าสนใจพบว่าปัจจัยภายในที่ได้รับการกล่าวถึงจากการวิเคราะห์เอกสาร และงานวิจัยสามอันดับแรกคือประเด็นเรื่องหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน นโยบายของมหาวิทยาลัย และห้องสมุดและบรรณารักษ์

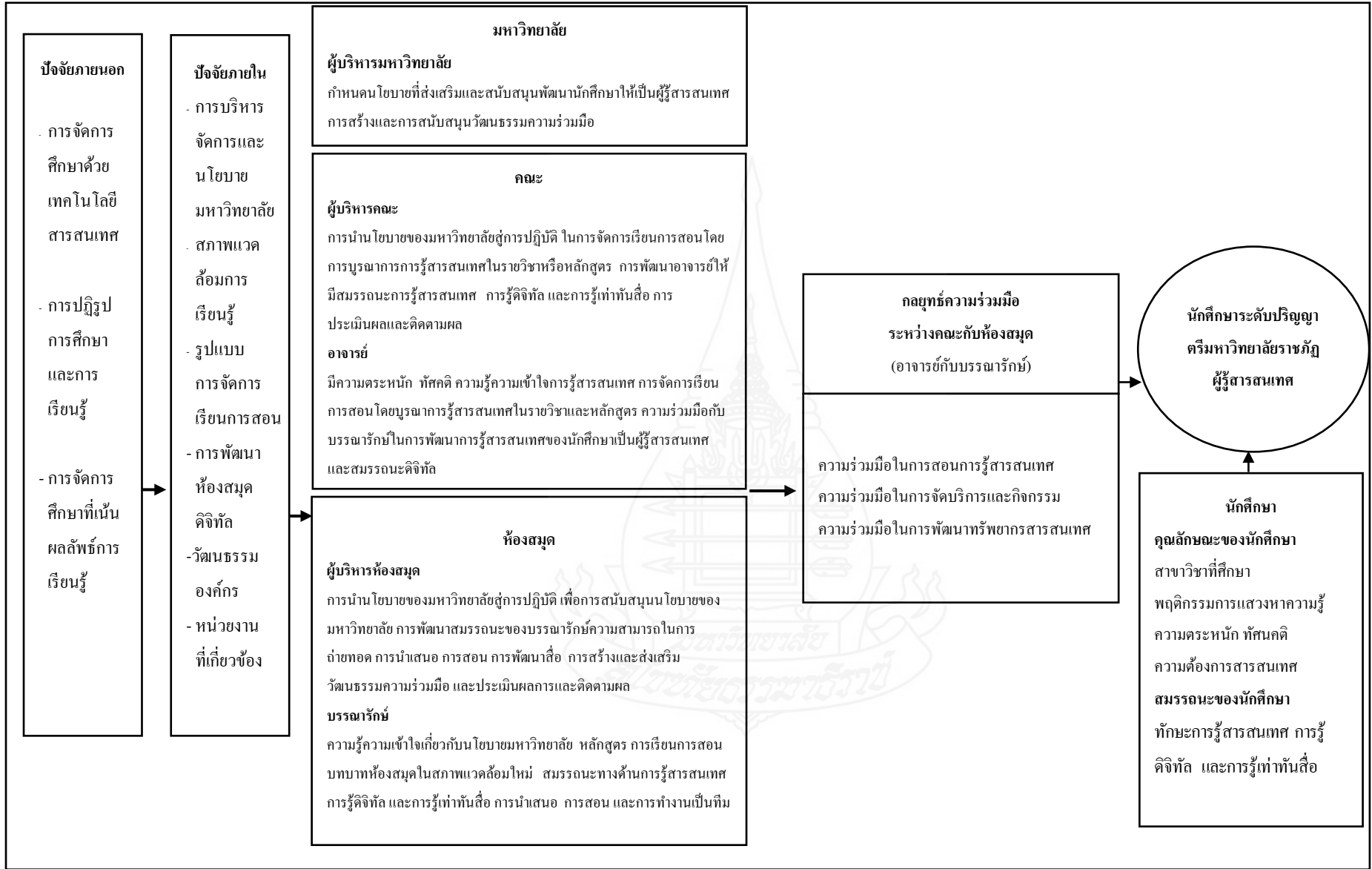
บทที่ 6

ผลการพัฒนารูปแบบการส่งเสริมการรู้สารสนเทศสำหรับ ห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏ

การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมการรู้สารสนเทศสำหรับห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏ นำเสนอผลเป็น 4 ประเด็น ดังนี้ (1) ผลการพัฒนารูปแบบการส่งเสริมการรู้สารสนเทศสำหรับห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏ (2) ผลการประเมินรูปร่างแบบการส่งเสริมการรู้สารสนเทศสำหรับห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏ (3) ผลการพัฒนารูปแบบการส่งเสริมการรู้สารสนเทศสำหรับห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏ และ (4) ผลการทดลองใช้รูปแบบการส่งเสริมการรู้สารสนเทศสำหรับห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏ ดังนี้

1. ผลการพัฒนารูปแบบการส่งเสริมการรู้สารสนเทศสำหรับห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏ

ผลการพัฒนารูปแบบการส่งเสริมการรู้สารสนเทศสำหรับห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยนำผลการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องและผลการวิจัยในระยะที่ 1 ถึงระยะที่ 3 ของการวิจัยนี้ประกอบด้วย ผลการศึกษาระดับการรู้สารสนเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ ผลการศึกษาสภาพการส่งเสริมการรู้สารสนเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ ผลการศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการรู้สารสนเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมาพัฒนาเป็นรูปร่างแบบการส่งเสริมการรู้สารสนเทศได้รูปร่างแบบการส่งเสริมการรู้สารสนเทศสำหรับห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏชื่อเรียกว่า รูปแบบการส่งเสริมการรู้สารสนเทศแบบหุ้นส่วนความร่วมมือสำหรับห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏ หรือ ซีพีเอ็ม-ไอแอลพี (The Collaborative Partnership Model on Information Literacy Promotion for Rajabhat University Libraries: CPM-ILP) มีองค์ประกอบสำคัญ คือ นักศึกษามหาวิทยาลัย คณะ ห้องสมุด และปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายใน ดังนี้

ภาพที่ 6.1 ร่างรูปแบบการส่งเสริมการรู้สารสนเทศแบบหุ้นส่วนความร่วมมือสำหรับห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏ หรือ ซีพีเอ็ม-ไอแอลพี

(The Collaborative Partnership Model on Information Literacy Promotion for Rajabhat University : CPM-ILP)

ภาพที่ 6.1 รูปแบบการส่งเสริมการรู้สารสนเทศแบบหุ้นส่วนความร่วมมือสำหรับห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏ หรือ ซีพีเอ็ม-ไอแอลพี ที่พัฒนาขึ้นมีนักศึกษาเป็นศูนย์กลางการพัฒนา เน้นการเป็นหุ้นส่วนความร่วมมือระหว่างห้องสมุดกับคณะ โดยเฉพาะความร่วมมือระหว่างบรรณารักษ์กับอาจารย์ และระหว่างห้องสมุดกับเครือข่ายสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยมีปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายในเป็นพลังขับเคลื่อนการพัฒนา ดังนี้

1.1 นักศึกษา นักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏเป็นศูนย์กลางการพัฒนาให้เป็นผู้รู้สารสนเทศ โดยคำนึงถึงคุณลักษณะของนักศึกษา ได้แก่ สาขาวิชาที่ศึกษา พฤติกรรมการแสวงหาความรู้ ความตระหนัก ทักษะคิด และความต้องการสารสนเทศ ตลอดจนสมรรถนะของนักศึกษา ได้แก่ ความรู้ความสามารถทักษะการรู้สารสนเทศ การรู้ดิจิทัล และการรู้เท่าทันสื่อ

1.2 มหาวิทยาลัย คณะ และห้องสมุด โดยผู้ที่เกี่ยวข้องแต่ละระดับมีบทบาท ดังนี้

1.2.1 ผู้บริหารระดับสูงของมหาวิทยาลัย การกำหนดนโยบายที่ส่งเสริม และสนับสนุนพัฒนานักศึกษาให้เป็นผู้รู้สารสนเทศ การสร้างและการสนับสนุนวัฒนธรรมความร่วมมือ

1.2.2 ผู้บริหารคณะ การนำนโยบายของมหาวิทยาลัยสู่การปฏิบัติ ในการจัดการเรียนการสอนโดยการบูรณาการการรู้สารสนเทศในรายวิชาหรือหลักสูตร การพัฒนาอาจารย์ให้มีสมรรถนะการรู้สารสนเทศ การรู้ดิจิทัล และการรู้เท่าทันสื่อ การประเมินผลและติดตามผล

1.2.3 อาจารย์ มีบทบาทในการพัฒนาการรู้สารสนเทศของนักศึกษา มีความตระหนัก ทักษะคิด ความรู้ความเข้าใจการรู้สารสนเทศ การจัดการเรียนการสอน โดยบูรณาการรู้สารสนเทศในรายวิชาและหลักสูตร ความร่วมมือกับบรรณารักษ์ในการพัฒนาการรู้สารสนเทศของนักศึกษาเป็นผู้รู้สารสนเทศและสมรรถนะดิจิทัล

1.2.4 ผู้บริหารห้องสมุด การนำนโยบายของมหาวิทยาลัยสู่การปฏิบัติ เพื่อการสนับสนุนนโยบายของมหาวิทยาลัย การพัฒนาสมรรถนะของบรรณารักษ์ความสามารถในการถ่ายทอด การนำเสนอ การสอน การพัฒนาสื่อ การสร้างและส่งเสริมวัฒนธรรมความร่วมมือ และประเมินผลงาน และติดตามผล

1.2.5 บรรณารักษ์ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายมหาวิทยาลัย หลักสูตร การเรียนการสอน บทบาทห้องสมุดในสภาพแวดล้อมใหม่ สมรรถนะทางด้านการรู้สารสนเทศ การรู้ดิจิทัล และการรู้เท่าทันสื่อ การนำเสนอ การสอน และการทำงานเป็นทีม

1.3 กลยุทธ์การทำงานแบบหุ้นส่วนความร่วมมือ เน้นความร่วมมือในการสอนการรู้สารสนเทศ ความร่วมมือในการจัดบริการและกิจกรรม และความร่วมมือในการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ โดยมีปัจจัยภายนอกส่งผลกระทบต่อปัจจัยภายใน ดังนี้

1.3.1 ปัจจัยภายนอก ประกอบด้วย

1) การจัดการศึกษาด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ การนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาเป็นตัวขับเคลื่อนช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการศึกษา การเข้าถึง การบูรณาการ จัดการ การสร้าง การนำเทคโนโลยีเข้ามาจัดการเรียนการสอน เช่น การสอนออนไลน์ การจัดทำสื่อออนไลน์ และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์รูปแบบต่าง ๆ

2) การปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้ นโยบายการจัดการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นวิธีการเรียน เน้นการปฏิบัติ การค้นคว้าหาความรู้ด้วยตัวเอง การสอนมุ่งให้ผู้เรียนใช้กระบวนการสร้างความรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้ตลอดชีวิต

3) การจัดการศึกษาเน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ ที่เกิดกับผู้เรียน นโยบายของมหาวิทยาลัยราชภัฏและการพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์

1.3.2 ปัจจัยภายใน

1) การบริหารจัดการและนโยบายมหาวิทยาลัย กำหนดนโยบายที่เน้นการเรียนการสอนออนไลน์ ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง

2) สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ ความพร้อมทางด้านโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีสารสนเทศ อินเทอร์เน็ตความเร็วสูง มีเสถียรภาพ การนำเทคโนโลยีสารสนเทศไปใช้เพื่อการเรียนการสอนช่วยให้เกิดการเรียนรู้

3) รูปแบบการจัดการเรียนการสอน เน้นนักศึกษาเป็นศูนย์กลางให้นักศึกษารู้จักคิดวิเคราะห์ แสวงหาค้นคว้าด้วยตนเอง การสอนแบบบูรณาการเนื้อหาการรู้สารสนเทศในรายวิชาที่เกี่ยวข้อง เช่น รายวิชาวิจัย การศึกษาอิสระ โครงการ การสัมมนา โดยใช้เทคนิคการสอนที่เน้นทักษะการสืบค้น การแสวงหาสารสนเทศโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ที่หลากหลาย

4) การพัฒนาห้องสมุดดิจิทัล ขยายบริการการเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศ บริการและกิจกรรมโดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่ การบริการและกิจกรรมรูปแบบออนไลน์

5) วัฒนธรรมองค์กร สร้างวัฒนธรรมการทำงานในมหาวิทยาลัยโดยการทำงานเป็นทีมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมคิด ร่วมทำ และความร่วมมือ

1.4 หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย ศูนย์คอมพิวเตอร์ ศูนย์ภาษา กองบริการการศึกษา กองพัฒนานักศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนานักศึกษาในการส่งเสริมการรู้สารสนเทศ

2. ผลการประเมินร่างรูปแบบการส่งเสริมการรู้สารสนเทศสำหรับห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏ

ผลการประเมินร่างรูปแบบการส่งเสริมการรู้สารสนเทศสำหรับห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยผู้ทรงคุณวุฒิเลือกแบบเจาะจง ประกอบด้วย กลุ่มผู้บริหารห้องสมุด ผู้เชี่ยวชาญทาง บรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ และกลุ่มอาจารย์ จำนวน 6 คน โดยการจัดสนทนากลุ่ม เครื่องมือการวิจัยคือ แบบบันทึกข้อมูล

สรุปผลการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิเห็นว่า ร่างรูปแบบส่งเสริมการรู้สารสนเทศสำหรับห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏ แนวคิดและองค์ประกอบมีความเหมาะสม โดยได้ปรับภาพ ดังนี้

2.1 ปรับนักศึกษาเป็นศูนย์กลางการพัฒนา เดิมนักศึกษาอยู่ขวาสุดปรับภาพให้นักศึกษาอยู่กลางรูปโมเดล และปรับตำแหน่งแต่ละองค์ประกอบให้เหมาะสม โดยปัจจัยภายนอกปรับไว้ภายนอกสุด ซึ่งถูกครให้เห็นถึงการส่งผลกระทบต่อปัจจัยภายใน และส่งผลต่อการรู้สารสนเทศของนักศึกษา และเพิ่มประเด็นเรื่องการพัฒนาบุคลากร และย้ายประเด็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมพัฒนานักศึกษาเข้าไปตรงกลางโมเดล เชื่อมโยงความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัย คณะสำนักวิทยบริการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนานักศึกษา

2.2 ปรับองค์ประกอบหลัก ปัจจัยภายนอก ควรปรับเพิ่มบางประเด็นและเรียงตามลำดับ ดังนี้ โลกาวัดัน เทคโนโลยีที่สร้างความพลิกผัน การปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ดิจิทัลและแหล่งทรัพยากรการศึกษาแบบเปิด และนโยบายรัฐ ICT, HEd, TQF

2.2.1 ปรับองค์ประกอบปัจจัยภายในควรเพิ่มและปรับบางประเด็นและเรียงลำดับ ดังนี้ นโยบายมหาวิทยาลัย โครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีสารสนเทศ หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ห้องสมุด วัฒนธรรมองค์กร และการพัฒนาบุคลากร

2.2.2 ปรับองค์ประกอบสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ เพิ่มหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนานักศึกษาทั้งภายในสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ ได้แก่ ศูนย์คอมพิวเตอร์และศูนย์ภาษา

2.2.3 เพิ่มองค์ประกอบหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนานักศึกษา เช่น สำนักบริการวิชาการ และกองพัฒนานักศึกษา

2.2.4 เพิ่มเครือข่ายสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏ ในการทำงานแบบหุ้นส่วนความร่วมมือในการขับเคลื่อนการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศบูรณาการร่วมกับการพัฒนาทักษะการรู้ดิจิทัลของนักศึกษา การใช้ทรัพยากรสารสนเทศร่วมกัน การบริการ และกิจกรรมของห้องสมุด และการพัฒนาบุคลากร

2.2.5 การวางตำแหน่งของแต่ละองค์ประกอบให้เห็นความสัมพันธ์เชื่อมโยงความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย ดังนี้ ภาพรวมมหาวิทยาลัยวางตำแหน่งไว้บนสุดส่งมาที่คณะ สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มีหน่วยงานภายในประกอบด้วย สำนักวิทยบริการ ศูนย์คอมพิวเตอร์ และศูนย์ภาษา และความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนานักศึกษา รวมถึงความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก เครือข่ายสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏทั่วประเทศ และเพิ่มรายละเอียดความร่วมมือของแต่ละองค์ประกอบ ตัดกลยุทธ์ความร่วมมือระหว่างคณะกับห้องสมุด และให้นำไปเขียนไว้บนทาบของแต่ละองค์ประกอบ มหาวิทยาลัย คณะ และห้องสมุด

2.3 ปรับรายละเอียดในองค์ประกอบ ปรับปรุงองค์ประกอบของนักศึกษา ดังนี้

2.3.1 ปรับปรุงองค์ประกอบของนักศึกษา ดังนี้ สมรรถนะของนักศึกษา ได้แก่ ความรู้ความสามารถทักษะการรู้สารสนเทศ การรู้ดิจิทัล และการรู้เท่าทันสื่อ พฤติกรรมการแสวงหาความรู้ และความต้องการ ความตระหนัก และทัศนคติ

2.3.2 ปรับปรุงองค์ประกอบมหาวิทยาลัย คณะ และห้องสมุด และเพิ่มรายละเอียดบาทของแต่ละหน่วยงานภายในของมหาวิทยาลัย ดังนี้

1) **มหาวิทยาลัย** ผู้บริหารระดับสูงมีบทบาท (กำหนดนโยบายและการกำกับติดตามประเมินผลผู้เรียน) ดังนี้ การกำหนดนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา หลักสูตร การเรียนการสอนออนไลน์ การพัฒนานักศึกษาแบบองค์รวมให้มีทักษะการรู้สารสนเทศ สื่อ การรู้ดิจิทัล และทักษะภาษา การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสภาพแวดล้อมดิจิทัล การพัฒนาวัฒนธรรมการทำงานแบบหุ้นส่วนความร่วมมือและเครือข่าย การพัฒนาอาจารย์ และบุคลากรวิชาชีพ และการกำกับ ติดตาม และการประเมินผล

2) **คณะ** ผู้บริหารมีบทบาท เน้นการนำนโยบายสู่การปฏิบัติในการจัดการศึกษา การจัดหลักสูตรการเรียนการสอนแบบบูรณาการ การจัดการเรียนการสอนออนไลน์ การขับเคลื่อนการส่งเสริมการรู้สารสนเทศ การพัฒนาอาจารย์และนักศึกษา และการติดตามประเมินผล

3) **อาจารย์** เน้นการพัฒนาตนเอง โดยเฉพาะด้านการรู้สารสนเทศ การรู้ดิจิทัล และการรู้เท่าทันสื่อ การสอนออนไลน์ เทคนิคการสอนแบบบูรณาการ และการจัดการเรียนการสอนโดยการมอบหมายงาน ให้นักศึกษาแสวงหาความรู้ การค้นคว้าจากห้องสมุด และแหล่งวิชาการและการบูรณาการการรู้สารสนเทศ การรู้ดิจิทัล และการรู้เท่าทันสื่อแบบองค์รวมในการเรียนการสอนรายวิชาต่าง ๆ

4) **ห้องสมุด** ผู้บริหารห้องสมุด การนำนโยบายสู่การปฏิบัติในการส่งเสริมการรู้สารสนเทศสำหรับนักศึกษา การพัฒนาห้องสมุดดิจิทัล การพัฒนาบทบาทและสมรรถนะบรรณารักษ์ และวัฒนธรรมการทำงานแบบหุ้นส่วนความร่วมมือ

5) **บรรณารักษ์** เน้นการพัฒนาบทบาทด้านการสอน การฝึกอบรม การทำงานแบบร่วมมือและการทำงานเชิงรุก

2.4 ปรับภาษา การใช้ภาษาในการเขียนองค์ประกอบให้เป็นรูปแบบเดียวกัน เช่น คำนำ คำกริยา

3. ผลการพัฒนารูปแบบการส่งเสริมการรู้สารสนเทศสำหรับห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏ

รูปแบบการส่งเสริมการรู้สารสนเทศสำหรับห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏที่พัฒนาขึ้นนี้ เรียกว่า รำรูปแบบการส่งเสริมการรู้สารสนเทศแบบหุ้นส่วนความร่วมมือสำหรับห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏ หรือ ซีพีเอ็ม-ไอแอลพี (The Collaborative Partnership Model on Information Literacy Promotion for Rajabhat University Libraries: CPM-IILP) มีนักศึกษาเป็นศูนย์กลางการพัฒนาให้เป็นผู้รู้สารสนเทศบนพื้นฐานของสมรรถนะ พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของนักศึกษา และความต้องการของนักศึกษา เน้นการทำงานแบบหุ้นส่วนความร่วมมือระหว่างห้องสมุดกับคณะ โดยเฉพาะความร่วมมือระหว่างบรรณารักษ์กับอาจารย์ ความร่วมมือระหว่างห้องสมุดกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนานักศึกษาของมหาวิทยาลัย และความร่วมมือระหว่างห้องสมุดกับเครือข่ายสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยมีปัจจัยภายนอกประกอบด้วย โลกาภิวัตน์ เทคโนโลยีที่สร้างความพลิกผัน การปฏิรูปการศึกษา และการเรียนรู้แหล่งเรียนรู้ดิจิทัล และแหล่งทรัพยากรการศึกษาแบบเปิด และนโยบายรัฐด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มาตรฐานการศึกษาระดับอุดมศึกษาและกรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติ และปัจจัยภายใน ประกอบด้วย นโยบายมหาวิทยาลัย โครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีสารสนเทศ หลักสูตร และ การจัดการเรียนการสอน ห้องสมุด วัฒนธรรมองค์กร และการพัฒนาบุคลากร เป็นพลังขับเคลื่อนการพัฒนาปรากฏดังภาพที่ 6.2

ปัจจัยภายนอก

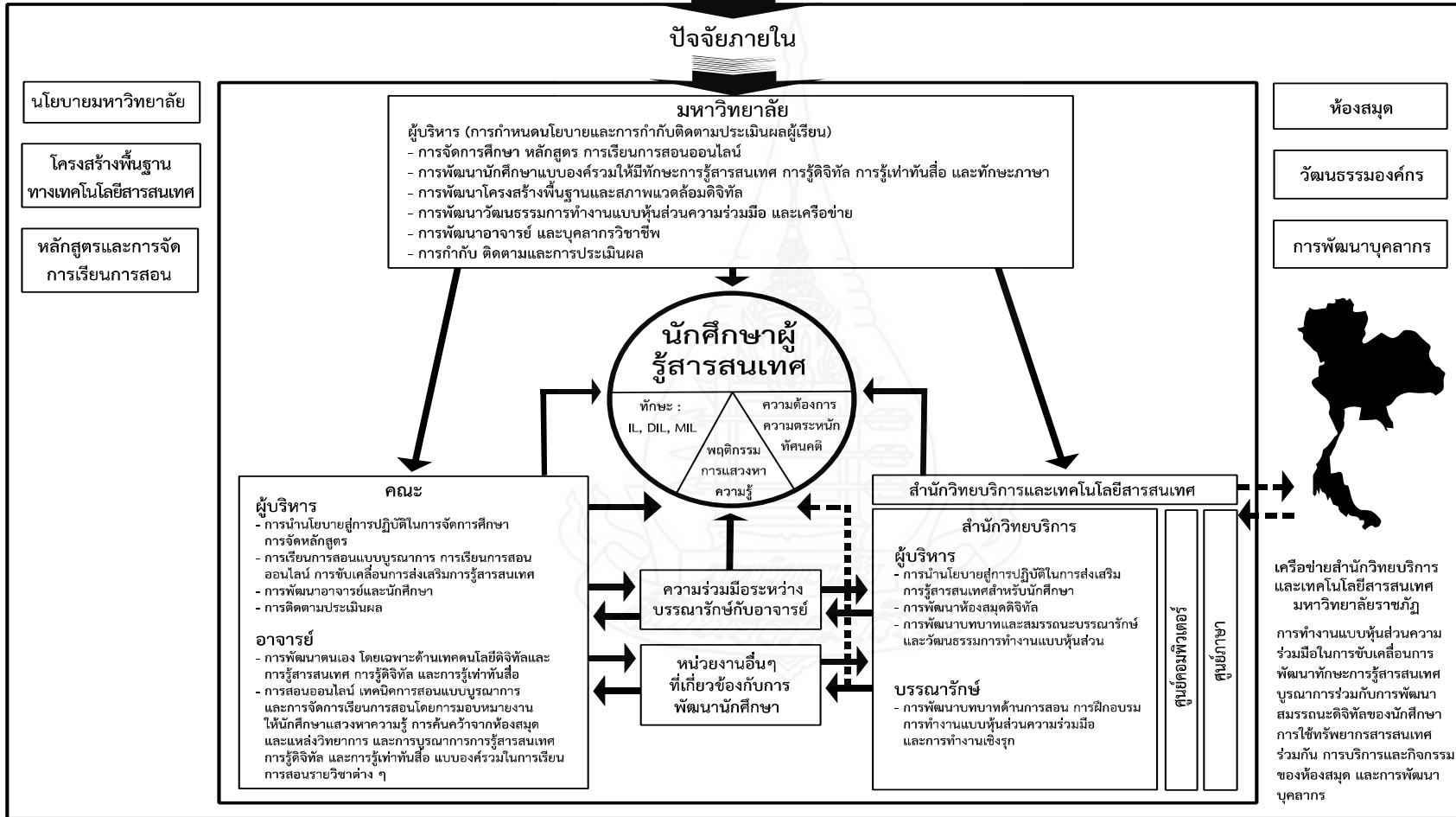
โลกาภิวัตน์

เทคโนโลยีที่สร้างความพลิกผัน (Disruptive Technology)

การปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้

แหล่งการเรียนรู้ดิจิทัลและ OER

นโยบายรัฐ ICT, HIEd, TOF

ภาพที่ 6.2 รูปแบบการส่งเสริมการรู้สารสนเทศแบบหุ้นส่วนความร่วมมือสำหรับห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏ หรือ ซีพีเอ็ม-ไอแอลพี (The Collaborative Partnership Model on Information Literacy Promotion for Rajabhat University)

จากภาพที่ 6.2 รูปแบบการส่งเสริมการรู้สารสนเทศแบบหุ้นส่วนความร่วมมือสำหรับห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏ หรือ ซีพีเอ็ม-ไอแอลพีซึ่งมีองค์ประกอบหลักและมีบทบาทเกี่ยวข้องกับเกื้อกูลกัน ดังนี้

3.1 นักศึกษาเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา มีเป้าหมายให้เป็นนักศึกษาผู้รู้สารสนเทศ โดยคำนึงถึงสมรรถนะของนักศึกษาได้แก่ ความรู้ความสามารถทักษะการรู้สารสนเทศ การรู้ดิจิทัล การรู้เท่าทันสื่อ พฤติกรรมการแสวงหาความรู้ และ ความต้องการ ความตระหนัก ทัศนคติ

3.2 มหาวิทยาลัย ผู้บริหารระดับสูง มีบทบาทในการกำหนดนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ และการพัฒนานักศึกษาแบบองค์รวมให้มีทักษะการรู้สารสนเทศ การรู้ดิจิทัล การรู้เท่าทันสื่อ และทักษะภาษา การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีสารสนเทศและสภาพแวดล้อมดิจิทัล การพัฒนาวัฒนธรรมการทำงานแบบหุ้นส่วนความร่วมมือและเครือข่าย การพัฒนาอาจารย์ และบุคลากรวิชาชีพ การกำกับ ติดตาม และการประเมินผล

3.3 คณะ

เน้นบทบาทผู้บริหารระดับคณะและอาจารย์

3.3.1 ผู้บริหารระดับคณะ เน้นการนำนโยบายสู่การปฏิบัติในการจัดการศึกษาการจัดการหลักสูตรการเรียนการสอนแบบบูรณาการ การเรียนการสอนออนไลน์ การขับเคลื่อนการส่งเสริมการรู้สารสนเทศ การพัฒนาอาจารย์และนักศึกษา และการติดตามประเมินผล

3.3.2 อาจารย์ เน้นการพัฒนาตนเองโดยเฉพาะด้านการรู้สารสนเทศ การรู้ดิจิทัล และการรู้เท่าทันสื่อ การสอนออนไลน์ เทคนิคการสอนแบบบูรณาการ และการจัดการเรียนการสอน การมอบหมายงานให้นักศึกษาแสวงหาความรู้ การค้นคว้าจากห้องสมุดและแหล่งวิทยาการ และการบูรณาการการรู้สารสนเทศ การรู้ดิจิทัล และการรู้เท่าทันสื่อแบบองค์รวมในการจัดการเรียนการสอนรายวิชาต่าง ๆ

3.4 ห้องสมุด

บทบาทผู้บริหารห้องสมุดและบรรณารักษ์

3.4.1 ผู้บริหารห้องสมุด การนำนโยบายสู่การปฏิบัติในการจัดบริการและกิจกรรมการส่งเสริมการรู้สารสนเทศสำหรับนักศึกษา การพัฒนาห้องสมุดดิจิทัล การพัฒนาบทบาทและสมรรถนะบรรณารักษ์ และวัฒนธรรมการทำงานแบบหุ้นส่วนความร่วมมือ

3.4.2 บรรณารักษ์ เน้นการพัฒนาตนเอง โดยเฉพาะสมรรถนะการรู้สารสนเทศ การรู้ดิจิทัล และการรู้เท่าทันสื่อ การพัฒนาบทบาทด้านการสอนการรู้สารสนเทศหรือผู้ร่วมสอน

การรู้สารสนเทศ โดยเฉพาะหลักสูตรและรายวิชาบูรณาการ การจัดบริการและกิจกรรมของห้องสมุด การทำงานแบบร่วมมือและการทำงานเชิงรุก

3.5 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนานักศึกษา ทั้งหน่วยงานภายในสำนักวิทยบริการ ได้แก่ ศูนย์คอมพิวเตอร์และศูนย์ภาษา และหน่วยงานภายในมหาวิทยาลัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนานักศึกษา

3.6 เครือข่ายสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศมหาวิทยาลัยราชภัฏ ใน การทำงานแบบหุ้นส่วนความร่วมมือในการขับเคลื่อนการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศ บูรณาการร่วมกับการพัฒนาทักษะดิจิทัลของนักศึกษา การใช้ทรัพยากรสารสนเทศร่วมกัน การบริการ และกิจกรรมของห้องสมุด และการพัฒนาบุคลากร

3.7 ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการรู้สารสนเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ จำแนกได้เป็นปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายใน ดังนี้

3.7.1 ปัจจัยภายนอก ประกอบด้วย โลกาวัดน์ เทคโนโลยีที่สร้างความพลิกผัน การปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ดิจิทัลและแหล่งทรัพยากรการศึกษาแบบเปิด และนโยบายรัฐที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา

1) **โลกาวัดน์** การพัฒนากำลังคนที่มีความรู้ความสามารถมีศักยภาพ สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร การสอนออนไลน์ MOOC ความร่วมมือลักษณะกลุ่มเครือข่ายเชื่อมโยงความรู้ระหว่างสถาบันการศึกษา

2) **เทคโนโลยีที่สร้างความพลิกผัน** การจัดระบบการศึกษาให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและนวัตกรรม การขยายโอกาสการศึกษา และการศึกษาแบบเปิด กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นเครือข่ายทางสังคม พื้นที่เรียนรู้แบบดิจิทัล การทำงานแบบดิจิทัล การศึกษาให้ความสำคัญทักษะการรู้ดิจิทัล และการรู้สารสนเทศ

3) **การปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้** มุ่งการปฏิรูปการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ มีทักษะพื้นฐานที่จำเป็น การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และผลลัพธ์การเรียนรู้ การจัดหลักสูตรการสอนสำหรับผู้เรียนยุคดิจิทัล การสอนออนไลน์

4) **แหล่งการเรียนรู้ดิจิทัลและแหล่งทรัพยากรการศึกษาแบบเปิด** การสร้างพื้นที่การเรียนรู้การศึกษาแบบเปิด แหล่งเรียนรู้ออนไลน์ที่รวบรวมสื่อการเรียนรู้ที่มีมาตรฐานคัดกรองคุณภาพ และความถูกต้องจากผู้เชี่ยวชาญ สอดคล้องกับหลักสูตร เพื่อให้อาจารย์ นักศึกษา ผู้บริหารสามารถเข้าถึง แบ่งปัน และการเรียนรู้ได้ทุกสถานที่ ทุกเวลา

5) **นโยบายรัฐ** ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา การผลิตบัณฑิตตามนโยบายรัฐให้สอดคล้องกับนโยบายการจัดการศึกษาภายใต้กรอบแนวคิดนโยบายด้านการศึกษาของ

ชาติ มาตรฐานการศึกษาอุดมศึกษา กรอบมาตรฐานคุณวุฒิอุดมศึกษาแห่งชาติ กรอบนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และแผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และการพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะศตวรรษที่ 21 และสมรรถนะดิจิทัล

3.7.2 ปัจจัยภายใน ประกอบด้วย นโยบายมหาวิทยาลัย โครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีสารสนเทศ สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ใหม่ หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ห้องสมุด ห้องสมุดวัฒนธรรมองค์กร และการพัฒนาบุคลากร

1) **นโยบายมหาวิทยาลัย** นโยบายการจัดการเรียนการสอนทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 การพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะที่สอดคล้องยุทธศาสตร์ประเทศไทย 4.0 การพัฒนาทักษะทางภาษาและการใช้ดิจิทัล การจัดการเรียนการสอนโดยนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาปรับใช้ในการส่งเสริมการเรียนรู้

2) **โครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีสารสนเทศ** การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น ระบบเครือข่ายและการสื่อสาร อินเทอร์เน็ตความเร็วสูง มีเครื่องคอมพิวเตอร์และจุดบริการที่เพียงพอ มีช่องทางเพื่อเข้าถึงสารสนเทศที่หลากหลาย รองรับการใช้งานต่อผู้ใช้งานจำนวนมาก และนโยบายการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ตอบสนองนโยบายการพัฒนาเป็นมหาวิทยาลัยอัจฉริยะ (smart university) ห้องเรียนอัจฉริยะ (smart classroom) ห้องเรียนเอนกประสงค์ สามารถบูรณาการปรับใช้กับกลุ่มเดี่ยว กลุ่มเล็ก กลุ่มใหญ่ มีการผสมผสานศูนย์คอมพิวเตอร์ ศูนย์สื่อ กับห้องสมุด สื่อที่เข้ามามีใช้ในการเรียนการสอน การสอนออนไลน์ สื่อคอมพิวเตอร์ สื่อวิดีโอปฏิสัมพันธ์

3) **หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน** หลักสูตรแบบบูรณาการ การสอนการรู้สารสนเทศในหลักสูตรและรายวิชา เช่น รายวิชาวิจัย การศึกษาอิสระ โครงการ การสัมมนา การสอนแบบบูรณาการทักษะการรู้สารสนเทศ การรู้ดิจิทัล และการรู้เท่าทันสื่อ การสอนด้วยเทคโนโลยี และเน้นสื่อออนไลน์ และการสอนให้นักศึกษาแสวงหาสารสนเทศ

4) **ห้องสมุด** การพัฒนาห้องสมุดดิจิทัล เน้นทรัพยากรอิเล็กทรอนิกส์ การให้บริการออนไลน์ การบริการเชิงรุก การจัดการบริการและกิจกรรมที่เน้นผู้ใช้บริการเป็นศูนย์กลาง และการพัฒนานักศึกษาให้เป็นผู้รู้สารสนเทศ

5) **วัฒนธรรมองค์กร** วัฒนธรรมการทำงานเป็นทีมที่เน้นความร่วมมือ โดยผู้บริหารกำหนดนโยบายส่งเสริมความร่วมมือและการทำงานแบบหุ้นส่วนในการพัฒนานักศึกษาให้เป็นผู้รู้สารสนเทศ การสนับสนุนผลักดันความร่วมมือ การสร้างทัศนคติที่ดี สร้างความเข้าใจกันในแนวทางปฏิบัติเพื่อรวมกำลังปฏิบัติงานให้การส่งเสริมการรู้สารสนเทศให้ประสบความสำเร็จ

6) การพัฒนาบุคลากร การพัฒนาอาจารย์ในการจัดการเรียนรู้ เทคนิค การสอนแบบบูรณาการที่เน้นการศึกษาค้นคว้า เพื่อส่งเสริมการคิด การวิเคราะห์และทักษะที่เกี่ยวข้อง เพื่อพัฒนาผู้เรียน การพัฒนาบรรณารักษ์ โดยเน้นการพัฒนาสมรรถนะที่จำเป็น และเกี่ยวข้องกับการพัฒนานักศึกษาให้เป็นผู้รู้สารสนเทศและมีทักษะศตวรรษที่ 21

4. ผลการทดลองใช้รูปแบบการส่งเสริมการรู้สารสนเทศสำหรับห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏ

ผู้วิจัยได้นำรูปแบบการส่งเสริมการรู้สารสนเทศสำหรับห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏ ที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้ผลดำเนินการตามขั้นตอนการวิจัยปรากฏ ดังนี้

4.1 การเลือกกลยุทธ์และกิจกรรมตามรูปแบบการส่งเสริมการรู้สารสนเทศ ที่พัฒนาขึ้น

ผู้วิจัยเลือกใช้กลยุทธ์ความร่วมมือระหว่างบรรณารักษ์กับอาจารย์ตามรูปแบบ การส่งเสริมการรู้สารสนเทศที่พัฒนาขึ้น เนื่องจากเป็นกลยุทธ์ที่เป็นจุดเด่นที่สอดคล้องกับจากการ ทบทวนวรรณกรรมและการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้วิจัยได้พัฒนากิจกรรมตามกลยุทธ์และนำกิจกรรมตามรูปแบบที่พัฒนาขึ้นไปทดลอง ใช้ที่มหาวิทยาลัยราชภัฏในกรุงเทพมหานครและภูมิภาคหลัก จำนวน 5 แห่ง

4.2 การดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยพัฒนากิจกรรม “การพัฒนาทักษะการสืบค้นสารสนเทศ” และนำไปดำเนินการ ทดลอง โดยมีขั้นตอน ดังนี้

4.2.1 **เตรียมการ** โดยเน้นการทำงานร่วมกันระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์ ในการวางแผนการสอน การกำหนดกิจกรรมการ การจัดการเรียนรู้ และวิธีการวัดและประเมิน ผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษาและการเตรียมแผนการเรียน

การกำหนดกิจกรรม”การพัฒนาทักษะการสืบค้นสารสนเทศ” การสอน แบบบูรณาการรู้สารสนเทศตามมาตรฐานที่ 2 การสืบค้นสารสนเทศในรายวิชาหมวดศึกษาทั่วไป ได้แก่ การรู้เท่าทันสื่อใหม่ ศาสตร์พระราชา หลักพีชศาสตร์ ตามรอยพระยุคลบาท และทักษะ การสื่อสารในงานพัฒนา อาจารย์กำหนดประเด็นเนื้อหาการสอน และบรรณารักษ์แนะนำแหล่งข้อมูล และทรัพยากรสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาวิชาที่สอน

4.2.2 **การดำเนินการ** อาจารย์แบ่งกลุ่มนักศึกษา กำหนดงานและมอบหมายงาน ให้นักศึกษาสืบค้น บรรณารักษ์แนะนำแหล่งสารสนเทศ และทรัพยากรสารสนเทศที่สัมพันธ์กับหัวข้อ ที่ศึกษา นักศึกษาสืบค้นตามหัวข้อที่กำหนด ต่อจากนั้นให้นักศึกษาแต่ละกลุ่มนำเสนอผลการสืบค้น

และอาจารย์ร่วมกับบรรณารักษ์ตรวจผลงานของนักศึกษา การนำเสนอผลการเรียนรู้ และให้ข้อเสนอแนะนักศึกษาแต่ละกลุ่ม

4.2.3 ประเมินผล การประเมินผลกิจกรรมดำเนินการดังนี้

1) *นักศึกษา* การทดสอบทักษะการสืบค้นสารสนเทศของนักศึกษาตามที่กำหนดก่อนดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยให้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาผู้เข้าร่วมกิจกรรมทดสอบความรู้ก่อนเรียนด้วยแบบทดสอบวัดระดับการรู้สารสนเทศ ด้านการเข้าถึงสารสนเทศ และทดสอบความรู้หลังเรียน โดยใช้เครื่องมือเก็บข้อมูลชุดใหม่ อาจารย์และบรรณารักษ์ประเมินพฤติกรรมของนักศึกษา โดยการสังเกต และประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาผู้เข้าร่วมกิจกรรมต่อกิจกรรมการพัฒนาทักษะการสืบค้นสารสนเทศ

2) *อาจารย์* การประเมินความเหมาะสมต่อกิจกรรมการพัฒนาทักษะการสืบค้นสารสนเทศโดยการสัมภาษณ์

3) *บรรณารักษ์* การประเมินความเหมาะสมกิจกรรมการพัฒนาทักษะการสืบค้นสารสนเทศโดยการสัมภาษณ์

4.3 ผลการนำไปทดลองใช้โดยการพัฒนากิจกรรม“การพัฒนาทักษะการสืบค้นสารสนเทศ” โดยใช้กลยุทธ์เน้นการทำงานแบบหุ้นส่วนความร่วมมือระหว่างบรรณารักษ์กับอาจารย์

4.3.1 ผลการประเมินคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน ปรากฏดังตารางที่ 6.1

ตารางที่ 6.1 เปรียบเทียบคะแนนของนักศึกษาผู้เข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาทักษะการสืบค้นสารสนเทศ ก่อนและหลังเรียน

การรู้สารสนเทศ	N	คะแนนเต็ม	\bar{X}	S.D	t	Sig
ก่อนเรียน	98	10	4.78	2.03	17.331*	0.0000
หลังเรียน	98	10	8.15	1.19		

*p < 0.05

จากตารางที่ 6.1 พบว่า คะแนนของนักศึกษาผู้เข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาทักษะการสืบค้นสารสนเทศหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน โดยมีทักษะการสืบค้นสารสนเทศ คะแนนเต็ม 10 คะแนน กลุ่มตัวอย่างทั้ง 98 คน มีค่าเฉลี่ยทักษะการสืบค้นสารสนเทศ เท่ากับ 4.78 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 2.03 หลังเรียน มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 8.15 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

เท่ากับ 1.19 เมื่อเปรียบเทียบสถิติค่า t-test dependent พบว่า ค่าเฉลี่ยการรู้สารสนเทศของกลุ่มตัวอย่างหลังเรียนสูงกว่าค่าเฉลี่ยการรู้สารสนเทศของกลุ่มตัวอย่างก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.3.2 ผลการประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาต่อกิจกรรมการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศด้านการเข้าถึงสารสนเทศ ปรากฏดังตารางที่ 6.2

ตารางที่ 6.2 ข้อมูลนักศึกษาผู้เข้าร่วมกิจกรรม

ข้อมูลนักศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	46	46.94
หญิง	52	53.06
รวม	98	100.00
สาขาวิชา		
การจัดการทั่วไป	5	5.10
การจัดการท่องเที่ยว	12	12.24
การจัดการอุตสาหกรรม	5	5.10
เกษตรศาสตร์	21	21.45
คณิตศาสตร์	22	22.45
เทคโนโลยีสารสนเทศ	18	18.36
รัฐประศาสนศาสตร์	15	15.30
รวม	98	100.00

จากตารางที่ 6.2 พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เป็นหญิง จำนวน 52 คน (ร้อยละ 53.06) จำนวนสูงสุด เป็นนักศึกษาสาขาวิชาคณิตศาสตร์ จำนวน 22 คน (ร้อยละ 22.45) และน้อยที่สุด เป็นนักศึกษาสาขาการจัดการทั่วไป และนักศึกษาสาขาการจัดการอุตสาหกรรมในจำนวนเท่ากัน จำนวน 5 คน (ร้อยละ 5.10)

ตารางที่ 6.3 ความพึงพอใจของนักศึกษาผู้เข้าร่วมกิจกรรมต่อกิจกรรมการพัฒนาทักษะการสืบค้นสารสนเทศ

ความพึงพอใจต่อกิจกรรม	\bar{X}	S.D	แปลความ
ด้านวิทยากร			
วิทยากรนำเสนอเนื้อหาครบถ้วนและน่าสนใจ	4.47	0.52	มาก
วิทยากรถ่ายทอดเนื้อหาเข้าใจง่าย	4.59	0.49	มากที่สุด
เปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ความรู้ และประสบการณ์	4.58	0.51	มากที่สุด
รวม	4.55	0.51	มากที่สุด
ด้านสื่อการสอน			
เนื้อหา มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์	4.51	0.54	มากที่สุด
วิธีการนำเสนอเนื้อหา มีความน่าสนใจ	4.45	0.56	มาก
การลำดับเนื้อหา และระยะเวลาในการนำเสนอ หัวข้อ มีความเหมาะสม	4.47	0.61	มาก
ภาพเสียง มีความชัดเจน ทำให้เข้าใจเนื้อหาได้ง่าย	4.43	0.70	มาก
สื่อการสอน ช่วยเสริมสร้างความเข้าใจในเนื้อหา มากขึ้น	4.52	0.58	มากที่สุด
รวม	4.48	0.60	มาก
ด้านกิจกรรม			
กิจกรรมการเรียนรู้ มีความเหมาะสมกับเนื้อหา	4.61	0.52	มากที่สุด
กิจกรรมการเรียนรู้ มีความน่าสนใจ	4.62	0.54	มากที่สุด
กิจกรรมทำให้ท่านเข้าใจในเนื้อหา มากขึ้น	4.59	0.56	มากที่สุด
รวม	4.61	0.54	มากที่สุด

ตารางที่ 6.3 (ต่อ)

ความพึงพอใจต่อกิจกรรม	\bar{X}	S.D	แปลความ
ด้านการนำไปใช้ประโยชน์			
กิจกรรมในหลักสูตรเอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ ของนักศึกษา	4.69	0.55	มากที่สุด
กิจกรรมช่วยพัฒนาความสามารถของนักศึกษา	4.69	0.51	มากที่สุด
การนำความรู้ความเข้าใจและนำทักษะที่ ได้รับ ไปประยุกต์ใช้ได้จริง	4.65	0.52	มากที่สุด
รวม	4.68	0.53	มากที่สุด
รวมทั้งหมด	4.57	0.55	มากที่สุด

*หมายเหตุ

4.51 -5.00 หมายถึง มีความพึงพอใจมากที่สุด 3.51 -4.50 หมายถึง มีความพึงพอใจมาก
 2.51 -3.50 หมายถึง มีความพึงพอใจปานกลาง 1.51 -2.50 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อย
 1.00 -1.50 หมายถึง มีความพึงพอใจมากที่สุด

จากตารางที่ 6.3 พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการพัฒนาทักษะการสืบค้นสารสนเทศ โดยรวมระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$) โดยทุกรายการที่มีค่าเฉลี่ยระดับมากที่สุด ยกเว้นด้านสื่อการสอนเป็นรายการเดียว ซึ่งมีค่าเฉลี่ยระดับมาก ($\bar{X} = 4.48$) ความพึงพอใจที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับ ได้แก่ ด้านการนำไปใช้ประโยชน์ ($\bar{X} = 4.68$) ด้านกิจกรรม ($\bar{X} = 4.61$) และด้านวิทยากร ($\bar{X} = 4.55$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายการย่อย พบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ กิจกรรมในหลักสูตรเอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ของนักศึกษา และกิจกรรมช่วยพัฒนาความสามารถของนักศึกษามีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{X} = 4.69$)

นอกจากนี้นักศึกษาผู้เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 25 คน ได้ให้ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมในคำถามปลายเปิดสรุปได้ดังนี้ นักศึกษาได้เรียนรู้วิธีการเข้าถึงแหล่งทรัพยากรสารสนเทศจากฐานข้อมูลทรัพยากรสารสนเทศห้องสมุด ฐานข้อมูลวารสารอิเล็กทรอนิกส์กลางของประเทศไทย และฐานข้อมูลกุเกิล ได้แก่ เทคนิควิธีการสืบค้น วิธีการดูรายการทางบรรณานุกรม และการประเมินความ

นำเชื่อถือของแหล่งข้อมูล เป็นประโยชน์ การค้นแหล่งข้อมูลจากแหล่งทรัพยากรการศึกษาแบบเปิด เช่น หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ และการเขียนบรรณานุกรม

จุดเด่นของกิจกรรม นักศึกษาแสดงความคิดเห็นว่าจุดเด่นของกิจกรรมนี้คือ ทุกคนมีส่วนร่วม มีความร่วมมือกันภายในกลุ่ม ได้แสดงความคิดเห็นเต็มที่ นักศึกษาได้ทำงานร่วมกัน มีการวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ การแก้ปัญหา ได้พัฒนาทักษะการสืบค้นด้วยตนเอง และเสริมสร้างความรู้ใหม่ ๆ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการศึกษาระดับอุดมศึกษา และการนำเสนอแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของเพื่อนนักศึกษา ทำให้เกิดการแบ่งปันและพัฒนาทักษะมากขึ้น

ภาพรวมทุกกิจกรรมมีความน่าสนใจ แต่มีอุปสรรคในการทำกิจกรรม เนื่องจากระบบอินเทอร์เน็ต และอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ทำงานช้า ทำให้ใช้เวลาการสืบค้นนาน

สรุปได้ว่า ผลการทดลองใช้โดยการพัฒนากิจกรรม“การพัฒนาทักษะการสืบค้นสารสนเทศ” โดยใช้กลยุทธ์เน้นการทำงานแบบหุ้นส่วนความร่วมมือระหว่างบรรณารักษ์กับอาจารย์ ผลการประเมินคะแนนของนักศึกษาผู้เข้าร่วมกิจกรรมหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และนักศึกษามีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการพัฒนาทักษะการสืบค้นสารสนเทศ โดยรวมระดับมากที่สุด

4.3.3 ผลการสังเกตพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษาผู้เข้าร่วมกิจกรรม

บรรณารักษ์กับอาจารย์ร่วมกันสังเกตพฤติกรรม พบว่า กิจกรรมช่วยให้นักศึกษามีการวางแผน การทำงานอย่างเป็นระบบ ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ การแสดงความคิดเห็น การใช้เวลา และการให้ความสนใจ/ความกระตือรือร้นในการทำงาน ดังนี้

1) การวางแผนการทำงานอย่างมีระบบ นักศึกษาร่วมมือการวางแผนการทำงานและกำหนดแนวทางในการปฏิบัติงาน กำหนดเวลาเพื่อให้งานแล้วเสร็จภายในเวลาที่กำหนด มีการแบ่งหน้าที่การทำงาน ได้แก่ การแต่งตั้งหัวหน้ากลุ่ม การแบ่งหัวข้อการสืบค้น การแบ่งสมาชิกในกลุ่ม เพื่อสืบค้นฐานข้อมูลที่ได้รับมอบหมาย และแบ่งหน้าที่ผู้ทำหน้าที่นำเสนอหน้าชั้น นักศึกษาทุกคนมีส่วนร่วมในการทำงานทุกขั้นตอนตั้งแต่การแบ่งกลุ่ม การใช้เครื่องมือ และการแบ่งประเด็นการนำเสนอหน้าชั้น

2) การคิดวิเคราะห์ นักศึกษามีการคิดวิเคราะห์เพื่อทำความเข้าใจในงานที่มอบหมาย วิเคราะห์การกำหนดคำค้น แต่พบว่านักศึกษายังขาดการวิเคราะห์และประเมินสารสนเทศที่สืบค้นได้จากฐานข้อมูลกูเกิล โดยนักศึกษาลือกสารสนเทศที่ค้นได้จากหน้าเว็บไซต์หน้าแรกทันที โดยการขาดการพิจารณาโดเมนเนมจากแหล่งสืบค้น

3) การแสดงความคิดเห็น นักศึกษาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการสืบค้น การใช้เลือกแหล่งฐานข้อมูลในการสืบค้น การใช้เครื่องมือสืบค้น การกำหนดคำค้น ผลลัพธ์ การค้น การเขียนแหล่งข้อมูลที่สำคัญที่ได้จากการสืบค้น และปัญหาอุปสรรคในการสืบค้นสารสนเทศ นักศึกษายอมรับความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่ม วิเคราะห์แก้ปัญหาร่วมกันด้วยเหตุผล ในกรณีที่ไม่เห็นด้วยมีการชี้แจงให้สมาชิกในกลุ่มทราบ และสอบถามความคิดเห็นจากอาจารย์ผู้สอน หรือ บรรณารักษ์

4) การใช้เวลา การใช้เวลาในการทำงานของนักศึกษาแต่ละกลุ่มมีความแตกต่างกัน นักศึกษาสามารถทำงานที่มอบหมายได้ในเวลาที่กำหนด นักศึกษาบางมหาวิทยาลัยใช้เวลาในการทำงานค่อนข้างนาน เนื่องจากมีอุปสรรคด้านเครื่องมือที่ใช้ในการสืบค้น คอมพิวเตอร์เก่า ชำรุด ระบบอินเทอร์เน็ตช้า

5) การให้ความสนใจ/ความกระตือรือร้นในการทำงาน นักศึกษามีความสนใจกระตือรือร้นในการทำงานมาก โดยร่วมมือกันวิเคราะห์คำสั่งในใบงาน วิเคราะห์โจทย์ การร่วมมือกันช่วยกันสืบค้นสารสนเทศ

4.3.4 ผลการประเมินความคิดเห็นของบรรณารักษ์และอาจารย์โดยการจัดสนทนากลุ่ม

ผลการประเมินความคิดเห็นของบรรณารักษ์และอาจารย์ผู้เข้าร่วมกิจกรรมจากการสนทนากลุ่มมีข้อสรุปได้ดังนี้

กิจกรรมการส่งเสริมการรู้สารสนเทศที่พัฒนาขึ้นตามรูปแบบการส่งเสริมการรู้สารสนเทศแบบหุ้นส่วนความร่วมมือสำหรับห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏ มีความเหมาะสมทำให้นักศึกษาได้รับความรู้และพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศ ด้านการสืบค้นข้อมูลสารสนเทศเพิ่มขึ้น นักศึกษารู้จักแหล่งสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับรายวิชา สาขาวิชาที่ศึกษาจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย ทั้งหนังสือ บทความ วิทยานิพนธ์ เทคนิคการสืบค้นสารสนเทศจากฐานข้อมูลทรัพยากรสารสนเทศ ห้องสมุด ฐานข้อมูลวารสารอิเล็กทรอนิกส์กลางของประเทศไทย และฐานข้อมูลกูเกิล กูเกิลสคอล์ การประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูล ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการเรียนในระดับอุดมศึกษา

จุดเด่นของกิจกรรม บรรณารักษ์และอาจารย์ได้ทำงานร่วมกัน ตั้งแต่เริ่มต้นวางแผน การดำเนินการ การประเมินผล ร่วมกันคิดการแก้ปัญหาร่วมกันทุกขั้นตอนทำให้นักศึกษามีความเข้าใจมากขึ้น ได้เรียนรู้การความเข้าใจถึงบทบาทการทำงานของบรรณารักษ์และอาจารย์มากขึ้น ความร่วมมือดังกล่าวเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการรู้สารสนเทศของนักศึกษา อาจารย์เห็นความสำคัญของการส่งเสริมการรู้สารสนเทศของนักศึกษามากขึ้น บรรณารักษ์เห็นความสำคัญของการทำงานแบบร่วมมือกับอาจารย์ ช่วยให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การจัดทำสื่อการสอน เทคนิคการสอน

การบูรณาการการรู้สารสนเทศในรายวิชา การวัดผลประเมินผล การพัฒนาการรู้สารสนเทศของนักศึกษาได้ตรงกับความต้องการและมีผลการเรียนรู้บรรลุตามวัตถุประสงค์ตามที่กำหนด และการทำงานแบบหุ้นส่วนความร่วมมือระหว่างบรรณารักษ์กับอาจารย์ ทำงานร่วมกันช่วยให้การพัฒนาการรู้สารสนเทศของนักศึกษาประสบความสำเร็จ

ข้อเสนอแนะจากการพัฒนาการจัดกิจกรรม ความสำเร็จจะเกิดได้ต้องมีนโยบายระดับมหาวิทยาลัยที่ส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กรในการทำงานร่วมกัน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ร่วมมือกัน การปรับเจตคติและบทบาทของอาจารย์และบรรณารักษ์ การพัฒนาสมรรถนะของอาจารย์และบรรณารักษ์ในการพัฒนานักศึกษาให้เป็นผู้รู้สารสนเทศ ได้แก่ ทักษะการรู้สารสนเทศ การรู้ดิจิทัล และการรู้เท่าทันสื่อ และทักษะการสอนแบบบูรณาการ

บทที่ 7

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมการรู้สารสนเทศสำหรับห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏ” มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระดับการรู้สารสนเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ เพื่อศึกษาสภาพการส่งเสริมการรู้สารสนเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ เพื่อศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการรู้สารสนเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ และเพื่อพัฒนาแบบการส่งเสริมการรู้สารสนเทศสำหรับห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏ

การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการวิจัยแบบผสมวิธี มีขั้นตอนการวิจัย 1) ศึกษาการรู้สารสนเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ กลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 จากมหาวิทยาลัยราชภัฏทั่วประเทศ 38 แห่ง จำนวน 1,493 คน โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน โดยใช้แบบทดสอบเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล 2) ศึกษาสภาพการส่งเสริมการรู้สารสนเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยการวิเคราะห์และสังเคราะห์เอกสาร นโยบาย การจัดการเรียนการสอน และการส่งเสริมการรู้สารสนเทศของมหาวิทยาลัยราชภัฏ จำนวน 38 แห่ง โดยใช้แบบบันทึกข้อมูล และการสัมภาษณ์ผู้บริหารด้านวิชาการ ผู้อำนวยการห้องสมุด/รองผู้อำนวยการห้องสมุด และอาจารย์ผู้สอน จำนวน 30 คน เลือกแบบเจาะจง โดยใช้แบบสัมภาษณ์ 3) ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการรู้สารสนเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยการวิเคราะห์และสังเคราะห์เอกสาร โดยใช้แบบบันทึก และ 4) พัฒนารูปแบบการส่งเสริมการรู้สารสนเทศของนักศึกษาสำหรับห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยนำผลการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการส่งเสริมการรู้สารสนเทศสำหรับห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ และผลการวิจัยระยะที่ 1 ถึง ระยะที่ 3 ของการวิจัยนี้มาเป็นข้อมูลประกอบการพัฒนารูปแบบ โดยใช้แบบบันทึก และแบบสัมภาษณ์ การประเมินร่างรูปแบบการส่งเสริมการรู้สารสนเทศสำหรับห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏที่พัฒนาขึ้น โดยการจัดสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 6 คน เลือกแบบเจาะจง โดยใช้แบบสนทนากลุ่ม และการทดลองใช้รูปแบบการส่งเสริมการรู้สารสนเทศสำหรับห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยการพัฒนากิจกรรม “การพัฒนาทักษะการสืบค้นสารสนเทศ” ทดลองกับบรรณารักษ์ อาจารย์ จำนวน 10 คน และนักศึกษา 98 คน จำนวน 5 แห่ง เลือกแบบเจาะจง การประเมินนักศึกษาก่อนเรียน ด้วยแบบทดสอบความรู้ก่อนเรียน และการประเมินหลังเรียนเมื่อเสร็จสิ้นกิจกรรมด้วยแบบทดสอบความรู้หลังเรียน การประเมินผลจากชิ้นงานกลุ่มของนักศึกษา การสังเกตพฤติกรรมนักศึกษา โดยใช้

แบบสังเกต การประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาโดยใช้แบบสอบถาม การประเมินความเหมาะสมของกิจกรรมที่พัฒนาขึ้นตามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากบรรณารักษ์และอาจารย์ที่เข้าร่วมกิจกรรมโดยใช้แบบสัมภาษณ์

สรุปผลการวิจัยนำเสนอตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

1. สรุปการวิจัย

1.1 ผลการวิจัยระดับการรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏ

ผลการวิจัยระดับการรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏ พบว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏมีระดับการรู้สารสนเทศ โดยรวมอยู่ในระดับต่ำ (ร้อยละ 42.38) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษามีระดับการรู้สารสนเทศระดับต่ำทุกมาตรฐาน และมาตรฐานที่นักศึกษามีระดับการรู้สารสนเทศระดับต่ำที่สุดคือ มาตรฐานที่ 2 การเข้าถึงสารสนเทศ (ร้อยละ 34.08) ผลการเปรียบเทียบระดับการรู้สารสนเทศของนักศึกษาที่มีกลุ่มสาขาวิชาต่างกัน มีระดับการรู้สารสนเทศแตกต่างกันทุกมาตรฐาน นักศึกษาที่มีประสบการณ์การเรียนวิชาที่เกี่ยวข้องกับการรู้สารสนเทศต่างกัน มีระดับการรู้สารสนเทศแตกต่างกันในมาตรฐานที่ 1 การกำหนดชนิดและขอบเขตสารสนเทศ ส่วนมาตรฐานอื่นไม่แตกต่างกัน

1.2 ผลการวิจัยสภาพการส่งเสริมการรู้สารสนเทศให้แก่นักศึกษาระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

ผลการวิจัย พบว่า แม้ไม่มีคำว่า การรู้สารสนเทศโดยตรง แต่ปรากฏแนวคิด และคำสำคัญที่เกี่ยวข้องกับทักษะการรู้สารสนเทศ เช่น การสืบค้น การแสวงหา การประเมินการประยุกต์ใช้สารสนเทศ การสังเคราะห์ การคิดวิเคราะห์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ การแก้ปัญหา การเรียนรู้ด้วยตนเอง และการศึกษาตลอดชีวิตและนิยมใช้คำว่าทักษะการรู้ดิจิทัล ซึ่งบูรณาการทักษะการรู้สารสนเทศไว้ด้วย

มหาวิทยาลัยราชภัฏส่วนใหญ่ส่งเสริมการรู้สารสนเทศ โดยกำหนดนโยบายที่เกี่ยวข้องไว้ในปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ในด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนการรู้สารสนเทศส่วนใหญ่เป็นรายวิชาเลือกในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป จัดสอนโดยคณะ (ร้อยละ 61.90) จำนวนหน่วยกิต 2-3 หน่วยกิต โดยใช้ชื่อแตกต่างกันได้แก่ การรู้สารสนเทศ ทักษะการรู้สารสนเทศ ความรู้เท่าทันสารสนเทศ สารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ สารสนเทศ

เพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต สารสนเทศเพื่อการศึกษาและการค้นคว้า การใช้สารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ แหล่งและวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเอง การใช้ห้องสมุดยุคใหม่ ความรู้เท่าทันสื่อและการใช้สารสนเทศ

ห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏทุกแห่งมีการจัดบริการและกิจกรรมส่งเสริมการรู้สารสนเทศ ดังนี้ การบริการตอบคำถามและช่วยค้นคว้าค้นคว้า การบริการสืบค้นทรัพยากรสารสนเทศ ห้องสมุด การบริการแนะนำการใช้ห้องสมุด การสาธิตการใช้ การปฐมนิเทศ การนำชม การจัดฝึกอบรม การประชุมเชิงปฏิบัติการ การจัดทำคู่มือ แผ่นพับ สื่อสิ่งพิมพ์ การสอนและการฝึกอบรม ซึ่งห้องสมุดอาจจะจัดอบรมเองโดยบรรณารักษ์เป็นวิทยากรหรือมีความร่วมมือกับคณะ เนื้อหาอบรมมาตรฐานที่ 2 การเข้าถึงสารสนเทศ การจัดกิจกรรมส่งเสริมการรู้สารสนเทศตามคำขอและตามปฏิทินกิจกรรมที่กำหนด (ร้อยละ 86.84) มีการประเมินผล (ร้อยละ 89.47) แต่ไม่มีการติดตามผล การจัดสรรงบประมาณส่งเสริมการรู้สารสนเทศร่วมกับงบประมาณของห้องสมุด (ร้อยละ 94.74)

1.3 ผลการวิจัยปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการรู้สารสนเทศของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ

ผลการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องพบว่า ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการรู้สารสนเทศของนักศึกษา ประกอบด้วยปัจจัยภายนอกที่ส่งผลต่อปัจจัยภายในและส่งผลกระทบต่อ การส่งเสริมการรู้สารสนเทศของนักศึกษา ปัจจัยภายนอก ประกอบด้วยโลกาภิวัตน์ เทคโนโลยีที่สร้างความพลิกผัน การปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ดิจิทัลและแหล่งทรัพยากร การศึกษาแบบเปิด และนโยบายรัฐ และปัจจัยภายในประกอบด้วย นโยบายมหาวิทยาลัย โครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีสารสนเทศของมหาวิทยาลัย หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนห้องสมุด วัฒนธรรมองค์กร และการพัฒนาบุคลากร และมีข้อค้น พบ ที่น่าสนใจพบว่าปัจจัยภายในที่ได้รับการกล่าวถึงจากการวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยสามอันดับแรกคือประเด็นเรื่อง หลักสูตร และการจัดการเรียนการสอน นโยบายมหาวิทยาลัย และห้องสมุด

1.4 ผลการพัฒนารูปแบบการส่งเสริมการรู้สารสนเทศสำหรับห้องสมุดมหาวิทยาลัย ราชภัฏ

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องและนำผลการวิจัยระยะที่ 1 ถึงระยะที่ 3 นำมา พัฒนารูปแบบการส่งเสริมการรู้สารสนเทศสำหรับห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏมีชื่อว่ารูปแบบ การส่งเสริมการรู้สารสนเทศแบบหุ้นส่วนความร่วมมือสำหรับห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏ หรือ ซีพีเอ็ม-ไอแอลพี (The Collaborative Partnership Model on Information Literacy Promotion for Rajabhat University Libraries (CPM-ILP) มีนักศึกษาเป็นศูนย์กลางการพัฒนา เน้นการเป็นหุ้นส่วน ความร่วมมือระหว่างห้องสมุดกับคณะ โดยเฉพาะความร่วมมือระหว่างบรรณารักษ์กับอาจารย์ และ

ความร่วมมือระหว่างห้องสมุดกับเครือข่ายสำนักวิทยบริการ และเทคโนโลยีสารสนเทศมหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยมีปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายในเป็นพลังขับเคลื่อนการพัฒนา

ผลการประเมินรูปแบบหุ้นส่วนความร่วมมือเพื่อการส่งเสริมการรู้สารสนเทศสำหรับห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏ ตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิจากการจัดสนทนากลุ่ม พบว่ามีความเหมาะสม และผลการนำไปทดลองใช้โดยเลือกใช้กลยุทธ์เน้นการทำงานแบบหุ้นส่วนความร่วมมือระหว่างบรรณารักษ์กับอาจารย์ และการพัฒนากิจกรรม “การพัฒนาทักษะการสืบค้นสารสนเทศ” พบว่า บรรณารักษ์และอาจารย์ที่เข้าร่วมกิจกรรมมีความเห็นว่ากิจกรรมความร่วมมือระหว่างบรรณารักษ์กับอาจารย์ในการทำงานร่วมกันพัฒนาการรู้สารสนเทศของนักศึกษาที่มีความเหมาะสม นักศึกษามีความพึงพอใจต่อกิจกรรมตามรูปแบบที่พัฒนาขึ้นในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.68$) และผลการประเมินหลังเรียนของนักศึกษาสูงกว่าผลการประเมินก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะของอาจารย์ให้บรรณารักษ์ประสานความร่วมมือกับอาจารย์ในการสนับสนุนการค้นคว้าจากห้องสมุดและแหล่งวิทยากร และทำงานเชิงรุก ส่วนข้อเสนอแนะของบรรณารักษ์ต่ออาจารย์ ให้มีการมอบหมายงานให้นักศึกษาแสวงหาความรู้ค้นคว้าจากห้องสมุดและแหล่งวิทยากร

สรุปได้ว่ารูปแบบการส่งเสริมการรู้สารสนเทศแบบหุ้นส่วนความร่วมมือสำหรับห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏ หรือ ซีพีเอ็ม-ไอแอลพีที่พัฒนาขึ้นผ่านการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิมีความเหมาะสม และนำไปทดลองใช้กับบรรณารักษ์ อาจารย์ และนักศึกษา พบว่า บรรณารักษ์และอาจารย์ที่เข้าร่วมกิจกรรมมีความเห็นว่ากิจกรรมความร่วมมือระหว่างบรรณารักษ์กับอาจารย์ในการทำงานร่วมกันพัฒนาการรู้สารสนเทศของนักศึกษาที่มีความเหมาะสม นักศึกษามีความพึงพอใจต่อกิจกรรมตามรูปแบบที่พัฒนาขึ้น ในระดับมากที่สุด และผลการประเมินหลังเรียนของนักศึกษาสูงกว่าผลการประเมินก่อนเรียน

2. อภิปรายผล

จากผลการวิจัย อภิปรายผลในประเด็นสำคัญ ดังนี้

2.1 ผลการวิจัยระดับการรู้สารสนเทศของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ

2.1.1 ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยราชภัฏมีการรู้สารสนเทศระดับต่ำ สอดคล้องกับผลการวิจัยของวนิดา นเรศวร (2555) วาฤทธิ์ นวลนาง และอุดม หอมคำ (2558) สุพิศ ศิริรัตน์ (2554) แต่แตกต่างจากผลการวิจัยที่พบว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรี

มีระดับการรู้สารสนเทศระดับมาก (นันทนา เดชเกิด 2559; นูรีดา จะปะเกีย, ชูติมา คำแก้ว และชุลฟี กอร์ มาโซ 2557; วลัยลักษณ์ อมรสิริพงศ์ 2561)

2.1.2 ผลการเปรียบเทียบระดับการรู้สารสนเทศของนักศึกษาจำแนก ดังนี้

นักศึกษากลุ่มสาขาวิชาต่างกัมนีระดับการรู้สารสนเทศแตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ นริสรา ลอยฟ้า (2559) นันทนา เดชเกิด (2559) ลัดดาวัลย์ อยู่แสงทอง, แหวตา เตษา ทวีวรรณ และศศิพิมล ประพินพงศกร (2562) วนิตา นรเศรษฐ์ (2555) วลัยลักษณ์ อมรสิริพงศ์ (2561) วาฤทธิ์ นवलนาง และอุดม หอมคำ (2558) สุพิศ ศิริรัตน์ (2554) เดตเลอร์และคนอื่นๆ (Detlor et al, 2011) ปินโตและเซลส์ (Pinto & Sales 2014) วิลเลียมและอีวานส์ (William & Evans, 2008) มุลเลอร์ สกอร์ล และดีเซฟเนอร์ (Maurer, Schlögl, & Dreisiebner, 2016) และจำแนกตามประสบการณ์ การศึกษาวิชาที่เกี่ยวข้องกับการรู้สารสนเทศพบว่า นักศึกษาที่มีประสบการณ์การศึกษาวิชาที่เกี่ยวข้องกับ การรู้สารสนเทศต่างกัมนีระดับการรู้สารสนเทศไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการวิจัย ของจันทร์ฉาย วีระชาติ (2555) แต่แตกต่างจากผลการวิจัยที่พบว่า นักศึกษาที่มีประสบการณ์การศึกษา วิชาที่เกี่ยวข้องกับการรู้สารสนเทศต่างกัมนีระดับการรู้สารสนเทศแตกต่างกัน (สุพิศ ศิริรัตน์ 2554; Pullman, 2016; Varlejs & Stec, 2014)

1) ข้อค้นพบดังกล่าวมีประเด็นการอภิปรายผล ดังนี้

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัยนี้เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ซึ่ง เป็นนักศึกษา ใหม่กำลังอยู่ระหว่างการปรับตัวในการศึกษาระดับอุดมศึกษา ซึ่งการปรับตัวของนักศึกษาช่วงเริ่มต้น การศึกษามีผลต่อการเรียนรู้ของนักศึกษา (ชนัดดา เพ็ชรประยูร ชูศรี เลิศรัตน์เดชากุล และนนทรัตน์ พัฒนภักดี 2554) อีกเหตุผลประการหนึ่งอาจเป็นเพราะงานวิจัยนี้เก็บรวบรวมข้อมูลในปีการศึกษาที่ 1 ภาคการศึกษาที่ 1 ซึ่งนักศึกษาอาจกำลังเรียนวิชาเกี่ยวข้องกับการรู้สารสนเทศ หรืออาจยังเรียนไม่ครบ เนื้อหา หรือยังไม่ได้เรียนวิชาที่เกี่ยวข้องกับการรู้สารสนเทศ หรือมหาวิทยาลัยไม่มีการจัดการเรียน การสอนรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับการรู้สารสนเทศ นักศึกษาจึงอาจใช้ความรู้และประสบการณ์เดิม จากการศึกษาระดับมัธยมศึกษา จึงอาจทำให้นักศึกษามีระดับการรู้สารสนเทศอยู่ในระดับต่ำ สอดคล้องกับผลการวิจัยของวาเลจและ สเตค (Varlejs & Stec, 2014) พบว่า การสอนการรู้สารสนเทศ ตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษา มีผลกระทบต่อ การรู้สารสนเทศของนักศึกษา เมื่อเข้าเรียนมหาวิทยาลัย ห้องสมุดมหาวิทยาลัยจึงต้องมีการจัดฝึกอบรมปฏิบัติการภาคฤดูร้อนให้แก่ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ก่อน เข้าเรียน (คำพรรณ สุขผล 2556 ; Guise, Gooseny & Pretty, 2008)

เครื่องมือที่ใช้ในการวัดระดับการรู้สารสนเทศ อาจเป็นเพราะการวัดระดับ การรู้สารสนเทศในการวิจัยนี้ใช้แบบทดสอบ เช่นเดียวกับงานวิจัยของสุพิศ ศิริรัตน์ (2554) จันทร์ฉาย วีระชาติ (2555) เดือนเพ็ญ หัสขันธ์ และภรณ์ ศิริ โขติ (2563) นริสรา ลอยฟ้า (2559) นิรมล ชุ่ม (2557)

พรชนิตว์ ถิ่นนาราช และอังกษนา ชงชัย (2559) รัตนะ อินจ้อย (2556) ถัดดาวัลย์ อู่แสงทอง, แหวตา เตชาทวีวรรณ และ ศศิพิมล ประพินพงศกร (2562) สังกวาลัย์ ตุกพิมาย, สารภี วรณตรง และสุภาสินี วิเชียร (2555) วณิดา นเรธรณั (2555) วาฤทธิ์ นवलนาง และอุดม หอมคำ (2558) สุพิศ ศิริรัตน (2554) ซึ่งใช้แบบทดสอบวัดระดับการรู้สารสนเทศของนักศึกษาแตกต่างจากงานวิจัยของนรีดา จะปะเกีย, ชุติมา คำแก้ว และชูลพิภอร์ มาไซ (2557) วลัยลักษณ์ อมรสิริพงศ (2561) ใช้แบบสอบถามวัดระดับการรู้สารสนเทศของนักศึกษา แต่มีข้อสังเกตว่างานวิจัยที่ใช้แบบทดสอบพบว่า มีระดับการรู้สารสนเทศระดับปานกลางและต่ำ ส่วนงานวิจัยที่ใช้แบบสอบถามมีระดับการรู้สารสนเทศระดับมาก อาจจะเป็นเพราะว่าแบบสอบถามการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามสามารถนำไปตอบภายหลังได้ ส่วนแบบทดสอบนั้นจะต้องมีการควบคุมสถานการณ์และเวลา

อย่างไรก็ตามข้อดีของการใช้แบบทดสอบมีความเหมาะสม สามารถวัดผลสัมฤทธิ์ที่แสดงความสามารถแท้จริงของนักศึกษา ควบคุมสถานการณ์และเวลาได้ สามารถนำไปใช้วัดระดับการรู้สารสนเทศของนักศึกษาได้ ต่างจากการใช้แบบสอบถามซึ่งมีลักษณะการประเมินตนเอง ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถนึกกลับไปทำได้ นอกจากนี้แบบสอบถามเป็นการประเมินความสามารถของตนเอง ซึ่งโดยทั่วไปมักประเมินความสามารถของตนเองสูงกว่าความเป็นจริง (Coated, 2013)

เกณฑ์ที่ใช้ในการแปลผลคะแนน การกำหนดหลักเกณฑ์อาจมีผลต่อการวัดระดับการรู้สารสนเทศของนักศึกษา ผู้วิจัยใช้เกณฑ์การแปลผลคะแนนการประเมินการรู้สารสนเทศเช่นเดียวกับการสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และหลักเกณฑ์ที่ใช้ในการวิจัยของสุพิศ ศิริรัตน (2554) โดยการแปลผลแต่ละช่วงเป็น 3 ระดับ คือ คะแนนต่ำกว่าร้อยละ 50.00 ถือว่าไม่ผ่าน และมีระดับการรู้สารสนเทศระดับต่ำ คะแนนระหว่างร้อยละ 50.01-75.00 ถือว่ามีระดับการรู้สารสนเทศระดับปานกลาง ได้คะแนนระหว่างร้อยละ 75.01-100.00 ถือว่ามีระดับการรู้สารสนเทศระดับมาก แต่เกณฑ์ที่ใช้แตกต่างกับผลการวิจัยที่ใช้เกณฑ์การแปลผลคะแนนเป็น 5 ระดับ แต่ละช่วงเท่าๆ กันคือ มากที่สุด มาก ปานกลาง ต่ำ และต่ำมาก จึงพบว่า นักศึกษามีระดับการรู้สารสนเทศอยู่ในระดับมาก (นรีดา จะปะเกีย, ชุติมา คำแก้ว และชูลพิภอร์ มาไซ 2557; วลัยลักษณ์ อมรสิริพงศ 2561) แม้ว่าคะแนนที่ได้รับอยู่ในช่วงระหว่างร้อยละ 40-60 ซึ่งถ้าเทียบการวัดอิงตามเกณฑ์วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยคะแนนช่วงระหว่างร้อยละ 40-60 ถือว่าไม่ผ่านการประเมิน

กลุ่มสาขาวิชา พบว่า นักศึกษากลุ่มสาขาวิชาต่างกันมีระดับการรู้สารสนเทศแตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของจันทร์ฉาย วีระชาติ (2555) นริสรา ลอยฟ้า (2559) นันทนา เดชเกิด (2559) ถัดดาวัลย์ อู่แสงทอง, แหวตา เตชาทวีวรรณ และศศิพิมล ประพินพงศกร (2562) วณิดา นเรธรณั (2555) วลัยลักษณ์ อมรสิริพงศ (2561) วาฤทธิ์ นवलนาง และอุดม หอมคำ (2558)

สุพิศ ศิริรัตน์ (2554) ปินโตและเซลส์ (Pinto & Sales 2014) มุลเลอร์ สกอร์ต และดีเซฟเนอร์ (Maurer, Schlögl, & Dreisiebner, 2016) ดังนั้นการส่งเสริมการรู้สารสนเทศของนักศึกษา จึงควรคำนึงถึงความแตกต่างของนักศึกษาตามสาขาวิชาและคณะ ใช้หลักการและวิธีการสอนต่างกันไปตามลักษณะเฉพาะของศาสตร์ (Anderson, 2009 ;Willams & Evans, 2008) ดังจะเห็นได้จากสมาคมห้องสมุดอเมริกัน (ALA) ได้พัฒนาหลักสูตรการรู้สารสนเทศเฉพาะสาขาวิชาขึ้น (ACRL, 2015) เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาหลักสูตรแต่ละสาขาวิชา

ผลการวิจัยนี้ยังพบว่า นักศึกษากลุ่มสาขาวิชาครุศาสตร์มีระดับการรู้สารสนเทศสูงกว่ากลุ่มสาขาวิชาอื่นๆ อาจเป็นเพราะครุสภาซึ่งเป็นองค์กรทางวิชาชีพกำหนดกรอบสมรรถนะสำหรับนักศึกษาครู ในศตวรรษ 21 โดยเน้นทักษะสำคัญคือ ทักษะการเรียนรู้ การคิดสร้างสรรค์นวัตกรรม การคิดวิจารณ์ การแก้ปัญหา ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี การใช้ประเมินสารสนเทศ การวิเคราะห์เลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ครุสภา, 2560) จากกรอบสมรรถนะดังกล่าวคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ จึงปรับปรุงหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนและออกแบบการเรียนรู้ให้มีสมรรถนะสอดคล้อง จึงทำให้นักศึกษากลุ่มสาขาวิชาครุศาสตร์มีระดับการรู้สารสนเทศมากกว่านักศึกษากลุ่มสาขาวิชาอื่นๆ แม้อยู่ในเกณฑ์ต่ำ

ประสบการณ์การเรียนรู้วิชาที่เกี่ยวข้องกับการรู้สารสนเทศ พบว่าประสบการณ์การเรียนรู้วิชาที่เกี่ยวข้องกับการรู้สารสนเทศต่างกันมีระดับการรู้สารสนเทศไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะข้อจำกัดของการนิยามคำว่าประสบการณ์การศึกษาที่เกี่ยวข้องกับวิชาการรู้สารสนเทศและวิชาที่เกี่ยวข้องผู้วิจัยกำหนดกว้างไป เช่น การรู้สารสนเทศ การใช้ห้องสมุด สารสนเทศและการศึกษาค้นคว้า เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อชีวิต เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสาร และการเรียนรู้ จึงอาจทำให้ระดับการรู้สารสนเทศไม่แตกต่างกัน แต่แตกต่างจากผลการวิจัยของจันทร์ฉาย วีระชาติ (2555) สัจจารีย์ ศิริชัย (2552) สุพิศ ศิริรัตน์ (2554) อังคณา แวซอหะและสุธาทิพย์ เกียรติวานิช (2553) พูลแมน (Pullman, 2016) วาเลจและสเตค (Varlejs & Stec, 2014) พบว่านักศึกษาที่มีประสบการณ์การเรียนรู้วิชาที่เกี่ยวข้องกับการรู้สารสนเทศ ต่างกันมีระดับการรู้สารสนเทศแตกต่างกัน และนักศึกษาที่มีประสบการณ์ทางการศึกษาวิชาการรู้สารสนเทศ จะมีระดับการรู้สารสนเทศสูงกว่านักศึกษาที่ไม่มีประสบการณ์การศึกษาวิชาเกี่ยวกับการรู้สารสนเทศ ซึ่งการเรียนรู้วิชาที่เกี่ยวข้องกับการรู้สารสนเทศมีความสำคัญช่วยพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศของนักศึกษา ทำให้นักศึกษาเรียนรู้หลักการ เทคนิคการเข้าถึง และการใช้สารสนเทศ (ณัฐภรณ์ เสาะยะวิเศษ 2562) และนักศึกษาที่ได้รับประสบการณ์แนวคิดการรู้สารสนเทศก่อนเข้าเรียนมหาวิทยาลัยส่งผลให้มีการรู้สารสนเทศเพิ่มมากขึ้น (Pullman, 2016)

2.2 ผลการวิจัยสภาพการส่งเสริมการรู้สารสนเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ

ผลการวิจัยพบว่า คณะมีบทบาทในการจัดการเรียนการสอนรายวิชาการรู้สารสนเทศ โดยมหาวิทยาลัยราชภัฏทุกแห่งจัดเป็นรายวิชาศึกษาทั่วไป ส่วนใหญ่เป็นวิชาเลือกให้นักศึกษาเลือกเรียน หากนักศึกษาที่ไม่ได้เรียนอาจทำให้ขาดทักษะที่จำเป็น จากปัญหาดังกล่าวเป็นประเด็นให้พิจารณาเทคนิคการสอน แนวคิดการสอนแบบบูรณาการการรู้สารสนเทศในรายวิชาต่างๆ จะช่วยพัฒนานักศึกษาให้มีทักษะการรู้สารสนเทศมากขึ้น (Adam et al, 2016; Harris, 2013; Radriguez, Cadiz & Penkova, 2018; Otoide & Idahosa, 2018; Wang, 2013; Wang & McNeal, 2016) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกนกวรรณ ชินอ่อน และกันยารัตน์ เควียเซน (2554) เสนอแนะว่าควรมีการบูรณาการการรู้สารสนเทศในรายวิชา นอกจากนี้ผลการวิจัยของนุริดา จะปะกียา ชุติมาคำแก้ว และชูพีเกอร์ มาโซ (2557) พบว่า การสอนการรู้สารสนเทศควรพัฒนาการสอนที่เน้นนักศึกษาเป็นศูนย์กลาง การสอนวิธีค้นหาความรู้ การวิเคราะห์และส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง (กัมปนาท กุศิริรัตน์ และกอบสุข คงมนัส 2558) และการบูรณาการเทคโนโลยีใช้ในการเรียนการสอน เช่น บทเรียนออนไลน์ MOOC เกม (จินตนา กสินันท์ 2559; Chigada, 2018; Zhang, 2019)

ห้องสมุดทุกแห่งจัดบริการและกิจกรรมการส่งเสริมการรู้สารสนเทศ สอดคล้องกับบทบาทหน้าที่ของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา (ACRL, 2016 ; Gillian, 2016) แต่อย่างไรก็ตาม การจัดบริการและกิจกรรมของห้องสมุดเน้นการจัดกิจกรรมรูปแบบเดิม มีนำเทคโนโลยีมาใช้ในจัดบริการและกิจกรรมน้อย ซึ่งปัจจุบันให้ความสำคัญเน้นออนไลน์ ห้องสมุดควรจัดบริการ และกิจกรรมเน้นออนไลน์มากขึ้น เช่น การบริการอ้างอิงเสมือน เกม การสอนออนไลน์ ระบบนำชมห้องสมุดเสมือน ซึ่งการใช้เทคโนโลยีมีดัดเดิมีเดียช่วยให้การจัดบริการและกิจกรรมน่าสนใจ และสามารถส่งเสริมการรู้สารสนเทศได้ (Bond, 2015; Huang & Zhou, 2016) เนื้อหาการสอนเน้นมาตรฐานที่ 2 การเข้าถึงสารสนเทศ สอดคล้องกับผลการวิจัยของศิวราช ราชพัฒน์ (2547) เอลลิส จอร์นสัน และโรลลี (Eliss, Johnson, & Rowley, 2017) จูลิน กรอส และลาทัม (Julein, Gross, & Latham, 2018) พบว่าห้องสมุดส่วนใหญ่เน้นมาตรฐานที่ 2 การเข้าถึงสารสนเทศ และกลยุทธ์การสืบค้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการสืบค้นสารสนเทศเป็นทักษะพื้นฐานช่วยให้นักศึกษามีทักษะการแสวงหาความรู้ และการเรียนรู้ตลอดชีวิต นอกจากนี้การสืบค้นข้อมูลเป็นจุดเริ่มต้นของการค้นหาข้อมูลเรื่องที่สนใจ และมีความสำคัญสำหรับการทำโครงการหรืองานวิจัย เนื่องจากแหล่งข้อมูลสืบค้นมีอยู่มากมาย หากนักศึกษารู้วิธีการสืบค้นข้อมูล จะทำให้เข้าถึงสารสนเทศได้ตามต้องการสะดวก รวดเร็ว และครบถ้วน แต่อย่างไรก็ตามเนื้อหาการสอนการรู้สารสนเทศควรมีเนื้อหาครอบคลุมการประเมิน การคัด

กรองข้อมูลที่ได้คุณภาพ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ สอดคล้องกับมาตรฐานการรู้สารสนเทศของสถาบันอุดมศึกษา(ACRL, 2000) ซึ่งเป็นตัวชี้วัดความสำเร็จของนักศึกษาผู้รู้สารสนเทศ

2.3 ผลการวิจัยปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการรู้สารสนเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ

ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการรู้สารสนเทศมีทั้งปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายใน แต่ปัจจัยในที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการรู้สารสนเทศที่สำคัญ คือ หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ซึ่งได้รับผลกระทบจากปัจจัยภายนอกจาก ได้แก่ ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ส่งผลให้เกิดการเชื่อมโยง และปรากฏการณ์ทางสังคมถึงกันทั่วโลกและการแพร่กระจายของข้อมูล(เชษฐา พวงหัตถ์ 2559) เทคโนโลยีที่สร้างความพลิกผันเข้ามาทดแทนเทคโนโลยีแบบเดิม ส่งผลต่อการดำเนินชีวิตแบบเดิม การเข้าสู่สังคมดิจิทัล การเตรียมความพร้อมในการพัฒนานักศึกษาให้มีสมรรถนะดิจิทัล เป็นพลเมืองดิจิทัล โดยการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ดิจิทัล การจัดการศึกษา และกระบวนการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล เครื่องมือทางสังคม และการสร้างนวัตกรรม (วิชัย วงใหญ่ และมารุต พัฒนา 2562; ยืน ภู่วรรณ 2561; ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงอุดมศึกษาวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม2563; สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา 2562) การเปลี่ยนแปลงการใช้เทคโนโลยี ส่งผลการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้ เน้นการจัดการเรียนรู้ โดยมีนักศึกษาเป็นศูนย์กลาง ให้มีทักษะศตวรรษที่ 21 การใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ออนไลน์ เน้นการสร้างทักษะการเรียนรู้ ทักษะการรู้สารสนเทศ การรู้ดิจิทัล และทักษะการรู้เท่าทันสื่อ ทักษะทางภาษา การเรียนรู้ด้วยตนเอง และการเรียนรู้ตลอดชีวิตเป็นบัณฑิตที่มีคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ (กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม 2562; คณะทำงานเพื่อการปฏิรูปด้านการศึกษาของที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย (ทปอ) 2558; สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา 2561) และห้องสมุดได้รับจากแนวคิดเรื่องแหล่งเรียนรู้ดิจิทัลและการศึกษาแบบเปิด การพัฒนาห้องสมุดดิจิทัล การจัดพื้นที่การเรียนรู้ดิจิทัล ทำให้การเรียนรู้ไร้ขีดจำกัด ทุกสถานที่ ทุกเวลา จากแหล่งเรียนรู้ดิจิทัล แหล่งเรียนรู้ออนไลน์ และนโยบายรัฐต่อการส่งเสริมการรู้สารสนเทศของนักศึกษา นโยบายที่เกี่ยวข้องเป็นนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา และนโยบายด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ที่นำไปสู่ยุทธศาสตร์ แผนงาน โครงการ และมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง เช่น มาตรฐานการศึกษาระดับอุดมศึกษา กรอบมาตรฐานคุณวุฒิอุดมศึกษาแห่งชาติ กรอบนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร แผนพัฒนาดิจิทัล เพื่อเศรษฐกิจและสังคม และสมรรถนะดิจิทัล (กระทรวงดิจิทัล เพื่อเศรษฐกิจ และสังคม 2559; กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร 2559; สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา 2561; สำนักมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา 2560)

2.4 ผลการพัฒนารูปแบบการส่งเสริมการรู้สารสนเทศสำหรับห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏ

ผลการวิจัย พบว่า รูปแบบหุ้นส่วนความร่วมมือเพื่อการส่งเสริมการรู้สารสนเทศสำหรับห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏที่พัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกับนโยบาย แนวคิด ทฤษฎี และหลักการในระดับสากล ในเรื่องนักศึกษาเป็นศูนย์กลางการพัฒนา และหลักการหุ้นส่วนความร่วมมือ ดังนี้

2.4.1 นักศึกษาเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา ให้เป็นผู้รู้สารสนเทศ ซึ่งทักษะการรู้สารสนเทศและเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นหนึ่งในทักษะศตวรรษที่ 21 สอดคล้องกับนโยบายการพัฒนา นักศึกษา โดยมีเป้าหมายเน้นคุณภาพของผู้เรียน ตามแผนอุดมศึกษาระยะยาว 20 ปี พ.ศ. 2561-2580 กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของไทย (Office of the Higher Education Commission, 2018) มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2561 (Office of the Education Council, 2018) และแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (Office of the Education Council, 2017) ในการพัฒนา นักศึกษาให้มีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มีผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา 4.0 เน้นการเป็นผู้เรียนรู้ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของเมบี (Maybee, 2018) และชุติมา สัจจนันท์ (Sacchanand, 2018) ที่พัฒนารูปแบบการส่งเสริมการรู้สารสนเทศ โดยหลักแนวคิดที่เน้นนักศึกษาเป็นศูนย์กลาง

2.4.2 หลักการหุ้นส่วนความร่วมมือ รูปแบบที่พัฒนาขึ้นเน้นการเป็นหุ้นส่วนความร่วมมือกันทั้งหน่วยงานภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย ความร่วมมือระหว่างห้องสมุดกับคณะ โดยเฉพาะความร่วมมือระหว่างบรรณารักษ์กับอาจารย์ และความร่วมมือกับเครือข่ายห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏ สอดคล้องกับผลการวิจัย พบว่า ความร่วมมือเป็นกลยุทธ์ทางการบริหารและเป็นปัจจัยสำคัญของความสำเร็จในการส่งเสริมการรู้สารสนเทศและควรกำหนดเป็นแผนกลยุทธ์ของห้องสมุด (Rodrigues, 2015; Sacchanand, 2018) จากการทบทวนวรรณกรรมพบว่าความร่วมมือในการส่งเสริมการรู้สารสนเทศของห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยเฉพาะด้านการสอนยังมีน้อย (สันทนา กุลรัตน์ 2556) และบรรณารักษ์มีบทบาทในการสอนการส่งเสริมการรู้สารสนเทศระดับปานกลาง บรรณารักษ์ขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องการรู้สารสนเทศ และบรรณารักษ์มีไม่เพียงพอในการทำหน้าที่ส่งเสริมการรู้สารสนเทศของนักศึกษา (สุมาลี วาทีหวาน 2556) ดังนั้นกลยุทธ์การทำงานแบบหุ้นส่วนความร่วมมือจึงควรได้รับการกำหนดเป็นนโยบายของมหาวิทยาลัย สอดคล้องกับข้อเสนอแนะของบาร์ตัน (Barton 2016) โอไทด์ และไอดาโฮซา (Oude & Idahosa, 2018) ลานและทั่วมสุข (Lan & Tuamsuk, 2018) และตวง (Truong, 2015) ให้ผู้บริหารระดับสูงของสถาบันอุดมศึกษากำหนดนโยบายความร่วมมือ เพื่อให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนานักศึกษานำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ และร่วมมือกันส่งเสริมการรู้สารสนเทศ

แก่นักศึกษาให้ประสบความสำเร็จ (Bendriss, Saliba & Birch 2015; Rodrigues, 2015; Garber-Pearson & Mayers, 2017)

ความร่วมมือระหว่างบรรณารักษ์และอาจารย์ในการส่งเสริมการรู้สารสนเทศของนักศึกษาเป็นองค์ประกอบสำคัญการส่งเสริมการรู้สารสนเทศของนักศึกษา (Bendriss, Saliba & Birch 2015; Creed-Dikeogu, 2015; Gillman et al, 2017; Garber-Pearson & Mayers, 2017; Otoide & Idahosa, 2018; Igbo & Imo, 2017; Sacchanand, 2018; Troung, 2015) และเป็นกลไกสำคัญของการขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติในการส่งเสริมการรู้สารสนเทศของนักศึกษา (Bendriss, Saliba & Birch 2015; Creed-Dikeogu, 2015; Gillman et al, 2017; Igbo & Imo, 2017; Troung, 2015) ทั้งนี้เป็นเพราะกลยุทธ์การทำงานแบบร่วมมือมีการทำงานในลักษณะร่วมคิด ร่วมสอน การจัดเรียนรู้ร่วมกัน ทำให้ทุกฝ่ายช่วยกันหาวิธีแนวคิดร่วมกัน ทำให้เกิดความหลากหลายทางความคิด ซึ่งส่งผลให้เกิดประโยชน์ต่อนักศึกษา (Gillman, 2017; Ivy, 2003) บรรณารักษ์ต้องมีบทบาทในการทำงานเชิงรุก ร่วมมือ หรือทำงานอย่างเป็นหุ้นส่วน ประสานงานกับอาจารย์ในการส่งเสริมการรู้สารสนเทศ และปรับระบบการทำงานเข้าไปพบอาจารย์ (Franklin, 2013; Truong, 2015)

รูปแบบการส่งเสริมการรู้สารสนเทศที่พัฒนาขึ้น ตามความคิดเห็นของบรรณารักษ์ และอาจารย์ พบว่า มีความเหมาะสม และนักศึกษามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด และผลการประเมินหลังเรียนของนักศึกษาสูงกว่าก่อนเรียน ทั้งนี้เพราะรูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีการดำเนินการตามกระบวนการวิจัยมีการพัฒนาขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบ ผลการศึกษาระดับการรู้สารสนเทศของนักศึกษาที่เป็นกลุ่มเป้าหมายหลัก และนำไปประเมิน โดยผู้ทรงคุณวุฒิและทดลองใช้กับกลุ่มนักศึกษา อาจารย์ และบรรณารักษ์ ตามกลยุทธ์ที่เลือกใช้ คือการทำงานแบบหุ้นส่วนความร่วมมือระหว่างบรรณารักษ์กับอาจารย์ ซึ่งเป็นกลยุทธ์สำคัญที่พบจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องเป็นการยืนยันรูปแบบที่พัฒนาขึ้นสามารถนำไปใช้ในการส่งเสริมการรู้สารสนเทศของนักศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ชุตินา สัจจามันท์ 2559; Gillman, 2017; Hseih, Mcminimon & Yang, 2013)

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยนี้ไปใช้

การนำรูปแบบที่พัฒนาขึ้นไปใช้ให้บรรลุวัตถุประสงค์ จำเป็นต้องยึดหลักการพัฒนานักศึกษาเป็นศูนย์กลาง การสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ใหม่ และที่สำคัญการพัฒนาวัฒนธรรมองค์กรที่ส่งเสริมการทำงานแบบหุ้นส่วนความร่วมมือ โดยผู้บริหารมหาวิทยาลัย

มีบทบาทในการกำหนดนโยบาย และการขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติ อาจารย์ บรรณารักษ์ และผู้เกี่ยวข้อง ในการดำเนินการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติตามแนวทางกลยุทธ์การทำงานแบบหุ้นส่วนความร่วมมือที่กำหนดไว้ ประเด็นสำคัญของความสำเร็จของการนำผลการวิจัยนี้ไปใช้ มีดังนี้

1. ความเข้าใจและความตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นของผู้บริหาร มหาวิทยาลัยทุกระดับ ในการกำหนดนโยบาย และการขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติในการดำเนินการบูรณาการพันธกิจของคณะ ห้องสมุด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนานักศึกษา เป็นองค์รวม

2. ความตระหนักถึงความสำคัญและการพัฒนาสมรรถนะของอาจารย์ บรรณารักษ์ และผู้เกี่ยวข้องกับการพัฒนานักศึกษาให้เป็นผู้รู้สารสนเทศ ได้แก่ ทักษะการรู้สารสนเทศ การรู้ดิจิทัล และการรู้เท่าทันสื่อ และทักษะการสอนแบบบูรณาการ

3. หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการทักษะการรู้สารสนเทศ การรู้ดิจิทัล และการรู้เท่าทันสื่อ และมีกรนำเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมยุคดิจิทัล

3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไปดังนี้

1. การพัฒนาสื่อการสอนการรู้สารสนเทศ บทเรียนออนไลน์ MOOC เกมให้สอดคล้องกับความต้องการและพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักศึกษายุคใหม่

2. การพัฒนาต้นแบบการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการการรู้สารสนเทศ ในหลักสูตรและรายวิชาที่มีเนื้อหาเฉพาะต่าง ๆ

3. การพัฒนาแนวปฏิบัติที่ดีในการบูรณาการส่งเสริมการรู้สารสนเทศกับการพัฒนาทักษะการรู้ดิจิทัล และการรู้เท่าทันสื่อในการส่งเสริมการรู้สารสนเทศของนักศึกษา โดยทำงานแบบหุ้นส่วนความร่วมมือระหว่างบรรณารักษ์และอาจารย์

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กนกวรรณ ชินอ่อน, และกันยารัตน์ เควียเช่น. (2554). การส่งเสริมการรู้สารสนเทศในรายวิชา
โครงการคอมพิวเตอร์ 1 ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4
มหาวิทยาลัยขอนแก่น วิทยาเขตหนองคาย. *วารสารสารสนเทศศาสตร์*, 29(1), 13-20.
- กนิฐา แสงกระจ่าง และณเมณ จีรังสุวรรณ. (2560). แหล่งทรัพยากรการศึกษาแบบเปิดสำหรับการ
เรียนในยุคดิจิทัล. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง*. 6(1) : 19-28.
- กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (2562). นโยบายและยุทธศาสตร์การ
อุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ.2563-2570.
สืบค้นจาก <https://www.mhesi.go.th/index.php/stg-policy/930-2563-2570.html>.
- กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม. (2559). *แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม*.
กรุงเทพฯ: กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร.
- กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม. (2560). *นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนา
ดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม*. สืบค้นจาก
<https://onde.go.th/assets/portals/1/files/620425-Government%20Gazette.PDF>.
- กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร. (2559). *แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและ
สังคม*. กรุงเทพฯ: กระทรวง.
- กัมปนาท คูศิริตัน และกอบสุข คงมนัส. (2558). แนวทางการพัฒนาบทเรียนแสวงรู้เพื่อการ
ส่งเสริมการรู้สารสนเทศของผู้เรียนระดับอุดมศึกษา. *วารสารมหาวิทยาลัยนครพนม*,
5(3), 97-103.
- กาญจนา จันทร์สิงห์ ชุตินา สัจจามันท์ และจันทิมา เขียวแก้ว. (2560). การพัฒนากรอบสมรรถนะ
ด้านการวิจัยของบรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา. *วารสารวิจัยสมาคม
ห้องสมุดแห่งประเทศไทย*, 10(1), 1-15.
- กิตติพงษ์ พุ่มพวง, ฐาปนีย์ ธรรมเมธา, อรรถวิทย์ ฒ ตะกั่วทุ่ง และปานใจ ชารทัศนวงศ์. (2563).
การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนอิเล็กทรอนิกส์นึ่งด้วยการเรียนรู้ร่วมกันผ่านสังคม
ออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศ สำหรับผู้เรียนระดับปริญญาตรี
คณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์*, 22(1), 29-44.
- กิตติศักดิ์ เนียมแก้ว. (2559). ระบบนำชมห้องสมุดเสมือนจริง: JFK360 Virtual Library Tour.
สืบค้นจาก <https://pulinet.oas.psu.ac.th/index.php/journal/article/view/143>.

- คุรุสภา. (2560). *สาระความรู้ตามวิชาชีพครู*. สืบค้นจาก <http://site.ksp.or.th/about.php?site=testingeva&SiteMenuID=35>
- คำพรรณ สุขผล. (2556). *การรู้สารสนเทศของนักศึกษาปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยสุภานุวงศ์ ประเทศสาธารณรัฐ ประชาธิปไตยประชาชนลาว*. (การค้นคว้าแบบอิสระ ปริญญา มหาบัณฑิตไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- ชนิดดา เพ็ชรประยูร ชูศรี เลิศรัตน์เดชากุล และนนทิรัตน์ พัฒนภักดี (2554). ความสามารถในการปรับตัวของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ในมหาวิทยาลัยของรัฐ. *วารสารวิชาการพระจอมเกล้าพระนครเหนือ*. 2(1), 157-166.
- ชุตินา สัจจันนท์. (2550). การสอนการรู้สารสนเทศ: การสอนและการวิจัย. *วารสารห้องสมุด*, 51(2 ฉบับพิเศษ), 27-45.
- _____. (2556). *การรู้สารสนเทศ: แนวคิด การศึกษาและวิจัยในประเทศไทยและกลุ่มประชาคมอาเซียน*. [พาวเวอร์พอยต์]. สืบค้นจาก file:///C:/Users/Admin/Downloads/Documents/20130401-chutima-IL(CC-307-01-AM)pdf.pdf
- ชุตินา สัจจันนท์. (2561). *การพัฒนาการรู้สารสนเทศ สื่อและดิจิทัลสำหรับนักศึกษาทางไกลระดับอุดมศึกษา* (รายงานวิจัย). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- _____. (2562). สภาพการพัฒนาการรู้สารสนเทศสื่อและดิจิทัลสำหรับนักศึกษาทางไกล มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช และมหาวิทยาลัยโพลีเทคนิคแห่งประเทศไทยฟิลิปปินส์ระบบเปิด. *วารสารมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช*, 32(2), 55-69.
- _____. (2563). ความฉลาดรู้เรื่องสารสนเทศในสภาพแวดล้อมดิจิทัล. *ว.สังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์*, 46(1), 1-17.
- เชษฐา พวงหัตถ์. (2559). โลกศึกษา โลกาภิวัตน์ และความเป็นพลเมือง. *วารสารสงขลานครินทร์ ฉบับมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*. 22(1), 28-86.
- จันทร์ฉาย วีระชาติ. (2555). *ปัจจัยการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อทักษะการรู้สารสนเทศของนักศึกษา ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์)*. มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- จิตชญา กรสันเทียะ. (2556). *ปัจจัยที่ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนการรู้สารสนเทศสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์)*. มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.

- จินตนา กลิ่นนันท. (2559). ผลการใช้บทเรียนอีเลิร์นนิ่งแบบปฏิสัมพันธ์เพื่อการส่งเสริม
การรู้สารสนเทศดิจิทัลสำหรับนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ.
สักทอง: วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ (สทสม.), 22(2), 12-24.
- จิตติ คำหอมกุล. (2554). การส่งเสริมการรู้สารสนเทศสำหรับนักศึกษาในห้องสมุดมหาวิทยาลัย.
(วิทยานิพนธ์ปริญญาโท) ไม้ได้ตีพิมพ์. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- จิตติมา กลิ่นทอง. (2549). ความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์ในการบริการห้องสมุด
มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์. (วิทยานิพนธ์ปริญญา
โท) ไม้ได้ตีพิมพ์. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- ณัฐภัทร คิณเวส และฐาปนี. (2559). การศึกษารูปแบบการจัดการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดแบบ
MOOC ของอุดมศึกษาไทย. วารสาร *Veridian E Journal* สาขามนุษยศาสตร์และ
สังคมศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ. 9(3), 1463-1479.
- ณัฐภรณ์ เสาร์ยะวิเศษ. (2562). รูปแบบการสอนการรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี
มหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทย. วารสาร *จันทรเกษมสาร* 25(1), 108-124.
- ดวงแก้ว เงินพุลทรัพย์. (2559). การพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี
สาขาวารสารศาสตร์ (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท) ไม้ได้ตีพิมพ์. มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- ดวงทิพย์ วิบูลย์ศักดิ์ชัย. (2555). การพัฒนารูปแบบความร่วมมือด้านการวิจัยระหว่างมหาวิทยาลัย
กับภาคอุตสาหกรรม. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท) ไม้ได้ตีพิมพ์. มหาวิทยาลัยศรีน
ครินทร์วิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- ดิดดชัย เมตตาริกานนท์, และอรธรัตน์ บัณฑิต. (2554). การรู้สารสนเทศและการบูรณาการการสอนผู้การ
สอนของอาจารย์มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์. วารสาร *สังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์*,
37(1), 71-85.
- เดือนเพ็ญ หัสขันธ์ และภรณ์ สิริโชติ. (2563). การรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี
มหาวิทยาลัยราชภัฏ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วารสาร *บัณฑิตศึกษา*, 17(76), 238-244.
- เทอดศักดิ์ ไม้เท้าทอง. (2554). การบูรณาการการรู้สารสนเทศในกระบวนการเรียนการสอนรายวิชา
ศึกษาทั่วไป หลักสูตรระดับปริญญาตรี (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท) ไม้ได้ตีพิมพ์.
มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.
- _____. (2562). *ทักษะการรู้สารสนเทศในศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ : กรีน ไทฟ์ พรินต์ติ้ง เฮ้าส์.

- ชนัชพร ศิริจิระชัย นฤมล รักษาสุข และสมาน ลอยฟ้า. (2559). การใช้บทเรียนอิเล็กทรอนิกส์เพื่อส่งเสริมการรู้สารสนเทศที่มีปฏิสัมพันธ์แตกต่างกันของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี. *วารสารสารสนเทศศาสตร์*, 34(2), 26-49.
- นพรัตน์ พนอพัฒนาวชัย และนฤมล รื่นไวย. (2561). ห้องสมุดไทยจะก้าวไปกับไทยแลนด์ 4.0. *วารสารห้องสมุด*. 62(2), 89-107.
- นริศรา ลอยฟ้า. (2559). *การรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ*. ศรีสะเกษ (รายงานวิจัย). ศรีสะเกษ: มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ.
- นฤมล ศิระวงษ์. (2561). การศึกษาทักษะการรู้สารสนเทศสำหรับนิสิตครู มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยชนบุรี*, 12(29), 97-105.
- นัทธีรัตน์ พิระพันธ์. (2557). การพัฒนารูปแบบการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สำหรับผู้เรียนในระดับอุดมศึกษา. *วารสารศึกษาศาสตร์ ม.สงขลานครินทร์*, 25(3), 20-32.
- นันทนา เลขเกิด. (2559). *การรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี* (รายงานวิจัย). สุราษฎร์ธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- นิรมล ช่อม. (2559). ทักษะการรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม. *วารสารจันทรเกษม*, 22(42), 71-82.
- นุริดา จะปะกียา. (2552). *การรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา* (รายงานวิจัย). ยะลา: คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- นุริดา จะปะกียา ชุติมา คำแก้ว และซุลฟีกอร์ มาโซ. (2557). การพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศของนักศึกษสถาบันอุดมศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ (รายงานวิจัย). ยะลา: มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). *วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย เล่ม 1*. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2552. (2552, สิงหาคม 31). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 126 ตอนพิเศษ 125ง, 17-19.
- ประกาศเรื่อง นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม. (2562, เมษายน 11). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 136 ตอนที่ 47 ก, 1-69.
- ประอรนุช โปร่งมณีกุล. (2554). การรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 ภาคปกติ มหาวิทยาลัยราชภัฏในภูมิภาคตะวันตก. *วารสารวิชาการราชภัฏตะวันตก*, 6,1, 57-66.

- ปาริชาติ เสาร์ชะวิเศษ. (2556). *รูปแบบการสอนการรู้สารสนเทศของนักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทย* (รายงานวิจัย). กรุงเทพฯ: คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- ปาริชาติ แสงระชัญ. (2559). บริการสารสนเทศในห้องสมุดดิจิทัล. *วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย*, 11(38), 1-10.
- ปิยะนุช สุกจิต. (2553). *ระดับความสามารถด้านการรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา* (รายงานวิจัย). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- พรทิพา คำเนิน. (2548). *การรู้สารสนเทศของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์* (รายงานวิจัย). บุรีรัมย์: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- พระราชบัญญัติสถานนโยบายอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ และนวัตกรรมแห่งชาติ พ.ศ. 2562. (2562, พฤษภาคม 1) *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 136 ตอนที่ 57 ก, 8-41.
- พรชนิตว์ ถีนาราช และอังสนา ชงชัย. (2559). ข้อเสนอรูปแบบการจัดการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมทักษะการรู้สารสนเทศจากผลการศึกษาระดับการรู้สารสนเทศของ นักศึกษาปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. *อินฟอร์เมชัน*, 23(2), 18-33.
- พิชญ์สินี มะ โน. (2562). ผลกระทบการเปลี่ยนแปลงในยุค digital disruption ต่อการศึกษา the impact of digital disruption to the education. *วารสารอุตสาหกรรม*. 18(1), 1-6.
- เพชรรา บุคสีทา. (2561). *แนวทางการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21*. สืบค้นจาก <https://fms.kpru.ac.th/pr-all/pr-km/pr-km-2560/4908/>
- มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. สำนักงานวิทยาลัยบูรณาการศาสตร์. (2561). *โครงการบัณฑิตพันธุ์ใหม่*. สืบค้นจาก <https://sis.ku.ac.th/klsd>
- ยีน ภู่วรรณ. (2559). *การจัดการเรียนการสอนในบริบทดิจิทัล: Effective Learning and Teaching in Digital Eco-system*. เอกสารประกอบการบรรยายพิเศษ ณ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- (2562). *เทคโนโลยีที่สร้างความพลิกผัน (Disruptive Technology)*. ในการสัมมนาวิชาการ “Smart Library to Smart Society”. สืบค้นจาก http://www.thailibrary.in.th/2019/03/01/disruptive-tech-2/?fbclid=IwAR0hMLoJfRHXWJUIXkkyKLAkTzbotHLxsJC5Cs0HewPI2sddmXoNLF_J8.

- _____. (2562). เทคโนโลยีดิจิทัลกับการพัฒนาคลังทรัพยากรการศึกษาแบบเปิด เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้: รูปแบบ ต้นแบบ. สืบค้นจาก <https://km.li.mahidol.ac.th/wpcontent/uploads/2019/04/yoen.pdf>.
- รัตนะ อินจ้อย. (2553). การรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตต์ (รายงานวิจัย). อุดรดิตต์: สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตต์.
- ราตรี นันทสุนกข์. (2553). หลักการวัดและประเมินผล. สุราษฎร์ธานี: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- รุ่งโรจน์ แก้วอุไร และชโรชินี ชัยมินทร์. (2562). พื้นที่การเรียนรู้สำหรับผู้เรียนยุคดิจิทัลในสถาบัน. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร, 21(4), 366-378.
- วนิดา นเรชฌน์. (2555). การศึกษาทักษะการรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา (รายงานวิจัย). นครราชสีมา: โปรแกรมวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- วรรณรัตน์ บรรจงเขียน. (2551). การรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา (รายงานวิจัย). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- วัลย์ลักษณ์ อมรสิริพงศ์. (2561). การรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม. วารสารสารสนเทศศาสตร์, 36(3), 42-66.
- วาฤทธิ์ นวลนาง และอุดม หอมคำ. (2559). การรู้สารสนเทศของนักศึกษาคณะ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์. วารสารไอซีทีเพื่อการศึกษา, 2(1), 45-54.
- วิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒนาผล. (2562). การจัดการเรียนรู้ในยุค disruptive innovation. กรุงเทพฯ: ศูนย์ผู้นำนวัตกรรมหลักสูตรและการเรียนรู้.
- วิลาส ววงศ์. (2559). การศึกษาแบบเปิด (open education) (2): open textbook. สืบค้นจาก <https://www.facebook.com/notes/vilas-wuwongse/>
- ลัดดาวัลย์ อยู่แสงทอง, แหวดา เตชาทวิวรรณ และศศิพิมล ประพินพงศกร. (2562). การประเมินทักษะการรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์. วารสารวิจัย สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยฯ, 12(1), 13-28.
- ศตพล ษศกรกุล และกันยรัตน์ เถียวเช่น. (2557). การพัฒนาบริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้าเสมือนสำหรับห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาโดยใช้แนวคิดห้องสมุด 2.0. วารสารสารสนเทศศาสตร์, 32(3), 1-18.

- ศุภรชตรา แสนวา. (2557). บทบาทและความรู้ความสามารถของบรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา. วารสารพฤติกรรมศาสตร์เพื่อการพัฒนา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 6(1), 103-120.
- ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (2563). เทคโนโลยีโลกเสมือนก้าวสู่โลกความจริง. สืบค้นจาก <https://www.ops.go.th/main/index.php/knowledge-base/article-pr/675-interface-technology-vr-ar-mr>
- สังวาลย์ ตุกพิมาย สารภี วรรณตรง และสุภาสินี วิเชียร. (2555). การรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ (รายงานวิจัย). สุรินทร์: มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์.
- สังจารย์ ศิริชัย. (2552). การพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศของนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ. (วิทยานิพนธ์ปริญญาคุชฎบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.
- สันทนา กุลรัตน์ (2556). แนวทางการพัฒนาความร่วมมือระหว่างอาจารย์และบรรณารักษ์ในการส่งเสริมการรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏ (วิทยานิพนธ์ปริญญาคุชฎบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2561). กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2552. กรุงเทพฯ: สำนักงาน.
- _____. สำนักนโยบายและแผนการอุดมศึกษา. (2561). แผนอุดมศึกษาระยะยาว 20 ปี พ.ศ. 2561-2580. กรุงเทพฯ: สำนักงาน.
- สำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม. (2562). นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (พ.ศ.2561-2580). สืบค้นจาก http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2562/A/047/T_0001.PDF
- สำนักงานที่ประชุมอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏ (2562). ยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นระยะ 20 ปี (พ.ศ.2560-2579) (ฉบับปรับปรุง 11 ตุลาคม 2561). กรุงเทพฯ: สำนักงาน.
- สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2559). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบสอง พ.ศ.2560-2564. กรุงเทพฯ: สำนักงาน.
- สำนักงานราชบัณฑิตยสภา. (2562). พจนานุกรมศัพท์ศึกษาศาสตร์ร่วมสมัย ชุดความฉลาดรู้ (literacy) ฉบับราชบัณฑิตยสภา. กรุงเทพฯ: สำนัก.

สำนักเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579. กรุงเทพฯ: สำนัก ฯ.

_____. (2561). *มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ.2561*. กรุงเทพฯ: สำนัก.

สุพิศ ศิริรัตน์. (2554). *การรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทฉบับที่ ๓ ไม่ได้ตีพิมพ์)*. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.

สุมาลี วาทีหวาน. (2556). *บทบาทในการสอนการรู้สารสนเทศของบรรณารักษ์ห้องสมุด มหาวิทยาลัยของรัฐ (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทฉบับที่ ๓ ไม่ได้ตีพิมพ์)*. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.

สุมาลี วาทีหวาน อารีย์ ชื่นวัฒนา และพวา พันธุ์เมฆา. (2556). บทบาทในการสอนการรู้สารสนเทศของบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัยของรัฐ. *วารสารบรรณศาสตร์ มศว.* 6(2), 32-46.

หอสมุดและคลังความรู้มหาวิทยาลัยมหิดล. (2561). *การรู้สารสนเทศ*. สืบค้นจาก

<https://mooc.mahidol.ac.th/courses/course-v1:MU-LI+IL101+2018/about>.

อลิษา สรเดช และอรนุช เสวตรัตนเสถียร. (2561). ความคาดหวังของผู้บริหารห้องสมุด มหาวิทยาลัยต่อทักษะของบรรณารักษ์เรื่องเทคโนโลยีเว็บ 2.0 ที่ใช้สำหรับงานบริการสารสนเทศ. *วารสารนาคบุตรปริทรรศน์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช*, 10, 48-59.

อังคณา แวซอเหาะ และสุชาทิพย์ เกียรติวานิช. (2553). *การรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร*. กรุงเทพฯ: คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.

Association of College & Research Libraries . (n.d.). Chapter 14: standards, guidelines, and frameworks. Retrieved from <http://www.ala.org/acrl/resources/policies/chapter14>

_____. (2000). Information literacy competency standards for higher education. Retrieved from <http://www.ala.org/acrl/standards/informationliteracycompetency>.

_____. (2011). Guidelines for instruction programs in academic libraries. Retrieved from <http://www.ala.org/acrl/standards/guidelinesinstruction>.

_____. (2015a). *Characteristics of programs of information literacy that illustrate best practices: A guideline*. Chicago, Ill: American Library Association.

_____. (2015b). *Guidelines for university library services to undergraduate students*. Retrieved from <http://www.ala.org/acrl/standards/ulsundergraduate>.

- _____. (2016). Framework for information literacy for higher education. Retrieved from http://www.ala.org/acrl/sites/ala.org.acrl/files/content/issues/infolit/Framework_ILHE.p.
- _____. (2017). *Roles and Strengths of Teaching Librarians*. Retrieved from <http://www.ala.org/acrl/standards/teachinglibrarians>.
- Adams, C., Buetow, S, Edlin, R, Zdravkovic, N, & Heyligers. (2016). A collaborative approach to integrating information and academic literacy into the curricula of research methods courses. *The Journal of Academic Librarianship*, 42(3), 222-231.
- Anafa, P. & Filson, C. (2014). Promoting information literacy among undergraduate students of Ashesi University College. *Library Philosophy and Practice (e-journal)*. 1032. Retrieved from <https://digitalcommons.unl.edu/libphilprac/1032>.
- Aharony, N. & Gazit, T. (2019). Factor affecting students' information literacy self-efficacy. *Library Hi Tech*. 37(2), 183-191.
- American Library Association. (1998). *American Library Association Presidential Committee on information literacy: final report*. Retrieved from <http://www.ala.org/acrl/publications/whitepapers/progressreport>.
- _____. (2000). *Information literacy competency standards for higher education*. Retrieved from <http://www.ala.org/acrl/standards/informationliteracycompetency>.
- _____. (2009). *ALA's core competencies of librarianship*. Retrieved from <http://www.ala.org/ala/educationcareers/corecomp/corecompetences/finalcorecompstat09.pdf> 2009.
- _____. (2018). *ACRL/EBSS instruction for educators committee*. Retrieved from <http://www.ala.org/acrl/ebss/acr-ebssbie>
- Alsana, N.O. (2017). Female Saudi pre-service teachers' competency information literacy, perceptions of future classroom practice, and the role of librarians. (Doctoral dissertation). Southern Illinois University Carbondale, Illinois.
- Alewine, M C. & Canada, M. (2017). *Introduction information literacy for students*. New Delhi: John Wiley & Sons.

- Alton, G et al. (2013). *Media and information literacy : policy & strategy guidelines*. France: UNESCO. Retrieved from <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000225606>
- ANZIL. (2004). *Australian and New Zealand information literacy framework*. (2nd ed.) Retrieved from <http://www.caul.edu.au/content/upload/files/info-literacy/InfoLiteracyFramework.pdf>.
- Anyim, W.O. (2018). Assessment of ICT literacy skills of digital library users and staff in Salem University Lokoja, Kogi. *Library Philosophy and Practice (e-journal)*. 1801. Retrieved from <https://digitalcommons.unl.edu/libphilprac/1801>.
- Aharony, N. and Gazit, T. (2019). Factors affecting students' information literacy self-efficacy. *Library Hi Tech*. 37(2), 183-196.
- Association of College & Research Libraries. (2000). *Information literacy competency standard for higher education*. Retrieved from <http://www.ala.org/ala/acrlsstandards/informationliteracycompetency.cfm>.
- _____. (2015). *Information literacy competency standards for higher education*. Retrieved from <http://www.ala.org/acrt/standards/informationliteracycompetency>
- _____. (2019). *Characteristics of programs of information literacy that illustrate best practice a guideline*. Retrieved from <http://www.ala.org/ala/mgrp/divs/acrl/standards/characteristics.cfm>.
- Baggia, A, Znidarsic, A, Borstnar, M. K., Pucihar, A, Sorgo, A, Bartol, T & Dolnicar, D. (2016). Factors influencing the information literacy of students: preliminary analysis. In *Bled eConference* (p. 2). Bled, Slovenia. Retrieved from file:///C:/Users/Admin/Downloads/Documents/4_Baggia.pdf.
- Bailey, D. L. (2008). *The teaching role of librarians at the United States service academy libraries*. (Doctor dissertation). Capella University, Minnesota.
- Banik, P & Kumar, B. (2019) Impact of Information Literacy Skill on Students' Academic Performance in Bangladesh. *International Journal of European Studies*. 3(1), 27-33. doi: 10.11648/j.ijes.20190301.15.

- Barui, T. & Barui, S. N. (2016). *Information literacy and librarian-faculty collaboration in academic library for sustainable teaching learning environment: An integrated approach*. Retrieved from https://www.researchgate.net/publication/309486483_Information_Literacy_and_LibrarianFaculty_Collaboration_in_Academic_Library_for_Sustainable_Teaching_Learning_Environment_An_integrated_approach.
- Basili, C. (2011). A framework for analyzing and comparing information literacy policies in European countries, *Library Trends*, 60(2), 395-418.
- Bendriss, R, Saliba, & Birch, S. (2015). Faculty and librarians' partnership: design a new framework to development information fluent future doctor. *The Journal Academic Librarianship*, 41(6), 1-18.
- Bernard, D. (2012). IIST 649: information literacy instruction: Theory and Technique (7919). Retrieved from https://www.albany.edu/ceas/images/649_SP12_Bernard.pdf
- Bond, P. (2015). Information literacy in MOOCs. *Current Issues in Emerging eLearning*. 2(1), Article 6. Retrieved from <https://scholarworks.umb.edu/ciee/vol2/iss1/6>.
- Bardo J.W. & Hardman J.J. (1982). *Urban Sociology :A systematic introduction*. New York: F.E. Peacock Publishers, Inc.
- Brady, L. (2009). A collaborative approach to information literacy: first-year composition, writing center, and library partnerships at West Virginia University. *Faculty & Staff Scholarship*. 1210. Retrieved from https://researchrepository.wvu.edu/faculty_publications/1210.
- Bradley, C. (2013). Information Literacy Policy Development in Canada: Is It Time?. Partnership: *The Canadian Journal of Library and Information Practice and Research*. 8 (2), 1-29.
- Breivik, P.S. & Gee, E.G. (1989). *Information literacy: revolution in the library*. New York: Macmillan.
- Bruce, C. (2004). Information Literacy as a Catalyst for Educational Change: A Background Paper. Proceedings for the 3rd International Lifelong Learning Conference, Yeppoon, 8-19. Retrieved from http://eprints.qut.edu.au/4977/1/4977_1.pdf
- Burkhardt, G. (2003). enGauge 21st century skills: literacy in the digital Age. Retrieved from <http://pict.sdsu.edu/engage21st.pdf>.

- Canadian Association of Research Libraries. (2010). Core competencies for 21st century CARL librarians. Retrieved from http://www.carl-brc.ca/uploads/pdfs/core_comp_profile-e.pdf.
- Chanchinmawia, F & Verma, M.K. (2018). *Information literacy competency of among faculty Members and research scholars of Mizoram university in digital environment*. (Doctoral dissertation). Mizoram university, Aizawl.
- Chang, Cheng-Ping & Lian, Yu-Han & Zhang, Dan-Dan & Wang, Si-Chen. (2016). The influence of students information literacy competency on creativity under the regulation of classroom climate. *Creative Education*. 7(11), 1551-1560.
- Creed-Dikeogu, G. (2015). Learning through collaboration and partnership. *Kansas Library Association College and University Libraries Section Proceedings*. 5(1), 3-6.
- Chen, L. (2011). The effects of integrated information literacy in science curriculum on first-grade students' memory and comprehension using the super3 Model. *Knowledge Management & E-Learning: An International Journal*. 3, 399-411.
- Chen, K & Lin, P-C. (2011). Information literacy in university library user education. *Aslib Proceedings - ASLIB PROC*, 63(4), 399-418.
- Chen, L. C., Chen, Y.-H & Ma, W.-I. (2014). Effects of integrated information literacy on science learning and problem-solving among seventh-grade students. *Malaysian Journal of Library and Information Science*, 19(2), 35-51.
- Charter Institute of Library and Information Professional. (2003). *Information literacy: Definition*. Retrieved from <http://www.cilip.org.uk/get-involved/advocacy/information-literacy/pages/definition.aspx>.
- Christensen, C. (2020). Disruptive innovation in higher education. Retrieved from <https://www.boisestate.edu/bluereview/disruptive-innovation-in-higher-education>.
- Coates, H. (2013). Exploring the disconnect between information literacy skills and self estimates of ability in first-year community college students. *Evidence Based Library and Information Practice*, 8(2), 264-266.
- Cummings. TG. & Worley, C.G. (2013). *Organization development and change*. 10th ed. Stamford, CT: Cengage Learning.

- Corral, S. (2008). Information literacy strategy development in higher education An exploratory study. *International Journal of Information Management*, 28, 26-37.
- Crane, B. E. (2017). *How to teach: A practical guide for librarians*. (2nd ed.). Lanham: Roman & Littlefield.
- Creed-Dikeogu, G. (2015). Learning Through Collaboration and Partnership. *Kansas Library Association College and University Libraries Section Proceedings*, 5(1), 1-6.
- Detlor, B, Julien, H, Wilson, R, & Serenko, A. (2011). Learning outcomes of information literacy instruction at business school. *Journal of the American Society for Information Science and technology*. 62(3), 572-585.
- Detlor, B., Julien, H., Serenko, A., & Booker, L. (2010). Factor affecting student learning outcomes of information literacy instruction. *ASIST*, Pisburgh, P.A, Retrieved from file:C:/Users/Admin/Downloads/Documents/Factors_affecting_student_learning_outco.pdf
- D'Angelo, Barbara J., Jamieson, Sandra, Maid, Barry, & Walker, Janice R. (Eds.). (2016). *Information literacy: Research and collaboration across disciplines: Perspectives on writing*. The WAC Clearinghouse; University Press of Colorado. Retrieved from <https://wac.colostate.edu/books/perspectives/infolit/>
- Eliss, C., Johnson, F., & Rowley, J. (2017). Promoting information literacy: perspectives from UK Universities. *Library Hi Tech*, 35(1), 53-70.
- Emisiko, M. & Severina P, N. (2018). Enhancing lifelong learning tendencies through information literacy practices in higher education institutions: a case of cooperative University of Kenya. *International Journal of Social Sciences and Information Technology*. 5(10), 169-180.
- Emiri, O. T. (2015). Digital literacy skills among librarians in university libraries in the 21st century in edo and delta states. *International Journal of scientific & Technology Research*, (8), 153-159.
- Fabbi, J.L. (2015). Fortifying the pipeline: A quantitative exploration of high school factors impacting the information literacy of first-year college students. *College & Research Libraries*. 76(1), 31-42.

- Fang, C. (2013). *Chinese librarianship in the digital era*. Witney, United Kingdom: Woodhead publishing.
- Ferdows, J. and Ahmed, S.M.Z. (2015). An empirical investigation of information skills among undergraduate students at Dhaka University. *Library Review*, 64(4/5), 274-284.
- Flavin, M (2012). Disruptive technologies in higher education. *Research in Learning Technology Supplement: ALT-C 2012 Conference Proceedings*. 102-111.
- Franklin, K.Y. (2013). *Faculty librarian interprofessional collaboration and information literacy in higher education*. Retrieved from <https://eric.ed.gov/?id=ED553119>
- Foo, S, Zhang, X, Chang, Y, Majid, S, Mokhtar, A.I., Sin, J. & Theng, Y. (2013), Information literacy skills of humanities, arts, and social science tertiary students in Singapore. *Aslib Journal of Information Management*. 66(1), 54-76.
- Ganaie, S.A. (2013). *Role of university libraries in promoting the digital literacy: the indian perspective*. Retrieved from file:///C:/Users/Admin/Downloads/Documents/ Role_of_University_Libraries_in_Promotin.pdf
- Garber-Pearson, R. & Myer, P. (2017). *Modeling effective faculty-librarian collaboration*. Retrieved from <https://www.washington.edu/teaching/2017/06/10/modeling-effective-faculty-librarian-collaboration/>
- Geo-JaJa, M.A. & Majhanovich, S. editor. (2016). *Effects of globalization on education systems and development*. Netherland: Sense Publishers.
- Gillman, N.V, Sagas, J, Camper, M & Norton, A.P. (2017). A faculty-librarian collaboration success story : Implementing a teach-the-teacher library and information literacy instruction model in first-year agricultural science course. *Library Trends*, 65(3), 339-358.
- Godbey, S. (2018). Testing future teachers: A quantitative exploration of factors impacting the information literacy of teacher education students. *College & Research Libraries*, 79, 5 Retrieved from <https://crl.acrl.org/index.php/crl/article/view/16764/18769>.

- Greer, K., Swanberg, S., Hristova, M., Switzer, A., Daniel, D., & Wynn, P, S. (2012).
Beyond the web tutorial: development and implementation of an
online, self-directed academic integrity course at Oakland university.
The Journal of Academic Librarianship, 38, 251–258.
- Griffith University. (2020). *The Academic Skills Model (ASM)*. Retrieved from
<https://www.griffith.edu.au/library/teaching/resources/academic-skills-model-online>
- Guise, J.L., Goosney, J, Gordon, S. & Heather, P.(2008). Evolution of a summer research/writing
workshop for first-year university students. *New Library World*, 109(5/6):235-250.
- Hallam, G., Thomas, A & Beach, B. (2017). *Creating a connected future through information
and digital literacy: strategic directions at the University of Queensland Library*.
Queensland : The University of Queensland Library.
- Hassan, B & Mansor, Y. (2009). *Role of academic libraries in promoting information
literacy among students of higher learning institutions*. Retrieved from
<https://www.researchgate.net/publication/236027244>.
- Hassasni, A. (2015). The role of information literacy in higher education: an initiative at
at Al Akhawayn University in Moroco. Nodic, *Journal of Information literacy in
Higher Education*, 7(1), 32-35.
- Hilmi, M.F. (2016). Disruptive innovation in education: open learning, online
learning, MOOCs and what next?. *International Journal of Humanities and Social
Science Invention*.5(10): 49-53. [http://www.ijhssi.org/papers/v5\(10\)/version-3/H5103049053.pdf](http://www.ijhssi.org/papers/v5(10)/version-3/H5103049053.pdf)
- Hoag, B. (2016). *Opposites or perfect partners: Student affairs and libraries in collaboration to
advance student learning*. (Doctor dissertation). Retrieved from
http://rave.ohiolink.edu/etdc/view?acc_num=bgsu1463069534.
- Howard, H. (2012). Looking to the future: Developing an academic skills strategy to ensure
information literacy survives in a changing higher education world.
Journal of Information Literacy, 6(1), 72-81. Retrieved from
<https://ojs.lboro.ac.uk/JIL/article/view/LLC-V6-I1-2012->

- Hseih, M.L., Mcmanimon, S. & Yang, S. Faculty librarian collaboration in improving information literacy of educational opportunity program students. *Reference Services Review*.41(2), 313-335.
- Huang, R., Li, B. & Zhou, L. (2016). Information literacy instruction in Chinese universities: MOOCs versus the traditional approach. *Library Hi Tech*, 34(2), 286-300.
- Ilogho, J.E. (2014). Information Literacy Search Skills of Students in Five Selected Private Universities in OgunState, Nigeria: A Survey. *Library Philosophy and Practice* (e-journal). Paper 1040. Retrieved from <http://digitalcommons.unl.edu/libphilprac/1040>.
- Igbo, H. U. & Imo, N, T. (2017). Collaborative teaching as a strategy for imparting information literacy in students: faculty – librarian perceptions. *Library Philosophy and Practice (e-journal)*, 1548. Retrieved from <http://digitalcommons.unl.edu/libphilprac/1548>.
- Ivy, R. (2003). Information literacy : How to librarians and work on partnership to deliver effective learning program?. *Australian Academic Research Libraries*, 34(2), 100-113. doi.org/10.1080/00048623.2003.10755225
- Julien, H. & Boon, S. (2004). Assessing instructional outcomes Canadian Academic Libraries. *Library & Information Science Research*, 26, 121-139.
- Julien, H., Gross, M., & Latham, D. (2018). Survey of information literacy instructional practices in U.S. Academic Libraries. *College & Research Libraries*, 7(2). doi: <https://doi.org/10.5860/crl.79.2.179>.
- Kaneko, K, Nohara, Y, Yamada, M, S & Kudo, E. (2015). *A Game-based learning environment using the ARCS model at a university library*. Retrieved from https://www.researchgate.net/publication/280055756_A_Game-Based_Learning_Environment_Using_the_ARCS_Model_at_a_University_Library.
- Kaplowitz, J. R. (2014). Designing information literacy instruction: The teaching tripod approach. Lanham: Rowman & Littlefield.
- Keeves, P. J. (1988). *Educational Research, Methodology and Measurement: An International Handbook*. Oxford: Pergamon Press.

- Kerr, P A. (2013). *Theory of action and information literacy: Critical assessment towards effective practice*. Worldwide Commonalities and Challenges in Information Literacy Research and Practice. ECIL 2013. Communications in Computer and Information Science, 397. Springer, Cham. doi.org/10.1007/978-3-319-03919-0_57
- Kezar, A. J., & Lester, J. (2009). *Organizing higher education for collaboration: A guide for campus leaders*. San Francisco, CA: Jossey-Bass.
- Khan, S. A., & Bhatti, R. (2017). Digital competencies for developing and managing digital libraries: An investigation from university librarians in Pakistan. *The Electronic Library*, 35(3), 573-597.
- Krisztina, D, Komives, P & Heder, M. (2018). Impact of globalization on the higher education challenges and opportunities. *Annals of Faculty of Economics, University of Oradea, Faculty of Economics*. 1(1) : 450-459
- Kotilainen, S & Kupiainen, R. (2014). *Media and information literacy policies in Finland*. Retrieved from <https://www.researchgate.net/publication/262991801>
- Kuhlthau, C. C (1989). Information search process: A summary of research and implications for school library media programs. *School Library Media Quarterly*, 18(1), 1-7.
- Kurbanoglu, S., Spiranec, S, Grassian, E, Mizrachi, D, & Catts, R. (Eds.) (2014). *Information literacy: Lifelong learning and digital citizenship in the 21st Century*. Dubrovnik: Springer.
- Kousar, M & Mahmood, K. (2014). *Information Literacy Skills Assessment of Undergraduate Engineering Students*. https://www.researchgate.net/publication/263811633_Information_Literacy_Skills_Assessment_of_Undergraduate_Engineering_Students
- Lan, N.T. & Tuamsuk, K. (2018). Factors influencing the collaboration between faculty and librarian at the universities: A literature review. *TLA Research Journal*. 11(2), 78-90.
- Lannings, S. & Mallek, J. (2017). Factors influencing information literacy competency of college Students. *The Journal of Academic Librarianship*, 43(5), 443-445.

- Lee, A. Y. L. (2013). *Literacy and competencies required to participate in knowledge societies: WSIS+10: Overview and analysis of WSIS action lines C3 access to knowledge and C9 media In Conceptual relationship of information literacy and media literacy in knowledge societies (pp. 3 – 75)*. Paris: UNESCO.
- Leeder, Kim. (2011). Collaborating with faculty part 1 : A five-step Program.
Retrieved from <http://www.inthelibrarywiththeleadpipe.org/2011/Collaborating-with-faculty-part>.
- _____. (2011). Collaborating with Faculty Part 2 : What our Partnerships look like.
Retrieved from <http://www.inthelibrarywiththeleadpipe.org/2011/Collaborating-with-faculty-part>.
- Leaning, M. (2017). *Media and information literacy : An integrated approach for the 21 st century*. Oxford: Chandos.
- Li, L. F., Leung, S. & Tam, G. (2007). Promoting information literacy skills through web-based instruction: The Chinese University of Hong Kong library experience. *Library Management*, 28(8/9), 531-539.
- Maitaouthong, T, Tuamsuk, K & Techamane, Y. (2012). The roles of university libraries in supporting the integration of information literacy in the course instruction. *Malaysian Journal of Library & Information Science*, 17(1), 51-64.
- Malanga, D & Chigona, W. (2018). *Digital information literacy of undergraduate students in higher education institutions in Malawi; Challengers and policy implication*. CPR SOUTH.
- Martens, H. & Hobbs, R. (2015) How media literacy supports civic engagement in a digital age. *Atlantic Journal of Communication*. 23(2), 120-137.
- Maybee, C. (2018). Librarians at the forefront of change in advancing information literacy in higher education. Retrieved from <https://libraryconnect.elsevier.com/articles/librarians-forefront-change-advancing-information-literacy-higher-education>.
- Maurer, A., Schlögl, C., & Dreisiebner, S. (2016). Comparing information literacy of student beginners among different branches of study. *Libellarium*, 9(2), 309-319.

- Martin, J. (2017). Investigation of factors affecting information literacy student learning outcomes fails to uncover significant findings. *Evidence Based Library and Information Practice*, 6(2), 59-60.
- McGuinness, C., & Fulton, C. (2019). Digital literacy in higher education: A case study of student engagement with e-tutorials using blended learning. *Journal of Information Technology Education: Innovations in Practice*, 18(1), 1-28.
- Montiel-Overall, P. (2005). A theoretical understanding of teacher and librarian collaboration (TLC). *School Libraries Worldwide*, 11(2), 24-48.
- Mounce, M. (2010). Working together: Academic librarians and faculty collaborating to improve students' information literacy skills: a literature review 2000–2009. *The Reference Librarian*, 51(4), 300-320.
- Morian's InfoLit blog about Information literacy and related issues. (n.d).
Information literacy landscape. Retrieved from
<http://moirabent.blogspot.com/p/information-literacy-landscape.html>
- Moly, T.M (2014). Information need and information seeking behavior of information science students in Haramaya university, Etiopia. *Journal of Library and Information*, 2(4), 244-254.
- Moselen, C. & Wang, L. (2014). Development programmed for librarians at the University of Auckland. *The Journal Academic librarianship*, 40(2), 116-123.
- Mullins, K. (2016). IDEA model from theory to practice: Integrating information literacy in academic courses. *The Journal of Academic Librarianship*, 42(1), 55-64.
- Munoo, R. & Su, E.(2014). Collaborating with faculty in information literacy classes works! a case study of partnership between research librarians and faculty at the Li Ka Shing Librality at the Li Ka Shing Library, Singapor , Singapore Management e Management University. *Libraries for Tomorrow Conference. Research Collection Library*. Retrieved from
https://ink.library.smu.edu.sg/library_research/40.
- Mushowani, A, Musemburi, D, Greengrass, E, & Duvigneau, S. (2011). *Collaboration and partnership in developing information literacy pedagogy in Zimbabwe*. Zimbabwe: IL Group (CILIP CSG Information Literacy Group).

- Naik, M. M. & Padmini. (2014). Importance of information literacy. *International Journal of Digital Library Service*, 4(3), 92-100.
- Nitecki, D. E., & Davis, M. E. (2017). Changing landscapes: New roles for academic librarians. Retrieved from <http://library.ifla.org/1833>.
- Nichols Hess, A. K. (2015). Motivational design in information literacy instruction. *Communications in Information Literacy*, 9 (1), 44-59. Retrieved from <https://doi.org/10.15760/comminfolit.2015.9.1.175>.
- Nicolescu, R. (2015). The fluences of globalization on education environment and adjustment of national system. *Procedia-Social Behavioral Sciences*, 180, 72-79.
- Oakley, B., & Sejnowski, T. (2018). *Learning how to learn: how to succeed in school without spending all your time studying*. Retrieved from <https://amzn.to/2mFELsa>.
- Ogunlana, E.K, Oshinaike, A. , Akinbode, R. , Okunoye, O. (2013). Students' perception, attitude and experience as factors influencing learning of information literacy skills in public universities in Ogun State, Nigeria..*Information and Knowledge Management*, 3(5), 127-134.
- Olatunji, F, & Olufunmilola, V. (2015). The library's role in development information literacy and society growth. *International Journal of Library and Information Science*, 7(7), 124-129.
- Otoide, G.P. & Idahosa, M. E. (2018). Faculty-librarians collaboration and improved information literacy: model for academic achievement and curriculum development. *Government Journal of Library and Information Science*, 1(1), 63-73.
- Oyedum, G. U. (2012). Relative effect of environmental factor, information literacy, course of study and resources availability to students use of university libraries in Nigeria. *Journal of Information and Knowledge Management*, 3(182), 1-19.
- Pan, D, Valliant, M & Reed, B. (2009). Creative collaboration: development a partnership with an academic advisor to promote information literacy and student success. *College & Undergraduate*, 138-152.
- Pham, H. T. & Tanner, K. (2015) Collaboration between academics and library Staff: A Structuration's Perspective. *Australian Academic & Research Libraries*, 46(1), 2-18.

- Pinto, M., & Sales, D (2014). Uncovering information literacy's disciplinary differences through students' attitudes: An empirical study. *Journal of Librarianship and Information Science*, 47(3), 204-215.
- Prayaga, P., Rennie, E., Pechenkina, E., & Hunter, A. (2017). Digital literacy and other factors influencing the success of online courses in *Remote Indigenous Communities*. doi: 10.1007/978-981-10-4062-7_12.
- Pullman, P. (2016). Qatari students' pre-college experience with information literacy. *Performance Measurement and Metrics*, 17(1), 55-69.
- Ragains, P & Wood, M.S. (2016). *The new information literacy instruction : best practices*. Lanham: Rowman & Littlefield.
- Reed, M., & Kinder, D., & Farnum, C. (2007). Collaboration between librarians and teaching faculty to teach information literacy at one Ontario University: Experiences and outcomes. *Librarian and Staff Publications*, 1(3) .doi: 10.11645/1.3.28
- Reference and User Services Association. (2017). *Professional competencies for Reference and User Services Librarians*. Retrieved from <http://www.ala.org/rusa/resources/guidelines/professional>.
- Rodríguez, K, Cádiz, L. & Penkova, S. (2018). Integration of information literacy skills into the core business curriculum at the University of Puerto Rico Río Piedras. *Journal of Business & Finance Librarianship*, 23(2), 117-130.
- Rothidsathan. (2016). Policy of Higher Education. Online. Retrieved from <http://www.moe.go.th/websm/2016/sep/385.ht2.jpg>
- Sacchanand, C. (2015). Information literacy as a key component of basic education in Thailand. In *4th International Symposium on Emerging Trends and Technologies in Libraries and Information Services*, Noida, pp. 187-190. doi: 10.1109/ETTLIS.2015.7048196
- Sacchanand, C. (2018). *Information, media and digital literacy development for distance students in higher education*. Nonthaburi : Sukhothai Thammathirat Open University.
- Saunders, L., et al. (2016). Assessing graduate level information literacy instruction with critical incident questionnaires. *Journal of Academic Librarianship*, 42(6), 655–663.

- Sasikala, C. & Dhanraju, V., (2011). Assessment of Information Literacy Skills among Science Students of Andhra University. *Library Philosophy and Practice (e-journal)*, Retrieved from <http://digitalcommons.unl.edu/libphilprac/626>.
- SCONUL. (2011). The SCONUL seven pillars of information literacy core model for higher education. Retrieved from <https://www.sconul.ac.uk/sites/default/files/documents/coremodel.pdf>.
- Secker, J., & Coonan, E. (2013). *Rethinking Information Literacy: A Practical Framework for Supporting Learning*. London, United Kingdom: Facet Publishing
- Selwyn, N. (2013). Discourses of digital ‘disruption’ in education: a critical analysis. Retrieved from https://www.academia.edu/4147878/Discourses_of_digital_disruption_in_education_a_critical_analysis.
- Sillverman, S. T. (2020). *Librarians in community colleges: strategies for promotion information literacy*. (Doctoral dissertation). Northern Illinois University Dekalb, Illinois.
- Simmons, M. H. (2007). *The development of undergraduate student’s facility with disciplinary Discourse through collaboration between faculty member and librarians*. Iowa: University of Iowa.
- Singh, B, Kaur, A & Brar, KS (2017). Information literacy and learning styles: an overview of resource-based student-centred learning. *Journal of Management Research and Analysis*, 4 (3), 84-86,
- Sparks, J.R., Katz, I.R. & Bile, P.M. (2016). *Assessing digital information literacy in higher education: a review of existing frameworks and assessments with recommendations for next-generation assessment*. Retrieved from <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.1002/ets2.12118>.
- Sonley, V et al. (2007). Information literacy assessment by portfolio: A case study. *Reference Services Review*, 35(1),41-70.
- Takaoka, E. (2014). Assessment of Students’ Information Literacy and Information Fluency Competency : A case study in Japan. *Global Journal of Researchers in Engineering*, 14(3), 47-56.

- Takemouchi, T. (2004). A Consideration on the Concept of Information Literacy. Is it really “necessary for all”? *International Journal of Information Ethics*, 2, 1-6.
Retrieved from http://www.i-r-i-e.net/inhalt/002/ijie_002_26_takenouchi.pdf.
- Tampere University of technology. (2016). Information literacy as a part of TUT strategy for 2016–2020, Retrieved from <http://hammu.xyz/en/library/teachers/information-literacy/index.htm>.
- The Above table is adapted from: Latrobe University. (2013). *Information literacy procedure: information literacy framework*. Retrieved from <http://www.latrobe.edu.au/policy/documents/information-literacy-procedure.pdf>.
- The Chinese University of Hong Kong (2014). *InfoLit for U: Information Literacy MOOC*. Retrieved from https://edx.keep.edu.hk/courses/coursev1:UGCULibs+IL1001+2017_01/aboutClimate. *Creative Education*, 7(11), 1551-1560.
Retrieved from <http://dx.doi.org/10.4236/ce.2016.711160>
- The library of ATEI of Thessaloniki. (n.d.). *Procedia-Social and Behavioral Sciences*. 73(27), 181-187.
- The Open University. (2012). Digital and information literacy framework. Retrieved from https://www.open.ac.uk/libraryservices/pages/dilframework/dilframework_view_all.pdf
- The Partnership for 21st century skills. (2013). *Framework for 21st century learning*. Retrieved from <http://www.p21.org/overview>.
- The University of Illinois at Chicago. (2019). *Center for literacy*. Retrieved from <https://cfl.uic.edu>.
- The University of Queensland. (2016). *The University of Queensland Student Strategy 2016-2020*. Retrieved from https://web.library.uq.edu.au/files/14363/UQL_IDL_StatagicFramework.pdf.
- The University of Texas at Dallas. (2017). *Eugene McDermott Library. Information Literacy Policy and Goals. University of Tasmania*. Retrieved from https://www.utas.edu.au/__data/assets/pdf_file/0017/56222/infolit_policy.pdf.

- Truong, D. L. (2015). *Developing information literacy for undergraduate students in Vietnam. Doctoral thesis Library and Information Science*. Hanoi: Hanoi University of Culture.
- Tshuma, T & Chigada, J. (2018). Analysing information literacy practices at selected academic libraries in Zimbabwe. *SA Journal of Information Management*, 20(1), a976.
- Tuamsuk, K. (2013). Information literacy instruction in Thai higher education. *Prcedia-Social and Behavioral Sciences*, 73, 145-150.
- Tuamsuk, K. & Subramaniam, M. (2017). The current state and influential factors in the development of digital literacy in Thailand's higher education. *Information and Learning Science*, 118 5/6; ,235-251. doi.org/10.1108/ILS-11-2016-0076
- Ullah, M., & Ameen, K. (2014). Strategies for the effective implementation of information literacy instruction in medical libraries of Pakistan. *Information Literacy: Lifelong Learning and Digital Citizenship in the 21st Century, 2014*. (492), 494–503.
- University of West London. (2018). UWL's Information literacy policy. Retrieved from https://www.uwl.ac.uk/sites/default/files/Departments/Library/information_literacy_policy_version_2_september_2018_0.pdf.
- University of the Witwatersrand, Johannesburg. Retrieved from https://libguides.wits.ac.za/plagiarism_citation_and_referencing/Plagiarism_Tutorials.
- University of Wollongong. (2019) Retrieved from <https://www.uow.edu.au/about/learning-teaching/curriculum-transformation>.
- Varlejs, J. and Stec, E. (2014) Factors affecting students' information literacy as they transition from high school to college. *School Library Research*, 17
Retrieved from <http://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&db=eric&AN=EJ1022549&site=ehost-live>.
- Walsh, A. (2014). SEEK!: Creating and crowdfunding a game-based Open Educational Resource to Improve Information Literacy. *Insights*, 27(1), 63–67.

- Wang, L. (2011). An information literacy integration model and its application in higher Education. *Reference Services Review*, 39(4), 703-720.
- _____. (2013). Curriculum and curriculum integration literacy in higher education. *Library and Information Science*, 8, 31-49.
- Wang, C. E. & McNeal, M. M. (2016). *Teaching Evidence-Based Practice Through Faculty-Librarian Collaboration*. Retrieved from <https://sigma.nursingrepository.org/handle/10755/603802>.
- Waseda University Library. (2019). *Library Literacy Services*. Retrieved from <https://www.waseda.jp/library/en/services/research-support/literacy/https://uscupstate.libguides.com/c.php?g=257912&p=1721781>.
- Watstein, E.M.a.S.B. (2014). Information Literacy Competency Standards for Higher Education Redux. *Reference Services Review*, 42(1). doi.org/10.1108/RSR.24042aaa.001.
- Wijayasundara, N. D. (2008). Faculty – library collaboration: A model for University of Colombo. Colombo Sri Lanka: University of Colombo. *The National Information & Library Review*. 40, 188-198.
- Williams, M. H. & Evans, J. J. (2008). Factors in Information Literacy Education. *Journal of Political Science Education*, 4(1), 116-130.
- Yadav, S., & Sawant, S. (2017, January). Knowledge and skills required by academic librarians in digital era. In *National Conference on Enhancing the role of the Library in Teaching and Learning*, Pune. , Retrieved from doi: <http://hdl.handle.net/10760/32355>.
- Yamaha, A. I. (2017). Influence of computer self-efficacy and information literacy skills on use of electronic resources by undergraduates in Kwara State. Department of Library and Information Science, Faculty of Communication and Information Science, University of Ilorin, Nigeria. (EDTA THAILAND, 2562)
- Yang, S. Q., & Chou, M. (2014). Promoting and teaching information literacy on the internet: Surveying the web sites of 264 academic libraries in North America. *Journal of Web Librarianship*, 8(1), 88–104.

- Yevelson-Shorsher, A., & Bronstein, J. (2018). Three perspectives on information literacy in academia: talking to librarians, faculty, and students. *College & Research Libraries*, 79(4), 535-553.
- York University Libraries. (2016). *York University Libraries strategic plan 2016-2020*. Retrieved from https://www.library.yorku.ca/web/download/assessment/internal_reporting/YULStratPlan2016-2020web.pdf.
- Yu, T. (2009). *A new model of faculty-librarian collaboration : the faculty member as library specialist*. Retrieve from <http://www.emeraldsinght.com/0307-4803.htm>.
- Yu, T, Chen, C, Khoo, C, Butdisuwan, S, Ma, L, Sacchanand, C & Tuamsuk, K. (2019). Faculty-librarian collaborative culture in the universities of Hong Kong, Singapore, Taiwan, and Thailand: A comparative study. *Malaysian Journal of Library and Information Science*, 24(1), 97-121. Retrieved from <https://doi.org/10.22452/mjlis.vol24no1.6>.
- Zhang, S.J. (2019). Teaching practice research on information literacy education based on MOOC. *Journal of Service Science and Management*, 12, 126-131.
- Zovko, V. & Gudlin, M. (2019). Artificial Intelligence as a Disruptive Technology in Education. International conference the future of education. Retrieved from <https://conference.pixel-online.net/FOE/files/foe/ed0009/FP/5803-ENT3951-FP-FOE9.pdf>.
- Zurkowski, P.G. (1974). *The information service environment relationships and priorities*. Related paper no.5. National commission on libraries and information science, Washington, D.C. National program for library and information service.

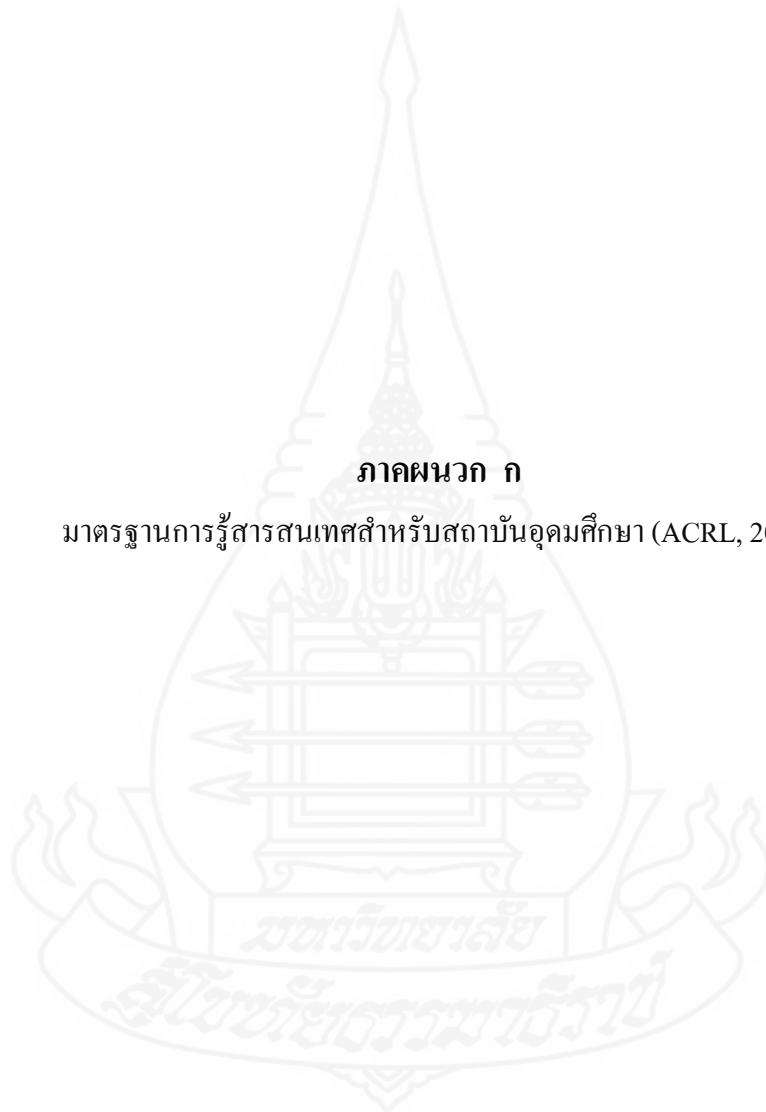
ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

สืบราชสันตติวงศ์

ภาคผนวก ก

มาตรฐานการรู้สารสนเทศสำหรับสถาบันอุดมศึกษา (ACRL, 2000)

มาตรฐานการรู้สารสนเทศสำหรับการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่กำหนดโดยสมาคม ห้องสมุดวิทยาลัย และการวิจัยแห่งสหรัฐอเมริกา

มาตรฐานการรู้สารสนเทศสำหรับการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่กำหนดโดยสมาคมห้องสมุดวิทยาลัย และการวิจัยแห่งสหรัฐอเมริกา (The Association of College and Research Libraries: ACRL) (ACRL, 2000) ต่อมา ค.ศ. 2016 ได้ประกาศใช้มาตรฐานการรู้สารสนเทศสำหรับการศึกษาระดับอุดมศึกษาฉบับปรับปรุง โดยใช้คำว่า กรอบแนวคิด (framework) แทนคำว่า มาตรฐาน ได้กำหนดมาตรฐานการรู้สารสนเทศและตัวบ่งชี้ในระดับอุดมศึกษา 5 มาตรฐาน

มาตรฐานที่ 1 นักศึกษาสามารถกำหนดชนิดและขอบเขตของสารสนเทศที่ต้องการได้

ตัวบ่งชี้ที่ 1 นักศึกษาผู้รู้สารสนเทศสามารถกำหนดชนิดและความต้องการสารสนเทศได้
ผลลัพธ์

- 1) แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหัวเรื่องในการทำวิจัยหรือสารสนเทศที่ตนเองต้องการค้นหาในห้องเรียนกับครูผู้สอนกับกลุ่มกิจกรรมแสดงความคิดเห็นผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้
- 2) พัฒนาหัวข้อรายงาน และกำหนดคำถามโดยอิงความต้องการสารสนเทศได้
- 3) ค้นหาแหล่งสารสนเทศทั่วไปเกี่ยวกับหัวข้อรายงาน
- 4) กำหนดหรือปรับปรุงความต้องการสารสนเทศในประเด็นได้
- 5) ระบุแนวคิดหลักและคำศัพท์ที่ใช้อธิบายความต้องการสารสนเทศของตนได้
- 6) เชื่อมโยงและบูรณาการสารสนเทศใหม่กับความรู้ที่มีอยู่เดิมเพื่อสร้างความรู้ใหม่ได้

ตัวบ่งชี้ที่ 2 นักศึกษาผู้รู้สารสนเทศระบุประเภทและรูปแบบของแหล่งสารสนเทศ
ผลลัพธ์

- 1) ทราบว่าสารสนเทศจัดระบบและเผยแพร่ทั้งอย่างเป็นทางการ และไม่เป็นทางการ
- 2) ตระหนักว่าความรู้ถูกจัดระบบตามสาขาวิชาซึ่งมีผลต่อการเข้าถึงสารสนเทศ
- 3) ระบุคุณค่าและความแตกต่างของแหล่งสารสนเทศในรูปแบบต่าง ๆ เช่น สื่อประสม ฐานข้อมูล เว็บไซต์ ชุดข้อมูลเสียง ภาพ และหนังสือ เป็นต้น
- 4) ระบุวัตถุประสงค์และกลุ่มเป้าหมายของแหล่งสารสนเทศ (เช่น เรื่องทั่วไปกับวิชาการ เหตุการณ์ปัจจุบัน และเรื่องในอดีต)

5) อธิบายความแตกต่างระหว่างแหล่งสารสนเทศปฐมภูมิ และแหล่งสารสนเทศทุติยภูมิ โดยตระหนักถึงความสำคัญของแต่ละแหล่งแตกต่างกันในสาขาวิชา

6) ตระหนักว่าสารสนเทศอาจจำเป็นต้องสร้างด้วยข้อมูลดิบจากแหล่งปฐมภูมิ

ตัวบ่งชี้ที่ 3 นักศึกษาผู้รู้สารสนเทศตระหนักถึงค่าใช้จ่าย และประโยชน์ที่จะได้สารสนเทศที่จำเป็น
ผลลัพธ์

1) กำหนดแหล่งที่มีสารสนเทศที่ต้องการใช้ และตัดสินใจขยายกระบวนการค้นหาสารสนเทศจากแหล่งทรัพยากรสารสนเทศนอกเหนือจากแหล่งที่มีอยู่ เช่น การยืมระหว่างห้องสมุด การใช้แหล่งทรัพยากรจากที่อื่นนอกเหนือจากแหล่งทรัพยากรที่เคยใช้ การใช้ภาพดิจิทัลค้น ข้อความ หรือเสียงได้ สามารถกำหนดแหล่งที่มีสารสนเทศโดยตรง และใช้บริการอื่นที่เหมาะสม เพื่อให้ได้สารสนเทศที่ต้องการ

2) ตระหนักถึงความเป็นไปได้ในการได้มาซึ่งภาษาและทักษะใหม่ เพื่อรวบรวมสารสนเทศที่ต้องการ และเกิดความเข้าใจในบริบทนั้น

3) วางแผนภาพรวมและเวลาที่ใช้ในความเป็นจริง โดยการจัดหาสารสนเทศที่ต้องการ

4) ทบทวนความต้องการสารสนเทศเบื้องต้นเพื่อสร้างความชัดเจน ปรับปรุง หรือปรับปรุงคำถาม

5) อธิบายเกณฑ์ที่ใช้ในการตัดสินใจใช้และการเลือกสารสนเทศ

มาตรฐานที่ 2 นักศึกษาสามารถเข้าถึงสารสนเทศที่ต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

ตัวบ่งชี้ที่ 1 นักศึกษาผู้รู้สารสนเทศเลือกวิธีการค้นหาที่เหมาะสม หรือเลือกระบบการค้นคืนสารสนเทศเพื่อเข้าถึงสารสนเทศได้

ผลลัพธ์

1) ระบุวิธีการค้นหาสารสนเทศได้อย่างเหมาะสม (เช่น การทดลอง การสาธิต การเลียนแบบ การลงภาคสนาม)

2) ระบุประโยชน์ที่ได้จากวิธีการคัดเลือก

3) ตรวจสอบขอบเขตการจัดเนื้อหา และระบบการค้นคืนสารสนเทศ

4) เลือกวิธีการที่มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลเพื่อเข้าถึงสารสนเทศที่ต้องการ จากวิธีการตรวจสอบ หรือระบบการค้นคืนสารสนเทศ

ตัวบ่งชี้ที่ 2 นักศึกษาผู้รู้สารสนเทศกำหนดกลยุทธ์การสืบค้นและดำเนินการตามกลยุทธ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผลลัพธ์

- 1) การพัฒนาแผนการค้นคว้าสารสนเทศได้อย่างเหมาะสมกับวิธีการตรวจสอบ
- 2) กำหนดคำสำคัญ คำเหมือน และคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับสารสนเทศที่ต้องการ
- 3) เลือกคำศัพท์ควบคุมที่เฉพาะเจาะจงกับศาสตร์หรือแหล่งสารสนเทศได้
- 4) กำหนดกลยุทธ์การค้นหาโดยใช้คำสั่งที่เหมาะสมกับระบบการค้นคืน

สารสนเทศที่เลือกไว้ เช่น วรรณกรรม เทคนิคการตัดคำ การใช้คำใกล้เคียง

5) ใช้กลยุทธ์การค้นหาในระบบการค้นคืนสารสนเทศโดยใช้เครื่องมือช่วยค้นหาที่แตกต่างกัน ใช้คำสั่งต่างกัน และปฏิบัติการค้นหาที่ต่างกัน

- 6) ดำเนินการค้นหาโดยใช้กลยุทธ์ที่หลากหลาย

ตัวบ่งชี้ที่ 3 นักศึกษาผู้รู้สารสนเทศค้นคืนสารสนเทศออนไลน์หรือสารสนเทศส่วนบุคคลโดยใช้วิธีการที่หลากหลาย

ผลลัพธ์

1) ใช้ระบบการค้นที่หลากหลายเพื่อการค้นคืนสารสนเทศในรูปแบบต่างกัน

2) ใช้แผนการจัดหมวดหมู่หนังสือระบบต่าง ๆ เช่น เลขเรียกหนังสือ หรือบรรณานุกรมเพื่อการค้นสารสนเทศในห้องสมุดหรือแหล่งวิทยาการต่าง ๆ

3) ใช้บริการออนไลน์แบบพิเศษ หรือบริการผู้ใช้ส่วนบุคคลที่มีอยู่ในสถาบัน เพื่อให้ได้มาซึ่งสารสนเทศที่ต้องการ เช่น บริการยืมระหว่างห้องสมุด บริการจัดส่งเอกสารแหล่งข้อมูลชุมชน

4) ใช้วิธีการสำรวจ การส่งจดหมาย การสัมภาษณ์ หรือเครื่องมือค้นรูปแบบอื่น ๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งสารสนเทศเบื้องต้นที่ต้องการได้

ตัวบ่งชี้ที่ 4 นักศึกษาผู้รู้สารสนเทศปรับกลยุทธ์การค้นได้เหมาะสมตามความจำเป็น

ผลลัพธ์

1) ประเมินปริมาณคุณภาพและความเกี่ยวข้องของผลลัพธ์จากการสืบค้น เพื่อพิจารณา ระบบการค้นสารสนเทศที่เหมาะสม หรือสามารถตรวจสอบได้

- 2) ระบุสารสนเทศที่ค้นได้และพิจารณาปรับกลยุทธ์การค้น

- 3) เริ่มต้นใหม่อีกครั้งโดยใช้กลยุทธ์การค้นที่ปรับเปลี่ยนได้

ตัวบ่งชี้ที่ 5 นักศึกษาผู้รู้สารสนเทศคัดเลือก บันทึก ถ่ายโอน จัดการสารสนเทศ และแหล่งสารสนเทศได้
ผลลัพธ์

- 1) เลือกเทคโนโลยีที่เหมาะสมในการคัดเลือกสารสนเทศที่ต้องการได้ เช่น ฟังก์ชันของโปรแกรมในการคัดลอกและวาง การถ่ายเอกสาร การใช้สแกนเนอร์ การใช้อุปกรณ์สื่อโสตทัศน์ได้
- 2) สร้างระบบการจัดระบบสารสนเทศ
- 3) นำมาใช้อ้างอิง และเข้าใจแบบแผนที่ถูกต้องของการอ้างอิงแหล่งเอกสารที่หลากหลาย
- 4) บันทึกข้อมูลการอ้างอิงที่เกี่ยวข้องไว้ใช้อ้างอิงในครั้งต่อไป
- 5) ใช้เทคโนโลยีที่หลากหลายในการจัดการสารสนเทศที่คัดเลือกมาได้

มาตรฐานที่ 3 นักศึกษานักศึกษาสามารถประเมินสารสนเทศและแหล่งที่ผลิตสารสนเทศได้อย่างมีวิจารณญาณ รวมทั้งสามารถบูรณาการสารสนเทศที่คัดเลือกแล้วเข้ากับระบบฐานความรู้และ ค่านิยมของตนเองได้

ตัวบ่งชี้ที่ 1 นักศึกษาผู้รู้สารสนเทศสรุปแนวคิดสำคัญดึงจากสารสนเทศที่รวบรวมได้
ผลลัพธ์

- 1) อ่านเอกสารและคัดเลือกแนวคิดสำคัญได้
- 2) สรุปประเด็นสำคัญของเอกสารด้วยสำนวนของตนเองและเลือกใช้ข้อมูลอย่างถูกต้อง
- 3) หยิบยกข้อความในเอกสารมาใช้อ้างอิงอย่างเหมาะสม

ตัวบ่งชี้ที่ 2 นักศึกษาผู้รู้สารสนเทศระบุและประยุกต์เกณฑ์ในการประเมินสารสนเทศ และแหล่งที่มาได้

- 1) เปรียบเทียบเพื่อประเมินความน่าเชื่อถือ ความถูกต้อง หรือมีอคติ
- 2) วิเคราะห์โครงสร้างและเหตุผลของการโต้แย้ง หรือวิธีการสนับสนุน
- 3) สารสนเทศมีอคติ หลอกลวง หรือแอบแฝงผลประโยชน์ส่วนตน
- 4) ตระหนักถึงบริบทวัฒนธรรม ทางกายภาพ ซึ่งบริบทสารสนเทศถูกสร้างขึ้น และเข้าใจถึงผลกระทบของบริบทต่อการแปลความสารสนเทศ

ตัวบ่งชี้ที่ 3 นักศึกษาผู้สารสนเทศสังเคราะห์แนวคิดสำคัญ

ผลลัพธ์

1) ตระหนักถึงความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิดและรวมแนวคิดเป็นข้อความปฐมภูมิที่มีประโยชน์โดยมีหลักฐานสนับสนุน

2) ขยายผลการสังเคราะห์เบื้องต้นซึ่งอาจต้องการสารสนเทศเพิ่มเติม

3) ใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีอื่น ๆ (เช่น ตารางแผ่นข้อมูล ฐานข้อมูล สื่อประสม อุปกรณ์โสตทัศนวัสดุ) เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ของแนวคิดและปรากฏการณ์ต่าง ๆ

ตัวบ่งชี้ที่ 4 นักศึกษาผู้สารสนเทศเปรียบเทียบความรู้ใหม่กับความรู้ที่มีอยู่เดิมเพื่อพิจารณาคุณค่าที่เพิ่มขึ้น ข้อขัดแย้งในลักษณะอื่น ๆ ของสารสนเทศ

ผลลัพธ์

1) กำหนดต่อว่าสารสนเทศที่ได้เพียงพอในการวิจัยหรือตอบสนองความต้องการ หรือต้องการสารสนเทศ

2) ใช้เกณฑ์ที่เลือกมาอย่างระมัดระวังเพื่อพิจารณาสารสนเทศที่รวบรวมได้ว่าขัดแย้งหรือยืนยันสารสนเทศได้มาจากแหล่งอื่น ๆ

3) สรุปใจความสำคัญของสารสนเทศที่รวบรวมมาได้

4) ทดสอบทฤษฎีด้วยเทคนิคที่เหมาะสมกับศาสตร์ (เช่น การสร้างสถานการณ์จำลอง การทดลอง เป็นต้น)

5) กำหนดความถูกต้องของสารสนเทศได้โดยการตั้งถามถึงแหล่งที่มาของข้อมูล ข้อจำกัดของเครื่องมือหรือกลยุทธ์ที่ใช้ในการรวบรวมสารสนเทศ และความสมเหตุสมผลของข้อสรุป

6) บูรณาการสารสนเทศใหม่กับสารสนเทศเก่าหรือความรู้เก่าที่มีอยู่ได้

7) เลือกสารสนเทศที่สนับสนุนหัวข้อหรือประเด็น

ตัวบ่งชี้ที่ 5 นักศึกษาผู้สารสนเทศกำหนดได้ว่าความรู้ใหม่มีผลกระทบต่อระบบคุณค่าของบุคคล และผสานความแตกต่างกัน

ผลลัพธ์

1) สืบหาความแตกต่างด้านมุมมองของสารสนเทศที่พบ

2) กำหนดได้ว่าจะยอมรับหรือปฏิเสธมุมมองนั้น

ตัวบ่งชี้ที่ 6 นักศึกษาผู้รู้สารสนเทศตรวจสอบว่าความเข้าใจและตีความสารสนเทศหรือไม่ ด้วยการสนทนา อภิปรายกับบุคคลอื่น ผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้ปฏิบัติงาน

ผลลัพธ์

- 1) มีส่วนร่วมในการอภิปรายในชั้นเรียนและการอภิปรายอื่น ๆ
- 2) มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อการอภิปรายเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เช่น อีเมลล์ บอร์ด รายงานข่าวและห้องสนทนา เป็นต้น
- 3) สอบถามความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญโดยใช้เครื่องมือต่าง ๆ ได้เช่น การสัมภาษณ์จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ และบริการจดหมายข่าว

ตัวบ่งชี้ที่ 7 นักศึกษาผู้รู้สารสนเทศตัดสินใจได้ว่าคำถามการค้นคว้านั้นต้องปรับเปลี่ยนใหม่หรือไม่

- 1) มีส่วนร่วมในการอภิปรายในชั้นเรียนและ 1) ตัดสินใจได้ว่าสารสนเทศได้มานั้นเพียงพอกับความต้องการหรือไม่ หรือยังต้องการสารสนเทศเพิ่มเติมจากที่อื่นการอภิปรายอื่น ๆ
- 2) ปรับปรุงกลยุทธ์การสืบค้น และเพิ่มเติมแนวคิดการค้นที่จำเป็นเข้าไปใหม่ได้ โดยการปรับปรุงคำศัพท์ที่ใช้ค้น
- 3) พิจารณาแหล่งค้นคว้าข้อมูลที่ใช้ในปัจจุบัน และหาแหล่งค้นคว้าใหม่ได้ โดยการตรวจสอบจากเชิงอรรถ และบรรณานุกรม หรือเชื่อมโยงไปยังส่วนอื่น ๆ เพื่อหาสารสนเทศเพิ่มเติมได้

มาตรฐานที่ 4 นักศึกษาสามารถใช้สารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อบรรลุจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้

ตัวบ่งชี้ที่ 1 นักศึกษาผู้รู้สารสนเทศปรับใช้สารสนเทศใหม่และที่มีอยู่เดิมวางแผน และสร้างผลิตสารสนเทศหรือผลการดำเนินเฉพาะ

ผลลัพธ์

- 1) จัดระบบเนื้อหาในลักษณะที่สนับสนุนจุดประสงค์ และรูปแบบของงานที่ต้องการ (เช่น การทำโครงเรื่อง ทำฉบับร่าง แผ่นภาพ เป็นต้น)
- 2) บูรณาการความรู้และทักษะจากประสบการณ์เดิมในการวางแผน และสร้างสารสนเทศชิ้นใหม่
- 3) บูรณาการสารสนเทศเดิมและสารสนเทศใหม่ รวมถึงการคัดเลือกข้อความ หรือการถอดความในลักษณะที่สนับสนุนตามวัตถุประสงค์ของผลงานใหม่
- 4) จัดการข้อความ รูปภาพ และข้อมูลที่อยู่ในรูปดิจิทัลจากแหล่งข้อมูลรูปแบบเดิมในบริบทใหม่ได้

ตัวบ่งชี้ที่ 2 นักศึกษาผู้รู้สารสนเทศทบทวนกระบวนการพัฒนาผลงานใหม่

- 1) จดบันทึกกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการแสวงหาสารสนเทศ การประเมินสารสนเทศ และกระบวนการสื่อสาร
- 2) ทบทวนถึงสาเหตุที่ทำให้ผลงานประสบความสำเร็จหรือล้มเหลว และกลยุทธ์ที่เป็นทางเลือก

ตัวบ่งชี้ที่ 3 นักศึกษาผู้รู้สารสนเทศที่สื่อสารผลผลิตและผลการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

- 1) เลือกสื่อและรูปแบบที่สนับสนุนผลผลิตผลการดำเนินงาน และกลุ่มเป้าหมาย
- 2) ใช้แอปพลิเคชันเทคโนโลยีสารสนเทศสร้างผลผลิตและผลการดำเนินงานที่ต้องการได้
- 3) ผสมผสานหลักการออกแบบเข้ากับการสื่อสาร
- 4) สื่อสารข้อมูลอย่างชัดเจนด้วยวิธีที่เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของกลุ่มเป้าหมาย

มาตรฐานที่ 5 นักศึกษามีความเข้าใจในประเด็นด้านเศรษฐกิจ กฎหมาย และสังคมที่ แวดล้อมสารสนเทศ รวมทั้งผลที่เกิดจากการใช้การเข้าถึงสารสนเทศอย่างถูกต้องทั้งทางจริยธรรม และกฎหมาย

ตัวบ่งชี้ที่ 1 นักศึกษาผู้รู้สารสนเทศเข้าใจประเด็นจริยธรรมกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศ

- 1) ระบุและอภิปรายประเด็นเกี่ยวกับความเป็นส่วนตัว และความปลอดภัยในสภาพแวดล้อม เศรษฐกิจและสังคม
- 2) ระบุและอภิปรายการเข้าถึงโดยเสียค่าใช้จ่าย และไม่เสียค่าใช้จ่าย
- 3) ระบุและอภิปรายประเด็นเกี่ยวกับควบคุมและเสรีภาพในการพูด
- 4) แสดงความเข้าใจในเรื่องทรัพย์สินทางปัญญา กฎหมายลิขสิทธิ์ และสารสนเทศ

ที่มีลิขสิทธิ์

ตัวบ่งชี้ที่ 2 นักศึกษาผู้รู้สารสนเทศปฏิบัติตามกฎหมาย นโยบายของสถาบัน และมารยาทที่เกี่ยวข้องกับการเข้าถึง และการใช้แหล่งสารสนเทศ

- 1) มีส่วนร่วมในการอภิปรายผ่านอิเล็กทรอนิกส์โดยปฏิบัติตามกฎระเบียบ เช่น การมีมารยาทในการใช้อินเทอร์เน็ต เป็นต้น
- 2) ใช้รหัสผ่านที่ได้รับการอนุญาต และรหัสประจำตัวเพื่อเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศที่ต้องการ
- 3) ยอมรับนโยบายของสถาบันในการเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศ

4) ใช้แหล่งสารสนเทศ อุปกรณ์ระบบ และสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ
อย่างถูกต้อง

5) จัดหา จัดเก็บ และเผยแพร่ข้อความ ข้อมูล รูปภาพ หรือเสียงอย่างถูกต้องเหมาะสม

6) แสดงถึงความเข้าใจในเรื่องการคัดลอกวรรณกรรมของผู้อื่น หรือแอบอ้างงาน
ของคนอื่นมาเป็นของตน

7) เข้าใจนโยบายของสถาบันในการวิจัยโดยใช้คนเป็นกลุ่มตัวอย่าง

ตัวบ่งชี้ที่ 3 นักศึกษาผู้สารสนเทศใช้แหล่งสารสนเทศในการสื่อสารผลงาน

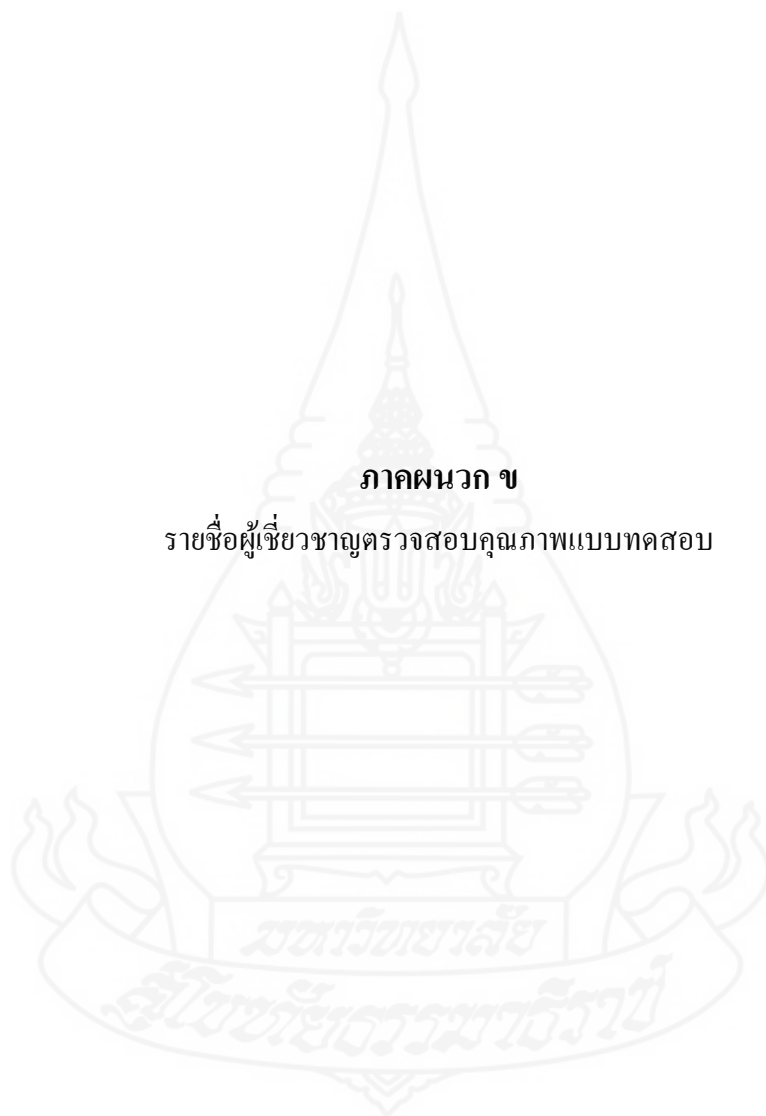
1) เลือกรูปแบบของการเขียนบรรณานุกรมได้อย่างเหมาะสม และใช้รูปแบบนั้น
ในการอ้างอิงอย่างคงเส้นคงวา

2) แสดงหลักฐานการได้รับอนุญาตจากเจ้าของผลงานที่มีลิขสิทธิ์

ภาคผนวก ข

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพแบบทดสอบ

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือแบบทดสอบการรู้สารสนเทศ
ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิมพ์รำไพ เปรมสมิทธิ์
สำนักงานวิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. รองศาสตราจารย์ พวา พันธุ์เมฆา
อาจารย์พิเศษ ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เทอดศักดิ์ ไม้เท้าทอง
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรรจน์ บัณฑิต
อาจารย์ประจำสาขาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
5. ดร. สัจจารีย์ ศิริชัย
หัวหน้าสาขาวิชาการจัดการสารสนเทศ
สำนักวิชาสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

ภาคผนวก ก

ตัวอย่างหนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพแบบทดสอบ

ที่ศธ 0522.15(1)ว 9 ๕

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางมูล อำเภอบางกรวย
จังหวัดนนทบุรี 11120

11 กรกฎาคม 2559

เรื่อง ขอบเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเนื้อหาแบบทดสอบ

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิมพ์ฟ้าโพธิ์ เปรมสมิทธิ์

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. โครงการวิจัยและกระบวนการวิจัยฉบับย่อ
2. แบบทดสอบการรู้สารสนเทศของนักศึกษาในระดับปริญญาตรี
มหาวิทยาลัยราชภัฏ จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางไปรมา เชื้องราช นักศึกษาระดับปริญญาเอก หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ สาขาวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำ
ดุษฎีนิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมการรู้สารสนเทศของห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏ" โดยมี
ศาสตราจารย์ ดร.ชูติมา สังขานันท์ ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ สาขาวิชาศิลปศาสตร์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ผู้ช่วยศาสตราจารย์
ดร.สุจิน บุตรดีสุวรรณ คณบดีคณะวิทยาการสารสนเทศ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม และ
ดร.ทรงพันธ์ เจริญประสงค์ อาจารย์ประจำคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์ร่วม

ในการดำเนินการวิจัยนี้ นักศึกษาจะต้องออกแบบทดสอบการรู้สารสนเทศของนักศึกษา และ
ด้วยได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์สูงในเรื่องการรู้สารสนเทศ จึงใคร่ขอ
เรียนเชิญท่าน เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในงานวิจัยนี้โดยตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของแบบทดสอบดังกล่าว โดย
รายงานผลเขียนแจ้งถึงนักศึกษาจะแจ้งให้ท่านทราบด้วยตนเองต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมใจเกียรติ โอนาทพงษ์กุล)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศิลปศาสตร์

บัณฑิตศึกษา สาขาวิชาศิลปศาสตร์
โทร. 02-5048515-7
โทรสาร. 02-5033564

ภาคผนวก ง

แบบทดสอบการรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏ

แบบทดสอบ

เรื่อง การรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏ

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบนี้จัดทำขึ้นเพื่อวัดระดับการรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยแบบทดสอบแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลของผู้ตอบแบบทดสอบการวัดระดับการรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏ

ตอนที่ 2 แบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 50 ข้อ รวม 50 คะแนน ใช้เวลาในการทำแบบทดสอบ 60 นาที

2. ขอความร่วมมือให้นักศึกษาตอบแบบทดสอบทุกข้อ

คำนิยาม

การรู้สารสนเทศ หมายถึง ความรู้ ความสามารถของนักศึกษาในการกำหนดชนิด และขอบเขตสารสนเทศที่ต้องการ ค้นหา เข้าถึงสารสนเทศ ประเมินสารสนเทศ และแหล่งสารสนเทศ และใช้สารสนเทศอย่างถูกต้องตามหลักจริยธรรม และกฎหมาย

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบทดสอบ

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงใน [] หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน และเติมข้อความลงในช่องว่างลงในกระดาษคำตอบนี้

1. เพศ

[] ชาย

[] หญิง

2. สาขาวิชาเอกที่ท่านศึกษา โปรดระบุวิชาเอก.....

3. ท่านเคยศึกษาหรือกำลังศึกษาวิชาใดต่อไปนี้ในสถาบันการศึกษาที่ท่านกำลังศึกษา หรือระดับมัธยมศึกษา หรือไม่ ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

☐ การใช้ห้องสมุด	☐ การรู้สารสนเทศ
☐ ห้องสมุดกับการรู้สารสนเทศ	☐ ห้องสมุดและการศึกษาค้นคว้า
☐ การค้นคว้าและการเขียนรายงาน	☐ เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อ

การศึกษาค้นคว้า

☐ วิชาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง (โปรดระบุ).....	☐ ไม่เคย

ตอนที่ 2 แบบทดสอบการรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏ

คำชี้แจง แบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 50 ข้อ คะแนน 50 คะแนน โปรดระบายวงกลมคำตอบ ที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียวลงในกระดาษคำตอบ

- 1) ต้องการทำรายงานเรื่อง “การเลือกอาหารสุขภาพสำหรับผู้สูงอายุ” ควรกำหนดคำถามที่นำไปสู่ การค้นหาสารสนเทศอย่างไร
 - ก. ควบคุมแลสุขภาพผู้สูงอายุอย่างไร
 - ข. อะไรคือปัญหาสุขภาพของผู้สูงอายุ
 - ค. อะไรคือปัจจัยในการเลือกอาหารเพื่อสุขภาพของผู้สูงอายุ
 - ง. ผู้สูงอายุในประเทศไทยเลือกซื้ออาหารประเภทไหน
- 2) การกำหนดประเด็นหัวข้อรายงานในข้อใดที่มีความเฉพาะเจาะจงที่สุด
 - ก. ปัญหาเด็กและเยาวชน
 - ข. ปัญหาเด็กติดเกมในประเทศไทย
 - ค. ปัญหาเด็กเร่ร่อนในกรุงเทพมหานคร
 - ง. ปัญหาเด็กยุค Generation Y
- 3) ต้องการค้นเรื่อง “ผู้หญิงไทยกับอาชญากรรมทางเพศ” คำศัพท์ใดต่อไปนี้สอดคล้องกับเรื่อง ดังกล่าว
 - ก. การคุกคามทางเพศต่อสตรี
 - ข. การข่มขืน
 - ค. เพศสัมพันธ์
 - ง. อาชญากรรม

- 4) ข้อใดเผยแพร่จากแหล่งสารสนเทศไม่เป็นทางการ
- ตำราศิลปะ โดย เฉลิมชัย โฆษิตพิพัฒน์
 - รวมบทสัมภาษณ์นักเขียน โดย สมาคมนักเขียนแห่งประเทศไทย
 - บทความวิชาการเรื่อง ศิลปะมวยไทยมรดกทางวัฒนธรรมไทยสู่สากล
 - คำบอกเล่าเรื่อง ความเชื่อเกี่ยวกับพญานาค จากผู้รู้ ที่ อ. โพนพิสัย จ.หนองคาย
- 5) ห้องสมุดจัดระบบหนังสือของห้องสมุดอย่างไร เพื่อให้ผู้ใช้เข้าถึงสารสนเทศโดยง่าย
- จัดตามชื่อผู้แต่ง
 - จัดตามชื่อเรื่อง
 - จัดตามเนื้อหา
 - จัดตามสำนักพิมพ์
- 6) ข้อมูลเกี่ยวกับ “สถิติคนต่างด้าวในประเทศไทย” ค้นได้จากแหล่งใด
- เว็บไซต์กระทรวงแรงงาน
 - เว็บไซต์กระทรวงการต่างประเทศ
 - เว็บไซต์สำนักงานประกันสังคม
 - เว็บไซต์บริษัทจัดหางาน
- 7) ต้องการข้อมูลเกี่ยวกับ “สถานการณ์โรคอ้วนในประเทศไทย” ควรเลือกแหล่งสารสนเทศใด
- สมาคมโรคเบาหวานแห่งประเทศไทย
 - คลินิกโรคอ้วน
 - ชมรมสุขภาพคนไทย
 - กระทรวงสาธารณสุข
- 8) ถ้าต้องการค้นเรื่อง “กำเนิดอักษรไทย สมัยสุโขทัย” ควรใช้แหล่งสารสนเทศใด
- หนังสือประวัติศาสตร์ไทยในอดีตจนถึงสุโขทัย
 - ศิลาจารึกสมัยพ่อขุนรามคำแหงมหาราช
 - สมุดข่อยบันทึกประวัติศาสตร์
 - มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม เรื่อง อักษรสกุลไทย
- 9) ถ้าต้องการทราบว่านักศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศใด จะใช้สถิติใดวิเคราะห์ข้อมูลดิบที่เก็บรวบรวมจากนักศึกษาเป็นรายบุคคล
- หาค่าร้อยละ
 - หาค่าเฉลี่ย
 - หาค่ามัธยฐาน
 - หาค่าความถี่

- 10) หาข้อมูลสถิติการส่งออกข้าวของประเทศไทย ควรใช้แหล่งใด
ก. สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ	ข. กรมส่งเสริมการส่งออก
ค. กรมการค้าภายใน	ง. กรมการค้าข้าว
- 11) ต้องการศึกษารื่องการออกแบบลวดลายผ้าไหมและการทอผ้าไหมสุรินทร์ จะปรับปรุงคำถามข้อใดเพื่อให้ขอบเขตของเรื่องที่ศึกษากว้างขึ้น
ก. ผ้าไหมสุรินทร์มีประวัติความเป็นมาอย่างไร
ข. ผลิตภัณฑ์จากไหมสุรินทร์มีอะไรบ้าง
ค. เอกลักษณ์ของผ้าไหมสุรินทร์คืออะไร
ง. การย้อมผ้ามีขั้นตอนการทำอย่างไร
- 12) ต้องการสารสนเทศเรื่อง “เศรษฐกิจพอเพียง” โดยใช้เกณฑ์ผู้แต่ง ควรเลือกสารสนเทศในข้อใด
ก. ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดย ดร.สุเมธ ตันติเวชกุล
ข. การทำเกษตรพอเพียง โดย นายผาย สร้อยสระกลางปราชญ์ชาวบ้าน
ค. แบบเรียนเศรษฐกิจพอเพียง โดย กลุ่มพัฒนาการศึกษานอกระบบ
ง. บริหารธุรกิจแบบเศรษฐกิจพอเพียง โดย ธนินท์ เกียรติวนนท์
- 13) ควรใช้วิธีการใดเพื่อศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงของคนในชุมชนต่อการเกิดโรคพยาธิใบไม้ในตับ
ก. ให้คนในชุมชนตอบแบบสอบถาม
ข. สัมภาษณ์คนในชุมชนทุกครัวเรือน
ค. สังเกตพฤติกรรมการบริโภคปลาดิบ
ง. รวบรวมข้อมูลจากสาธารณสุขจังหวัด

14) จากหน้าจอโอแพก (OPAC) ถ้าต้องการหนังสือของห้องสมุด ควรใช้ข้อมูลจากส่วนใด

The screenshot shows an OPAC search results page. Callout 'ก' points to the search bar and navigation tabs. Callout 'ข' points to the MARC record details for a book. Callout 'ค' points to the table of available copies. Callout 'ง' points to the 'Request' button for a copy.

Call Number	Location	Barcode	Status	Copy Number	Units
428.24 w414 2558	ศูนย์ข้อมูลอาเซียน	1003171015	Available	1	
428.24 w414 2558	ศูนย์ข้อมูลอาเซียน	1003171446	Available	2	

- ก. ส่วน ก ข. ส่วน ข ค. ส่วน ค ง. ส่วน ง

15) คำใดเป็นคำเหมือนที่ใช้ค้นแทนคำว่า “กระบวนการลักษณะการถ่ายทอดทางพันธุกรรม” ได้

- ก. กรรมพันธุ์ ข. การสืบทอดเผ่าพันธุ์
 ค. การถ่ายทอดทางสายพันธุ์ ง. ดีเอ็นเอ

16) จากภาพ ถ้าต้องการค้นเรื่อง “การสอนจริยธรรม” ควรใช้คำศัพท์ข้อใด

จริยศาสตร์ -- การศึกษาและการสอน
 คู่มือ จริยศึกษา

- ก. จริยศาสตร์ ข. จริยศาสตร์กับการศึกษา
 ค. การศึกษาจริยธรรม ง. จริยศึกษา

17) การค้นในข้อใดให้ผลการค้นน้อยที่สุด

- ก. การพุด AND การประชุม ข. การพุด OR การประชุม
 ค. การพุด NOT การประชุม ง. การพุดในที่ประชุม

21) ถ้าต้องการค้นหาหนังสือที่มีเลขเรียกต่อไปนี ควรค้นหาหนังสือบนชั้นหนังสือช่วงใด

513.9
ว431ค

ก. 500-509

ข. 510-519

ค. 514-519

ง. 519-599

จากภาพจงใช้ตอบคำถาม ข้อ 22

The screenshot shows a library search interface. At the top, there are navigation buttons: 'Start Over', 'Extended Display', 'Search As Words', and 'Another Search'. Below these is a search bar with the text 'การเพาะพันธุ์ปลาจืด' and a search button. A message below the search bar says 'No matches found; nearby TITLES are:'. Below this is a table of search results. The table has columns for 'Save', 'Title', 'Year', and 'Entries'. The results include various titles related to fish breeding, such as 'การเพาะพันธุ์ปลา', 'การเพาะพันธุ์ปลาดุก', and 'การเพาะพันธุ์ปลาหมอ'. A callout box labeled '3' points to a specific result: 'การเพาะพันธุ์ปลาหมอ : CPS 9680' with a year of 2552 and 1 entry. A callout box labeled '4' points to the search options menu at the top right. A callout box labeled '1' points to the search bar, and a callout box labeled '2' points to the search button.

Save	Title	Year	Entries
☐	การเพาะพันธุ์ปลา		2
☐	การเพาะพันธุ์ปลาดุก โดยการจัด อธิพน : บทความ	2544	
☐	การเพาะพันธุ์ปลาหมอ : บทความ	2544	
☐	การเพาะพันธุ์ปลาหมอ : CPS 9680	2552	1
Your entry การเพาะพันธุ์ปลาจืด would be here -- Search as Words			
☐	การเพาะพันธุ์ปลาแคระ : VCD 2177	2549	1
☐	การเพาะพันธุ์ปลาคอก : บทความ	2544	1
☐	การเพาะพันธุ์ปลาคอก : บทความ VCD 2328	2549	1
☐	การเพาะพันธุ์และการเลี้ยงปลากัด : 639.34 ว45ป	2549	1

22) จากภาพต้องการค้นหาเรื่อง “การเพาะพันธุ์ปลาน้ำจืด” แต่ไม่พบ ควรปรับใช้กลยุทธ์ใด

ก. เริ่มต้นค้นหาใหม่

ข. ใช้เมนูหัวข้อเรื่องในการค้นหา

ค. ใช้เมนู Search as Word

ง. เปลี่ยนฐานข้อมูลใหม่

23) นักศึกษาต้องการข้อมูล และสามารถแก้ไขข้อมูลได้ ควรทำอย่างไรที่ประหยัดและรวดเร็ว

ก. Download มาเก็บไว้ในคอมพิวเตอร์

ข. ใช้คำสั่ง Print Screen หน้าจอเก็บไว้

ค. ใช้คำสั่ง copy ข้อความที่ต้องการ และ paste ลงใน program Microsoft Word และบันทึกเก็บไว้

ง. สั่งพิมพ์ไฟล์ข้อมูลนั้นทันที

24) การเขียนอ้างอิงแบบแทรกในเนื้อหา ข้อใดถูกต้อง

- ก. (อรรถัย ศรีสันติสุข, บรรณาธิการ. 2558: 1)
- ข. (ศึกษาธิการ, กระทรวง. 2556: คำนำ)
- ค. (ศีกฤทธิ์ ปราโมช, ม.ร.ว. 2525: 15)
- ง. (ณัฐพงศ์ ฐิติมานะกุล และรัชศักดิ์ สิทธิวิไล. 2551: 26-31)

25) ปุ่มเครื่องหมาย ใช้ในการทำงานใด

- ก. แสดงเครื่องหมายและสัญลักษณ์การจัดรูปแบบอื่นที่ซ่อนอยู่
- ข. แสดงการจัดเรียงค่าที่เป็นตัวเลข
- ค. แทรกสัญลักษณ์ทางคณิตศาสตร์ในข้อความ
- ง. แทรกสัญลักษณ์ที่ไม่มีอยู่บนแป้นพิมพ์

26) สารสำคัญของข้อความต่อไปนี้คืออะไร

การทำสมาธิ คือ การทำจิตใจให้สงบนิ่ง สามารถทำได้หลายวิธี แต่มีวิธีหนึ่งเรียกว่า
 บริกรรม คือ การท่องคำบริกรรมภาวนาอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น พุทโธ ยุบหนอพองหนอ
 สัมมาอรหัน เป็นต้น แล้วนึกคำนั้นในใจซ้ำ ๆ ขณะเดียวกันเอาสติควบคุมจิตของตน
 ให้นิ่งอยู่ในบริกรรมนั้น จนจิตสงบ แล้วจึงปล่อยวางคำบริกรรมนั้นเสีย

- ก. การทำสมาธิทำได้หลายวิธี
- ข. การทำบริกรรมเป็นส่วนหนึ่งของการทำสมาธิ
- ค. การทำสมาธิต้องอาศัยสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เป็นแนวทางเข้าสู่สมาธิ
- ง. คำว่า พุทโธ เป็นหัวใจสำคัญของการบริกรรม

- 30) ต้องการเขียนรายงานเกี่ยวกับการเสียชีวิตด้วยอุบัติเหตุของคนไทย และพบบทความในหนังสือพิมพ์ระบุว่า “ในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา คนไทยเสียชีวิตจากอุบัติเหตุเพิ่มมากขึ้น ร้อยละ 15 อุบัติเหตุส่วนใหญ่ น่าจะเกิดจากสาเหตุมาแล้วซ้ำ” คำถามในข้อใดต่อไปนี้เป็นไปได้เพิ่มสารสนเทศ ดังกล่าว
- การผลิตรถยนต์มีปริมาณการผลิตมากขึ้นหรือไม่
 - ปริมาณการขายแอลกอฮอล์มากขึ้นกว่าปีก่อนหรือไม่
 - การบังคับใช้กฎหมายมีความเข้มงวดเพียงใด
 - คนไทยเสียชีวิตมีอายุเฉลี่ยเท่าไร
- 31) ถ้าต้องการคำนวณข้อมูลและนำเสนอข้อมูลตัวเลขในรูปแบบกราฟ ควรใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ใด
- ไมโครซอฟท์ เวิร์ด (Microsoft Word)
 - ไมโครซอฟท์ เอ็กเซล (Microsoft Excel)
 - ไมโครซอฟท์ เพาเวอร์พอย (Microsoft Power Point)
 - ไมโครซอฟท์ แอ็กเซส (Microsoft Access)
- 32) ข้อใดเป็นเกณฑ์สำคัญในการประเมินสารสนเทศจากเว็บไซต์
- จำนวนความนิยมของผู้เข้าใช้เว็บไซต์
 - จุดเชื่อมโยงไปยังเอกสารอื่นที่เกี่ยวข้องเป็นจำนวนมาก
 - วันที่ปรับปรุงล่าสุด
 - ที่มาของข้อมูลหรือชื่อผู้จัดทำที่สามารถอ้างอิงได้
- 33) ต้องการบันทึกบอกเล่าเรื่องราวต่าง ๆ นำเสนอสิ่งที่ตนเองรู้ หรือสิ่งที่ตนเองสนใจ เพื่อแบ่งปัน และแลกเปลี่ยนข้อมูลกับบุคคลอื่น ควรเขียนนำเสนอในรูปแบบใด
- การส่งข้อความ (MSN Messenger)
 - โปรแกรมสนทนา (ICQ)
 - ห้องสนทนา (Chat room)
 - เว็บบล็อก (Weblog)
- 34) ต้องการทราบเทคนิคการทำกลองยาวจากผู้เชี่ยวชาญ ควรเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้เครื่องมือใด
- แบบสัมภาษณ์
 - แบบสังเกต
 - แบบทดสอบ
 - แบบสอบถาม

- 38) การทำรายงานเรื่อง “โรคไข้เลือดออก” ควรมีโครงเรื่องในการนำเสนออย่างไร
- สาเหตุ ประวัติบุคคลที่เป็นโรค และการดูแลผู้ป่วย
 - อาการ เส้นทางการติดต่อของโรคไข้เลือดออก และการดูแลผู้ป่วย
 - สาเหตุ อาการ การติดต่อ และการป้องกันรักษา
 - สถานการณ์ไข้เลือดออก อาการ สาเหตุ และการป้องกัน
- 39) ประสิทธิ์รับราชการเป็นครูภาษาอังกฤษ เกษียณราชการแล้ว จึงออกมาอยู่บ้านสวนที่อัมพวา ประสิทธิ์ต้องการหารายได้พิเศษเพิ่มเติม โดยวิธีการใด ที่เป็นการบูรณาการความรู้ประสบการณ์เดิม ในการสร้างสารสนเทศใหม่
- เปิดร้านขายอาหาร ให้นักท่องเที่ยวในวันหยุด
 - ทำโฮมสเตย์ และประชาสัมพันธ์เป็นภาษาอังกฤษ
 - เปิดสอนภาษาไทยให้กับนักท่องเที่ยว
 - เปิดโรงเรียนกวดวิชาภาษาอังกฤษที่บ้านสวน
- 40) รายงานทางวิชาการที่ดีมีลักษณะอย่างไร
- เลือกศึกษาเรื่องทันสมัย
 - ขอบเขตของเรื่องแคบ
 - มีเอกสารอ้างอิง
 - มีภาพและแผนภูมิประกอบ
- 41) การนำเสนอข้อมูลเปรียบเทียบสถิติอุบัติเหตุในรอบ 10 ปี ควรนำเสนอรูปแบบใด
- กราฟแท่งแสดงปริมาณการเกิดอุบัติเหตุแต่ละปี
 - ตารางแสดงแต่ละปี
 - ภาพอุบัติเหตุร้ายแรงที่สุดแต่ละปี
 - แผนผังอุบัติเหตุแต่ละปี
- 42) บริการใดของ Google ที่ช่วยในการจัดการเอกสาร
- Google Analytics
 - Google Books
 - Google Chrome
 - Google Document

43) ข้อใดเป็นวิธีการใช้รหัสความปลอดภัยที่ถูกต้อง

ก. วุฒิส่งอีเมล โดยใช้ชื่อบัญชีเพื่อน

ข. สมัยทราบรหัสเข้าใช้ไวไฟของเพื่อนบ้าน โดยบังเอิญ และนำมาใช้บริการอินเทอร์เน็ต โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย

ค. แก้วใช้รหัสผ่านของแฟนเพื่อเข้าไปดูผลสอบในระบบลงทะเบียน

ง. ประสานใช้รหัสตนเข้าไปใช้คอมพิวเตอร์ของเพื่อน โดยขออนุญาตจากเพื่อนแล้ว

44) ข้อใดเป็นการใช้สื่อสังคมออนไลน์ไม่เหมาะสม

ก. มงคลส่งต่ออีเมลลูกโซ่ที่มีข้อความว่า “ถ้าได้รับจดหมายหรือข้อความนี้แล้วต้องส่งต่อไปอีก 20 คนภายใน 7 วัน มิฉะนั้นคุณจะถูกอันตราย”

ข. ประพันธ์ใช้แอปพลิเคชันตกแต่งรูปของตนเอง ตั้งเป็นรูปภาพประจำตัว

ค. ดวงดาวถ่ายรูปร้านอาหารและเขียนข้อความแนะนำร้านให้เพื่อนได้รู้จัก

ง. แววดาแสดงความคิดเห็นทางการเมืองเรื่องการเลือกตั้งที่มีผู้ไปใช้สิทธิ์น้อย

45) ข้อใดต่อไปนี้เป็นการกระทำที่ละเมิดลิขสิทธิ์

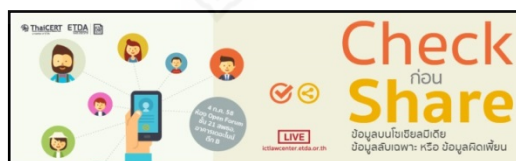
ก. สมชายบันทึกภาพในโรงภาพยนตร์เพื่อส่งต่อให้คนในครอบครัว

ข. อรุณจัดงานวันเกิดในบ้านของตน โดยนำวิดีโอภาพยนตร์เรื่องไททานิก มาฉายให้เพื่อนที่มาร่วมงานได้ชม

ค. วิชัยซื้อแผ่นวีซีดีภาพยนตร์จากร้านจำหน่ายในตลาดมาเปิดชมในครอบครัว

ง. ประเสริฐฉายภาพยนตร์จากแผ่นดีวีดี เรื่อง โรมิโอกับจูเลียต ในห้องเรียนวรรณคดี อังกฤษ เพื่อให้นักศึกษาชมและวิจารณ์

จงใช้ภาพต่อไปนี้ ตอบคำถามข้อ 46

46) จากภาพดังกล่าว ต้องการสื่อความเรื่องใด

- ก. ควรเผยแพร่ข้อมูล และข่าวสารในทางสร้างสรรค์
- ข. ควรตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล ก่อนเผยแพร่บนเครือข่าย
- ค. ควรใช้ภาษาที่สุภาพ ในการเผยแพร่สิ่งต่าง ๆ บนอินเทอร์เน็ต
- ง. ควรระบุแหล่งที่มา วันเดือนปีที่ทำการเผยแพร่ข้อมูล ที่อยู่ เบอร์โทรศัพท์ของผู้เผยแพร่

47) ข้อใดเป็นการกำหนดรหัสผ่านที่ปลอดภัยสูงสุด

- ก. วัน เดือน ปี เกิด
- ข. รหัสนักศึกษา
- ค. หมายเลขโทรศัพท์
- ง. ชื่อบุคคลที่ประทับใจ

48) ข้อใดเป็นการเผยแพร่ข้อมูลอย่างถูกกฎหมาย

- ก. สักดาอัคคลิปวีดิโอและแชร์เพียงบางช่วงบางตอนในคอนเสิร์ต
- ข. ติดาอัปโหลดคลิปวีดิโอรีวิวกการใช้ไอโฟนล่าสุดลงยูทูป
- ค. มินตราเปิดเพลงจากยูทูปให้ลูกค้าในร้านกาแฟฟัง
- ง. มานพโพสต์ภาพถ่ายของผู้อื่นที่ไม่ปรากฏชื่อผู้สร้างสรรค์

49) ข้อใดเป็นการคัดลอกวรรณกรรมของผู้อื่น

- ก. กาญจนาทำรายงานคล้ายกับคำนวนอย่างมากแต่กาญจนามีภาพประกอบและการอ้างอิงไม่เหมือนกัน
- ข. ประสิทธิ์กับวิทย์ทำรายงานเรื่องเดียวกันแต่เนื้อหาในรายงานมีการใช้ทรัพยากรสารสนเทศในการอ้างอิงไม่เหมือนกัน
- ค. วิไลให้วิชชุฉิมรายงานดูเป็นตัวอย่าง วิชชุได้ทำรายงานเนื้อหาเหมือนกันกับวิไล ต่างกันที่สีหน้าปก
- ง. สุชาติกับประดิษฐ์นำเสนอผลงานเรื่องเดียวกัน สุชาติเสนอผลงานในรูปแบบภาพยนตร์สั้น ประดิษฐ์นำเสนอในรูปแบบละคร

50) ข้อมูลในกรอบข้างล่างนี้เป็นบรรณานุกรมทรัพยากรสารสนเทศประเภทใด

พานิชย์ ษศปัญญา (2556. ต.ค.). ไม้ผลต่างแดนอะโวคาโดได้รับความนิยมและพัฒนาอย่างช้า ๆ.
ศิลปวัฒนธรรม 34, 12 : 60-64

ก. หนังสือ ข. วารสาร ค. หนังสือพิมพ์ ง. รายงานการวิจัย

😊😊😊 ขอขอบคุณที่ท่านกรุณาให้ความร่วมมือ 😊😊😊

เฉลยข้อสอบ

ข้อ 1	ค	ข้อ 11	ค	ข้อ 21	ข	ข้อ 31	ข	ข้อ 41	ก
ข้อ 2	ค	ข้อ 12	ก	ข้อ 22	ค	ข้อ 32	ง	ข้อ 42	ง
ข้อ 3	ก	ข้อ 13	ค	ข้อ 23	ค	ข้อ 33	ง	ข้อ 43	ง
ข้อ 4	ง	ข้อ 14	ค	ข้อ 24	ง	ข้อ 34	ก	ข้อ 44	ก
ข้อ 5	ค	ข้อ 15	ง	ข้อ 25	ก	ข้อ 35	ง	ข้อ 45	ก
ข้อ 6	ก	ข้อ 16	ง	ข้อ 26	ข	ข้อ 36	ง	ข้อ 46	ข
ข้อ 7	ก	ข้อ 17	ข	ข้อ 27	ค	ข้อ 37	ง	ข้อ 47	ง
ข้อ 8	ข	ข้อ 18	ก	ข้อ 28	ข	ข้อ 38	ค	ข้อ 48	ข
ข้อ 9	ก	ข้อ 19	ง	ข้อ 29	ค	ข้อ 39	ข	ข้อ 49	ค
ข้อ 10	ง	ข้อ 20	ง	ข้อ 30	ก	ข้อ 40	ค	ข้อ 50	ข

ภาคผนวก จ

ตัวอย่างหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

ที่ศธ 0522.15(1)/ว 44

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

26 กันยายน 2559

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อประกอบการทำคุษฎีนิพนธ์
เรียน อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนรินทร์
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบทดสอบการรู้สารสนเทศสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 30 ชุด

ด้วยนางไปรมา เขียงราช นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรปรัชญาคุษฎีบัณฑิต (สารสนเทศศาสตร์) สาขาวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ผู้ได้รับทุนโครงการปริญญาเอกกาญจนาภิเษก (คปก.) ได้รับอนุมัติให้ทำคุษฎีนิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมการรู้สารสนเทศของห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏ" โดยมี ศาสตราจารย์ ดร.ชุติมา สัจจานันท์ ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรปรัชญาคุษฎีบัณฑิต (สารสนเทศศาสตร์) สาขาวิชาศิลปศาสตร์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาคุษฎีนิพนธ์หลัก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุจิน บุตรดีสุวรรณ คณบดีคณะวิทยาการสารสนเทศ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม และ ดร.ทรงพันธ์ เจิมประยงค์ อาจารย์ประจำคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาคุษฎีนิพนธ์ร่วม

ในการนี้ นักศึกษาจะต้องเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบทดสอบที่พัฒนาขึ้น เพื่อวัดระดับการรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยผลการวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาทักษะของนักศึกษาให้สอดคล้องกับทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ อนุญาตให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลในสถาบันการศึกษาของท่านด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมเกียรติ วัฒนาพงษากุล)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศิลปศาสตร์บัณฑิตศึกษา สาขาวิชาศิลปศาสตร์
โทร. 02-5048515-7
โทรสาร. 02-5033564

ภาคผนวก ฉ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย
แบบบันทึก และแบบสัมภาษณ์สภาพการส่งเสริมการรู้สารสนเทศของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิมพ์ร่ำไพ เปรมสมิทธิ์
ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. รองศาสตราจารย์ ดร.จันทิมา เขียวแก้ว
ผู้อำนวยการหลักสูตรนิเทศศาสตร มหาบัณฑิต สาขาวิชานิเทศศาสตร์การตลาด
มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
3. รองศาสตราจารย์ พวา พันธุ์เมฆา
อาจารย์พิเศษ ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อรรถจน์ อิงคนินันท์ บัณฑิตย์
ประธานหลักสูตรสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
5. อาจารย์ ดร.สุทธินันท์ ชื่นชม
ผู้อำนวยการสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

ภาคผนวก ข

ตัวอย่างหนังสือเชิญผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย

ที่ศธ 0522.15(1)/วชช4

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

๑๑ กรกฎาคม 2560

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.จันทิมา เขียวแก้ว

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. โครงการคุณวุฒิพิเศษ จำนวน 1 ชุด
2. แบบสำรวจ จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางไปรมา เอียงราช นักศึกษาระดับปริญญาเอก หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตแขนง
สารสนเทศศาสตร์ สาขาวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำคุณวุฒิพิเศษ เรื่อง
“การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมการรู้สารสนเทศของห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏ” โดยมี ศาสตราจารย์ ดร.ชุติมา
สังจรรย์ที่ ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สารสนเทศศาสตร์ สาขาวิชาศิลปศาสตร์
เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาคุณวุฒิพิเศษหลัก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุจิน บุตรดีสุวรรณ คณบดีคณะวิทยาการ
สารสนเทศ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม และ ดร.ทรงพันธ์ เจิมประยงค์ อาจารย์ประจำคณะอักษรศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาคุณวุฒิพิเศษร่วม

การจัดทำคุณวุฒิพิเศษดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล และได้รับความ
เห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาคุณวุฒิพิเศษไว้ชิ้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุม
เนื้อหาวิชาแนวปฏิบัติและสอดคล้องกับหลักการและกระบวนการวิจัย สาขาวิชา จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน
ในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านสารสนเทศศาสตร์ ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุง
เครื่องมือของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศิลปศาสตร์หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน และขอขอบคุณมา ณ

โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมเกียรติ วัฒนาพงษากุล)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศิลปศาสตร์

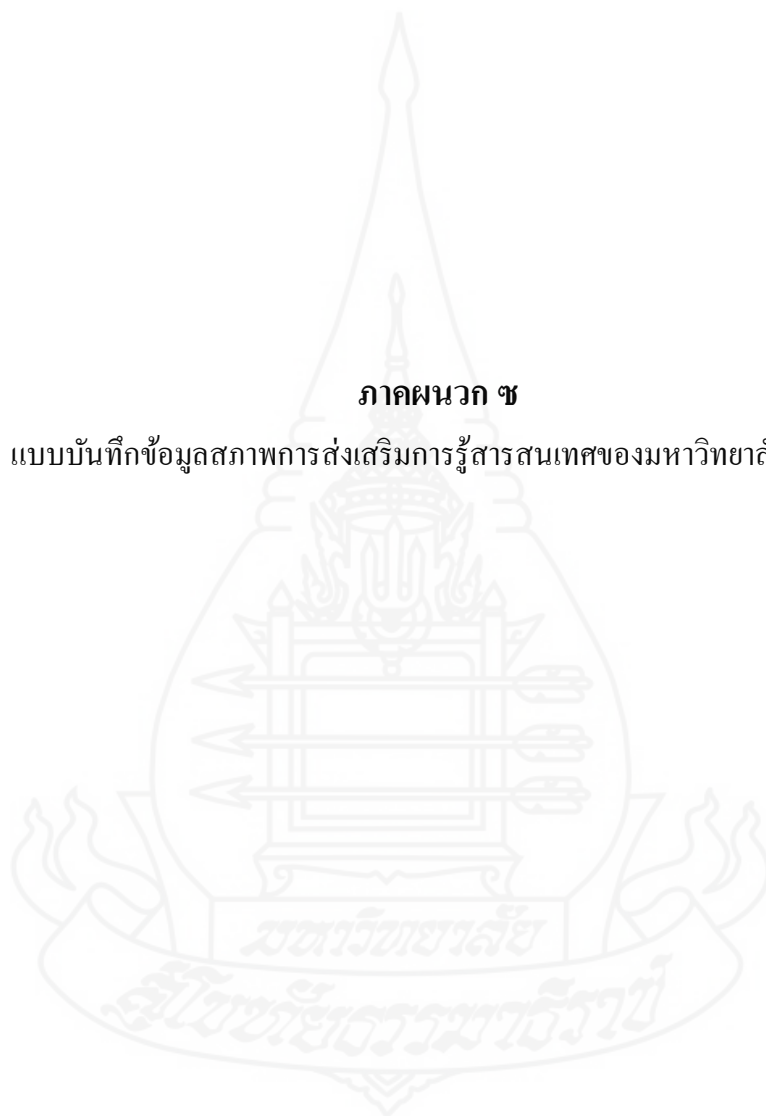
บัณฑิตศึกษา สาขาวิชาศิลปศาสตร์

โทร. 02-5048515-7

โทรสาร. 02-5033564

ภาคผนวก ข

แบบบันทึกข้อมูลสภาพการส่งเสริมการรู้สารสนเทศของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

ชุดที่ 1 แบบบันทึกข้อมูล
สภาพการส่งเสริมการรู้สารสนเทศของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

ข้อที่	การส่งเสริมการรู้สารสนเทศของมหาวิทยาลัยราชภัฏ	ที่มาของแหล่งข้อมูล
1	ตอนที่ 1 ข้อมูลมหาวิทยาลัยราชภัฏ ชื่อมหาวิทยาลัยราชภัฏ..... ปรัชญา..... วิสัยทัศน์..... พันธกิจ..... คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์..... นโยบาย.....	
2.1	ตอนที่ 2 การสอนการรู้สารสนเทศของมหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาวิทยาลัยมีการสอนการรู้สารสนเทศสำหรับ นักศึกษาระดับปริญญาตรี ☐ มี ☐ เป็นรายวิชาบังคับให้ปี 1 เรียนทุกคน ชื่อวิชา (โปรดระบุ)..... จำนวนหน่วยกิต..... คำอธิบายรายวิชา..... ----- ☐ เป็นรายวิชาบังคับสำหรับบางคณะ ชื่อวิชา (โปรดระบุ)..... จำนวนหน่วยกิต..... คำอธิบายรายวิชา..... ☐ เป็นวิชาเลือก..... ชื่อวิชา (โปรดระบุ)..... จำนวนหน่วยกิต..... คำอธิบายรายวิชา..... -----	

ข้อที่	การส่งเสริมการรู้สารสนเทศของมหาวิทยาลัยราชภัฏ	ที่มาของแหล่งข้อมูล
	☐ เป็นวิชาบูรณาการกับรายวิชาต่าง ๆ ชื่อวิชา (โปรดระบุ)..... จำนวนหน่วยกิต..... คำอธิบายรายวิชา..... ☐ ไม่มี	
2.2	หน่วยงานที่รับผิดชอบในการส่งเสริมการรู้สารสนเทศของ มหาวิทยาลัย ☐ มี ได้แก่..... ☐ สำนักส่งเสริมวิชาการของมหาวิทยาลัย ☐ กำหนดให้ทุกคณะรับผิดชอบ ☐ กำหนดให้บางคณะเป็นผู้รับผิดชอบ ชื่อคณะ/สาขา (โปรดระบุ)..... ☐ หน่วยงานอื่น ๆ ชื่อหน่วยงาน (โปรดระบุ)..... ☐ ไม่มี	

ชุดที่ 2 แบบบันทึกข้อมูล
สภาพการส่งเสริมการรู้สารสนเทศของห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏ

ข้อที่	การส่งเสริมการรู้สารสนเทศของห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏ	แหล่งที่มาของข้อมูล
1	ตอนที่ 1 ข้อมูลสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ ชื่อมหาวิทยาลัยราชภัฏ..... ปรัชญา..... วิสัยทัศน์..... พันธกิจ..... นโยบาย.....	
2.1	ตอนที่ 2 สภาพส่งเสริมการรู้สารสนเทศของห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏ การรู้สารสนเทศหรือคำอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเป็นส่วนหนึ่งของนโยบาย ของห้องสมุดอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร ☐ มี สาระสำคัญของนโยบาย..... ☐ ไม่มี	
2.2	หน่วยงานของห้องสมุดที่รับผิดชอบที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะ การรู้สารสนเทศของนักศึกษา ☐ มี ☐ กำหนดให้งานบริการรับผิดชอบ ☐ กำหนดให้ทุกหน่วยงานรับผิดชอบ ☐ หน่วยงานอื่น ๆ (โปรดระบุ)..... ☐ ไม่มี	

ข้อที่	การส่งเสริมการรู้สารสนเทศของห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏ	แหล่งที่มาของข้อมูล
2.3	<p>ห้องสมุดมีการจัดสรรงบประมาณเพื่อการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศของนักศึกษา</p> <p>☐ มี</p> <p>☐ ลักษณะงบประมาณ.....</p> <p>☐ จัดสรรโดยเฉพาะ</p> <p>☐ รวมกับงบประมาณห้องสมุด</p> <p>☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....</p> <p>☐ ประมาณการจำนวนงบประมาณ.....</p> <p>☐ ไม่มี</p>	
2.4	<p>การจัดบริการและกิจกรรม</p> <p>2.6.1 การบริการ</p> <p>☐ การบริการตอบคำถามและช่วยค้นคว้า</p> <p>☐ การบริการสืบค้นทรัพยากรสารสนเทศ</p> <p>☐ การแนะนำการใช้ทรัพยากรสารสนเทศและบริการ</p> <p>☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....</p> <p>2.6.2 กิจกรรม</p> <p>☐ การสาธิต</p> <p>☐ การสอนการรู้สารสนเทศ</p> <p>☐ การปฐมนิเทศ/การนำชม</p> <p>☐ การจัดฝึกอบรม การประชุมปฏิบัติการ</p> <p>☐ การจัดทำคู่มือ</p> <p>☐ การจัดการประกวด/แข่งขันทักษะ</p> <p>☐ การพัฒนาวิดิทัศน์ออนไลน์</p> <p>☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)</p>	
2.5	<p>ความร่วมมือในการจัดกิจกรรม</p> <p>☐ ความร่วมมือแบบเป็นทางการ</p> <p>☐ ความร่วมมือแบบไม่เป็นทางการ</p> <p>☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....</p>	

ข้อที่	การส่งเสริมการรู้สารสนเทศของห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏ	แหล่งที่มาของข้อมูล
2.6	ความร่วมมือกับหน่วยงาน รูปแบบความร่วมมือ ☐ ร่วมสอนบูรณาการในเนื้อหา ☐ ร่วมสอนในวิชาการรู้สารสนเทศให้คณะ ☐ เป็นวิทยากรรับเชิญสอนตามเนื้อหาเกี่ยวกับการรู้สารสนเทศ ☐ การจัดเตรียมทรัพยากรสารสนเทศให้อาจารย์ ☐ มีส่วนร่วมในการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตร ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....	
2.7	หน่วยงานที่ร่วมมือ ☐ คณะ ☐ กองพัฒนานักศึกษา ☐ ศูนย์คอมพิวเตอร์ ฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....	
2.8	เนื้อหาการสอน ☐ การกำหนดขอบเขตและความต้องการสารสนเทศ ☐ การเข้าถึงสารสนเทศ ☐ การประเมินสารสนเทศ ☐ การใช้สารสนเทศ ☐ การใช้สารสนเทศตามหลักจริยธรรมและกฎหมาย ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....	
2.9	รูปแบบการฝึกอบรม ☐ การฝึกอบรมแบบเผชิญหน้า ☐ การฝึกอบรมออนไลน์ ☐ การจัดคลิปวีดิทัศน์เผยแพร่บนเว็บไซต์ห้องสมุด ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....	

ข้อที่	การส่งเสริมการรู้สารสนเทศของห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏ	แหล่งที่มาของข้อมูล
2.10	วิทยากร ☐ บรรณารักษ์ ☐ วิทยากรภายนอก ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....	
2.11	การจัดบริการ ☐ การบริการตามคำร้องของผู้ใช้ ☐ การบริการตามปฏิทินที่กำหนด ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....	
2.12	มีการประเมินผล ☐ มี วิธีประเมินผล (โปรดระบุ)..... ☐ ไม่มีการประเมินผล	
2.13	มีการติดตาม/ประเมินผล ☐ มีติดตาม/ประเมินผล วิธีการติดตาม/ประเมินผล (โปรดระบุ)..... ☐ ไม่มีการติดตาม/ประเมินผล	

ภาคผนวก ฅ

แบบสัมภาษณ์สภาพการส่งเสริมการรู้สารสนเทศของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

แนวคำถามเพื่อการสัมภาษณ์ผู้บริหารของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

คำชี้แจง

แนวคำถามเพื่อการสัมภาษณ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยเรื่องการพัฒนารูปแบบการส่งเสริมการรู้สารสนเทศของห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษานโยบาย แผนงานงาน การส่งเสริมการรู้สารสนเทศให้กับนักศึกษาระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยมีผู้ให้สัมภาษณ์คือ ผู้บริหารที่รับผิดชอบฝ่ายวิชาการ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. ชื่อมหาวิทยาลัยราชภัฏ.....
2. ตำแหน่งของผู้ให้สัมภาษณ์.....
3. หน้าที่รับผิดชอบ.....

ตอนที่ 2 แนวคำถาม

1. คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ในทรรศนะของท่านควรเป็นอย่างไร?
2. ท่านเห็นว่าความรู้ความสามารถในการกำหนดความต้องการ การเข้าถึง การประเมิน การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการใช้สารสนเทศอย่างมีจริยธรรมและถูกกฎหมายมีความจำเป็นกับนักศึกษาของท่านหรือไม่ อย่างไร?
3. มหาวิทยาลัยของท่านมีการดำเนินการส่งเสริมการรู้สารสนเทศให้กับนักศึกษาอย่างไร?
4. หน่วยงานใดมีบทบาทในการส่งเสริมการรู้สารสนเทศให้กับนักศึกษบ้าง และอย่างไร?
5. ผลการดำเนินการส่งเสริมการรู้สารสนเทศในปัจจุบันเป็นอย่างไร มีปัญหาและอุปสรรคอย่างไร?
6. ท่านคิดว่ามหาวิทยาลัยควรดำเนินการอย่างไร เพื่อพัฒนานักศึกษาให้มีคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ และผู้รู้สารสนเทศอย่างไร
7. ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

แนวคำถามเพื่อการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการห้องสมุด/บรรณารักษ์

คำชี้แจง

แนวคำถามเพื่อการสัมภาษณ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมการรู้สารสนเทศของห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษานโยบาย แผนงาน วิธีการส่งเสริมรู้สารสนเทศให้กับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ของห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยมีผู้ให้สัมภาษณ์ผู้อำนวยการห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏ/บรรณารักษ์ที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการรู้สารสนเทศ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. ชื่อมหาวิทยาลัยราชภัฏ.....
2. ตำแหน่งของผู้ให้สัมภาษณ์.....
3. หน้าที่รับผิดชอบ.....

ตอนที่ 2 แนวคำถาม

1. คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ในทรรศนะของท่านควรเป็นอย่างไร?
2. ท่านเห็นว่าความรู้ความสามารถในการกำหนดความต้องการ การเข้าถึง การประเมิน การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการใช้สารสนเทศอย่างมีจริยธรรมและถูกกฎหมายมีความจำเป็นกับนักศึกษาของท่านหรือไม่ อย่างไร?
3. ห้องสมุดมีการดำเนินการส่งเสริมการรู้สารสนเทศให้นักศึกษาอย่างไร?
4. หน่วยงานใดมีความร่วมมือกับห้องสมุดในการส่งเสริมการรู้สารสนเทศให้นักศึกษาบ้าง และอย่างไร?
5. ผลการดำเนินงานการส่งเสริมการรู้สารสนเทศในปัจจุบันเป็นอย่างไร มีปัญหา และอุปสรรคอย่างไร?
6. ท่านเห็นว่ามหาวิทยาลัยควรดำเนินการอย่างไรเพื่อพัฒนานักศึกษาให้มีคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ และผู้รู้สารสนเทศ
7. ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

แนวคำถามเพื่อการสัมภาษณ์อาจารย์

คำชี้แจง

แนวคำถามเพื่อการสัมภาษณ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมการรู้สารสนเทศของห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพ วิธีการส่งเสริมรู้สารสนเทศของอาจารย์ให้กับนักศึกษาระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยมีผู้ให้สัมภาษณ์ อาจารย์ผู้สอนที่สังกัดหลักสูตรสาขา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. ชื่อมหาวิทยาลัยราชภัฏ
2. ตำแหน่งของผู้ให้สัมภาษณ์
3. หน้าที่รับผิดชอบ

ตอนที่ 2 แนวคำถาม

1. คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ในทรรศนะของท่านควรเป็นอย่างไร?
2. ท่านเห็นว่าความรู้ความสามารถในการกำหนดความต้องการ การเข้าถึง การประเมิน การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการใช้สารสนเทศอย่างมีจริยธรรมและถูกกฎหมายมีความจำเป็นกับนักศึกษาของท่านหรือไม่ อย่างไร?
3. สาขาวิชา และอาจารย์ดำเนินการส่งเสริมการรู้สารสนเทศให้นักศึกษาบ้างหรือไม่? อย่างไร?
4. หน่วยงานใดมีบทบาทหน้าที่ในการส่งเสริมการรู้สารสนเทศให้กับนักศึกษาบ้าง และอย่างไร?
5. ผลการดำเนินงานการส่งเสริมการรู้สารสนเทศในปัจจุบันเป็นอย่างไร มีปัญหาและอุปสรรคอย่างไร?
6. ท่านเห็นว่าหลักสูตร/คณะ และหน่วยงานสนับสนุนในมหาวิทยาลัยควรมีบทบาทในการพัฒนานักศึกษาอย่างไรให้มีคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ และผู้รู้สารสนเทศ
7. ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ภาคผนวก ญ
รายชื่อผู้ให้ข้อมูล

**รายชื่อผู้ให้ข้อมูลหลักสภาพการส่งเสริมการรู้สารสนเทศ
ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ**

ผู้บริหาร

1. รองศาสตราจารย์.ดร.ประกาศิต อานุกาญจน์
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ
2. รองศาสตราจารย์.ดร.นัยนา อรรถนาค
ผู้อำนวยการสำนักศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
3. รองศาสตราจารย์ ดร.พิสมัย ศรีอำไพ
รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ
4. รองศาสตราจารย์.ศศินันท์ เศรษฐวัฒน์บดี
รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์
5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กนกพร ทองสอดแสง
รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
6. ผู้ช่วยศาสตราจารย์.ดร. สุพัตรา รักการศิลป์
รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
7. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรรณะ บรรจง
รองอธิการบดีฝ่ายวางแผนและนโยบาย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
8. ผู้ช่วยศาสตราจารย์.ดร.วิดา เหล่ามตระกูล
รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
9. ดร.บัณฑิต อ้นยงค์
ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต
10. ดร.สมคิด สุทธิธารวัช
ผู้ช่วยอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

ผู้บริหารห้องสมุด

1. รองศาสตราจารย์อรุณลักษณ์ รัตนพันธุ์
ผู้อำนวยการสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิ่งแก้ว ปะติตังโง
รองผู้อำนวยการสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริลักษณ์ เกตุฉาย
ผู้อำนวยการสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
4. อาจารย์ ดร.ณัฐภรณ์ เสารยะวิเศษ
ผู้อำนวยการสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี
5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาโรช ปุริสังคหะ
ผู้อำนวยการสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏ

พระนครศรีอยุธยา

6. อาจารย์เกวลิ รังสีสุทธาภรณ์
ผู้อำนวยการสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์
7. อาจารย์ธนิศา สุขารมย์
รองผู้อำนวยการสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏ

สุราษฎร์ธานี

8. อาจารย์สมบัติ เทียบแสง
ผู้อำนวยการสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
9. อาจารย์ปรีชา พังสุบรรณ
ผู้อำนวยการสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
10. นางประภากร พิมพ์ภาศรีภริมย์
ผู้อำนวยการสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

อาจารย์

1. รองศาสตราจารย์ ดร.กชพร นำนานผล
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.คุณฉวี สุภวรรธนะกุล
คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศรีนวล ต้นสุวรรณ
คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมบัติ เวชกามา
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์
5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สายธาร ทองพร้อม
คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต
6. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รชต บุญยยุค
คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
7. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ทรงศรี ชำนาญกิจ
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
8. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ บุญล้อม ค้วงวิเศษ
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
9. ดร.นิจพร ณ พัทลุง
คณะศึกษาศาสตร์และเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
10. ดร.บุญธง วสุรีย์
คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

ภาคผนวก ๑

แบบบันทึกข้อมูลปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการรู้สารสนเทศ

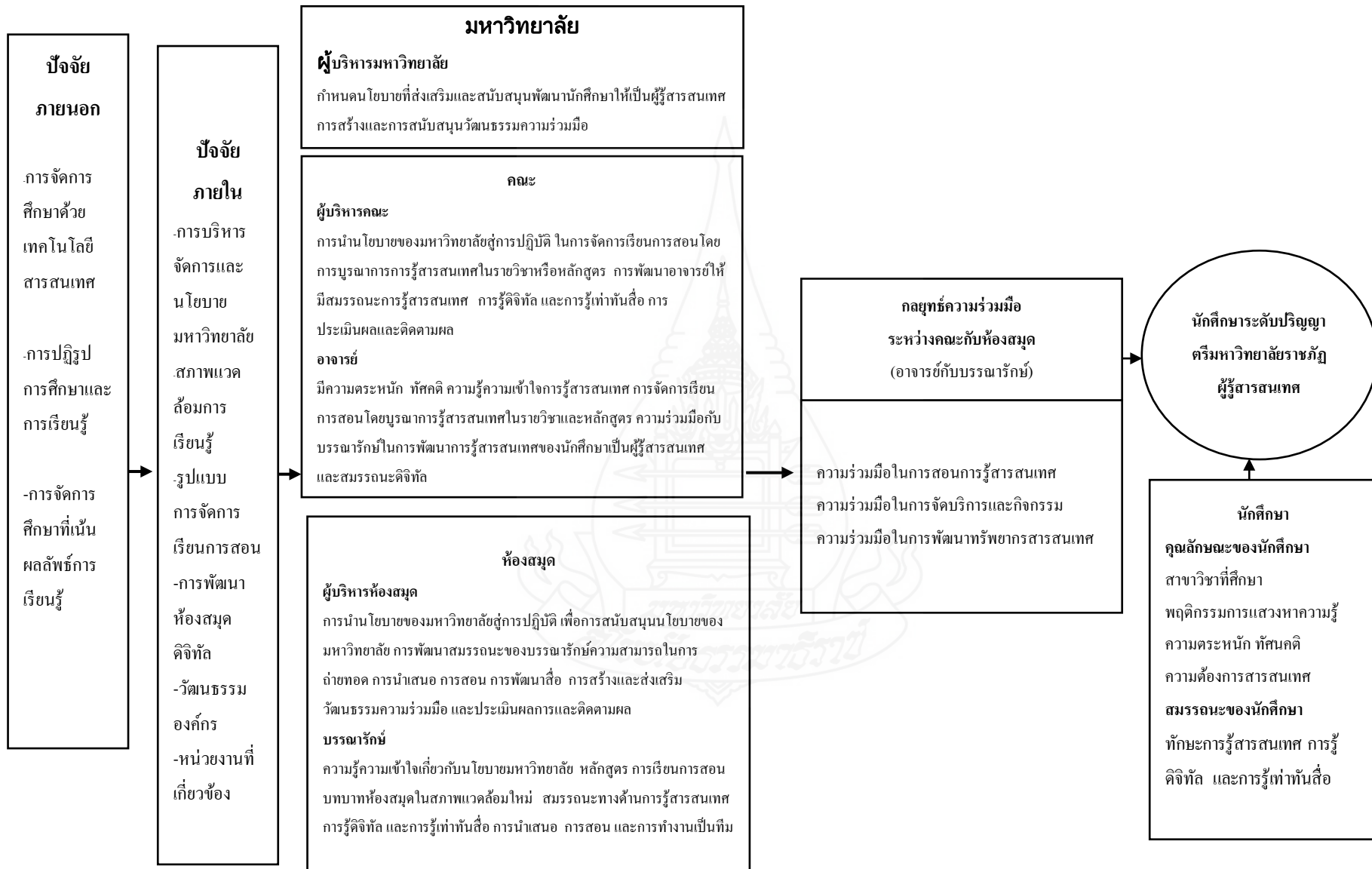
ภาคผนวก ก

(ร่าง)

รูปแบบการส่งเสริมการรู้สารสนเทศสำหรับห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏ

ใส่ร่างรูปแบบ

ภาพร่างรูปแบบการส่งเสริมการรู้สารสนเทศแบบหุ้นส่วนความร่วมมือสำหรับห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏ หรือ ซีพีเอ็ม-ไอแอลพี

(The Collaborative Partnership Model on Information Literacy Promotion for Rajabhat University : CPM-ILP)

(ร่าง) รูปแบบการส่งเสริมการรู้สารสนเทศแบบหุ้นส่วนความร่วมมือสำหรับห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏ หรือ ซีพีเอ็ม-ไอแอลพี (The Collaborative Partnership Model on Information Literacy Promotion for Rajabhat University Libraries: CPM-ILP) โดยนำผลการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องและผลการวิจัยในระยะที่ 1 ถึงระยะที่ 3 ของการวิจัยนี้ประกอบด้วย ผลการศึกษาระดับการรู้สารสนเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ ผลการศึกษาสภาพการส่งเสริมการรู้สารสนเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ ผลการศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการรู้สารสนเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ ดังนี้

1. ผลการวิจัยระดับการรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏ พบว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏมีระดับการรู้สารสนเทศ โดยรวมอยู่ในระดับต่ำ (ร้อยละ 42.38) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษามีระดับการรู้สารสนเทศระดับต่ำทุกมาตรฐาน และมาตรฐานที่นักศึกษามีระดับการรู้สารสนเทศระดับต่ำที่สุดคือ มาตรฐานที่ 2 การเข้าถึงสารสนเทศ (ร้อยละ 34.08) ผลการเปรียบเทียบระดับการรู้สารสนเทศของนักศึกษาที่มีกลุ่มสาขาวิชาต่างกัน มีระดับการรู้สารสนเทศแตกต่างกันทุกมาตรฐาน นักศึกษาที่มีประสบการณ์การเรียนวิชาที่เกี่ยวข้องกับการรู้สารสนเทศต่างกัน มีระดับการรู้สารสนเทศแตกต่างกันในมาตรฐานที่ 1 การกำหนดชนิดและขอบเขตสารสนเทศ ส่วนมาตรฐานอื่นไม่แตกต่างกัน

2. ผลการวิจัยสภาพการส่งเสริมการรู้สารสนเทศให้แก่ศึกษาระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยราชภัฏ พบว่า แม้ไม่มีคำว่า การรู้สารสนเทศโดยตรงแต่ปรากฏแนวคิด และ คำสำคัญที่เกี่ยวข้องกับทักษะการรู้สารสนเทศ เช่น การสืบค้น การแสวงหา การประเมิน การประยุกต์ใช้สารสนเทศ การสังเคราะห์ การคิดวิเคราะห์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ การแก้ปัญหา การเรียนรู้ด้วยตนเอง และการศึกษาตลอดชีวิต มหาวิทยาลัยราชภัฏส่วนใหญ่ส่งเสริมการรู้สารสนเทศ โดยกำหนดนโยบายที่เกี่ยวข้องไว้ในปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ในด้านหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอนการรู้สารสนเทศส่วนใหญ่เป็นรายวิชาเลือกในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป จัดสอนโดยคณะ (ร้อยละ 61.90) จำนวนหน่วยกิต 2-3 หน่วยกิต โดยใช้ชื่อแตกต่างกันได้แก่ การรู้สารสนเทศ ทักษะการรู้สารสนเทศ ความรู้เท่าทันสารสนเทศ สารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ สารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต สารสนเทศเพื่อการศึกษาและการค้นคว้า การใช้สารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ แหล่งและวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเอง การใช้ห้องสมุดยุคใหม่ ความรู้เท่าทันสื่อและการใช้สารสนเทศ

ห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏทุกแห่งมีการจัดบริการและกิจกรรมส่งเสริมการรู้สารสนเทศ ดังนี้ การบริการตอบคำถามและช่วยค้นคว้าค้นคว้า การบริการสืบค้นทรัพยากรสารสนเทศ ห้องสมุด การบริการแนะนำการใช้ห้องสมุด การสาธิตการใช้ การปฐมนิเทศ การนำชม การจัดฝึกอบรม การประชุมเชิงปฏิบัติการ การจัดทำคู่มือ แผ่นพับ สื่อสิ่งพิมพ์ การสอนและการฝึกอบรม ซึ่งห้องสมุด

อาจจะจัดอบรมเองโดยบรรณารักษ์เป็นวิทยากรหรือมีความร่วมมือกับคณะ เนื้อหาอบรมมาตรฐานที่ 2 การเข้าถึงสารสนเทศ การจัดกิจกรรมส่งเสริมการรู้สารสนเทศตามคำขอและตามปฏิทินกิจกรรมที่กำหนด (ร้อยละ 86.84) มีการประเมินผล (ร้อยละ 89.47) แต่ไม่มีการติดตามผล การจัดสรรงบประมาณส่งเสริมการรู้สารสนเทศรวมทั้งงบประมาณของห้องสมุด (ร้อยละ 94.74)

3. ผลการวิจัยปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการรู้สารสนเทศของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ พบว่า ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการรู้สารสนเทศของนักศึกษา ประกอบด้วยปัจจัยภายนอกที่ส่งผลต่อปัจจัยภายในและส่งผลกระทบต่อส่งเสริมการรู้สารสนเทศของนักศึกษา ปัจจัยภายนอก ประกอบด้วยโลกาภิวัตน์ เทคโนโลยีที่สร้างความพลิกผัน การปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ดิจิทัลและแหล่งทรัพยากรการศึกษาแบบเปิด และนโยบายรัฐ และปัจจัยภายในประกอบด้วย นโยบายมหาวิทยาลัย โครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีสารสนเทศของมหาวิทยาลัย หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ห้องสมุด วัฒนธรรมองค์กร และการพัฒนาบุคลากร

นำผลการวิจัยทั้งสามระยะมาพัฒนาเป็นร่างรูปแบบการส่งเสริมการรู้สารสนเทศ ได้ร่างรูปแบบการส่งเสริมการรู้สารสนเทศสำหรับห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏชื่อเรียกว่า รูปแบบการส่งเสริมการรู้สารสนเทศแบบหุ้นส่วนความร่วมมือสำหรับห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏ หรือ ซีพีเอ็ม-ไอแอลพี (The Collaborative Partnership Model on Information Literacy Promotion for Rajabhat University Libraries: CPM-ILP) ที่พัฒนาขึ้นมีนักศึกษาเป็นศูนย์กลางการพัฒนา เน้นการเป็นหุ้นส่วนความร่วมมือระหว่างห้องสมุดกับคณะ โดยเฉพาะความร่วมมือระหว่างบรรณารักษ์กับอาจารย์ และระหว่างห้องสมุดกับเครือข่ายสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยมีปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายในเป็นพลังขับเคลื่อนการพัฒนา ดังนี้

1. นักศึกษา นักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏเป็นศูนย์กลางการพัฒนา ให้เป็นผู้รู้สารสนเทศ โดยคำนึงถึงคุณลักษณะของนักศึกษา ได้แก่ สาขาวิชาที่ศึกษาพฤติกรรม การแสวงหาความรู้ ความตระหนัก ทักษะคิด และความต้องการสารสนเทศ ตลอดจนสมรรถนะของนักศึกษา ได้แก่ ความรู้ความสามารถทักษะการรู้สารสนเทศ การรู้ดิจิทัล และการรู้เท่าทันสื่อ

2. มหาวิทยาลัย คณะ และห้องสมุด โดยผู้ที่เกี่ยวข้องแต่ละระดับมีบทบาท ดังนี้

2.1 ผู้บริหารระดับสูงของมหาวิทยาลัย การกำหนดนโยบายที่ส่งเสริมและสนับสนุนพัฒนานักศึกษาให้เป็นผู้รู้สารสนเทศ การสร้างและการสนับสนุนวัฒนธรรมความร่วมมือ

2.2 ผู้บริหารคณะ การนำนโยบายของมหาวิทยาลัยสู่การปฏิบัติ ในการจัดการเรียนการสอนโดยการบูรณาการการรู้สารสนเทศในรายวิชาหรือหลักสูตร การพัฒนาอาจารย์ให้มีสมรรถนะการรู้สารสนเทศ การรู้ดิจิทัล และการรู้เท่าทันสื่อ การประเมินผลและติดตามผล

2.3 อาจารย์ มีบทบาทในการพัฒนาการรู้สารสนเทศของนักศึกษา มีความตระหนัก ทักษะ ความรู้ความเข้าใจการรู้สารสนเทศ การจัดการเรียนการสอน โดยบูรณาการรู้สารสนเทศในรายวิชา และหลักสูตร ความร่วมมือกับบรรณารักษ์ในการพัฒนาการรู้สารสนเทศของนักศึกษาเป็นผู้รู้สารสนเทศ และสมรรถนะดิจิทัล

2.4 ผู้บริหารห้องสมุด การนำนโยบายของมหาวิทยาลัยสู่การปฏิบัติ เพื่อการสนับสนุนนโยบายของมหาวิทยาลัย การพัฒนาสมรรถนะของบรรณารักษ์ความสามารถในการถ่ายทอด การนำเสนอ การสอน การพัฒนาสื่อ การสร้างและส่งเสริมวัฒนธรรมความร่วมมือ และประเมินผลงาน และติดตามผล

2.5 บรรณารักษ์ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายมหาวิทยาลัย หลักสูตรการเรียนการสอน บทบาทห้องสมุดในสภาพแวดล้อมใหม่ สมรรถนะทางด้านการรู้สารสนเทศ การรู้ดิจิทัล และการรู้เท่าทันสื่อ การนำเสนอ การสอน และการทำงานเป็นทีม

3. กลยุทธ์การทำงานแบบหุ้นส่วนความร่วมมือ เน้นความร่วมมือในการสอนการรู้สารสนเทศ ความร่วมมือในการจัดบริการและกิจกรรม และความร่วมมือในการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ โดยมีปัจจัยภายนอกส่งผลกระทบต่อปัจจัยภายใน ดังนี้

3.1 ปัจจัยภายนอก ประกอบด้วย

3.1.1 การจัดการศึกษาด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ การนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาเป็นตัวขับเคลื่อนช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการศึกษา การเข้าถึง การบูรณาการ จัดการ การสร้าง การนำเทคโนโลยีเข้ามาจัดการเรียนการสอนเช่น การสอนออนไลน์ การจัดทำสื่อออนไลน์ และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์รูปแบบต่างๆ

3.1.2 การปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้ นโยบายการจัดการเรียนการสอน ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นวิธีการเรียน เน้นการปฏิบัติ การค้นคว้าหาความรู้ด้วยตัวเอง การสอนมุ่งให้ผู้เรียนใช้กระบวนการสร้างความรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้ตลอดชีวิต

3.1.3 การจัดการศึกษาเน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ ที่เกิดกับผู้เรียน นโยบายของมหาวิทยาลัยราชภัฏ และการพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์

3.2 ปัจจัยภายใน

3.2.1 การบริหารจัดการและนโยบายมหาวิทยาลัย กำหนดนโยบายที่เน้นการเรียนการสอนออนไลน์ ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง

3.2.2 สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ ความพร้อมทางด้านโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีสารสนเทศ อินเทอร์เน็ตความเร็วสูง มีเสถียรภาพ การนำเทคโนโลยีสารสนเทศไปใช้เพื่อการเรียนการสอนช่วยทำให้เกิดการเรียนรู้

3.2.3 รูปแบบการจัดการเรียนการสอน เน้นนักศึกษาเป็นศูนย์กลาง ให้นักศึกษารู้จักคิดวิเคราะห์แสวงหาค้นคว้าด้วยตนเอง การสอนแบบบูรณาการเนื้อหาการรู้สารสนเทศ ในรายวิชาที่เกี่ยวข้อง เช่น รายวิชาวิจัย การศึกษาอิสระ โครงการ การสัมมนาโดยใช้เทคนิคการสอนที่ เน้นทักษะการสืบค้น การแสวงหาสารสนเทศโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ที่หลากหลาย

3.2.4 การพัฒนาห้องสมุดดิจิทัล ขยายบริการการเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศ บริการและกิจกรรมโดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่ การบริการและกิจกรรมรูปแบบออนไลน์

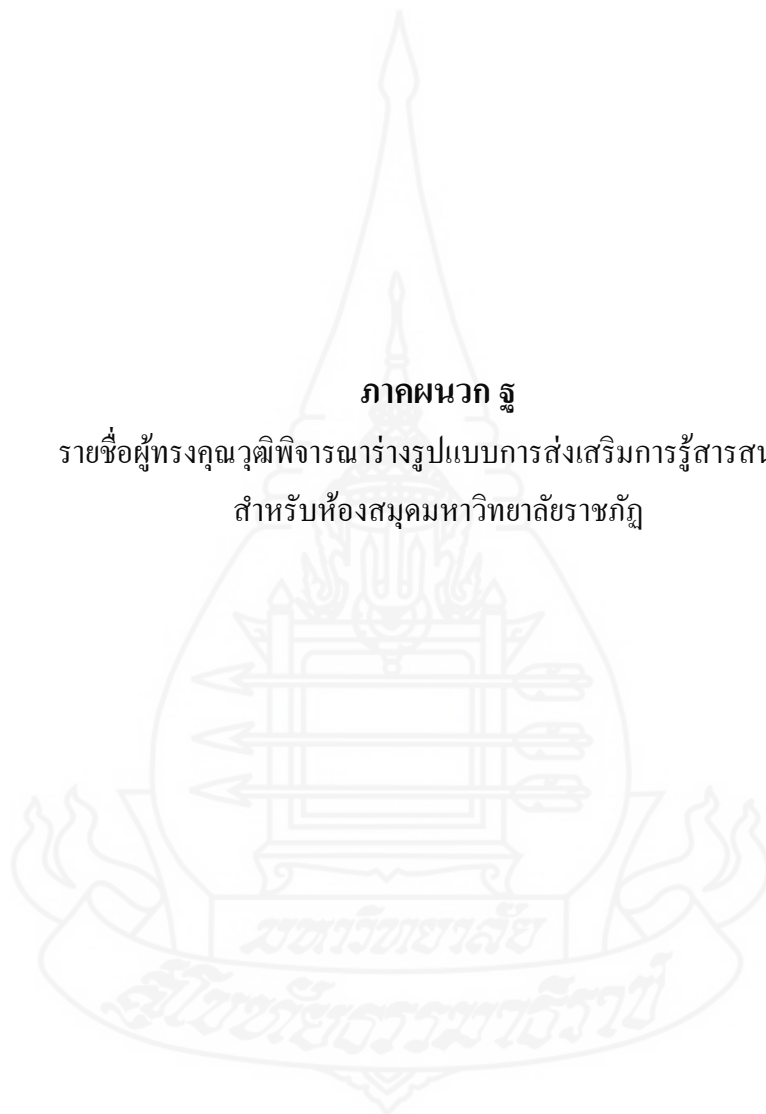
3.2.5 วัฒนธรรมองค์กร สร้างวัฒนธรรมการทำงานในมหาวิทยาลัย โดยการทำงานเป็นทีมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมคิด ร่วมทำ และความร่วมมือ

4. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย ศูนย์คอมพิวเตอร์ ศูนย์ภาษา กองบริการ การศึกษา กองพัฒนานักศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนานักศึกษาในการส่งเสริมการรู้ สารสนเทศ

ภาคผนวก ฐ

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาร่างรูปแบบการส่งเสริมการรู้สารสนเทศ
สำหรับห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏ

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิร่วมสนทนากลุ่ม (Focus Group)
“ร่างรูปแบบการส่งเสริมการรู้สารสนเทศสำหรับห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏ”
วันอังคารที่ 28 พฤษภาคม 2562 เวลา 13.00-16.00 น.
ณ ห้อง 1607 อาคารบริหารชั้น 6 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ที่	ชื่อ-สกุล	สถาบัน	ลายมือชื่อ
1	รศ.ดร.จันทิมา เขียวแก้ว	หลักสูตรนิเทศศาสตร์การตลาด มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย	
2	รศ. อรุณลักษณ์ รัตนพันธุ์	สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร	
3	ผศ.ดร.พิมพ์วิภา ไพ ประสมสิทธิ์	ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะอักษร ศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	
4	ผศ.ดร.ทรงพันธ์ เจริมประยงค์	ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะอักษร ศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	
5	ผศ.ดร.ประภาส พาวินันท์	ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษย ศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง	
6	ผศ.ดร.นิโลบล วิมลสิทธิชัย	ภาควิชาสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่	
7	ผศ.ดร.เทอดศักดิ์ ไม้เท้าทอง	กลุ่มวิชาบรรณารักษศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา	

นักศึกษา

นางไปรมา เขียงราช

ผู้จัดบันทึกการประชุม

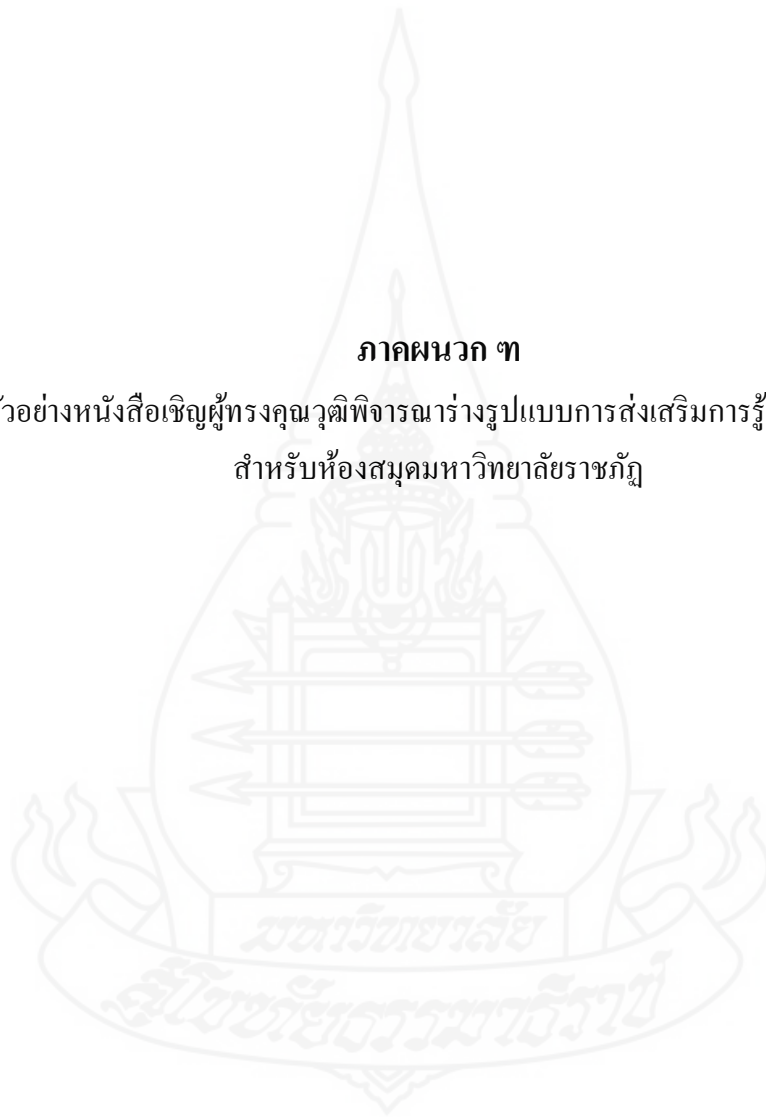
อาจารย์สนทยา สาลี

อาจารย์ปิยะกานต์ หนูประกอบ

สนทนา

ภาคผนวก ๓

ตัวอย่างหนังสือเชิญผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณารูปแบบการส่งเสริมการรู้สารสนเทศ
สำหรับห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏ

ที่ ศธ 0522.15/ว44

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

๑๓ พฤษภาคม 2562

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประภาส พาวินันท์

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. โครงการคุษฎีนิพนธ์ จำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วย นางไปรมา เขียงราช นักศึกษาปริญญาเอก หลักสูตรปรัชญาคุษฎีบัณฑิต สาขาวิชา
สารสนเทศศาสตร์ สาขาวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ผู้ได้รับทุนโครงการปริญญาเอก
กาญจนาภิเษก (คปก.) ได้รับอนุมัติให้ทำคุษฎีนิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมการรู้สารสนเทศของ
ห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏ” โดยมี ศาสตราจารย์ ดร.ชุติมา สัจจานันท์ อาจารย์ประจำหลักสูตรปรัชญา
คุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาสารสนเทศศาสตร์ สาขาวิชาศิลปศาสตร์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาคุษฎีนิพนธ์หลัก
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุจิน บุตรดีสุวรรณ อดีตคณบดีคณะวิทยาการสารสนเทศ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงพันธ์ เจริมประยงค์ อาจารย์ประจำคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาคุษฎีนิพนธ์ร่วม

ในกรณีนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องดำเนินการประชุมกลุ่มเพื่อวิพากษ์รูปแบบการส่งเสริม
การรู้สารสนเทศสำหรับห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏที่ได้พัฒนาขึ้น ดังนั้น สาขาวิชาศิลปศาสตร์จึงขอเรียนเชิญ
ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการดำเนินการประชุมกลุ่มเพื่อวิพากษ์รูปแบบดังกล่าว ในวันอังคารที่ 28 พฤษภาคม
พ.ศ. 2562 เวลา 13.00-16.00 น. ณ ห้อง 1607 อาคารบริหาร ชั้น 6 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับศรัทธาจากท่าน

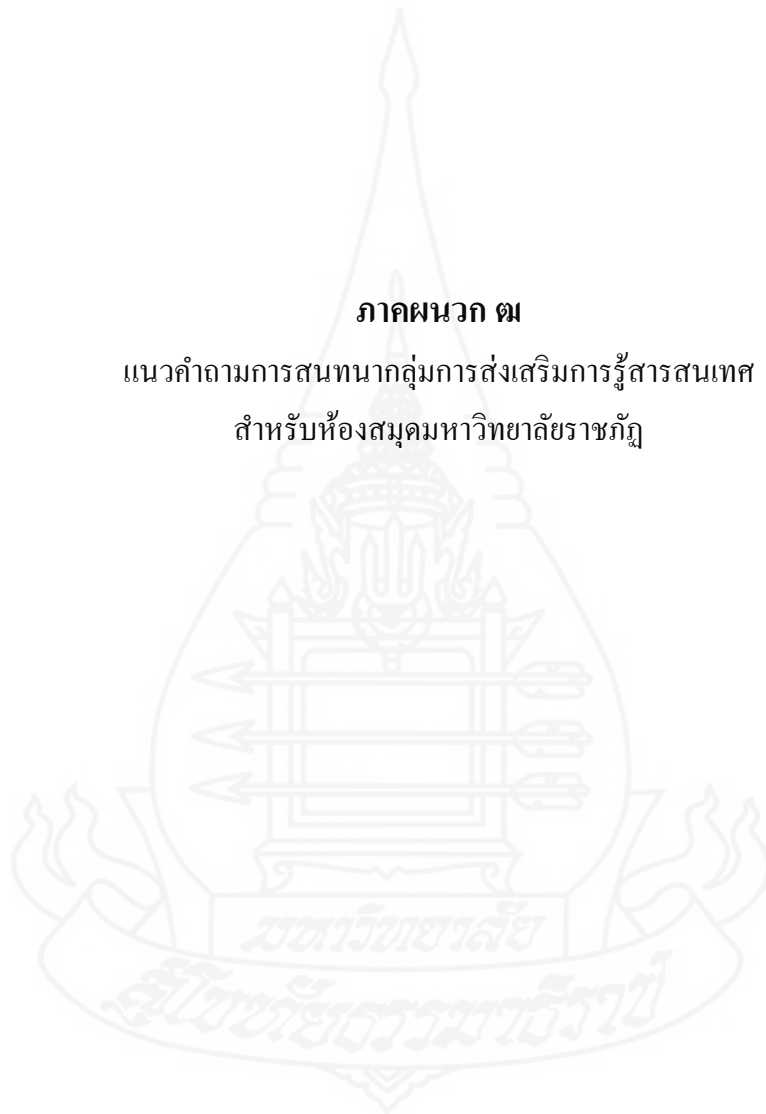
จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและขอขอบคุณมาก ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมเกียรติ วัฒนาพงษากุล)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศิลปศาสตร์

ภาคผนวก ด

แนวคำอามการสนทนากลุ่มการส่งเสริมการรู้สารสนเทศ
สำหรับห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏ

แนวคำถามสำหรับการประชุมกลุ่ม (Focus group)

เรื่อง ร่างรูปแบบการส่งเสริมการรู้สารสนเทศสำหรับห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏ

คำชี้แจง

แนวคำถามเพื่อประเมินความเหมาะสม มีดังนี้ 1) ร่างรูปแบบการส่งเสริมการรู้สารสนเทศสำหรับห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏ ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ดังนี้ 1.1) ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง 1.2) มหาวิทยาลัย คณะ และห้องสมุด 1.3) กระบวนการพัฒนาการส่งเสริมการรู้สารสนเทศให้แก่ นักศึกษา และ 1.4) นักศึกษา และ 2) ความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการส่งเสริมการรู้สารสนเทศสำหรับห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏ

คำถาม

1. ท่านคิดว่าภาพรวมแนวคิดการพัฒนา ร่างรูปแบบส่งเสริมการรู้สารสนเทศสำหรับห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏมีความเหมาะสมหรือควรปรับปรุง อย่างไร
 - 1.1 ท่านคิดว่าองค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง มีความเหมาะสมหรือควรปรับปรุง อย่างไร
 - 1.2 ท่านคิดว่าองค์ประกอบที่ 2 มหาวิทยาลัย คณะ และห้องสมุด มีความเหมาะสมหรือควรปรับปรุง อย่างไร
 - 1.3 ท่านคิดว่าองค์ประกอบที่ 3 กระบวนการพัฒนาการส่งเสริมการรู้สารสนเทศให้แก่ นักศึกษา มีความเหมาะสมหรือควรปรับปรุง อย่างไร
 - 1.4 ท่านคิดว่า องค์ประกอบที่ 4 นักศึกษา มีความเหมาะสมหรือควรปรับปรุง อย่างไร
2. ท่านโปรดพิจารณาความเหมาะสมกิจกรรมที่จะนำไปทดลองใช้ในส่งเสริมการรู้สารสนเทศสำหรับห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏมีความเหมาะสมหรือควรปรับปรุง อย่างไร
3. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ (ถ้ามี) เพื่อการปรับปรุง

นางไปรมา เอียงราช

นักศึกษาปริญญาเอก แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์

สาขาวิชาศิลปศาสตร์

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

ภาคผนวก ฅ
แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม

การประชุมกลุ่ม (Focus group)

Collaborative Partnership Model for Information Literacy

Promotion Rajabhat University Libraries :CPM for ILR

“ร่างรูปแบบการส่งเสริมการรู้สารสนเทศสำหรับห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏ”

คำถาม

1. ท่านคิดว่าภาพรวมแนวคิดการพัฒนาาร่างรูปแบบส่งเสริมการรู้สารสนเทศสำหรับห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏมีความเหมาะสมหรือควรปรับปรุง อย่างไร

1.1 ท่านคิดว่าองค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง มีความเหมาะสมหรือควรปรับปรุง อย่างไร

1.2 ท่านคิดว่าองค์ประกอบที่ 2 มหาวิทยาลัย คณะ และห้องสมุด มีความเหมาะสม หรือควรปรับปรุงอย่างไร

1.3 ท่านคิดว่าองค์ประกอบที่ 3 กระบวนการพัฒนาการส่งเสริมการรู้สารสนเทศให้แก่ศึกษามีความเหมาะสมหรือควรปรับปรุง อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

1.4 ท่านคิดว่า องค์ประกอบที่ 4 นักศึกษา มีความเหมาะสมหรือควรปรับปรุง อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

2. ท่านคิดว่ากิจกรรมที่จะนำไปทดลองใช้ในการส่งเสริมการรู้สารสนเทศสำหรับห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏมีความเหมาะสมหรือควรปรับปรุง อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

3. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ (ถ้ามี) เพื่อการปรับปรุง

.....

.....

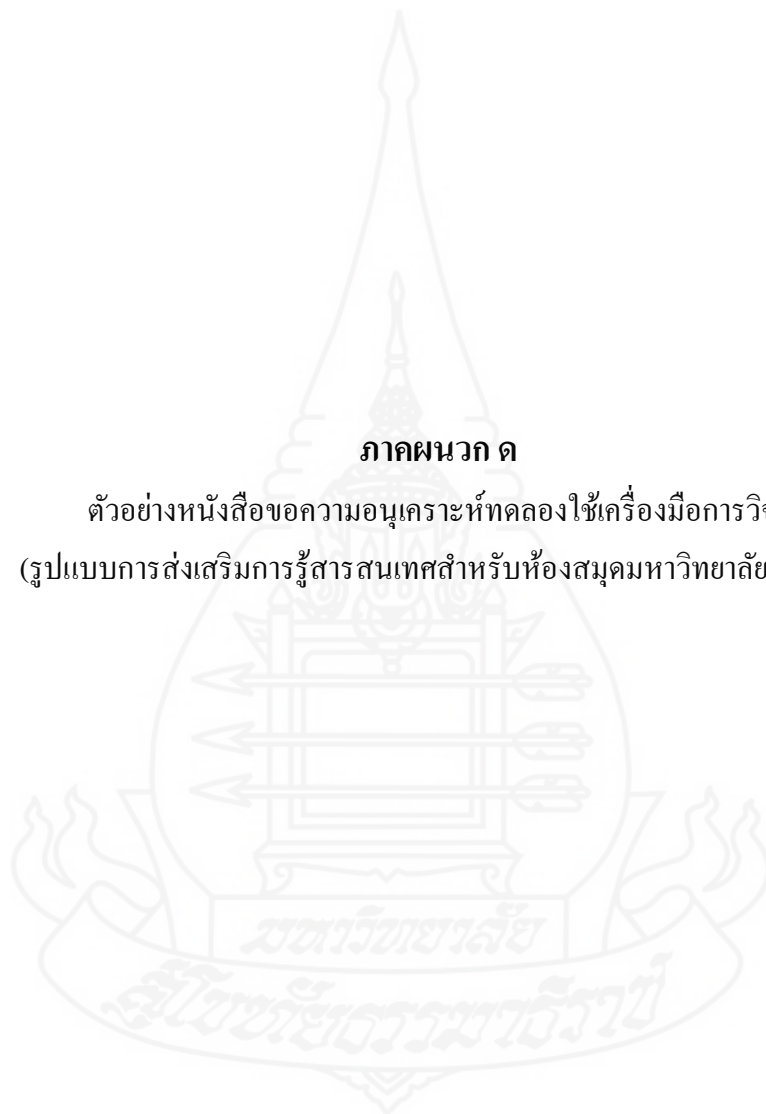
.....

.....

.....

ภาคผนวก ด

ตัวอย่างหนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือการวิจัย
(รูปแบบการส่งเสริมการรู้สารสนเทศสำหรับห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏ)

ที่ อว.0602.15(1)/ว 29

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

16 ตุลาคม 2562

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
เรียน ผู้อำนวยการสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. โครงการวิจัยฉบับย่อ

2. โครงการความร่วมมือ/กิจกรรม
3. สื่อและกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างทักษะการรู้สารสนเทศสำหรับนักศึกษา

ด้วยนางไปรมา เที่ยงราช นักศึกษาระดับปริญญาเอก หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ สาขาวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำ
ดุษฎีนิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมการรู้สารสนเทศของห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏ"
โดยมี ศาสตราจารย์ ดร.ชุติมา สัจจานันท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาดุษฎีนิพนธ์หลัก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุจิน
บุตรดีสุวรรณ คณบดีคณะวิทยาการสารสนเทศ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม และ อาจารย์ ดร.ทรงพันธ์
เจิมประยงค์ อาจารย์ประจำคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาดุษฎีนิพนธ์ร่วม

กระบวนการวิจัยนี้ นักศึกษาจะเก็บข้อมูลโดยทำการทดลองใช้สื่อการสอนและกิจกรรม
เพื่อเสริมสร้างทักษะการรู้สารสนเทศด้านการสืบค้นสารสนเทศ จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านให้
นางสาวอรรณาภรณ์ เอี่ยมสถาน บรรณารักษ์ เข้าร่วมโครงการ/กิจกรรมดังกล่าว ในวันจันทร์ที่ 28 ตุลาคม 2562
เวลา 09.00 - 12.00 น ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์มนต์ชัย แซ่เต๋ย)

รักษาการแทนประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศิลปศาสตร์

บัณฑิตศึกษา สาขาวิชาศิลปศาสตร์

โทร. 02-5048515-7

โทรสาร. 02-503356

ภาคผนวก ต

กิจกรรม “การพัฒนาทักษะการสืบค้นสารสนเทศ”

โครงการ “กิจกรรมพัฒนาทักษะการสืบค้นสารสนเทศ”
สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏโดยความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์

บทนำ

การรู้สารสนเทศเป็นทักษะที่จำเป็นสำหรับนักศึกษาระดับอุดมศึกษา เป็นผลลัพธ์การเรียนรู้ในยุคดิจิทัล โดยบูรณาการความร่วมมือในการพัฒนานักศึกษาให้มีทักษะทางวิชาการ สามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง เป็นผู้ใฝ่เรียนรู้ตลอดชีวิต มีความสามารถวิเคราะห์ ประเมิน และการนำไปใช้อย่างมีหลักจริยธรรม (ACRL, 2016) การรู้สารสนเทศเป็นหนึ่งในทักษะพื้นฐานที่จำเป็นของนักศึกษาในศตวรรษที่ 21 ได้แก่ ทักษะการรู้สารสนเทศ การรู้ดิจิทัล และการรู้เท่าทันสื่อ

จากผลการศึกษารวบรวมการรู้สารสนเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏส่วนใหญ่ พบว่าระดับการรู้สารสนเทศโดยรวมอยู่ในระดับปานกลางและต่ำ นักศึกษายังขาดสมรรถนะด้านการเข้าถึงสารสนเทศ ซึ่งเทคนิคการสืบค้นสารสนเทศมีความสำคัญสำหรับนักศึกษาระดับอุดมศึกษา ซึ่งเน้นทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง

แนวทางการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศให้แก่ศึกษานั้น รูปแบบหุ้นส่วนความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์ในการส่งเสริมการรู้สารสนเทศให้แก่ศึกษา เป็นหนึ่งในวิธีการที่ทำให้ทักษะการรู้สารสนเทศของนักศึกษาเพิ่มขึ้น

จากประเด็นปัญหาและตระหนักถึงความสำคัญต่อพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศ ให้แก่นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏซึ่งจำเป็นต้องได้รับการแก้ไข จึงได้ทำโครงการกิจกรรมการพัฒนาทักษะการสืบค้นสารสนเทศโดยความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์ขึ้น ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการทำคุณูปการ เรื่อง “การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมการรู้สารสนเทศสำหรับห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏ” ช่วงระยะการทดลองรูปแบบ กระบวนการวิจัยจะทดลองใช้สื่อและกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างทักษะการรู้สารสนเทศ ด้านการสืบค้นสารสนเทศ ให้แก่นักศึกษา โดยความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์ เพื่อนำไปผลการทดลองรูปแบบ ไปพัฒนาปรับปรุงรูปแบบการส่งเสริมการรู้สารสนเทศของห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏในการจัดบริการสารสนเทศให้แก่นักศึกษาเพื่อการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศ มีทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต อันนำไปสู่คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ในศตวรรษที่ 21

วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาทักษะการสืบค้นสารสนเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นตอนการวางแผนการดำเนินงาน

ผู้รับผิดชอบ	กิจกรรม
อาจารย์	ร่วมวางแผนการสอนการจัดกิจกรรม กำหนดเนื้อหา สื่อการสอน การประเมินผล เพื่อพัฒนาทักษะการรู้ สารสนเทศ ด้านการสืบค้นสารสนเทศสำหรับนักศึกษา
บรรณารักษ์	

2. การดำเนินกิจกรรม

ผู้รับผิดชอบ	กิจกรรม
อาจารย์	<ol style="list-style-type: none"> 1. ประสานนักศึกษาเพื่อเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาทักษะการสืบค้นสารสนเทศ 2. ออกแบบกิจกรรม และออกแบบประเมินทักษะการรู้สารสนเทศ ด้านการสืบค้นสารสนเทศร่วมกับบรรณารักษ์ 3. สังเกตพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษา 4. อาจารย์และบรรณารักษ์ร่วมกันสรุปข้อคิดเกี่ยวกับการสืบค้นสารสนเทศ และประโยชน์การรู้สารสนเทศ ซึ่งเป็นทักษะสำคัญของนักศึกษาในศตวรรษที่ 21
บรรณารักษ์	<ol style="list-style-type: none"> 1. จัดกิจกรรมร่วมกับอาจารย์ผู้สอน ปฐมนิเทศแจ้งวัตถุประสงค์การจัดกิจกรรม 2. ออกแบบกิจกรรม และออกแบบทดสอบการสืบค้นสารสนเทศร่วมกับอาจารย์ 3. ตรวจสอบทดสอบการสืบค้นสารสนเทศ

ผู้รับผิดชอบ	กิจกรรม
	4. ประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาในการเข้าร่วมกิจกรรม 5. บรรณารักษ์และอาจารย์ร่วมกันสรุปข้อคิดเกี่ยวกับการสืบค้นสารสนเทศ และประโยชน์การรู้สารสนเทศ ซึ่งเป็นทักษะสำคัญของนักศึกษาในศตวรรษที่ 21
นักศึกษา	นักศึกษานำเสนอวิธีการสืบค้นสารสนเทศ ปัญหาและอุปสรรคการสืบค้น

ตัวชี้วัดความสำเร็จ

นักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาทักษะการสืบค้นสารสนเทศ โดยความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์ มีทักษะการรู้สารสนเทศเพิ่มขึ้น

ระยะเวลาในการดำเนินการและสถานที่ดำเนินการ

- ระหว่างวันที่ 17– 29 ตุลาคม 2562 รายละเอียด ดังนี้
- 17 ตุลาคม 2562 ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
 - 22 ตุลาคม 2562 ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
 - 25 ตุลาคม 2562 ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
 - 28 ตุลาคม 2562 ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์
 - 29 ตุลาคม 2562 ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ผู้รับผิดชอบโครงการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไปรมา เชียงราช

กำหนดการ
กิจกรรมพัฒนาทักษะการสืบค้นสารสนเทศ
สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์

วัน-เวลา	กิจกรรม
9.00 – 9.10 น.	ทดสอบความรู้ก่อนเรียน (Pre-test)
9.10 – 10.10 น.	แนะนำวิธีการสืบค้นสารสนเทศ จาก OPAC ห้องสมุด ฐานข้อมูล ThaiJo และการค้น Google และ Google scholar โดยใช้สื่อวิดีโอ
10.10 – 11.00 น.	นักศึกษาแบ่งกลุ่มทำ workshop การสืบค้นสารสนเทศ
11.00 – 12.00 น.	นักศึกษานำเสนอผลการสืบค้นสารสนเทศ ปัญหาและอุปสรรคในการสืบค้นสารสนเทศ บรรณารักษ์และอาจารย์ร่วมกันสรุปข้อคิดเกี่ยวกับการสืบค้นสารสนเทศ และประโยชน์การรู้สารสนเทศซึ่งเป็นทักษะสำคัญของนักศึกษาในศตวรรษที่ 21 และทดสอบความรู้หลังเรียน (Post-test)

หมายเหตุ : กิจกรรมอาจมีการเปลี่ยนแปลงตามความเหมาะสม

ภาคผนวก ก

ตัวอย่างบทเรียน และสื่อการสอน เรื่อง การสืบค้นสารสนเทศ

ตัวอย่างบทเรียน

เรื่อง การสืบค้นสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

บทเรียนเรื่องการสืบค้นสารสนเทศ มีเนื้อหาตามมาตรฐานการรู้สารสนเทศสำหรับ นักศึกษาระดับปริญญาตรี มาตรฐานที่ 2 นักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยราชภัฏสามารถเข้าถึง สารสนเทศที่ต้องการ โดยมีรายละเอียดดังนี้

เนื้อหาบทเรียน

โจทย์ ให้นักศึกษาค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับเรื่อง “ภูมิปัญญาท้องถิ่น”

การสืบค้นสารสนเทศเรื่อง “ภูมิปัญญาท้องถิ่น” สามารถค้นหาทรัพยากรสารสนเทศ โดยใช้เครื่องมือสืบค้นสารสนเทศ ดังนี้

1. การสืบค้นสารสนเทศจากห้องสมุด หรือ OPAC
2. การสืบค้นบทความวิชาการจากฐานข้อมูล ThaiJo
3. การสืบค้นสารสนเทศ โดยใช้ Google Search

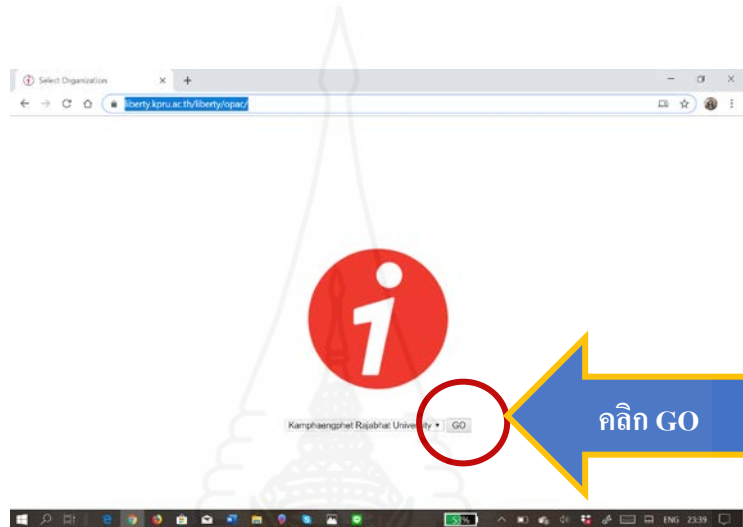
1. การสืบค้นสารสนเทศจากห้องสมุด หรือ OPAC ย่อมาจากคำว่า Online Publish Access Catalog เป็นฐานข้อมูลรายการทางบรรณานุกรมของหนังสือ สื่อไม่ตีพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ วิทยานิพนธ์ และ บทความทางวารสาร

วิธีการสืบค้นโดยเข้าไปที่เว็บไซต์ของห้องสมุดมหาวิทยาลัย เมื่อเข้าไปแล้ว โปรดสังเกต หน้าเว็บไซต์ จะมีไอคอนที่ระบุ คำว่า OPAC หรือ สังเกตคำว่า การสืบค้นทรัพยากรภายในห้องสมุด หรือการค้นหาหนังสือแล้วคลิกเข้าไป

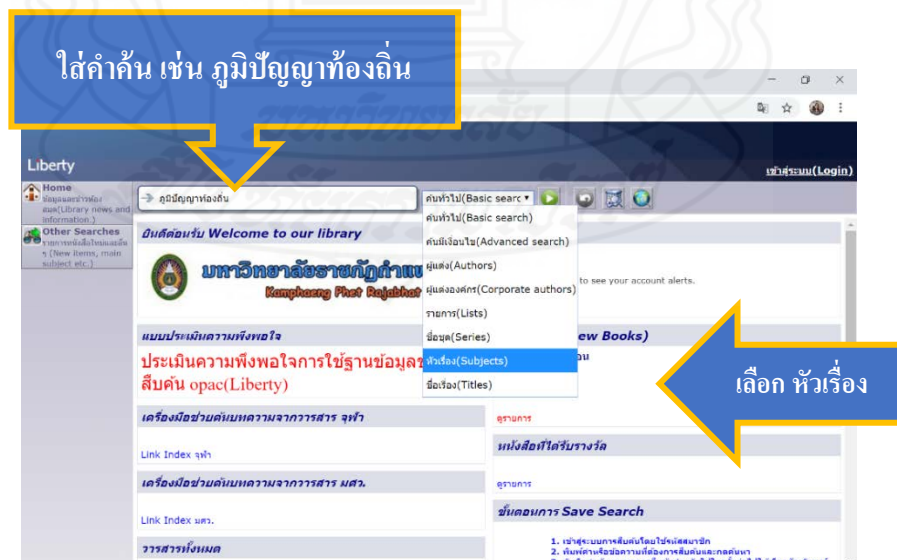
วิธีการสืบค้นด้วย OPAC เริ่มจาก การกำหนดคำค้นที่ต้องการ เช่น ต้องการศึกษาเรื่อง “ภูมิปัญญาท้องถิ่น” และเลือกขอบเขตประเภทข้อมูล เช่น ชื่อเรื่อง ชื่อผู้แต่ง หัวเรื่อง คำสำคัญ หาก ไม่ทราบข้อมูลชื่อหนังสือเรื่องอะไร ใครเป็นผู้แต่ง ถ้ายังไม่มีข้อมูล ควรค้น โดยใช้ “หัวเรื่อง หรือ คำสำคัญ”

การสืบค้นสารสนเทศจากห้องสมุด หรือ OPAC
มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

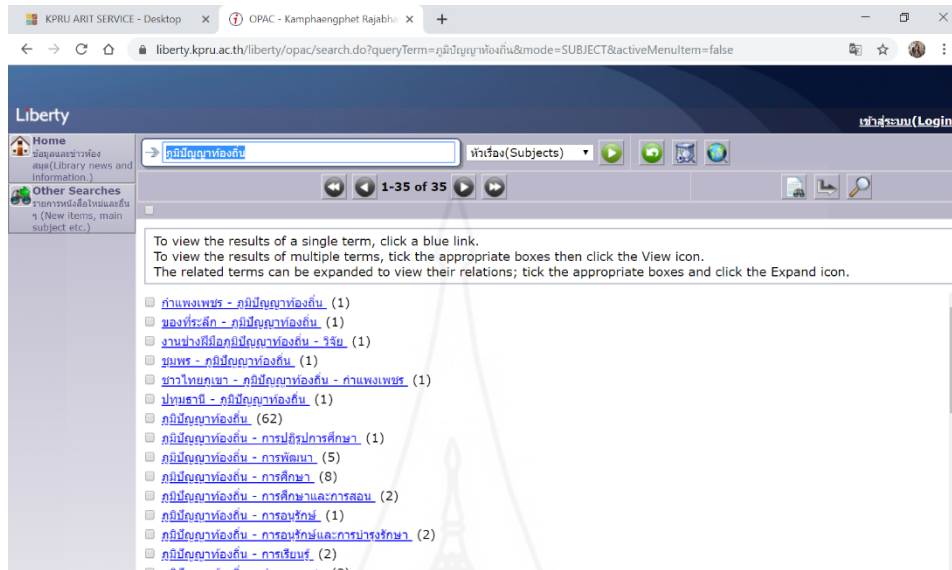
ภาพที่ 1 เข้าไปที่ website URL: <https://liberty.kpru.ac.th/liberty/opac/>

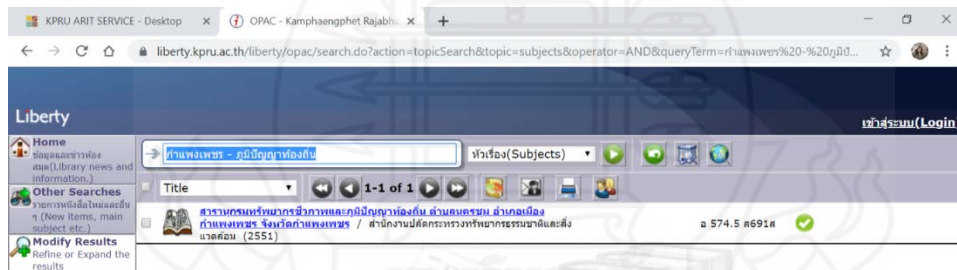
ภาพที่ 2 ใส่อำคำค้นลงไปแสดงเมนูการค้น และกำหนดคำค้น ได้แก่ หัวเรื่อง หรือ คำสำคัญ และเลือกขอบเขตการค้นเช่น ภูมิปัญญาท้องถิ่น เลือกเขตข้อมูล หัวเรื่อง คลิก สืบค้น

ภาพที่ 3 หน้าจอแสดงรายการหัวเรื่อง จากนั้นเลือกหัวข้อเรื่อง

ภาพที่ 4 หน้าจอแสดงรายการบรรณานุกรม และเลขเรียกหนังสือ คลิกที่ชื่อเรื่องเพื่อเข้าไปดูรายละเอียด

ภาพที่ 5 หน้าจอแสดงรายละเอียดหนังสือที่เลือก 1. เลขเรียกหนังสือ (อ 574.5 ส691ส) 2. สถานที่จัดเก็บ (ห้องอ้างอิงท้องถิ่น) และ 3. สถานะของหนังสือ (อยู่บนชั้น)

Branch	Barcode	Volume Number	Classification	Copies	Status
KPRU	L610183	อ.1	อ 574.5 ส691ส	1 Copy	Available
KPRU	L610184	อ.2	อ 574.5 ส691ส	1 Copy	Available
KPRU	L610185	อ.3	อ 574.5 ส691ส	1 Copy	Available

ติดต่อ facebook.com/LibraryKPRU Line โทรศัพท์ 055-706555 ต่อ 1503

การค้นสารสนเทศเว็บไซต์ของห้องสมุดนอกจากสามารถค้นหนังสือ สื่อไม่ตีพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่มีอยู่ในห้องสมุด และเว็บไซต์ของห้องสมุดยังเป็นเกตเวย์เชื่อมต่อสามารถเข้าถึงฐานข้อมูลออนไลน์อื่น ๆ ซึ่งฐานข้อมูลที่ห้องสมุดเป็นสมาชิกเราสามารถได้สารสนเทศฉบับเต็ม

2. การสืบค้นบทความวิชาการจากฐานข้อมูล ThaiJO

ThaiJO หรือ Thai Journals Online เป็นฐานข้อมูลวารสารอิเล็กทรอนิกส์กลางของประเทศไทย รวบรวมบทความทางวิชาการที่ผลิตในประเทศไทยทุกสาขาวิชาทั้งวิทยาศาสตร์ / เทคโนโลยี/ มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

วิธีการสืบค้น มีขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 เข้าไปที่ URL: <https://www.tci-thaijo.org/>

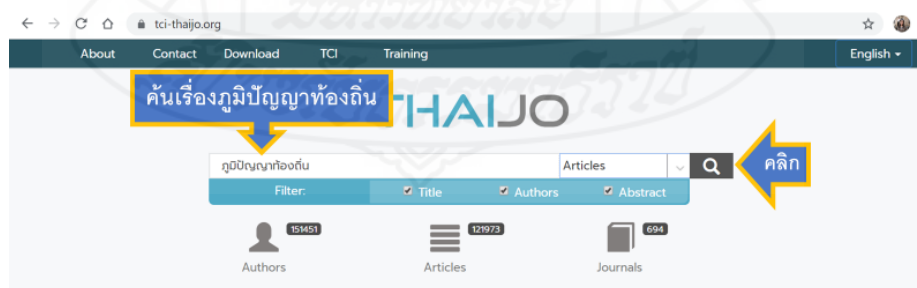

Announcement

- ✦ เรื่อง ขอความร่วมมือตอนแบบสอบถาม <<รายละเอียด>>
- ✦ ประกาศ!!! เรื่อง การอบรมการใช้งานระบบ ThaiJO2.0 สำหรับบรรณารักษารสรส ท่านสามารถอ่านรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ <<รายละเอียด>>
- ✦ ประกาศ! เปิดรับข้อมูลเพื่อปรับปรุงคุณภาพวารสารวิชาการที่อยู่ในฐานข้อมูล TCI รอบที่ 4 พ.ศ. 2563-2567 และวารสารที่ต้องการเข้าสู่ฐานข้อมูล TCI พ.ศ. 2562 (1 ก.ค. 62) <<รายละเอียด>>
- ✦ ติดตาม Facebook Fanpage สำหรับกลุ่มผู้ใช้ ThaiJO2.0

12 Latest Issues

ขั้นตอนที่ 2 ใส่คำค้น

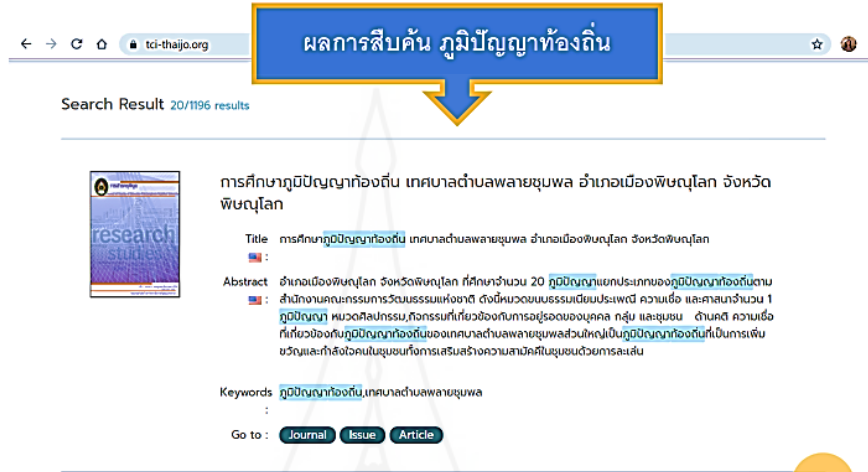
Announcement

- ✦ เรื่อง ขอความร่วมมือตอนแบบสอบถาม <<รายละเอียด>>
- ✦ ประกาศ!!! เรื่อง การอบรมการใช้งานระบบ ThaiJO2.0 สำหรับบรรณารักษารสรส ท่านสามารถอ่านรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ <<รายละเอียด>>
- ✦ ประกาศ! เปิดรับข้อมูลเพื่อปรับปรุงคุณภาพวารสารวิชาการที่อยู่ในฐานข้อมูล TCI รอบที่ 4 พ.ศ. 2563-2567 และวารสารที่ต้องการเข้าสู่ฐานข้อมูล TCI พ.ศ. 2562 (1 ก.ค. 62) <<รายละเอียด>>
- ✦ ติดตาม Facebook Fanpage สำหรับกลุ่มผู้ใช้ ThaiJO2.0

12 Latest Issues

ขั้นตอนที่ 3 ผลการสืบค้นคำว่า “ภูมิปัญญาท้องถิ่น” จากวารสารทุกชื่อเรื่องจากฐานข้อมูล

Thaijo

ขั้นตอนที่ 4 คำนวณไหลคบทความฉบับเต็ม

3. การสืบค้นสารสนเทศ โดยใช้กูเกิล (Google Search)

Google Search เป็นเครื่องมือที่ให้บริการค้นหาข้อมูลบนอินเทอร์เน็ต หรือ Search Engine ที่ได้รับความนิยมมากที่สุดในปัจจุบัน สามารถสืบค้นได้ทั้งข้อความ รูปภาพ เพลง แผนที่ และอื่น ๆ อีกมากมาย ข้อมูลที่มีมากจำเป็นต้องมีเทคนิคเพื่อได้ข้อมูล ดังนี้

1. การเลือกใช้คำสำคัญ

การเลือกใช้คำสำคัญ เช่น หากต้องการหาข้อมูลเกี่ยวกับ **ภูมิปัญญาท้องถิ่น** เราจะเห็นว่า มีข้อมูลเกี่ยวกับเรื่อง **ภูมิปัญญาท้องถิ่น** มากมาย อาจเพิ่มคำว่า **ภาคเหนือ** ซึ่งทำให้เรื่องที่ค้นแคบลง

2. การค้นชื่อเฉพาะเจาะจง

วิธีการค้นคำเฉพาะเจาะจง จะต้องใส่เครื่องหมายคำพูดกำกับด้วยทุกครั้ง เช่น **“ชาติ มาระแส ประชัญชาวบ้าน”** เมื่อเรากดค้นหา เราจะพบข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับชาติ มาระแส เท่านั้น

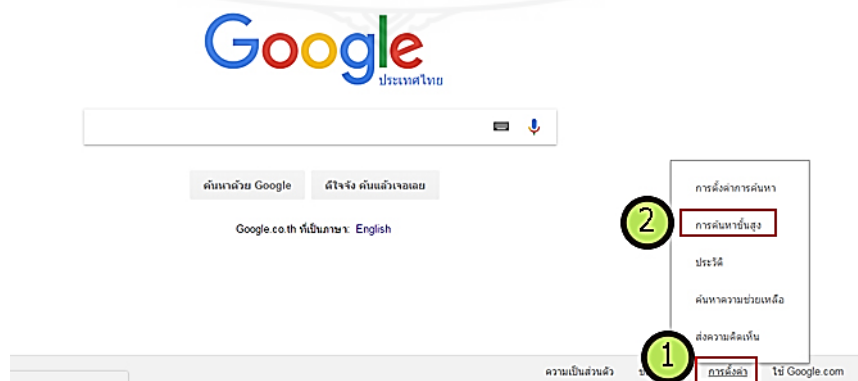
3. การใช้เครื่องหมายบวกและลบ จะต่างกันที่วิธีค้นหา เช่น เกษตรผสมผสาน+ เกษตรอินทรีย์ ผลการสืบค้นจะได้ทั้งเรื่องทั้ง เกษตรผสมผสาน+ เกษตรอินทรีย์ มาพร้อมกัน

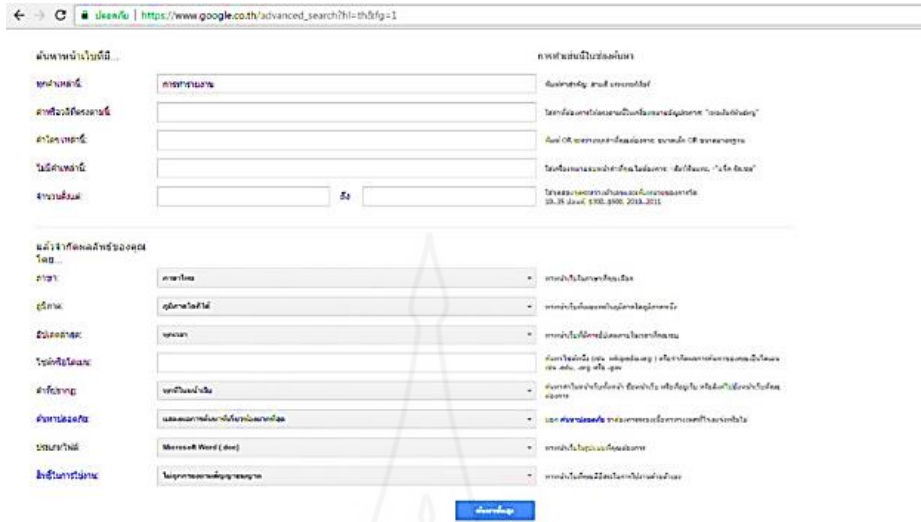
ส่วนการค้นเรื่อง **นุ้ย -เคมี** การค้นหาเว็บไซต์เกี่ยวกับนุ้ย แต่ไม่มีเคมี

4. การสืบค้นโดยระบุชนิดของไฟล์ เมื่อต้องการค้นไฟล์ประเภทใดประเภทหนึ่ง เช่น ppt, doc, pdf,xls) กำหนดคำสำคัญที่ต้องการค้น เช่น สมุนไพรเพื่อสุขภาพ filetype :ppt ทั้งนี้จะปรากฏไฟล์ที่เป็นพาวเวอร์พอยต์

5. การค้นหาข้อมูลแบบละเอียด

สามารถกำหนดเงื่อนไขในแบบที่ละเอียดได้ไม่ยาก เพราะกูเกิลได้เพิ่มรูปแบบในการ กำหนดเงื่อนไขสำเร็จรูปมาให้เรียบร้อยแล้ว โดยคลิกไปยังเมนู ค้นหาแบบละเอียด ด้านขวามือ ก็จะเข้าสู่หน้าค้นหา

จะเห็นว่าการค้นหาข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตนั้นมีความสะดวกและรวดเร็ว ข้อมูลที่ค้นได้จากกูเกิลยังไม่สามารถนำไปใช้ได้ทันที ควรประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูล มีหลักเกณฑ์การประเมินดังนี้

การประเมินสารสนเทศที่ค้นจาก Google Search

สิ่งที่จะต้องตระหนักสำหรับการค้นหาสารสนเทศจากกูเกิล คือ

1. ต้องประเมินความน่าเชื่อถือของแหล่งสารสนเทศให้พิจารณาว่าสารสนเทศนั้นได้มาจากแหล่งสารสนเทศ หน่วยงานที่รับผิดชอบ ถ้าเป็นเว็บไซต์ของสถาบันการศึกษา หน่วยงานของรัฐบาล มูลนิธิที่ไม่หวังผลกำไรด้านการค้าจะมีความน่าเชื่อถือมากกว่าเว็บไซต์ที่จัดทำขึ้นเพื่อธุรกิจการค้า ซึ่งเราสามารถพิจารณาได้จากโดเมนเนม หรือส่วนท้ายที่อยู่เอกสารบนอินเทอร์เน็ตได้แก่

.ac.th หรือ .edu เป็นสถาบันการศึกษา

.go.th หรือ .gov เป็นหน่วยงานของรัฐบาล

.or.th หรือ .org เป็นมูลนิธิหรือสมาคม

.co.th หรือ .com เป็นสถาบันธุรกิจการค้า

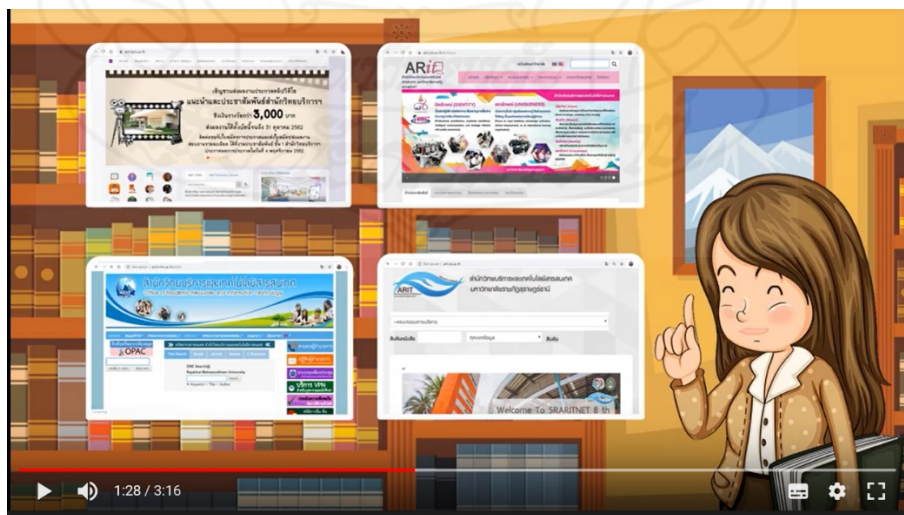
2. ชื่อผู้เขียน พิจารณาชื่อผู้เขียน คุณวุฒิ อาชีพ ประสบการณ์ ที่เกี่ยวข้องโดยตรง รวมถึงควรระบุวิธีการติดต่อกับผู้เขียน เช่น อีเมล ที่อยู่ ในกรณีที่คุณผู้อ่านต้องการซักถามข้อมูลเพิ่มเติม

3. พิจารณาความเที่ยงตรงของสารสนเทศไม่เอนเอียงไปทางใดทางหนึ่ง พิจารณาช่วงเวลาที่เกี่ยวข้อง ขอบเขตเนื้อหา ครอบคลุมครบถ้วนสมบูรณ์ และตรงกับความต้องการ

การค้นสารสนเทศจากภูเกิลนั้นเราจะต้องใช้วิจารณญาณในการกลั่นกรองเนื้อหาด้วยตนเอง ตรงกันข้ามกับทรัพยากรสารสนเทศที่อยู่ในห้องสมุด มีความน่าเชื่อถือมากกว่าเพราะได้ผ่านกระบวนการกลั่นกรองเนื้อหาจากบรรณารักษ์และผู้ที่เกี่ยวข้องแล้ว

สำหรับวิธีการสืบค้นและการเข้าถึงสารสนเทศขอแนะนำเสนอแต่เพียงเท่านี้ เราสามารถสอบถามเพิ่มเติมจากพี่บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัยที่กำลังศึกษาหรือทางโซเชียลเน็ตเวิร์ก ได้แก่ เฟซบุ๊ก ไลน์

ตัวอย่างการ์ตูนแอนิเมชันเรื่อง การสืบค้นสารสนเทศ

สื่อสิ่งพิมพ์สรุปขั้นตอนการสืบค้น OPAC

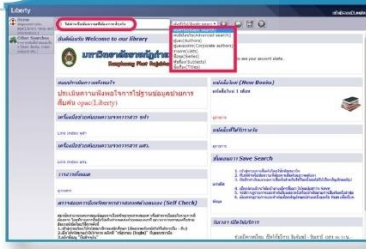
มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
Kamphaeng Phet Rajabhat University

การสืบค้นสารสนเทศ จากห้องสมุด หรือ

OPAC มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

1 เข้าไปที่ website URL:
<http://liberty.kpru.ac.th/liberty/libraryHome.do>

2 แสดงเมนูการค้น และกำหนดคำค้น ได้แก่ หัวเรื่อง หรือ คำสำคัญ และเลือกขอบเขตการค้น เช่น ภูมิภาค/อุทยานท้องถิ่น เลือก "หัวเรื่อง" คลิก "สืบค้น"

3 หน้าจอแสดงรายการหัวเรื่อง จากนั้นเลือกหัวข้อเรื่อง

4 หน้าจอแสดงรายการบรรณานุกรม และเลขเรียกหนังสือ คลิกที่ชื่อเรื่องเพื่อเข้าไปดูรายละเอียด

5 หน้าจอแสดงรายละเอียดหนังสือที่เลือก 1.เลขเรียกหนังสือ (อ 574.5 ส891ส)
2.สถานที่จัดเก็บ (ห้องอ้างอิงท้องถิ่น) และ 3.สถานะของหนังสือ (อยู่บนชั้น)

สาขาหอสมุดราชภัฏกำแพงเพชรและศูนย์วิทยุทางไกลมี ส่วนราชการ ด้านเอกสาร ด้านสิ่งพิมพ์ทางพิมพ์ จัดทำ ส่วนเลขเรียก / ส่วนงานสืบค้นของหอสมุดราชภัฏกำแพงเพชร (2553)

Corporate Author: สำนักงานราชภัฏกำแพงเพชร
 Distributor: สำนักงานราชภัฏกำแพงเพชร
 Subject: การเมืองการปกครอง -- ไทย -- การเมืองการปกครอง -- การเมืองการปกครอง -- ไทย -- การเมืองการปกครอง

Branch	Barcode	Volume Number	Collection	Call Number	Copies	Status
SPB3	630303	0.1	อ 574.5 ส891ส	0 574.5 ส891ส	1 Copy	Available
SPB3	630304	0.2	อ 574.5 ส891ส	0 574.5 ส891ส	1 Copy	Available
SPB3	630305	0.3	อ 574.5 ส891ส	0 574.5 ส891ส	1 Copy	Available

สื่อสิ่งพิมพ์สรุปขั้นตอนการสืบค้นบทความวิชาการ จากฐานข้อมูล ThaiJO

THAIJO

ขั้นตอนที่ 1 เข้าไปที่ URL: <https://www.tci-thaijo.org/>

ขั้นตอนที่ 2 ใส่คำค้น คำสำคัญ หรือ หัวเรื่อง คลิก

ขั้นตอนที่ 3 ผลการสืบค้นคำว่า “กรณีศึกษาที่เกี่ยวข้อง” จากวารสารทุกชื่อเรื่อง จากฐานข้อมูล ThaiJO เลือกบทความ และคลิกชื่อเรื่องบทความที่เลือก

ขั้นตอนที่ 4 คลิกไอคอน PDF เพื่อดาวน์โหลดบทความฉบับเต็ม

SCAN ME

สื่อสิ่งพิมพ์สรุปขั้นตอนการสืบค้นบทความวิชาการ จากฐานข้อมูล Google

**การสืบค้นสารสนเทศ
โดยใช้ Google Search**

- 1 การเลือกใช้คำสำคัญ**
ภูมิปัญญาท้องถิ่น
หรือ
ภูมิปัญญาท้องถิ่นภาคเหนือ
- 2 การค้นชื่อเฉพาะเจาะจง**
1. "คึกฤทธิ์ ปราโมช"
2. "นวัตกรรมภูมิปัญญาชาวบ้าน 2561"
- 3 การใช้เครื่องหมายบวกและลบ**
1. เกษตรผสมผสาน+เกษตรอินทรีย์
2. ปุ๋ย-เคมี
- 4 การค้นหาข้อมูลเพิ่มมากขึ้น
ด้วยการใช้คำว่า OR**
ส่องแก่ง ตาก OR ปรำจีนบุรี
- 5 การใช้จุดสองจุด**
ปฏิวัติ พศ 2500..2557
- 6 การสืบค้นโดยระบุชนิดของไฟล์**
1.สื่อนโปรเพื่อสุขภาพ filetype :ppt
2.มรเสียงไท filetype: pdf.
- 7 การหาเว็บที่มีเนื้อหาใกล้เคียง**
related:www.rmu.ac.th
- 8 การสืบค้นหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ฟรี**
1. หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ภูมิปัญญาท้องถิ่น
2. e-book ฟรี ภูมิปัญญาท้องถิ่น

ตัวอย่าง กิจกรรมการพัฒนาทักษะการสืบค้นสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

คำชี้แจง

1. ให้นักศึกษาระดมความคิดเพื่อทำการค้นคว้า จากแหล่งสารสนเทศที่กำหนด และกรอกลงในใบงานที่จัดเตรียมไว้ให้
2. ใช้เวลาในการค้นคว้า 50 นาที
3. ตัวแทนกลุ่มเสนอผลประสบการณ์การสืบค้นสารสนเทศจาก OPAC ฐานข้อมูลออนไลน์ ThaiJO และค้นจากกูเกิล (Google) จากนั้นนำมาแลกเปลี่ยนอภิปรายการสืบค้นและผลลัพธ์การสืบค้น

ชื่อกลุ่ม

สมาชิกคนที่ 1

สมาชิกคนที่ 2

สมาชิกคนที่ 3

สมาชิกคนที่ 4

สมาชิกคนที่ 5

สมาชิกคนที่ 6

สมาชิกคนที่ 7

ตัวอย่างแบบฝึกหัดการสืบค้นสารสนเทศ

คำชี้แจง ให้นักศึกษาค้นคว้าจากเรื่องที่กำหนดให้ และสืบค้นจากฐานข้อมูลห้องสมุดและแหล่งสารสนเทศที่กำหนด

โจทย์ ให้นักศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับเรื่อง “ภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านการเกษตรตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง” โดยค้นจากแหล่งที่กำหนด และกรอกข้อมูลใส่ลงในแบบฟอร์ม

ฐานข้อมูล	ผลลัพธ์การค้น	
1. โอแพก (OPAC)	คำสำคัญที่กำหนด
	รายการที่ค้นพบ มีทั้งหมดกี่รายการ
จงยกตัวอย่าง 2 รายการ	เรื่องที่ 1	
	เลขเรียกหนังสือ
	ชื่อผู้แต่ง.
	ชื่อหนังสือ
สถานที่พิมพ์	
สำนักพิมพ์	
ปีที่พิมพ์	
เรื่องที่ 2		
เลขเรียกหนังสือ	
ชื่อผู้แต่ง.	
ชื่อหนังสือ	
สถานที่พิมพ์	
สำนักพิมพ์	
ปีที่พิมพ์	
2. ฐานข้อมูล Thai Jo	คำสำคัญที่กำหนด
	รายการที่ค้นพบ มีทั้งหมดกี่รายการ

ฐานข้อมูล	ผลลัพธ์การค้น	
จงยกตัวอย่าง 2 บทความ	เรื่องที่ 1 ชื่อผู้เขียน บทความ ชื่อบทความ ชื่อวารสาร ปีที่พิมพ์ ฉบับที่พิมพ์ หน้าที่ปรากฏ
	เรื่องที่ 2 ชื่อผู้เขียน บทความ ชื่อบทความ ชื่อวารสาร ปีที่พิมพ์ ฉบับที่พิมพ์ หน้า
3.การค้นจาก	คำสำคัญที่กำหนด
กูเกิล (Google)	รายการที่ค้นพบ มีทั้งหมดกี่รายการ
จงยกตัวอย่าง 2 รายการ	เรื่องที่ 1 ชื่อผู้แต่ง ชื่อเรื่อง ปีพ.ศ. URL
	เรื่องที่ 2 ชื่อผู้แต่ง ชื่อเรื่อง ปีพ.ศ. URL

ภาคผนวก ท

แบบทดสอบความรู้ก่อนเรียน

แบบทดสอบความรู้ก่อนเรียน

เรื่อง การรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ด้านการสืบค้นสารสนเทศ

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบมีทั้งหมด 10 ข้อ คะแนนเต็ม 10 คะแนน โปรดทำทุกข้อ
2. โปรดเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว และกา X ลงในกระดาษคำตอบ

<p>1. หากนักศึกษาต้องการทำรายงานเรื่อง “การเลือกสมุนไพรอย่างไรให้ปลอดภัยต่อสุขภาพ” ควรกำหนดคำถามที่นำไปสู่การค้นหาสารสนเทศอย่างไร</p> <p>ก. การดูแลสุขภาพควรทำอย่างไร</p> <p>ข. การดูแลสุขภาพและวิธีการรับประทาน อาหารเพื่อสุขภาพที่เหมาะสมควรเป็นอย่างไร</p> <p>ค. อะไรเป็นปัจจัยในการเลือกใช้สมุนไพร เพื่อสุขภาพ</p> <p>ง. ประชาชนส่วนใหญ่ในประเทศไทย รับประทานสมุนไพรประเภทไหน</p> <p>2. หัวข้อรายงานในข้อใดที่นักศึกษาค้นสารสนเทศที่เฉพาะเจาะจงดีที่สุด</p> <p>ก. การปกครองท้องถิ่น</p> <p>ข. การปกครองท้องถิ่นไทย</p> <p>ค. การปกครองท้องถิ่นจ.นนทบุรี</p> <p>ง. การปกครองท้องถิ่นไทยในอดีต</p> <p>3. หากนักศึกษาทำรายงานเกี่ยวกับเรื่อง “มลพิษทางน้ำ” มีคำศัพท์ใดบ้างที่เกี่ยวข้อง</p> <p>ก. น้ำเสีย คุณภาพน้ำ การกำจัดของเสีย มลพิษน้ำ</p> <p>ข. การทิ้งขยะ ออกซิเจน น้ำใต้ดินทรัพยากรน้ำ</p>	<p>ค. คาร์บอนไดออกไซด์ สารพิษ น้ำเน่า สิ่งแวดล้อม</p> <p>ง. พลังงานน้ำ ขยะ มลภาวะในน้ำ การกำจัดของเสีย</p> <p>4. นักศึกษาใช้เครื่องมือใด ในการค้นหาหนังสือในห้องสมุดของมหาวิทยาลัย</p> <p>ก. ค้นจาก OPAC</p> <p>ข. ค้นหาโดยใช้ Google</p> <p>ค. อ่านจากคู่มือแผ่นพับ</p> <p>ง. เดินดูตามชั้นหนังสือ</p> <p>5. ถ้าต้องการค้นหาเกี่ยวกับ “ยาพื้นบ้าน” ในห้องสมุด ควรค้นจากเมนูข้อใด</p> <p>ก. เมนูผู้แต่ง (Author)</p> <p>ข. เมนูหัวเรื่อง (Subject)</p> <p>ค. เมนูชื่อเรื่อง (Title)</p> <p>ง. เมนูส่วนการพิมพ์ (Imprint)</p>
--	--

6. จากหน้าจอ ถ้าต้องการหนังสือเล่มนี้ในห้องสมุด ควรใช้ข้อมูลจากส่วนใด

ก รายงานการวิจัย เรื่อง เดินที่ละก้าว ก้าวข้ามที่ละคำ : ภูมิปัญญาในการจัดการความรู้ของชุมชน / โดย รัตนา โดสกุล...[และคนอื่นๆ] (2548)
Authors: รัตนา โดสกุล (2);
 Imprint: ขอนแก่น: โครงการเสริมสร้างการเรียนรู้เพื่อชุมชนเป็นสุขภาคอีสาน สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2548
 Description: 235 หน้า : ภาพประกอบ, ตาราง ; 21 ซม.
 ISBN: 9740666674

ข **Subjects:** ไทย - ความเป็นเอกและประเพณี - รวมเรื่อง (13); ชุมชนในหมู่บ้าน (9); เศรษฐกิจพอเพียง - ไทย (51); ภูมิปัญญาชาวบ้าน - ไทย (53); ศักดิ์สิทธิ์พรหมวิน - กระวีฉัตร (2); ศักดิ์สิทธิ์พรหมวิน - วิมล (19);

Notes: หนังสือเล่มนี้เรียบเรียงจากผลการวิจัยโครงการ "สังเคราะห์องค์ความรู้ท้องถิ่นเกี่ยวกับ การจัดการความรู้เพื่อชุมชนเป็นสุขในภาคอีสาน : กรณีเครือข่ายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และชุมชนศิระขุโขลก" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของโครงการดำเนินงานโครงการเสริมสร้างการเรียนรู้เพื่อชุมชนเป็นสุข (สรส.) ภาคอีสาน

Classification: 390.09593 ๙451

Barcode	Classification	Volume Number	Copies	Status
11235990	390.09593 ๙451	๑.2	1 Copy	Available
11235991	390.09593 ๙451		1 Copy	Available

ค. ส่วน ก ข. ส่วน ข ค. ส่วน ค ง. ส่วน ง

<p>7. นักศึกษาจะใช้วิธีการใดเพื่อเข้าถึงบทความวิชาการฉบับเต็ม เรื่อง ภูมิปัญญาชาวบ้านด้านสมุนไพร</p> <p>ก. สืบค้นจากหน้า Google ข. สืบค้นจากฐานข้อมูล E-book ค. สืบค้นจากหน้าจอ OPAC ง. สืบค้นจากฐานข้อมูล ThaiJo.</p>	<p>9. ข้อใดเป็นเกณฑ์สำคัญในการประเมินสารสนเทศจากเว็บไซต์</p> <p>ก. จำนวนความนิยมของผู้เข้าใช้เว็บไซต์ ข. จุดเชื่อมโยงไปยังเอกสารอื่นที่เกี่ยวข้องเป็นจำนวนมาก ค. วันที่ปรับปรุงล่าสุด ง. ที่มาของข้อมูลหรือชื่อผู้จัดทำที่สามารถอ้างอิงได้</p>
<p>8. การค้น google search นักศึกษาใช้เครื่องหมาย "..." กรณิใด</p> <p>ก. ช่วยกำหนดคำค้นเฉพาะเจาะจง ข. กำหนดคำค้นให้กว้างขึ้น ค. กำหนดคำค้นให้แคบลง ง. ถูกทั้ง ข และ ค</p>	<p>10. ถ้าต้องการศึกษาเรื่อง นโยบายด้านการศึกษาไทยเว็บไซต์ใดที่ท่านควรเลือกใช้</p> <p>ก. www.thairat.com ข. www.moe.go.th/ ค. www.th.wikipedia.org ง. www.pantip.com/forum/silom</p>

เฉลยแบบทดสอบความรู้ก่อนเรียน

ข้อ 1	ก	ข้อ 6	ค
ข้อ 2	ก	ข้อ 7	ง
ข้อ 3	ก	ข้อ 8	ก
ข้อ 4	ก	ข้อ 9	ง
ข้อ 5	ข	ข้อ	ข

ภาคผนวก ๕
แบบทดสอบความรู้หลังเรียน

แบบทดสอบความรู้หลังเรียน

เรื่อง การรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ด้านการสืบค้นสารสนเทศ

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบมีทั้งหมด 10 ข้อ คะแนนเต็ม 10 คะแนน โปรดทำทุกข้อ
2. โปรดเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว และกา X ลงในกระดาษคำตอบ

<p>1. หากนักศึกษาต้องการทำรายงานเรื่อง “การเลือกสมุนไพรอย่างไรให้ปลอดภัยต่อสุขภาพ” ควรกำหนดคำถามที่นำไปสู่การค้นหาสารสนเทศอย่างไร</p> <p>ก. การดูแลสุขภาพควรทำอย่างไร</p> <p>ข. การดูแลสุขภาพและวิธีการรับประทานอาหารเพื่อสุขภาพที่เหมาะสมควรเป็นอย่างไร</p> <p>ค. อะไรเป็นปัจจัยในการเลือกใช้สมุนไพรเพื่อสุขภาพ</p> <p>ง. ประชาชนส่วนใหญ่ในประเทศไทยรับประทานสมุนไพรประเภทไหน</p> <p>2. หัวข้อรายงานในข้อใดที่นักศึกษาค้นสารสนเทศที่เฉพาะเจาะจงดีที่สุด</p> <p>ก. การปกครองท้องถิ่น</p> <p>ข. การปกครองท้องถิ่นไทย</p> <p>ค. การปกครองท้องถิ่นจ.นนทบุรี</p> <p>ง. การปกครองท้องถิ่นไทยในอดีต</p> <p>3. หากนักศึกษาทำรายงานเกี่ยวกับเรื่อง “มลพิษทางน้ำ” มีคำศัพท์ใดบ้างที่เกี่ยวข้อง</p> <p>ก. น้ำเสีย คุณภาพน้ำ การกำจัดของเสีย มลพิษน้ำ</p> <p>ข. การทิ้งขยะ ออกซิเจน น้ำใต้ดินทรัพยากรน้ำ</p>	<p>ก. คาร์บอนไดออกไซด์ สารพิษ น้ำเน่า สิ่งแวดล้อม</p> <p>ง. พลังงานน้ำ ขยะ มลภาวะในน้ำ การกำจัดของเสีย</p> <p>4. นักศึกษาใช้เครื่องมือใด ในการค้นหาหนังสือในห้องสมุดของมหาวิทยาลัย</p> <p>ก. ค้นจาก OPAC</p> <p>ข. ค้นหาโดยใช้ Google</p> <p>ค. อ่านจากคู่มือแผ่นพับ</p> <p>ง. เดินดูตามชั้นหนังสือ</p> <p>5. ถ้าต้องการค้นหาเนื้อหาเกี่ยวกับ “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” ในห้องสมุด ควรค้นจากเมนูข้อใด</p> <p>ก. เมนูผู้แต่ง (Author)</p> <p>ข. เมนูหัวเรื่อง (Subject)</p> <p>ค. เมนูชื่อเรื่อง (Title)</p> <p>ง. เมนูส่วนการพิมพ์ (Imprint)</p>
---	--

6. จากหน้าจอ ถ้าต้องการหนังสือเล่มนี้ในห้องสมุด ควรใช้ข้อมูลจากส่วนใด

ก รายงานการวิจัย เรื่อง เติบโตแล้วก้าว ก้าวข้ามที่ละก้าว : ภูมิปัญญาในการจัดการความรู้ของชุมชน / โดย รัตนา โดสกุล...[และคนอื่นๆ] (2548)

Authors: รัตนา โดสกุล (2);

Imprint: ขอนแก่น: โครงการเสริมสร้างการเรียนรู้เพื่อชุมชนเป็นสุขภาคอีสาน สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2548

Description: 235 หน้า : ภาพประกอบ, ตาราง ; 21 ซม.

ISBN: 9740666674

ข Subjects: ไทย - ความเป็นเอกและประเพณี - รวมเรื่อง (13); ชุมชนในหมู่บ้าน (9); เศรษฐกิจพอเพียง - ไทย (51); ภูมิปัญญาชาวบ้าน - ไทย (53); ภูมิปัญญาชาวบ้าน - การวิจัย (2); ภูมิปัญญาชาวบ้าน - วิจัย (19)

Notes: หนังสือเล่มนี้เรียบเรียงจากผลการวิจัยโครงการ "สังเคราะห์องค์ความรู้ท้องถิ่นเกี่ยวกับ การจัดการความรู้เพื่อชุมชนเป็นสุขในภาคอีสาน : กรณีเครือข่ายอเนกประสงค์ชุมชนบ้านภาคอีสาน และชุมชนศรีระยองโคก" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของโครงการดำเนินงานโครงการเสริมสร้างการเรียนรู้เพื่อชุมชนเป็นสุข (สรส.) ภาคอีสาน

Classification: 390.09593 ๙451

Holdings:

Barcode	Classification	Volume Number	Copies	Status
11235990	390.09593 ๙451	อ.2	1 Copy	Available
11235991	390.09593 ๙451		1 Copy	Available

ค

ง

การศึกษาร่วมกันเชิงทฤษฎี : มทเรียนจากวิจัยภาคสนาม

ข. ส่วน ก ข.ส่วน ข ค. ส่วน ค ง. ส่วน ง

<p>7. นักศึกษาจะใช้วิธีการใดเพื่อเข้าถึงบทความวิชาการฉบับเต็ม เรื่อง การศึกษานวัตกรรมการท้องถิ่นด้านการบริหารผลิตภัณฑ์โอท็อป จังหวัดแม่ฮ่องสอน</p> <p>ก. สืบค้นจากหน้า Google</p> <p>ข. สืบค้นจากฐานข้อมูล ThaiJo.</p> <p>ค. สืบค้นจากหน้าจอ OPAC</p> <p>ง. สืบค้นจากฐานข้อมูล E-book</p> <p>8. การค้น google search นักศึกษาใช้เครื่องหมาย “...” กรณีใด</p> <p>ก. เมื่อไม่แน่ใจในตัวละครด</p> <p>ข. ช่วยกำหนดคำค้นเฉพาะเจาะจง</p> <p>ค. กำหนดคำค้นให้แคบลง</p> <p>ง. กำหนดคำค้นให้กว้างขึ้น</p>	<p>9. ข้อใดเป็นเกณฑ์สำคัญในการประเมินสารสนเทศจากเว็บไซต์</p> <p>ก. จำนวนความนิยมของผู้เข้าใช้เว็บไซต์</p> <p>ข. จุดเชื่อมโยงไปยังเอกสารอื่นที่เกี่ยวข้องเป็นจำนวนมาก</p> <p>ค. วันที่ปรับปรุงล่าสุด</p> <p>ง. ที่มาของข้อมูลหรือชื่อผู้จัดทำที่สามารถอ้างอิงได้</p> <p>10. ถ้าต้องการศึกษาเรื่อง นโยบายด้านเศรษฐกิจไทยเว็บไซต์ใดที่ท่านควรเลือกใช้</p> <p>ก. www.thaigov.go.th/</p> <p>ข. www.thairat.com</p> <p>ค. www.th.wikipedia.org</p> <p>ง. www.pantip.com/forum/silom</p>
--	---

เฉลยแบบทดสอบความรู้หลังเรียน

ข้อ 1	ค	ข้อ 6	ค
ข้อ 2	ค	ข้อ 7	ข
ข้อ 3	ก	ข้อ 8	ข
ข้อ 4	ก	ข้อ 9	ง
ข้อ 5	ข	ข้อ	ก

ภาคผนวก น
แบบสอบถามความพึงพอใจ

แบบสอบถาม

ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อกิจกรรม“การพัฒนาทักษะการสืบค้นสารสนเทศ”

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้จะนำไปใช้เพื่อการวิจัยเท่านั้น จึงขอความกรุณาท่านตอบข้อคำถามให้ครบทุกข้อและตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด)

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. สาขาที่ศึกษา โปรดระบุสาขาวิชา.....

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดกิจกรรม“การพัฒนาทักษะการสืบค้นสารสนเทศ” (โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด)

รายละเอียดการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านวิทยากร					
1. วิทยากรนำเสนอเนื้อหาครบถ้วนและน่าสนใจ					
2. วิทยากรถ่ายทอดเนื้อหาเข้าใจง่าย					
3. เปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ความรู้ และประสบการณ์					
ด้านสื่อการสอน					
4. เนื้อหา มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์					
5. วิธีการนำเสนอเนื้อหา มีความน่าสนใจ					
6. ลำดับการเนื้อหาและระยะเวลาในการนำเสนอหัวข้อ มีความเหมาะสม					

รายละเอียดการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
7. ภาพเสียงมีความชัดเจน ทำให้เข้าใจเนื้อหาได้ง่าย					
8. สื่อการสอนช่วยเสริมสร้างความเข้าใจในเนื้อหามากขึ้น					
9. ด้านกิจกรรม					
10. กิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับเนื้อหา					
11. กิจกรรมการเรียนรู้มีความน่าสนใจ					
12. กิจกรรมทำให้นักศึกษาเข้าใจในเนื้อหามากขึ้น					
ด้านการนำไปใช้ประโยชน์					
13. กิจกรรมในหลักสูตรเอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้					
14. ของนักศึกษา					
15. กิจกรรมช่วยพัฒนาความสามารถของนักศึกษา					
16. การนำความรู้ความเข้าใจและนำทักษะที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ได้จริง					

ข้อเสนอแนะ

1. ระบุจุดเด่นของกิจกรรม

.....

2. ข้อที่ควรปรับปรุง

.....

3. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

ภาคผนวก บ
แบบสังเกตพฤติกรรม

แบบบันทึกพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมการสืบค้นสารสนเทศของนักศึกษา

รายวิชา	ศาสตร์พระราชา
ชื่ออาจารย์ประจำวิชา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาติ ตระกูล
เรื่อง	กิจกรรมการสืบค้นสารสนเทศของนักศึกษา
วันที่	25 ตุลาคม 2562 เวลา 9.00-12.00 น.

การให้ความสนใจ/ความกระตือรือร้นในการทำงาน

.....

.....

.....

.....

.....

การแสดงความคิดเห็น

.....

.....

.....

.....

.....

การแบ่งหน้าที่

.....

.....

.....

.....

.....

การวางแผนการทำงานเป็นทีม

.....

.....

.....

.....

.....

การมีส่วนร่วมในการทำงาน

.....

.....

.....

.....

.....

การใช้ทักษะการคิดวิเคราะห์

.....

.....

.....

.....

.....

การใช้เวลา

.....

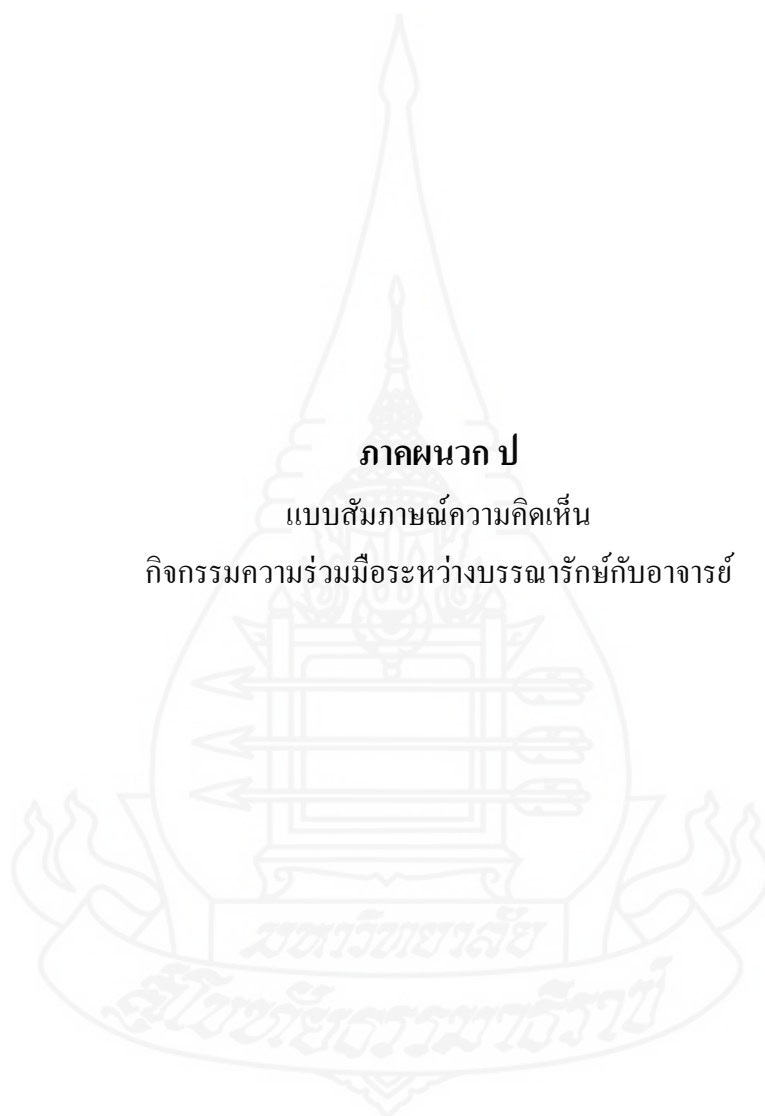
.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้บันทึก

ภาคผนวก ป

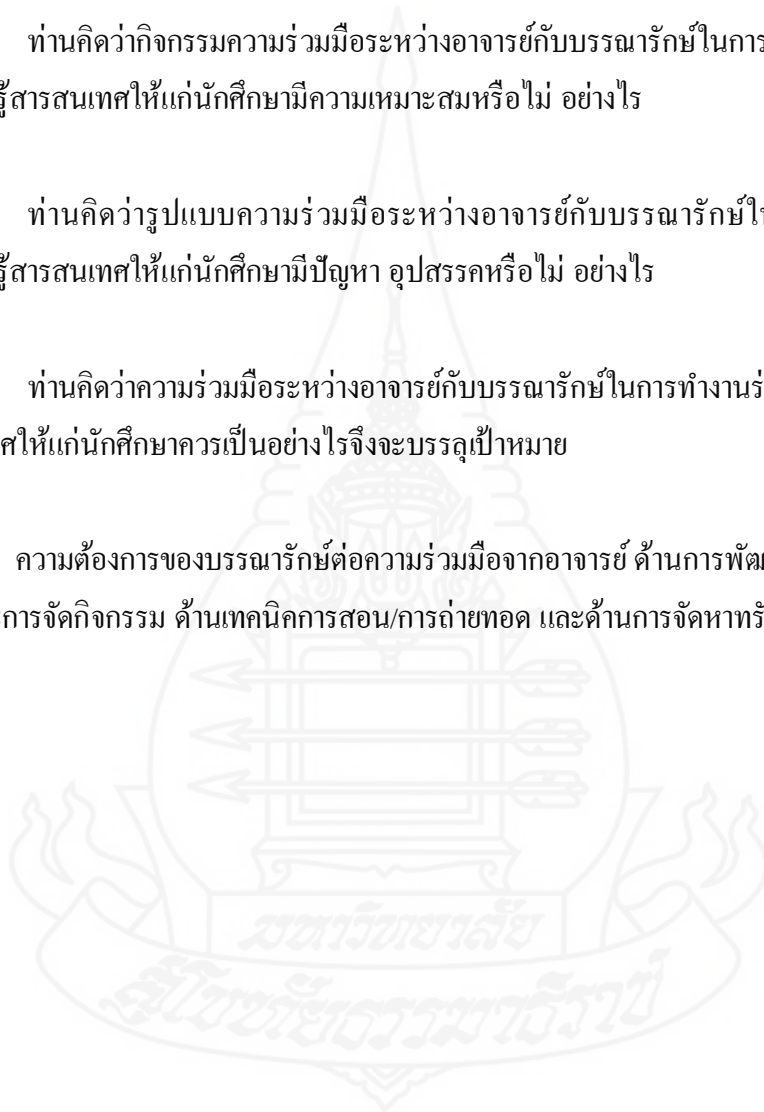
แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็น

กิจกรรมความร่วมมือระหว่างบรรณารักษ์กับอาจารย์

แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นของอาจารย์ต่อกิจกรรม
ความร่วมมือระหว่างบรรณารักษ์กับอาจารย์

คำถาม

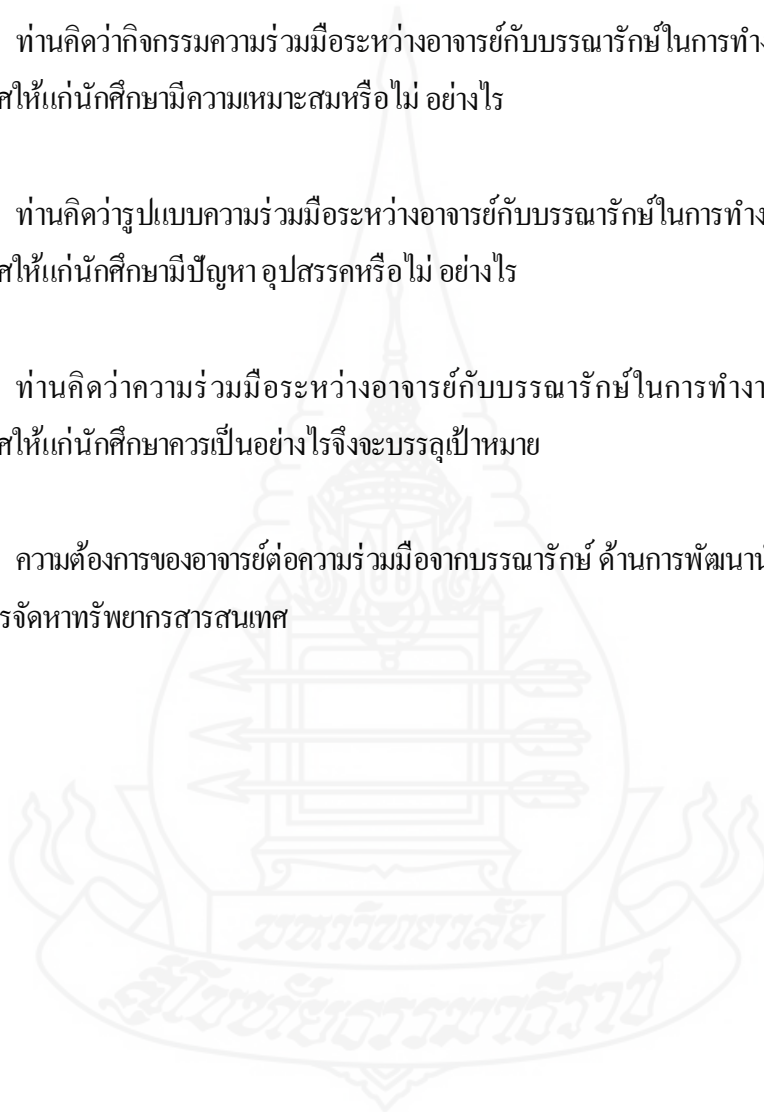
1. ท่านคิดว่ากิจกรรมความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์ในการทำงานร่วมกัน พัฒนาการรู้สารสนเทศให้แก่ นักศึกษามีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร
2. ท่านคิดว่ารูปแบบความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์ในการทำงานร่วมกัน พัฒนาการรู้สารสนเทศให้แก่ นักศึกษามีปัญหา อุปสรรคหรือไม่ อย่างไร
3. ท่านคิดว่าความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์ในการทำงานร่วมกัน พัฒนาการรู้สารสนเทศให้แก่ นักศึกษาควรเป็นอย่างไรจึงจะบรรลุเป้าหมาย
4. ความต้องการของบรรณารักษ์ต่อความร่วมมือจากอาจารย์ ด้านการพัฒนาห้องสมุดด้านการบริการและการจัดกิจกรรม ด้านเทคนิคการสอน/การถ่ายทอด และด้านการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ

แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นของบรรณารักษ์ต่อกิจกรรม
ความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์

คำถาม

1. ท่านคิดว่ากิจกรรมความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์ในการทำงานร่วมกันพัฒนาการรู้สารสนเทศให้แก่ศึกษามีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร
2. ท่านคิดว่ารูปแบบความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์ในการทำงานร่วมกันพัฒนาการรู้สารสนเทศให้แก่ศึกษามีปัญหา อุปสรรคหรือไม่ อย่างไร
3. ท่านคิดว่าความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์ในการทำงานร่วมกันพัฒนาการรู้สารสนเทศให้แก่ศึกษาควรเป็นอย่างไรจึงจะบรรลุเป้าหมาย
4. ความต้องการของอาจารย์ต่อความร่วมมือจากบรรณารักษ์ ด้านการพัฒนาการศึกษา ด้านการสอน และด้านการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ

ภาคผนวก ผ

คุณภาพแบบทดสอบ

**ตารางคุณภาพแบบทดสอบวัดระดับทักษะการรู้สารสนเทศ
ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏ**

ข้อสอบ	IOC	ความ ยากง่าย	อำนาจ จำแนก	ข้อสอบ	IOC	ความ ยากง่าย	อำนาจ จำแนก
1	0.60	0.37	0.32	26	0.60	0.40	0.47
2	0.80	0.52	0.47	27	0.60	0.35	0.47
3	0.80	0.65	0.26	28	0.60	0.73	0.42
4	0.60	0.68	0.42	29	1.00	0.42	0.47
5	0.80	0.57	0.26	30	1.00	0.30	0.21
6	1.00	0.63	0.26	31	0.80	0.43	0.58
7	0.80	0.63	0.47	32	0.80	0.42	0.47
8	0.60	0.35	0.37	33	0.80	0.57	0.42
9	0.60	0.47	0.32	34	0.60	0.30	0.53
10	0.60	0.43	0.63	35	0.60	0.37	0.53
11	0.80	0.45	0.47	36	1.00	0.45	0.68
12	0.80	0.72	0.26	37	0.80	0.43	0.32
13	0.80	0.38	0.21	38	1.00	0.52	0.53
14	1.00	0.80	0.42	39	0.60	0.43	0.74
15	0.80	0.42	0.58	40	0.60	0.53	0.79
16	1.00	0.30	0.32	41	0.80	0.37	0.79
17	1.00	0.35	0.32	42	0.60	0.37	0.42
18	0.80	0.30	0.21	43	0.60	0.50	0.68
19	1.00	0.35	0.53	44	0.80	0.65	0.74
20	1.00	0.63	0.63	45	1.00	0.60	0.68
21	0.80	0.48	0.42	46	0.60	0.40	0.32
22	1.00	0.57	0.42	47	1.00	0.38	0.42
23	0.60	0.65	0.47	48	0.80	0.55	0.84
24	0.80	0.30	0.42	49	1.00	0.38	0.47
25	1.00	0.32	0.53	50	0.60	0.27	0.37

ภาคผนวก ๗

วิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบ

**ตารางวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบทักษะการรู้สารสนเทศ
ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏ**

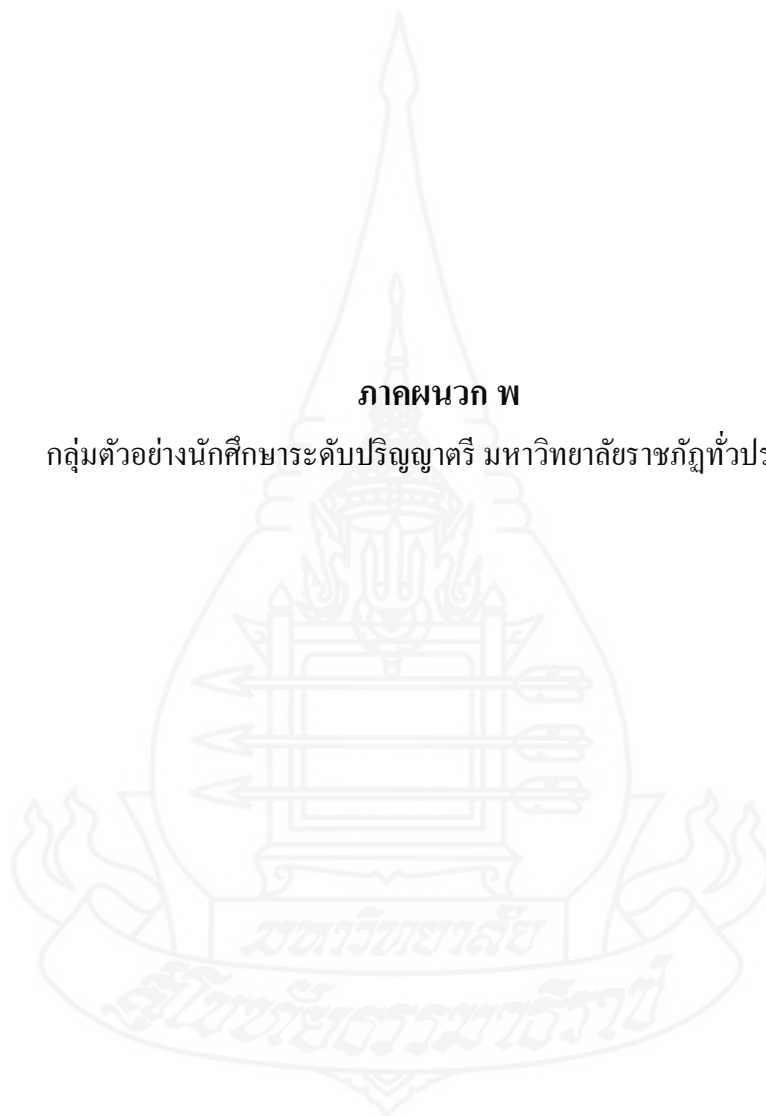
ข้อสอบ	IOC	ผลการพิจารณา	ข้อสอบ	IOC	ผลการพิจารณา	ข้อสอบ	IOC	ผลการพิจารณา
ข้อ 1	0.80	คัดเลือกว่า	ข้อ 27	0.60	คัดออก	ข้อ 53	0.80	คัดเลือกว่า
ข้อ 2	0.60	คัดเลือกว่า	ข้อ 28	0.80	คัดเลือกว่า	ข้อ 54	0.60	คัดเลือกว่า
ข้อ 3	0.60	คัดเลือกว่า	ข้อ 29	1.00	คัดเลือกว่า	ข้อ 55	0.60	คัดเลือกว่า
ข้อ 4	0.40	คัดออก	ข้อ 30	0.20	คัดออก	ข้อ 56	0.60	คัดเลือกว่า
ข้อ 5	0.80	คัดเลือกว่า	ข้อ 31	0.60	คัดเลือกว่า	ข้อ 57	0.80	คัดเลือกว่า
ข้อ 6	1.00	คัดเลือกว่า	ข้อ 32	0.80	คัดเลือกว่า	ข้อ 58	1.00	คัดเลือกว่า
ข้อ 7	0.80	คัดเลือกว่า	ข้อ 33	0.80	คัดเลือกว่า	ข้อ 59	1.00	คัดเลือกว่า
ข้อ 8	0.80	คัดเลือกว่า	ข้อ 34	1.00	คัดเลือกว่า	ข้อ 60	0.60	คัดเลือกว่า
ข้อ 9	0.60	คัดเลือกว่า	ข้อ 35	0.80	คัดเลือกว่า	ข้อ 61	1.00	คัดเลือกว่า
ข้อ 10	0.80	คัดเลือกว่า	ข้อ 36	1.00	คัดเลือกว่า	ข้อ 62	1.00	คัดเลือกว่า
ข้อ 11	0.80	คัดเลือกว่า	ข้อ 37	0.80	คัดเลือกว่า	ข้อ 63	0.80	คัดเลือกว่า
ข้อ 12	0.60	คัดเลือกว่า	ข้อ 38	0.80	คัดเลือกว่า	ข้อ 64	0.60	คัดเลือกว่า
ข้อ 13	0.60	คัดเลือกว่า	ข้อ 39	1.00	คัดเลือกว่า	ข้อ 65	0.80	คัดเลือกว่า
ข้อ 14	1.00	คัดเลือกว่า	ข้อ 40	1.00	คัดเลือกว่า	ข้อ 66	0.60	คัดเลือกว่า
ข้อ 15	0.80	คัดเลือกว่า	ข้อ 41	0.60	คัดเลือกว่า	ข้อ 67	1.00	คัดเลือกว่า
ข้อ 16	0.80	คัดเลือกว่า	ข้อ 42	0.40	คัดออก	ข้อ 68	0.80	คัดเลือกว่า
ข้อ 17	0.60	คัดเลือกว่า	ข้อ 43	0.80	คัดเลือกว่า	ข้อ 69	0.40	คัดออก
ข้อ 18	0.60	คัดเลือกว่า	ข้อ 44	0.80	คัดเลือกว่า	ข้อ 70	0.60	คัดเลือกว่า
ข้อ 19	0.80	คัดเลือกว่า	ข้อ 45	1.00	คัดเลือกว่า	ข้อ 71	0.60	คัดเลือกว่า
ข้อ 20	0.60	คัดเลือกว่า	ข้อ 46	0.60	คัดเลือกว่า	ข้อ 72	0.60	คัดเลือกว่า
ข้อ 21	0.40	คัดออก	ข้อ 47	0.60	คัดเลือกว่า	ข้อ 73	0.60	คัดเลือกว่า
ข้อ 22	0.60	คัดเลือกว่า	ข้อ 48	0.60	คัดเลือกว่า	ข้อ 74	1.00	คัดเลือกว่า
ข้อ 23	0.80	คัดเลือกว่า	ข้อ 49	0.80	คัดเลือกว่า	ข้อ 75	0.40	คัดออก
ข้อ 24	0.80	คัดเลือกว่า	ข้อ 50	1.00	คัดเลือกว่า	ข้อ 76	0.80	คัดเลือกว่า
ข้อ 25	0.80	คัดเลือกว่า	ข้อ 51	0.60	คัดเลือกว่า	ข้อ 77	0.80	คัดเลือกว่า
ข้อ 26	0.60	คัดเลือกว่า	ข้อ 52	0.60	คัดเลือกว่า	ข้อ 78	0.80	คัดเลือกว่า

ข้อสอบ	IOC	ผลการพิจารณา	ข้อสอบ	IOC	ผลการพิจารณา	ข้อสอบ	IOC	ผลการพิจารณา
ข้อ 79	1.00	คัดเลือกว่า	ข้อ 88	0.80	คัดเลือกว่า	ข้อ 97	1.00	คัดเลือกว่า
ข้อ 80	0.60	คัดเลือกว่า	ข้อ 89	1.00	คัดเลือกว่า	ข้อ 98	0.60	คัดเลือกว่า
ข้อ 81	1.00	คัดเลือกว่า	ข้อ 90	1.00	คัดเลือกว่า	ข้อ 99	1.00	คัดเลือกว่า
ข้อ 82	0.80	คัดเลือกว่า	ข้อ 91	0.80	คัดเลือกว่า	ข้อ 100	1.00	คัดเลือกว่า
ข้อ 83	1.00	คัดเลือกว่า	ข้อ 92	0.60	คัดเลือกว่า	ข้อ 101	1.00	คัดเลือกว่า
ข้อ 84	0.60	คัดเลือกว่า	ข้อ 93	1.00	คัดเลือกว่า	ข้อ 102	1.00	คัดเลือกว่า
ข้อ 85	0.60	คัดเลือกว่า	ข้อ 94	1.00	คัดเลือกว่า	ข้อ 103	0.60	คัดเลือกว่า
ข้อ 86	1.00	คัดเลือกว่า	ข้อ 95	0.80	คัดเลือกว่า	ข้อ 104	0.60	คัดเลือกว่า
ข้อ 87	0.60	คัดเลือกว่า	ข้อ 96	1.00	คัดเลือกว่า			

ภาคผนวก พ

กลุ่มตัวอย่างนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏทั่วประเทศ

มหาวิทยาลัยราชภัฏ	ประชากร (คน)	กลุ่ม ตัวอย่าง (คน)	กลุ่มตัวอย่าง ที่ตอบ แบบทดสอบ	กลุ่มสาขาวิชา							
				ครู ศาสตร์	มนุษย ศาสตร์ฯ	สังคม ศาสตร์	วิทยา ศาสตร์	เทคโนโลยี อุตสาหกรรม	เกษตร ศาสตร์	สาธารณสุข ศาสตร์	การ ท่องเที่ยว และการ โรงแรม
1. มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี	1,847	30	24	4	4	4	4	1	2	2	3
2. มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร	2,140	30	30	4	4	4	4	4	4	3	3
3. มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม	2,774	30	30	4	4	4	4	4	3	4	3
4. มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ	1,675	30	22	4	4	3	4	3	-	4	-
5. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย	5,731	60	59	7	7	8	8	8	6	7	8
6. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่	6,652	60	60	8	7	8	7	8	8	7	7
7. มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี	2,612	30	30	4	4	4	3	4	4	4	3
8. มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี	4,344	50	50	6	9	7	6	6	5	6	5
9. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม	5,249	60	53	7	7	7	7	6	5	7	7
10. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา	4,723	50	47	6	6	6	6	6	5	6	6
11. มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครศรีธรรมราช	3,023	40	35	5	4	5	4	5	4	4	4
12. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์	3,646	40	39	5	5	5	5	5	4	5	5
13. มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จ เจ้าพระยา	4,674	50	49	7	7	6	6	6	6	6	5
14. มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์	5,063	60	56	7	7	7	8	7	6	6	8

มหาวิทยาลัยราชภัฏ	ประชากร (คน)	กลุ่ม ตัวอย่าง (คน)	กลุ่มตัวอย่าง ที่ตอบ แบบทดสอบ	กลุ่มสาขาวิชา							
				ครู ศาสตร์	มนุษย ศาสตร์ฯ	สังคม ศาสตร์	วิทยา ศาสตร์	เทคโนโลยี อุตสาหกรรม	เกษตร ศาสตร์	สาธารณสุข ศาสตร์	การ ท่องเที่ยว และการ โรงแรม
15. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร	4,348	50	50	7	6	7	8	6	6	6	4
16. มหาวิทยาลัยราชภัฏ พระนครศรีอยุธยา	1,189	30	27	4	3	3	3	4	3	4	3
17. มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม	4,490	50	49	6	6	6	7	5	7	6	6
18. มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี	2,166	30	30	4	4	4	4	3	4	3	4
19. มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์	2,163	30	29	4	4	3	3	4	3	4	4
20. มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต	3,355	40	35	4	5	5	5	4	3	5	4
21. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม	4,634	50	47	5	6	6	6	6	7	5	6
22. มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา	2,482	30	30	4	6	6	3	-	3	4	4
23. มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด	1,476	30	30	4	6	5	4	3	4	4	-
24. มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์	2,270	30	30	4	4	4	4	3	4	4	3
25. มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี	3,071	40	34	5	6	6	4	-	5	4	4
26. มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง	2,121	30	30	5	4	4	4	5	4	-	4
27. มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย	3,596	40	39	6	4	5	4	5	5	5	5
28. มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์	3,026	40	37	5	5	6	5	4	4	5	3

มหาวิทยาลัยราชภัฏ	ประชากร (คน)	กลุ่ม ตัวอย่าง (คน)	กลุ่มตัวอย่าง ที่ตอบ แบบทดสอบ	กลุ่มสาขาวิชา							
				ครู ศาสตร์	มนุษย ศาสตร์ฯ	สังคม ศาสตร์	วิทยา ศาสตร์	เทคโนโลยี อุตสาหกรรม	เกษตร ศาสตร์	สาธารณสุข ศาสตร์	การ ท่องเที่ยว และการ โรงแรม
29. มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ	3,471	40	35	5	4	4	5	6	4	4	3
30. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร	3,061	40	35	5	5	5	8	3	2	4	3
31. มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา	4,374	50	45	5	6	5	6	6	5	6	6
32. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา	9,367	80	61	7	7	10	8	7	-	8	14
33. มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี	5,147	60	55	7	6	6	8	8	6	7	7
34. มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์	2,740	30	29	4	4	4	4	3	3	3	4
35. มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้าน จอมบึง	1,870	30	30	4	3	4	4	4	4	4	3
36. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี	6,079	60	56	7	7	6	8	9	5	7	7
37. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์	2,331	30	29	4	4	3	4	4	4	3	3
38. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี	3,112	40	37	5	5	5	5	4	4	4	5
รวม	13,6092	1,600	1,493	198	199	200	200	179	161	180	176

ภาคผนวก ฟ

รายวิชาศึกษาทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับการรู้สารสนเทศของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

มหาวิทยาลัยที่เปิดสอน	ชื่อรายวิชา	คำอธิบายรายวิชา	หน่วยกิต
วิชาการรู้สารสนเทศและรวมอยู่ในวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ กลุ่มวิชาบังคับ			
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์	การรู้สารสนเทศ Information Literacy (2000112)	ความหมาย ความสำคัญของสารสนเทศ บทบาทและผลกระทบของสารสนเทศต่อบุคคลและสังคม การกำหนดความต้องการสารสนเทศและแหล่งสารสนเทศการแสวงหาสารสนเทศ การกำหนดกลยุทธ์และเทคนิคการสืบค้นสารสนเทศ การประเมินและเลือกสารสนเทศ การเขียนอ้างอิงและรายงานทางวิชาการ การแสวงหาและใช้สารสนเทศอย่างมีจริยธรรม และเคารพกฎหมาย	2(2-0-4)
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม	การใช้สารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ Using Information for Learning (1109001)	สารสนเทศและความสำคัญของสารสนเทศ ทรัพยากรสารสนเทศแหล่งสารสนเทศ วิธีการสืบค้นสารสนเทศ และเครื่องมือการวิเคราะห์และประเมินสารสนเทศ การเขียนรายงานและการอ้างอิง	2(1-2-3)
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์	ทักษะการรู้สารสนเทศ Information Literacy skills (VGE111)	ความหมาย ความสำคัญของกระบวนการพัฒนาทักษะการเรียนรู้สารสนเทศ ได้แก่ การวิเคราะห์ความต้องการสารสนเทศ แหล่งทรัพยากรสารสนเทศ การคัดเลือกแหล่งสารสนเทศเครื่องมือสืบค้นทรัพยากรสารสนเทศ กลยุทธ์การค้นสารสนเทศ การประเมินคุณค่าของสารสนเทศ การวิเคราะห์ และสังเคราะห์สารสนเทศ การรวบรวม การเรียบเรียง และการนำเสนอสารสนเทศในรูปแบบมาตรฐาน และการใช้สารสนเทศอย่างมีจริยธรรม	2(1-2-3)

มหาวิทยาลัยที่เปิดสอน	ชื่อรายวิชา	คำอธิบายรายวิชา	หน่วยกิต
มหาวิทยาลัยราชภัฏ เชียงใหม่	สารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ Information for Learning (GSCI 1103)	ความหมาย ความสำคัญของการสื่อสาร ทักษะการรู้สารสนเทศ วิธีการสืบค้น สารสนเทศจากแหล่งสารสนเทศที่หลากหลาย การวิเคราะห์เนื้อหา การประเมินคุณค่า ของสารสนเทศ และการรู้เท่าทันสื่อ การ อ้างอิงและการเขียนบรรณานุกรมที่ถูกต้อง กฎหมายที่เกี่ยวข้องและจริยธรรมในการใช้ สารสนเทศ	3(3-0-6)
	เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อชีวิต Information Technology for Life (GSCI 1102)	หลักการ ความสำคัญ องค์ประกอบของ ระบบสารสนเทศ ประเภทข้อมูลแหล่งที่มา ของสารสนเทศ ประโยชน์ของอินเทอร์เน็ต ความเกี่ยวข้องของสารสนเทศในการใช้ ชีวิตประจำวัน พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ เทคโนโลยีที่ใช้ในการจัดการฐานความรู้ และ การสร้างสารสนเทศพระราชบัญญัติว่า ด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ จริยธรรมและกฎหมายทางคอมพิวเตอร์ ระบบเครือข่ายและอินเทอร์เน็ต ความ ปลอดภัยบนคอมพิวเตอร์ และการยศาสตร์	3(3-0-6)
มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย	สารสนเทศเพื่อการศึกษา ค้นคว้า Information Searching for Study (0001103)	ความหมาย ความสำคัญของสารสนเทศและ ทรัพยากรสารสนเทศ แหล่งสารสนเทศ ในการศึกษา ค้นคว้า วิธีแสวงหา และ รวบรวมสารสนเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้า ด้วยตนเอง วิธีการนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้า ค้นคว้า ตามรูปแบบและขั้นตอนที่เป็น มาตรฐาน	2(2-0-4)

มหาวิทยาลัยที่เปิดสอน	ชื่อรายวิชา	คำอธิบายรายวิชา	หน่วยกิต
มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี	เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อชีวิต Information Technology and Communication (904601)	องค์ประกอบที่สำคัญของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อการสืบค้นข้อมูล การทำรายงาน การสร้างตารางคำนวณ การนำเสนอผลงาน การสื่อสารบนระบบเครือข่าย และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสมัยใหม่อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งศึกษากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการใช้งานคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ จรรยาบรรณ และสุขภาวะของการใช้คอมพิวเตอร์	3(3-0-6)
มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต	เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ Information Technology for Learning (9904104)	หลักการและกระบวนการเรียนรู้ การเรียนรู้ด้วยตนเอง การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้า และแสวงหาความรู้ การสืบค้นข้อมูล และการนำเสนอ การรู้เท่าทันสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยีกฎหมาย จริยธรรมและความปลอดภัยในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	3(2-2-5)
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี	เทคโนโลยีสารสนเทศและการศึกษาค้นคว้า Information Technology and Study (GESC101)	เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กฎหมายและจริยธรรมที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร การใช้แหล่งสารสนเทศ ทักษะการสืบค้นสารสนเทศ การรวบรวม การวิเคราะห์ การสังเคราะห์และการประเมิน สารสนเทศ การเรียบเรียงและการอ้างอิงตามรูปแบบมาตรฐาน การรู้เท่าทันสื่อ การประยุกต์ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ การใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์นำเสนอสารสนเทศ อย่างสร้างสรรค์	3(2-2-5)

มหาวิทยาลัยที่เปิดสอน	ชื่อรายวิชา	คำอธิบายรายวิชา	หน่วยกิต
มหาวิทยาลัยราชภัฏ สวนสุนันทา	เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการสื่อสารและ การเรียนรู้ (Information Technology for Communication and Learning) (GES0101)	หลักการความสำคัญ ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับ เทคโนโลยีสารสนเทศ ระบบคอมพิวเตอร์ การสื่อสารข้อมูลและเครือข่าย การใช้งาน อินเทอร์เน็ต การสืบค้นสารสนเทศ ความ มั่นคง กฎหมาย จริยธรรมทางเทคโนโลยี สารสนเทศและเทคโนโลยีแห่งอนาคต	3(3-0-6)
วิชาการรู้สารสนเทศและวิชาการรวมอยู่ในเทคโนโลยีสารสนเทศ กลุ่มวิชาเลือก			
มหาวิทยาลัยราชภัฏ เทพสตรี	การรู้สารสนเทศ Information Literacy (GE 0022204)	ความหมาย ความสำคัญของสารสนเทศ การรู้สารสนเทศ และการกำหนดความ ต้องการทรัพยากรสารสนเทศ แหล่ง สารสนเทศในการศึกษาค้นคว้าภายใน สถานการศึกษาและแหล่งสารสนเทศอื่น ๆ วิธีการแสวงหา การคัดเลือก การประเมิน การรวบรวม การนำเสนอสารสนเทศอย่างมี ประสิทธิภาพ	3(3-0-6)
มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครราชสีมา	การรู้สารสนเทศ Information Literacy (218112)	ความหมาย ความสำคัญ และประเภทของ สารสนเทศ การกำหนดความต้องการสารสนเทศ การกำหนดแหล่งสารสนเทศ การเข้าถึง การใช้ เครื่องมือช่วยค้น การกำหนดกลยุทธ์การค้น การค้นฐานข้อมูล การใช้สารสนเทศ การ รวบรวมและวิเคราะห์ สังเคราะห์สารสนเทศ การเขียนรายงานและการนำเสนอ การอ้างอิง และบรรณานุกรม	3 (3-0-6)
	แหล่งและวิธีการเรียนรู้ ด้วยตนเอง Self-Access Learning and Resource (003006)	ความหมาย ความสำคัญ ประเภทของ ทรัพยากรสารสนเทศ การค้นคว้าจากแหล่ง สารสนเทศ การเข้าถึง และการใช้ประโยชน์ จากทรัพยากรสารสนเทศในการเรียนรู้ ด้วยตนเองตลอดชีวิต การจัดเก็บ และค้นคืนทรัพยากรสารสนเทศ การประเมินค่าสารสนเทศ การจดบันทึกทางวิชาการ การทำรายการ บรรณานุกรมและการอ้างอิง	3 (3-0-6)

มหาวิทยาลัยที่เปิดสอน	ชื่อรายวิชา	คำอธิบายรายวิชา	หน่วยกิต
มหาวิทยาลัยราชภัฏ สุรินทร์	การรู้สารสนเทศ Information Literacy (GE 205)	แนวคิดและความสำคัญ องค์ประกอบ ของการรู้สารสนเทศ ทักษะการสืบค้น การคัดเลือกแหล่งสารสนเทศ และการ ประเมินสารสนเทศ จริยธรรมการใช้ สารสนเทศ การเรียบเรียง และนำเสนอ สารสนเทศในรูปแบบ ต่าง ๆ การเขียน อ้างอิงและบรรณานุกรม	3(3-0-6)
มหาวิทยาลัยราชภัฏ พระนครศรีอยุธยา	การรู้สารสนเทศ Information Literacy (9001206)	การรู้สารสนเทศทศวรรษการศึกษา กระบวนการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ด้าน สารสนเทศ การให้ความหมาย และการ วิเคราะห์ความต้องการสารสนเทศ การ คัดเลือกแหล่งสารสนเทศ กลยุทธ์การค้น และทักษะการสืบค้นสารสนเทศ การ ประเมินคุณค่าสารสนเทศ การวิเคราะห์ และสังเคราะห์สารสนเทศ การเรียบเรียง และการนำเสนอสารสนเทศในรูปแบบต่าง ๆ ตามจรรยาบรรณ	3(3-0-6)
มหาวิทยาลัยราชภัฏ อุดรธานี	การรู้สารสนเทศ Information Literacy (GE20004)	ความหมาย ความสำคัญของการรู้ สารสนเทศ กระบวนการพัฒนาความรู้ ทักษะการ วิเคราะห์ความต้องการ การ จัดเก็บ การสืบค้นข้อมูลด้วยเทคโนโลยี สารสนเทศ การเข้าถึงแหล่งสารสนเทศ การวิเคราะห์ สังเคราะห์ การประเมิน สารสนเทศ การเรียบเรียง การนำเสนอ สารสนเทศในรูปแบบการเขียนอ้างอิง บรรณานุกรม	2(1-2-3)
	ทักษะสารสนเทศใน ชีวิตประจำวัน Information Literacy Skill in Daily Life (GE20008)	แนวคิด แนวโน้มเกี่ยวกับข้อมูล สารสนเทศ บทบาทของสารสนเทศกับสังคม ทักษะการ ประยุกต์สารสนเทศ ทักษะการจัดการ สารสนเทศ ความปลอดภัยของสารสนเทศ การใช้สารสนเทศตาม กฎหมาย และ จริยธรรม	2(1-2-3)

มหาวิทยาลัยที่เปิดสอน	ชื่อรายวิชา	คำอธิบายรายวิชา	หน่วยกิต
มหาวิทยาลัยราชภัฏ อุบลราชธานี	การรู้สารสนเทศ Information Literacy (GE20004)	ความหมาย ความสำคัญของสารสนเทศและ การรู้สารสนเทศ กระบวนการพัฒนาความรู้ และ ทักษะการวิเคราะห์ความต้องการ การ จัดเก็บและการสืบค้นข้อมูลด้วยเทคโนโลยี สารสนเทศ การ เข้าถึงแหล่งสารสนเทศ การ วิเคราะห์สังเคราะห์ และประเมินสารสนเทศ การเรียบเรียงและนำเสนอ สารสนเทศ รูปแบบการเขียนอ้างอิงและบรรณานุกรม	2(1-2-3)
มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครปฐม	ทักษะการรู้สารสนเทศ Information Literacy Skills (2500112)	ความหมาย ความสำคัญของสารสนเทศและ การรู้สารสนเทศ แหล่งสารสนเทศเพื่อการ เรียนรู้ ตลอดชีวิต และการให้บริการยุคใหม่ การจัดระบบทรัพยากรสารสนเทศ กลยุทธ์ และทักษะ การสืบค้น ทรัพยากรสารสนเทศ แบบออนไลน์ (OPAC) การสืบค้นฐานข้อมูล ออนไลน์ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ วารสาร อิเล็กทรอนิกส์ และกฤตภาคออนไลน์ แหล่งสารสนเทศอ้างอิงประเภทสิ่งพิมพ์ และอิเล็กทรอนิกส์ การรวบรวม และ ประเมินค่าสารสนเทศ การวิเคราะห์ และ สังเคราะห์สารสนเทศ เพื่อนำไปใช้ อย่างมี ประสิทธิภาพ การนำเสนอผล การรู้สารสนเทศ	3(3-0-6)
มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง	ทักษะการรู้สารสนเทศ Information Literacy Skills (9011204)	ความรู้เกี่ยวกับสารสนเทศ การรู้สารสนเทศ องค์ประกอบและมาตรฐานของการรู้ สารสนเทศ ทักษะการรู้สารสนเทศในด้าน ต่าง ๆ ความสามารถในการกำหนด ความ ต้องการสารสนเทศ การเข้าถึงแหล่ง และ ทรัพยากรสารสนเทศการสืบค้นสารสนเทศ จากฐานข้อมูลต่าง ๆ โดยใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ การประเมินคุณค่าของ สารสนเทศ การวิเคราะห์ สังเคราะห์ สารสนเทศ และการนำเสนอสารสนเทศ จากผลการศึกษาค้นคว้าที่เป็นประโยชน์	3(3-0-3)

มหาวิทยาลัยที่เปิดสอน	ชื่อรายวิชา	คำอธิบายรายวิชา	หน่วยกิต
		ต่อสังคมส่วนรวมในรูปแบบของรายงานทางวิชาการที่เป็นมาตรฐาน	
มหาวิทยาลัยราชภัฏ หมู่บ้านจอมบึง	ทักษะการรู้สารสนเทศ Information Literacy Skills (GE62204)	ความหมาย ความสำคัญของสารสนเทศ และการรู้สารสนเทศ แหล่งสารสนเทศ และการให้บริการทรัพยากรสารสนเทศ และการจัดระบบ การสืบค้นรายการ บรรณานุกรมออนไลน์ การสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์ การเขียนรายงานทางวิชาการ การเขียนอ้างอิงและบรรณานุกรม การคัดลอกผลงานทางวิชาการอย่างถูกต้อง การพิมพ์รายงานทางวิชาการด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ การนำเสนอ และเผยแพร่สารสนเทศ กฎหมายและจริยธรรมสารสนเทศ ทักษะการรู้เท่าทันสารสนเทศทั้งทางด้าน ความรุนแรง การเสพติดเกม	3(2-2-5)
มหาวิทยาลัยราชภัฏ กำแพงเพชร	สารสนเทศเพื่อการศึกษา ค้นคว้า Information for Research and Study (1631001)	ศึกษาความหมาย ความสำคัญ บทบาทของสารสนเทศ มาตรฐานการรู้สารสนเทศ และแหล่งสารสนเทศประเภทต่าง ๆ ทรัพยากรสารสนเทศการจัดระบบทรัพยากรสารสนเทศ แหล่งสารสนเทศอ้างอิง เครื่องมือสืบค้นทรัพยากรสารสนเทศ การเข้าถึงสารสนเทศ การอ้างอิง และการนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้า	3(3-0-6)
มหาวิทยาลัยราชภัฏ สกลนคร	สารสนเทศเพื่อ การเรียนรู้ Information for Learning (01500109)	ความหมาย ความสำคัญของสารสนเทศ แหล่งสารสนเทศเพื่อการค้นคว้า และการเรียนรู้ตลอดชีวิต ความสำคัญ และบทบาทของเทคโนโลยีสารสนเทศ การสืบค้น และแสวงหาสารสนเทศด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ การศึกษา รวบรวม การจัดเก็บ และนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้าสารสนเทศด้วยรูปแบบที่ทันสมัย และมีขั้นตอนที่เป็นมาตรฐาน	3(3-0-6)

มหาวิทยาลัยที่เปิดสอน	ชื่อรายวิชา	คำอธิบายรายวิชา	หน่วยกิต
มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา	สารสนเทศ เพื่อการเรียนรู้ Information for Learning (GEH0406)	ความหมาย ความสำคัญ และความต้องการ สารสนเทศ ทรัพยากรสารสนเทศ แหล่ง สารสนเทศ กลยุทธ์การสืบค้นสารสนเทศ อิเล็กทรอนิกส์ การประเมินสารสนเทศ การอ้างอิงและบรรณานุกรม การนำเสนอ สารสนเทศในรูปแบบต่าง ๆ โดยตระหนัก ถึงจริยธรรมสารสนเทศ	3(3-0-6)
มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครศรีธรรมราช	สารสนเทศ เพื่อการศึกษา ค้นคว้า Information for Study Skills (9000203)	ความหมาย ประเภท และความสำคัญ ของสารสนเทศ แหล่งสารสนเทศในการศึกษา ค้นคว้าภายในสถาบันการศึกษาและแหล่ง สารสนเทศอื่น ๆ การรู้สารสนเทศ การสืบค้น สารสนเทศ การรวบรวม วิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินสารสนเทศ การเรียบเรียง และ นำเสนอสารสนเทศตามรูปแบบและขั้นตอน ที่เป็นมาตรฐาน	3(3-0-6)
มหาวิทยาลัยราชภัฏ พระนคร	สารสนเทศ เพื่อการเรียนรู้ (0020107)	ความหมาย ความสำคัญของสารสนเทศ แหล่งสารสนเทศ และทรัพยากรสารสนเทศ ระบบการจัดเก็บและการค้นคืนสารสนเทศ การเข้าถึงข้อมูลบนอินเทอร์เน็ต ทักษะการ รู้สารสนเทศทักษะการนำเสนอรายงานเชิง วิชาการและจริยธรรมทางสารสนเทศ	3(3-0-6)
มหาวิทยาลัยราชภัฏ เพชรบูรณ์	สารสนเทศเพื่อ การเรียนรู้ Information Usage for Academic Purposes (GEHU104)	ศึกษาความหมาย ความสำคัญของสารสนเทศ ทักษะการรู้สารสนเทศ แหล่งเรียนรู้และ ทรัพยากรสารสนเทศ จริยธรรมและกฎหมาย ที่เกี่ยวข้องกับการใช้สารสนเทศที่ถูกต้อง และเหมาะสม กลยุทธ์และกระบวนการ สืบค้นสารสนเทศด้วยตนเอง การเขียน รายงานเชิงวิชาการและนำเสนอข้อมูล สารสนเทศด้วยวิธีการและรูปแบบ ที่หลากหลายถูกต้องตามมาตรฐานสากล ตลอดการอ้างอิงและการเขียนบรรณานุกรม เพื่อผู้เรียนได้พัฒนาความรู้และทักษะใน การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองและ สามารถนำ	3(3-0-6)

มหาวิทยาลัยที่เปิดสอน	ชื่อรายวิชา	คำอธิบายรายวิชา	หน่วยกิต
		สารสนเทศจากการสืบค้นไปประยุกต์ใช้ในการทำรายงาน วิจัย สารนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ ได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ	
มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา	สารสนเทศ เพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต Information for Life Long Learning (2100114)	ความหมาย บทบาทและความสำคัญของสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต แหล่งสารสนเทศและการเข้าถึงแหล่งสารสนเทศ วิธีการแสวงหาสารสนเทศ และรวบรวมสารสนเทศมาใช้ในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง วิธีการนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้าตามรูปแบบและขั้นตอนที่เป็นมาตรฐาน	2(1-2-3)
มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด	การศึกษาค้นคว้าและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการปฏิบัติงาน Individual Studies and Information Technology for Work (GEN4103)	ความสำคัญของการรู้สารสนเทศ กระบวนการพัฒนาความรู้และทักษะสารสนเทศ การสืบค้นสารสนเทศ โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นเครื่องมือ องค์ประกอบทางด้านฮาร์ดแวร์ การใช้โปรแกรมระบบ การใช้โปรแกรมประยุกต์ เพื่อการจัดทำเอกสาร การทำตารางคำนวณ การนำเสนอ และการจัดการฐานข้อมูล การใช้งานเครือข่ายคอมพิวเตอร์ การแลกเปลี่ยนข้อมูลบนระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ การเคารพในทรัพย์สินทางปัญญา	3(2-2-5)
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี	สารสนเทศเพื่อการศึกษาและการค้นคว้า Information for Study Skills and Research (0021205)	ศึกษาความหมาย ความสำคัญ ประเภทของสารสนเทศ การแสวงหาความรู้จากแหล่งสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง การประเมินคุณค่าเพื่อการเลือกใช้สารสนเทศ กลยุทธ์และทักษะการค้นคว้าสารสนเทศเพื่อประโยชน์ทางการศึกษา	3 (3-0-6)

มหาวิทยาลัยที่เปิดสอน	ชื่อรายวิชา	คำอธิบายรายวิชา	หน่วยกิต
มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม	1. การใช้ห้องสมุดยุคใหม่ Using Modern Library (GEHU108)	ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับห้องสมุด และแหล่งสารสนเทศ บริการห้องสมุดยุคใหม่ ทรัพยากรสารสนเทศและการจัดเก็บ การสืบค้นสารสนเทศ การอ้างอิงและการเขียนบรรณานุกรม	3(3-0-6)
	2. ความรู้เท่าทันสื่อและการใช้สารสนเทศ Media Literacy and Utilization of Information (GESO109)	ความสำคัญของสื่อและสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต ลักษณะและรูปแบบ แหล่งและการเข้าถึง การใช้ประโยชน์จากสื่อ และสารสนเทศ ความรู้เท่าทันสื่อ อิทธิพลของข่าวสารและสื่อที่มีต่อชีวิตประจำวัน สังคมและวัฒนธรรม ค่านิยมและความหมายที่แฝงเร้นในเนื้อหาผ่านสื่อสารมวลชนจริยธรรมและกฎหมายลิขสิทธิ์	3(3-0-6)
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย	เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสาร และการเรียนรู้ Information Technology for Communication and Learning (GEN1112)	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ การใช้เทคโนโลยีอินเทอร์เน็ต และสื่อ สังคมออนไลน์อย่างถูกต้องตามกฎหมาย และจริยธรรมทางเทคโนโลยีสารสนเทศ วิธีการรักษาความปลอดภัยในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสื่อสาร และส่งเสริมการเรียนรู้	3(3-0-6)
มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี	เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสารและชีวิต Information and Communication Technology for Life (0594002)	ความหมาย ความสำคัญ และองค์ประกอบของเทคโนโลยีสารสนเทศ อิทธิพลของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่มีต่อการดำรงชีวิต และความเป็นอยู่ของมนุษย์ การเลือกใช้ทรัพยากรเพื่อการสื่อสาร และแลกเปลี่ยนข้อมูลสารสนเทศ การใช้โปรแกรมระบบปฏิบัติการ และ โปรแกรมประยุกต์ในระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ เพื่อการสืบค้น การสร้างสังคมเครือข่ายแห่งการเรียนรู้ การนำเสนอผลงาน การพัฒนาวิชาชีพ	3(2-2-5)

มหาวิทยาลัยที่เปิดสอน	ชื่อรายวิชา	คำอธิบายรายวิชา	หน่วยกิต
		และการดำรงชีวิตประจำวันอย่างมีประสิทธิภาพ การมีจริยธรรม และการเคารพสิทธิทางปัญญา	
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี	เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสาร Information Technology and Communication (4120101)	ศึกษาองค์ประกอบที่สำคัญของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร การทำรายงาน การสร้างตารางคำนวณ การนำเสนอผลงาน การสื่อสารบนระบบเครือข่าย และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสมัยใหม่อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งศึกษากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการใช้งานคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ จรรยาบรรณ และสุขภาวะของการใช้คอมพิวเตอร์ ทักษะการใช้เทคโนโลยีอย่างมีวิจารณญาณ และใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างสร้างสรรค์ พร้อมทั้งฝึกปฏิบัติโปรแกรมทางด้านระบบปฏิบัติการ การสืบค้นข้อมูลประมวลผลค่า ตารางการคำนวณ และการนำเสนอ	3(2-2-5)
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา	ความรู้เท่าทันสารสนเทศ Information Literacy (GES0203)	วิชานี้อธิบายถึงความสำคัญของข้อมูลสารสนเทศ การเข้าถึงแหล่งสารสนเทศได้เร็วและมีประสิทธิภาพประเมินสารสนเทศได้อย่างมีวิจารณญาณ ใช้และจัดการสารสนเทศได้ตรงและสร้างสรรค์ ประยุกต์ความเข้าใจเชิงจริยธรรมและเชิง กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเข้าถึง และการใช้สารสนเทศ	3(3-0-6)

มหาวิทยาลัยที่เปิดสอน	ชื่อรายวิชา	คำอธิบายรายวิชา	หน่วยกิต
วิชาการรู้สารสนเทศรวมอยู่ในวิชาภาษา กลุ่มวิชาบังคับ			
มหาวิทยาลัยราชภัฏ ฉะเชิงเทรา	ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร และการสืบค้น Thai for Communication and Information Retrieval (AGE111)	ศึกษาให้เห็นความสำคัญของภาษาไทย ในฐานะเป็นเครื่องมือสื่อสาร สามารถจับ ใจความสำคัญ วิเคราะห์ตีความ และประเมิน คุณค่าได้ ทำให้เห็นถึงความสำคัญของ สารสนเทศ ประเภทของ ทรัพยากรสารสนเทศ เครื่องมือและวิธีการสืบค้นสารสนเทศ การนำเสนอสารสนเทศ ทางวิชาการ และให้ ตระหนักในคุณค่าคุณธรรมจริยธรรม	3(3-0-6)
มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้าน สมเด็จพระเจ้าพระยา	ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร และการสืบค้น สารสนเทศ Thai for Communication and Information Retrieval (2001101)	การใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารอย่าง สร้างสรรค์ การอ่านและการฟังเพื่อจับใจความ สรุปความ วิเคราะห์ตีความ การพูดและการ เขียนในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อการส่งสารอย่างมี ประสิทธิภาพ การค้นคว้าหาความรู้จากแหล่ง ทรัพยากรสารสนเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต	3(3-0-6)
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์	ภาษาไทยเพื่อการ สื่อสารและการสืบค้น (Thai for Communication and information Retrieval) (0001101)	ศึกษาให้เห็นความสำคัญของภาษาไทย ที่เป็นเครื่องมือสื่อสารและสืบค้นสารต่าง ๆ จากทรัพยากรสารสนเทศ การสรุปความ การ ตีความ การขยายความและการนำเสนอผล การสืบค้นจากสารที่เกี่ยวข้องกับชีวิต ประจำวัน โดยเน้นกระบวนการทักษะ สัมพันธ์ทางภาษา	3(3-0-6)
มหาวิทยาลัยราชภัฏ ศรีสะเกษ	ภาษาไทยเพื่อ การสื่อสารและ การสืบค้น (Thai for Communication and Information Retrieval) (1500112)	การพัฒนาทักษะภาษาไทยโดยให้เห็น ความสำคัญของภาษาไทยที่เป็น เครื่องมือ การสื่อสารและการสืบค้นสารต่าง ๆ จาก ทรัพยากรสารสนเทศ การสรุป การตีความ การขยายความและการนำเสนอผลการ สืบค้นจากสารที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน โดยเน้นกระบวนการทักษะสัมพันธ์ทาง ภาษา	3(2-2-5)

มหาวิทยาลัยที่เปิดสอน	ชื่อรายวิชา	คำอธิบายรายวิชา	หน่วยกิต
มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ	ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร (Thai for Communication) (1150011)	ศึกษาให้เห็นความสำคัญของภาษาไทย ที่เป็นเครื่องมือสื่อสารและการสืบค้นสาร ต่าง ๆ จากทรัพยากรสารสนเทศ การสรุป การตีความ การขยายความ และการนำ เสนอผลการสืบค้นจากสารที่เกี่ยวข้อง กับชีวิตประจำวัน โดยเน้น กระบวนการ ทักษะสัมพันธ์ทางภาษา	3(3-0-6)
มหาวิทยาลัยราชภัฏ สวนสุนันทา	ภาษาอังกฤษเพื่อการ สื่อสารและการสืบค้น English for Communication and Information retrieval (GEL1102)	การใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารใน สถานการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน ตลอดจนความตระหนักด้านวัฒนธรรม ของไทย และวัฒนธรรมตะวันตก รวมทั้ง การสืบค้นสารสนเทศทางอิเล็กทรอนิกส์ การอ้างอิง และเรียนรู้จากสื่อการเรียนรู้ ต่าง ๆ ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ และสื่อ สิ่งพิมพ์	3(3-0-6)
วิชาการรู้สารสนเทศรวมอยู่ในวิชาภาษา กลุ่มวิชาเลือก			
มหาวิทยาลัยราชภัฏ อุดรดิตถ์	ภาษาไทย เพื่อการ สื่อสารและการสืบค้น Thai for Communication and Information Retrieval	การใช้ภาษาไทยในชีวิตประจำวัน หลักการ ใช้คำและสำนวนไทย ทักษะการรับสาร ด้วยการดู การฟัง และการอ่าน การส่งสาร ด้วยการพูด การเขียนอย่างสร้างสรรค์ และ มีประสิทธิภาพพบทบาทและความสำคัญ ของสารสนเทศ กลยุทธ์การสืบค้น การเขียน รายงาน การอ้างอิง	3(3-0-6)

*เก็บรวบรวมข้อมูล ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2560

ภาคผนวก ก
แบบบันทึกข้อมูล

ภาคผนวก ม
รหัสแทนผู้ให้ข้อมูลหลัก

รหัสผู้ให้ข้อมูลหลักในการสัมภาษณ์สภาพการส่งเสริม
การรู้สารสนเทศของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

ผู้ให้ข้อมูลหลัก	รหัส
ผู้บริหาร	ADM
อาจารย์	LEC
บรรณารักษ์	LIB

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อสกุล	นางไปรมา เชียงราช
วัน เดือน ปี เกิด	15 พฤษภาคม 2512
สถานที่เกิด	จ.ปราจีนบุรี
ประวัติการศึกษา	กศ.บ (บรรณารักษศาสตร์) เกียรตินิยม 2 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม พ.ศ. 2535 กศ.ม (บรรณารักษศาสตร์) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม พ.ศ. 2537
สถานที่ทำงาน	สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาสารคาม ต. ตลาด อ. เมือง จ. มหาสารคาม
ตำแหน่ง ที่อยู่	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ 80/94 ถ. นครสวรรค์ ต. ตลาด อ. เมือง จ.มหาสารคาม 44000 อีเมลล์ paima.rmu@hotmail.com
ทุนการศึกษาวิจัย	ทุนโครงการปริญญาเอกกาญจนาภิเษก (คปก.) รุ่นที่ 17 สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย

